

ส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำที่ ๔ เชียงราย
กรมทรัพยากรน้ำ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของ ประชาชน และชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศ ของกว๊านพะเยา

รายงานผลการดำเนินการฉบับสมบูรณ์จัดทำแผนการพัฒนาและ
เพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊าน
พะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของ
กว๊านพะเยา

หน่วยวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

✉ suloderunit@gmail.com

🌐 www.facebook.com/suloderunit

คำนำ

กว๊านพะเยาเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ ตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณตัวเมืองพะเยา มีลำน้ำสาขาไหลลงกว๊านพะเยาหลายสายด้วยกันเช่น แม่ปืม ห้วยชมพู แม่เหยี่ยน แม่ต๋ม ห้วยลึก แม่ต๋อม แม่ต๋น แม่นาเรือ แม่ใส แม่ต้า ห้วยทับช้าง ห้วยโซ่ แม่ต้า นอกจากนั้นยังมีน้ำจากหนองเล็งทรายไหลผ่านลำน้ำแม่อิงลงสู่กว๊านพะเยาแล้วไหลผ่านอำเภอเมืองพะเยาและอีกหลายอำเภอของจังหวัดพะเยา และจังหวัดเชียงราย ลงสู่แม่น้ำโขงต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากกว๊านพะเยาเป็นพื้นที่รับน้ำ จึงประสบปัญหาในหลายประเด็น อันได้แก่ แหล่งน้ำตื้นเขิน จากตะกอนดินที่มาจากการเกษตรเหนือกว๊านพะเยาส่งผลให้ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ตามความต้องการมีการบุกรุกพื้นที่สาธารณะเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะบริเวณกว๊านพะเยา นอกจากนี้ยังประสบปัญหาน้ำเสียจากชุมชนและสารเคมีการเกษตรพื้นที่เหนือน้ำและบริเวณโดยรอบกว๊านพะเยา ทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ไม่เหมาะกับการอุปโภคบริโภค และสุดท้ายยังขาดการบูรณาการในการบริหารจัดการน้ำ ในภาพรวมของกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบเพราะเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ครอบคลุมพื้นที่หลายตำบล จึงเป็นที่มาของ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชน และชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก ส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำที่ 4 เชียงราย ให้ดำเนินโครงการฯ ซึ่งคาดว่าจะสามารถพัฒนาศักยภาพของกลุ่มผู้ใช้น้ำในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำและคุณภาพน้ำทั้งในลำน้ำสาขาและกว๊านพะเยาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ทั้งนี้รายละเอียดโครงการ อาทิ สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา สภาพภูมิอากาศ อุทกวิทยาและสมดุลน้ำ สภาพภูมิประเทศ อาณาเขต ที่ตั้ง ประชากร สภาพการใช้ที่ดิน สถานการณ์การจัดการน้ำในพื้นที่ แผนการพัฒนา ได้ถูกนำเสนอไว้ในรายงานฉบับนี้

คณะนักวิจัย หน่วยวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	i
สารบัญ	ii
สารบัญภาพ	v
สารบัญตาราง	ix
บทสรุปผู้บริหาร	xi
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1-1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1-2
1.3 เป้าหมายโครงการ	1-2
1.4 ขอบเขตพื้นที่ศึกษาของโครงการ	1-2
1.5 ขั้นตอนและขอบเขตการดำเนินงาน	1-3
1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ	1-3
บทที่ 2 ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ศึกษา	
2.1 ที่ตั้งของพื้นที่ศึกษา	2-1
2.2 ลักษณะทางกายภาพ	2-1
2.3 ประวัติการพัฒนาพื้นที่ที่กว๊านพะเยา	2-3
2.4 ลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-5
บทที่ 3 สภาพภูมิอากาศ อุทกวิทยา และ สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร	
3.1 สภาพภูมิอากาศ	3-1
3.2 ข้อมูลภูมิอากาศ	3-2
3.3 ข้อมูลอุทกวิทยา	3-3
3.4 สภาพสมดุลน้ำ	3-6
บทที่ 4 สภาพภูมิประเทศ อาณาเขตที่ตั้ง และการใช้ประโยชน์ที่ดิน	
4.1 สภาพภูมิประเทศของพื้นที่ดำเนินการ	4-3
4.2 ห้วยชมพู และ น้ำแม่ใจ ตำบลศรีถ้อย	4-4
4.3 ห้วยบง ตำบลแม่ปืม	4-9
4.4 น้ำแม่จั่ว และ น้ำแม่สุก ตำบลแม่สุก	4-14

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 สภาพภูมิประเทศ อาณาเขตที่ตั้ง และการใช้ประโยชน์ที่ดิน (ต่อ)	
4.5 ห้วยแม่เหี้ยยน ตำบลบ้านใหม่	4-19
4.6 ห้วยแม่ตุ้ม ตำบลท่าจำปี	4-24
4.7 ห้วยน้ำลึก ตำบลบ้านต๋อม	4-29
4.8 ห้วยแม่เต้า ตำบลบ้านต้า	4-34
4.9 ห้วยแม่ตุ๋่น ตำบลบ้านตุ๋่น	4-41
4.10 ห้วยแม่น้ำเรือ และ ห้วยโซ้ ตำบลแม่น้ำเรือ	4-45
4.11 ห้วยแม่ใส ตำบลแม่ใส	4-49
บทที่ 5 สถานการณ์การจัดการน้ำในพื้นที่ และสภาพปัญหา	
5.1 สรุปการประมวลผลแบบสอบถามตัวแทนเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	5-1
5.2 สรุปการประมวลผลแบบสอบถามตัวแทนกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	5-9
5.3 สถานการณ์การจัดการน้ำในแต่ละพื้นที่	5-20
บทที่ 6 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พัฒนาพื้นที่อนุรักษ์แหล่งน้ำ	
6.1 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นที่อนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	6-3
6.2 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นที่อนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลแม่ปืม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	6-8
6.3 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นที่อนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	6-10
6.4 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นที่อนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	6-15
6.5 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นที่อนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลท่าจำปี อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	6-16
6.6 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นที่อนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	6-21
6.7 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นที่อนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลบ้านต้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	6-24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นพูนุรักษ์แหล่งน้ำ (ต่อ)	
6.8 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นพูนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลบ้านตุน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	6-25
6.9 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นพูนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	6-27
6.10 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นพูนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	6-32
บทที่ 7 สรุปและข้อเสนอแนะ	
7.1 ภาพรวมสถานการณ์จัดการน้ำในพื้นที่ดำเนินการ	7-2
7.2 แนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำอย่างสอดคล้องกับสภาพทางกายภาพของ พื้นที่ดำเนินโครงการ	7-4
7.3 ข้อเสนอแนะในการการศึกษาครั้งต่อไป	7-6
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก ก ประมวลภาพโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและ ให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำสาขาบริเวณรอบกว๊านพะเยา	ก-1
ภาคผนวก ข ประมวลภาพการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผล การดำเนินงานและแผนการพัฒนาอุนุรักษ์และพื้นพูนุรักษ์ลำน้ำสาขา	ข-1
ภาคผนวก ค สรุปการประมวลผลแบบสอบถามตัวแทนเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ	ค-1

สารบัญภาพ

	หน้า
รูปที่ 2.2 แสดงขอบเขตพื้นที่ต้นน้ำและท้ายน้ำที่เกี่ยวข้องของกว๊านพะเยา	2-2
รูปที่ 2.4-ก การแบ่งขอบเขตลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-6
รูปที่ 2.4-ข แสดงขอบเขตพื้นที่ต้นน้ำและท้ายน้ำที่เกี่ยวข้องของกว๊านพะเยา	2-7
รูปที่ 3.3.1 เส้นชั้นน้ำฝน ในเขตลุ่มน้ำอิงตอนบน	3-5
รูปที่ 3.4 สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร ในเขตลุ่มน้ำอิงตอนบน	3-7
รูปที่ 4.1-ก พื้นที่ดำเนินการแยกรายตำบล	4-1
รูปที่ 4.1-ข พื้นที่ดำเนินการแยกรายตำบล	4-2
รูปที่ 4.1-ค ขนาดและประเภทการใช้ประโยชน์พื้นที่รายตำบล	4-4
รูปที่ 4.2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	4-5
รูปที่ 4.2.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	4-6
รูปที่ 4.2.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	4-7
รูปที่ 4.3.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลแม่ปืม อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา	4-9
รูปที่ 4.3.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลแม่ปืม อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา	4-11
รูปที่ 4.3.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่ปืม อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	4-12
รูปที่ 4.4.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	4-14
รูปที่ 4.4.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	4-15
รูปที่ 4.4.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ	4-16
รูปที่ 4.5.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-19
รูปที่ 4.5.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลบ้านใหม่ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	4-20
รูปที่ 4.5.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-21
รูปที่ 4.6.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลท่าจำปี อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-24
รูปที่ 4.6.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลท่าจำปี อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-25
รูปที่ 4.6.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลท่าจำปี อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-26
รูปที่ 4.7.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-29
รูปที่ 4.7.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-30
รูปที่ 4.7.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-31
รูปที่ 4.8.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลบ้านต้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-34

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 4.8.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลบ้านด้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-36
รูปที่ 4.8.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านด้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-37
รูปที่ 4.9.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลบ้านต๋น อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-41
รูปที่ 4.9.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลบ้านต๋น อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-42
รูปที่ 4.9.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านต๋น อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-43
รูปที่ 4.10.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-45
รูปที่ 4.10.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-46
รูปที่ 4.10.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-47
รูปที่ 4.11.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-49
รูปที่ 4.11.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-50
รูปที่ 4.11.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-51
รูปที่ 5.1.1 ความรุนแรงของปัญหาการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง	5-2
รูปที่ 5.1.3 การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งเกษตรกรผู้ใช้น้ำระหว่างเจ้าหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	5-3
รูปที่ 5.1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทราบถึงความสำคัญและวิธีการจัดทำแผน การจัดการน้ำระดับตำบล	5-4
รูปที่ 5.1.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบล	5-5
รูปที่ 5.1.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรร งบประมาณเพื่อการแก้ปัญหาการจัดการน้ำผ่านระบบ Thai water plan	5-6
รูปที่ 5.1.8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทราบถึงความเชื่อมโยงของแผนการจัดการน้ำ ระดับตำบล ถือเป็นประเด็นหลักในการพิจารณาอนุมัติของระบบ Thai water plan	5-7
รูปที่ 5.1.9 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยร่วมประชุมหารือเพื่อหาความร่วมมือ ในข้อมูลเส้นทางน้ำ ปริมาณน้ำในแต่ละช่วงเวลา เพื่อนำมาจัดทำแผน การจัดการน้ำที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหลายตำบล	5-8
รูปที่ 5.2.2-ก ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง	5-10
รูปที่ 5.2.2-ข ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกรผู้ใช้น้ำทั้ง 13 ลำน้ำ	5-10
รูปที่ 5.2.2-ค ความรุนแรงของปัญหาการบำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ	5-11

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 5.2.2-ง ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ความขัดแย้งในการใช้น้ำ	5-12
รูปที่ 5.2.2-จ ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ	5-12
รูปที่ 5.2.2-ฉ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา	5-13
รูปที่ 5.2.3-ก เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบ ในการตัดสินใจดำเนินการได้	5-14
รูปที่ 5.2.3-ข เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านทรัพยากรน้ำ ที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง ลดการพึ่งพาจากภายนอก ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ	5-14
รูปที่ 5.2.4-ก เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ ปัญหา หรือความต้องการน้ำ	5-15
รูปที่ 5.2.4-ข เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำ แผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของชุมชนของ เกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ	5-16
รูปที่ 5.2.5-ก การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ	5-17
รูปที่ 5.2.5-ข เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร อุปกรณ์อื่นๆ) ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ	5-17
รูปที่ 5.2.5-ค เกษตรกรผู้ใช้น้ำอยากทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำต้นทุนเพียงพอ	5-18
รูปที่ 5.2.5-ง เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด ทำการเกษตร	5-19
รูปที่ 5.3.1-ก แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลศรีถ้อย	5-21
รูปที่ 5.3.1-ข ความเสียหายของระบบประปาภูเขา หมู่ 13 บ้านปางปูเลาะ	5-22
รูปที่ 5.3.1-ค โครงการพัฒนาฝายต้นน้ำตำบลศรีถ้อย	5-23
รูปที่ 5.3.2-ก แผนที่แสดงแหล่งน้ำห้วยบง	5-24
รูปที่ 5.3.2-ข สภาพการขึ้นเงินและวัชพืชในอ่างเก็บน้ำห้วยบง	5-25
รูปที่ 5.3.2-ค ระบบส่งน้ำห้วยบง	5-26
รูปที่ 5.3.2-ง ระบบส่งน้ำและอาคารควบคุมที่ต้องบำรุงรักษา	5-26

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 5.3.2-จ ระบบคลองน้ำทางพื้นที่ต้นน้ำของอ่างห้วยบง	5-27
รูปที่ 5.3.3-ก แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลแม่สุก	5-29
รูปที่ 5.3.3-ข ผังระบบน้ำตำบลแม่สุก	5-29
รูปที่ 5.3.4 แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลบ้านใหม่	5-31
รูปที่ 5.3.5 แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลท่าจำปี	5-33
รูปที่ 5.3.6 แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลบ้านต๋อม	5-35
รูปที่ 5.3.7 แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลบ้านด้า	5-37
รูปที่ 5.3.8 แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลบ้านต๋น	5-39
รูปที่ 5.3.9-ก แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลแม่นาเรือ	5-41
รูปที่ 5.3.9-ข ผังระบบน้ำตำบลแม่นาเรือ	5-42
รูปที่ 5.3.9-ค พิธีเปิดศูนย์บริหารจัดการน้ำระดับตำบล	5-43
รูปที่ 5.3.10 แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลแม่ใส	5-44
รูปที่ 7-ก พื้นที่ดำเนินการแยกรายตำบล	7-2
รูปที่ 7-ข ขนาดและการใช้ประโยชน์พื้นที่รายตำบล	7-2
รูปที่ 7.1 ลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่ดำเนินโครงการ	7-3

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ปี 2532-2561	3-3
ตารางที่ 4.2.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	4-8
ตารางที่ 4.3.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่ปืม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-13
ตารางที่ 4.4.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	4-17
ตารางที่ 4.5.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-21
ตารางที่ 4.6.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลท่าจำปี อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-27
ตารางที่ 4.7.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-32
ตารางที่ 4.8.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านด้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-38
ตารางที่ 4.9.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านต๋น อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-44
ตารางที่ 4.10.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-48
ตารางที่ 4.11.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	4-52
ตารางที่ 6.1 กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยาจำนวน 13 ลำน้ำ	6-2
ตารางที่ 6.1.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลศรีถ้อย	6-3
ตารางที่ 6.1.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลศรีถ้อย	6-5
ตารางที่ 6.2.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลแม่ปืม	6-8
ตารางที่ 6.2.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลแม่ปืม	6-9
ตารางที่ 6.3.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลแม่สุก	6-10
ตารางที่ 6.3.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลแม่สุก	6-12
ตารางที่ 6.4.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านใหม่	6-15
ตารางที่ 6.4.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลบ้านใหม่	6-16
ตารางที่ 6.5.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลท่าจำปี	6-16
ตารางที่ 6.5.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลท่าจำปี	6-18
ตารางที่ 6.6.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านต๋อม	6-21
ตารางที่ 6.6.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลบ้านต๋อม	6-22
ตารางที่ 6.7.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านด้า	6-24

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 6.7.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลบ้านด้า	6-25
ตารางที่ 6.8.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านดั่น	6-26
ตารางที่ 6.8.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลบ้านดั่น	6-27
ตารางที่ 6.9.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลแม่่นาเรือ	6-27
ตารางที่ 6.9.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลแม่่นาเรือ	6-29
ตารางที่ 6.10.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านด้อม	6-32
ตารางที่ 6.10.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลแม่ใส	6-33

บทสรุปผู้บริหาร

กว๊านพะเยาเป็นแหล่งน้ำหนึ่งในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ ตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณตัวเมืองพะเยา มีพื้นที่รับน้ำฝนประมาณ 1,464 ตารางกิโลเมตร พื้นที่กว๊านพะเยาประมาณ 12,831 ไร่ มีลำน้ำสาขาไหลลงกว๊านพะเยาหลายสายด้วยกันเช่น แม่ปืม ห้วยชมพู แม่เหียงน แม่ต๋ม ห้วยลิก แม่ต๋อม แม่ต๋น แม่นาเรือ แม่ใส แม่ต้า ห้วยทับช้าง ห้วยโซ่ แม่ต้า นอกจากนั้นยังมีน้ำจากหนองเล็งทรายไหลผ่านลำน้ำแม่อิงลงสู่กว๊านพะเยาแล้วไหลผ่านอำเภอเมืองพะเยา และอีกหลายอำเภอของจังหวัดพะเยา และจังหวัดเชียงราย ลงสู่แม่น้ำโขงต่อไป กว๊านพะเยามีความลึกเฉลี่ย 1.93 เมตร สามารถเก็บกักน้ำได้เฉลี่ย 33.84 ล้านลูกบาศก์เมตร

เนื่องจากเป็นพื้นที่รับน้ำ จึงประสบปัญหาในหลายประเด็น อันได้แก่ แหล่งน้ำตื้นเขิน จากตะกอนดินที่มาจากพื้นที่การเกษตรเหนือกว๊านพะเยาส่งผลให้ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ตามความต้องการ มีการบุกรุกพื้นที่สาธารณะเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะบริเวณกว๊านพะเยา นอกจากนี้ยังประสบปัญหา น้ำเสียจากชุมชนและสารเคมีการเกษตรพื้นที่เหนือน้ำและบริเวณโดยรอบ ทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ไม่เหมาะกับการอุปโภคบริโภค และขาดการบูรณาการในการบริหารจัดการน้ำ ในภาพรวมของกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบเพราะเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ครอบคลุมพื้นที่หลายตำบล

โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในการบริหารจัดการและดูแลรักษาแหล่งน้ำทั้งในลำน้ำสาขาและกว๊านพะเยาอย่างยั่งยืน เพื่อให้โครงการบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินโครงการจึงได้แบ่งวัตถุประสงค์หลักออกเป็นเป้าหมายของโครงการ 3 ข้อด้วยกัน คือ (1) ชุมชนในพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบและยั่งยืน (2) มีแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงฟื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำให้มีความสอดคล้องกับสภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมในชุมชนบริเวณรอบกว๊านพะเยา (3) สรุปข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของชุมชนในพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา โดยมีพื้นที่ดำเนินโครงการ 13 ลำน้ำที่มีผลกระทบต่อสภาพน้ำของกว๊านพะเยาคือ ห้วยชมพู น้ำแม่ใจ ห้วยบง น้ำแม่จั่ว น้ำแม่สุก ห้วยแม่เหียงน ห้วยแม่ต๋ม ห้วยน้ำลิก ห้วยแม่ต้า ห้วยแม่ต๋น ห้วยแม่นาเรือ ห้วยโซ่ และห้วยแม่ใส

อย่างไรก็ตามการดำเนินงานในส่วนของการบริหารจัดการและพัฒนาปรับปรุงฟื้นฟูพื้นที่ตามเป้าหมายของโครงการในข้อที่ (1) และ (2) จำเป็นต้องอาศัยการทำงานอย่างใกล้ชิดร่วมกับฝ่ายปกครองและทางท้องถิ่น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องจัดกลุ่มพื้นที่ดำเนินโครงการทั้ง 13 ลำน้ำ ตาม

ขอบเขตการปกครองและการบริหารท้องถิ่น โดยมีพื้นที่ครอบคลุม 10 ตำบล ใน 2 อำเภอคือ อ.เมืองพะเยา และอ.แม่ใจ มีรายละเอียดดังนี้ 1) ตำบลศรีถ้อย พื้นที่ศึกษาคือห้วยชมพู และน้ำแม่ใจ 2) ตำบลแม่ปืม พื้นที่ศึกษาคือห้วยบง 3) ตำบลแม่สวก พื้นที่ศึกษาคือน้ำแม่จ๊ว และน้ำแม่สวก 4) ตำบลบ้านใหม่ พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่เหียน 5) ตำบลท่าจำปี พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ต๋ม 6) ตำบลบ้านต๋อม พื้นที่ศึกษาคือห้วยน้ำลึก 7) ตำบลบ้านต้า พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ต้า 8) ตำบลบ้านต๋น พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ต๋น 9) ตำบลแม่ณาเรือ พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ณาเรือ และห้วยโซ้ และ 10) ตำบลแม่ใส พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ใส พื้นที่ดำเนินการหากแยกรายตำบล พบว่ามีลักษณะเหมือนกันคือวางตัวตามยาว ของแนวลาดชันทางจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก โดยทิศตะวันตกเป็นแนวเทือกเขาตอยหลวง ทางทิศตะวันออกเป็นส่วนพื้นที่ทำน้ำ ติดกับหนองเล็งทราย ลำน้ำอิง และกว๊านพะเยา โดยพื้นที่ทางฝั่งตะวันออกเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง จึงใช้พื้นที่เป็นที่นา ตอนกลางของพื้นที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยและสวนผลไม้

ส่วนแนวทางการคัดเลือกโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่เหมาะสมในพื้นที่ศึกษา โดยรวบรวมข้อเสนอจากตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติฯ ทั้ง 13 ลำน้ำ สามารถแบ่งประเภทความต้องการของตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำได้ 5 เรื่องด้วยกัน คือ 1) สร้างอ่างเก็บน้ำเพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม 2) การขุดลอกแหล่งน้ำ เช่นอ่างเก็บน้ำ ฝ่ายกันน้ำ ลำเหมือง บ่อหรือสระเก็บน้ำ 3) สร้างและปรับปรุงระบบส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำเข้าพื้นที่เกษตรอย่างทั่วถึง ประกอบด้วย การทำฝายทดน้ำ คลองแยกซอย และการตาดคอนกรีตในลำห้วยและลำเหมือง 4) ระบบสูบน้ำจากแหล่งน้ำขนาดใหญ่ด้านท้ายพื้นที่ เช่นหนองเล็งทราย ลำน้ำอิง กว๊านพะเยา เข้าสู่พื้นที่นาด้านท้ายน้ำของทั้ง 10 ตำบล 5) ระบบประปาภูเขา

จากผลการดำเนินงานโครงการฯ ทำให้ทราบถึงปัญหาการจัดการน้ำของพื้นที่ในภาพรวม และปัญหาในแต่ละพื้นที่ตำบลจนถึงระดับลำน้ำ โดยแยกประเภทสาเหตุของปัญหาที่มีความหลากหลายพร้อมกับความต้องการของตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำ ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไปมีดังต่อไปนี้ 1) นอกจากการแบ่งพื้นที่ศึกษาออกเป็นรายลำน้ำและรายตำบล ควรแบ่งเป็นลุ่มน้ำย่อยด้วยเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและบูรณาการระหว่างตำบล 2) เพื่อให้ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์สะท้อนสภาพจริงในพื้นที่มากขึ้น ควรเข้าพื้นที่เพื่อทำการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำ และตัวแทนผู้นำชุมชนที่กระจายอยู่ทั่วพื้นที่แทนการสัมภาษณ์ในห้องประชุม และ 3) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนมากขึ้นจากกลุ่มเจ้าหน้าที่อปท. ควรแยกกลุ่มคำถามที่ใช้สัมภาษณ์และแยกแบบสอบถาม สำหรับผู้บริหาร สมาชิกสภา หัวหน้าแต่ละส่วนงาน และผู้ปฏิบัติงาน

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2543 กำหนดให้กว๊านพะเยามีความสำคัญทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สมควรได้รับความคุ้มครองและฟื้นฟูโดยเร่งด่วน รวมทั้งต้องมีมาตรการอนุรักษ์และพัฒนาให้สมดุลและยั่งยืน โดยเห็นชอบให้กว๊านพะเยาเป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ที่ถูกจัดเป็น 1 ใน 263 แห่งทั่วประเทศ โดยมีบทบาทสำคัญคือเป็นพื้นที่แหล่งน้ำสำหรับผลิตน้ำประปาเพื่อตอบสนองการอุปโภคบริโภค เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดพะเยา เป็นแหล่งรองรับน้ำเสียของชุมชนโดยรอบกว๊านพะเยาและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ ในอนาคตกว๊านพะเยาจะมีบทบาทสำคัญยิ่งขึ้น คือเป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปาสำหรับชุมชนเมืองพะเยาและข้างเคียง อีกทั้งน้ำจากกว๊านพะเยาต้องถูกนำไปใช้ผลิตน้ำประปา ให้แก่ชุมชนชนบทซึ่งตั้งอยู่ริมกว๊านด้านตะวันตกด้วย ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรของประชากรที่อยู่ทางเหนือและใต้กว๊านพะเยาที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลาจากผลกระทบของปรากฏการณ์โลกร้อน แต่ในเวลาเดียวกันปรากฏว่ากว๊านพะเยายังเป็นแหล่งรับน้ำเสียจากชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรมทางเหนือและโดยรอบ ปัจจุบันชุมชนเทศบาลเมืองพะเยาเป็นพื้นที่ทิ้งน้ำเสียลงสู่กว๊านพะเยาปริมาณมากที่สุด เนื่องจากมีประชากรรวมกันอยู่หนาแน่นถึงแม้ว่าปัจจุบันกำลังมีการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อรับน้ำเสียจากบริเวณกลางเมืองแล้วก็ตามแต่โดยรวมแล้วคุณภาพน้ำในกว๊านพะเยายังเสื่อมโทรมไม่เหมาะกับการอุปโภคบริโภค รวมทั้งการขาดการบูรณาการในการบริหารจัดการน้ำระหว่างหน่วยงานราชการด้วยกันรวมถึงกลุ่มผู้ใช้น้ำต่างๆ ในภาพรวมของกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบเพราะเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ครอบคลุมพื้นที่หลายตำบล

กว๊านพะเยาเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ ตั้งอยู่ในพื้นที่เมืองพะเยามีพื้นที่ประมาณ 12,831 ไร่ มีพื้นที่รับน้ำฝนประมาณ 1,464 ตารางกิโลเมตร มีความลึกเฉลี่ย 1.93 เมตร ปริมาณน้ำเก็บกักเฉลี่ย 33.84 ล้านลูกบาศก์เมตร มีลำน้ำสาขาไหลลงกว๊านพะเยาหลายสายด้วยกันเช่น แม่ปืม ห้วยชมพู แม่เหยยืน แม่ตุ้ม ห้วยลึก แม่ต๋อม แม่ตุน แม่เนาเรือ แม่ใส แม่ตำ ห้วยทับช้าง ห้วยโซ้ และ แม่ตำ นอกจากนี้ยังมีน้ำจากหนองเล็งทรายไหลมารวมกับน้ำแม่อิงลงสู่กว๊านพะเยา และไหลออกจากกว๊านพะเยาผ่านอีกหลายอำเภอของจังหวัดพะเยา ลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำที่ 4 เชียงราย จึงได้ทำโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยาเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา ซึ่งคาดว่าจะสามารถพัฒนาศักยภาพของกลุ่มผู้ใช้น้ำในการบริหารจัดการ

ทรัพยากรน้ำ ดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำและคุณภาพน้ำทั้งในลำน้ำสาขาและกว๊านพะเยา
อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อพัฒนาศักยภาพของกลุ่มผู้ใช้น้ำในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำ
และคุณภาพน้ำทั้งในลำน้ำสาขาและกว๊านพะเยาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

1.3 เป้าหมายโครงการ

1.3.1 ชุมชนในพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การอนุรักษ์และ
ฟื้นฟูแหล่งน้ำแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

1.3.2 มีแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงฟื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ให้มีความสอดคล้องกับสภาพทาง
กายภาพ เศรษฐกิจและสังคมในชุมชนบริเวณรอบกว๊านพะเยา

1.3.3 มีรายงานสรุปข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
แบบบูรณาการ ของชุมชนในพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา

1.4 ขอบเขตพื้นที่ศึกษาของโครงการ

ชุมชนในพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา และลำน้ำสาขาจำนวน 13 สาขา ได้แก่

- 1) ห้วยชมพู ตำบลศรีถ้อย
- 2) ห้วยแม่ใจ ตำบลศรีถ้อย
- 3) ห้วยบง ตำบลแม่ปืม และ ตำบลแม่ต้า
- 4) น้ำแม่จว่า ตำบลแม่สุก
- 5) น้ำแม่สุก ตำบลแม่สุก
- 6) ห้วยแม่เหยียน ตำบลบ้านใหม่
- 7) ห้วยแม่ตุ้ม ตำบลท่าจำปี
- 8) ห้วยลึก ตำบลบ้านต๋อม
- 9) ห้วยแม่ต้า ตำบลบ้านต้า
- 10) ห้วยแม่ตุ๋่น ตำบลบ้านตุ๋่น
- 11) ห้วยแม่น้ำเรือ ตำบลแม่น้ำเรือ
- 12) ห้วยโซ้ ตำบลแม่น้ำเรือ
- 13) ห้วยแม่ใส ตำบลแม่ใส

1.5 ขั้นตอนและขอบเขตการดำเนินงาน

1.5.1 จัดทำแผนการดำเนินงานและกรอบแนวคิดในการศึกษา

1.5.2 รวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา ซึ่งประกอบด้วย

1) ข้อมูลด้านขอบเขตทางกายภาพ สภาพทางภูมิศาสตร์ และขอบเขตการปกครองระดับอำเภอ/ตำบล ของพื้นที่เป้าหมาย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2) ข้อมูลลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน เช่น พื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่การเกษตร ที่อยู่อาศัย แหล่งน้ำ เป็นต้น

3) ข้อมูลด้านอุทกวิทยา ได้แก่ ปริมาณน้ำท่า ปริมาณน้ำฝน แหล่งน้ำผิวดิน

4) ข้อมูลความต้องการใช้น้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค การเกษตร

1.5.3 วิเคราะห์และจัดเตรียมข้อมูลสำหรับจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ เพื่อการนำเสนอให้ตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำของพื้นที่เป้าหมาย (การทำสมมูลน้ำในพื้นที่เบื้องต้น) โดยจัดทำโครงสร้างผังน้ำของพื้นที่เป้าหมาย และวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรเทียบกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่

1.5.4 ออกแบบและเสนอแนวทางการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

1) ร่างแผนการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ นาร่องที่ขับเคลื่อนโดยกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในพื้นที่ 13 ลำน้ำสาขาบริเวณรอบกว๊านพะเยา

2) รายงานสรุปแผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์และฟื้นฟูลำน้ำสาขา 13 สาขา (ฉบับร่าง)

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ

1.6.1 มีแนวทางการพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ที่มีความสอดคล้องกับสภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมในชุมชนบริเวณรอบกว๊านพะเยา

1.6.2 มีรายละเอียดข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ข้อมูลทางอุทกวิทยา และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่ 13 ลำน้ำสาขาบริเวณรอบกว๊านพะเยา

1.6.3 มีข้อมูลสมมูลน้ำเบื้องต้น เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการในพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา

1.6.4 เพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่ โดยที่ประชาชนมีความเข้าใจในการพัฒนา และมีส่วนร่วม เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

บทที่ 2

ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ศึกษา

2.1 ที่ตั้งของพื้นที่ศึกษา

กว๊านพะเยา เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่อยู่ในแนวเส้นน้ำอิง เดิมเรียกว่าหนองนกเอี้ยง ลักษณะการไหลของน้ำในหนองนี้จะไหลไปตามลำน้ำอิงตลอดเวลา น้ำที่เหลืออยู่จะเป็นน้ำค้างอยู่ในหนอง บึงต่างๆ เท่านั้น โดยมีลักษณะเป็นเกาะแก่งตามสภาพความสูงต่ำของพื้นที่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดพะเยา อยู่ทางทิศใต้ของแนวภูเขาตอยห้วยน้ำขาวและแนวภูเขาตอยสันกลาง ทิศตะวันออกเป็นที่ตั้งของชุมชน ทิศตะวันตกเป็นที่ราบกว้างลาดจากแนวภูเขาสูงสู่กว๊านพะเยา จนเมื่อปี พ.ศ. 2482 ได้มีการก่อสร้างประตูปิดกั้นลำน้ำอิง บริเวณศูนย์วิจัยประมงน้ำจืดพะเยา ทำให้น้ำท่วมด้านเหนือน้ำเกิดเป็นกว๊านพะเยา และกลายเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สุดในภาคเหนือตอนบน มีอาณาเขตกว่า 15,000 ไร่ ปัจจุบันมีพื้นที่ 12,831.25 ไร่ มีความลึกเฉลี่ย 1.93 เมตร สามารถเก็บกักน้ำได้เฉลี่ย 33.84 ล้านลูกบาศก์เมตร (จังหวัดพะเยา, สิงหาคม 2564) มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบก้นกระทะ มีลำน้ำสาขาสายต่างๆ 13 สาย ไหลเป็นช่วงๆ จากเทือกเขาผีปันน้ำลงตามแนวแม่น้ำอิงซึ่งเป็นลำน้ำสายหลักที่ไหลเข้าสู่กว๊านพะเยา มีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ทางทิศเหนือกว๊านพะเยา คือหนองเล็งทราย และ อ่างเก็บน้ำแม่ปืม น้ำจากกว๊านพะเยาจะไหลลงไปบรรจบกับแม่น้ำโขงที่ อ.เชียงของ จ.เชียงราย ซึ่งเป็นจุดออกของกลุ่มน้ำแม่น้ำอิงโดยมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

ทิศใต้ ติดกับ อำเภोगาว จังหวัดลำปาง

ทิศตะวันออก อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันตก ติดกับ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

2.2 ลักษณะทางกายภาพ

แม่น้ำอิงมีต้นกำเนิดจากภูเขาที่แบ่งแนวเขตจังหวัดพะเยากับจังหวัดลำปาง ไหลไปทางทิศตะวันออกผ่านอำเภอแม่ใจ แล้วไหลลงไปทางทิศใต้ลงสู่กว๊านพะเยาที่อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยมีลำน้ำสายสำคัญที่ไหลลงแม่น้ำอิง จำนวน 13 ลำน้ำ ประกอบด้วย น้ำแม่ปืม ห้วยชมพู แม่เหยยืน แม่ตุ้ม ห้วยลึก แม่ต้อม แม่ตุน แม่นาเรือ แม่ใส แม่ต้า ห้วยทับช้าง ห้วยโซ้ และแม่ต้า ดังแสดงในรูปที่ 2.2 แสดงขอบเขตพื้นที่ต้นน้ำและท้ายน้ำที่เกี่ยวข้องของกว๊านพะเยา

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ทางด้านเหนือของกว๊านพะเยามีพื้นที่ชุ่มน้ำที่สำคัญอีกหนึ่งแห่งคือหนองเล็งทราย เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ ทางตอนใต้ของหนองเล็งทรายมีฝายน้ำล้น โดยน้ำที่ล้นจะไหลลงสู่แม่น้ำอิงและไหลลงสู่กว๊านพะเยา นอกจากนี้บริเวณพื้นที่ด้านทิศใต้ตำบลแม่ใจ ได้มีการขุดสระเพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำสำหรับผลิตน้ำประปาให้แก่ชุมชน

2.3 ประวัติการพัฒนาพื้นที่กว๊านพะเยา

เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2532 สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้คัดเลือกแหล่งธรรมชาติที่สมควรประกาศให้เป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (ครั้งที่ 1) เนื่องในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ทั้งสิ้น 263 แห่ง ในพื้นที่ 62 จังหวัด จากจำนวน 2,362 แห่ง ที่ได้สำรวจไว้ในปี พ.ศ. 2527 และในวันที่ 9 ตุลาคม 2532 กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ได้พิจารณาเห็นชอบกับมติของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในเรื่องการประกาศแหล่งน้ำธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมจำนวน 263 แห่ง ในพื้นที่ 62 จังหวัด ซึ่งกว๊านพะเยาได้จัดอยู่ในแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ลำดับที่ 23 และกำหนดเป็นประเภทแหล่งธรรมชาติประเภทที่ 7 (แหล่งน้ำ) โดยมีลักษณะของพื้นที่เป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่นและเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญที่สุดของจังหวัด และคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 เห็นชอบมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เสนอ จึงทำให้ “กว๊านพะเยา” เป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ที่ถูกจัดเป็น 1 ใน 263 แห่งทั่วประเทศ จากมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 6/ 2543 ลงวันที่ 19 พฤษภาคม 2543 เรื่องทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติของประเทศไทย และมาตรการอนุรักษ์ ซึ่งกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ได้นำเสนอต่อเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2543 ซึ่งกว๊านพะเยาได้รับการจัดให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติที่มีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่ต้องได้รับการฟื้นฟู และหนองเล็งทรายได้จัดให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติที่มีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนต้องได้รับการคุ้มครอง และฟื้นฟู โดยคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2543 เห็นชอบตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมเสนอ โดยกว๊านพะเยาซึ่งมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม สมควรได้รับความคุ้มครองและฟื้นฟูโดยเร่งด่วน รวมทั้งต้องมีมาตรการอนุรักษ์และพัฒนาให้สมดุลและยั่งยืน ซึ่งสามารถเขียนลำดับเวลาที่สำคัญเกี่ยวกับกว๊านพะเยาได้ดังนี้

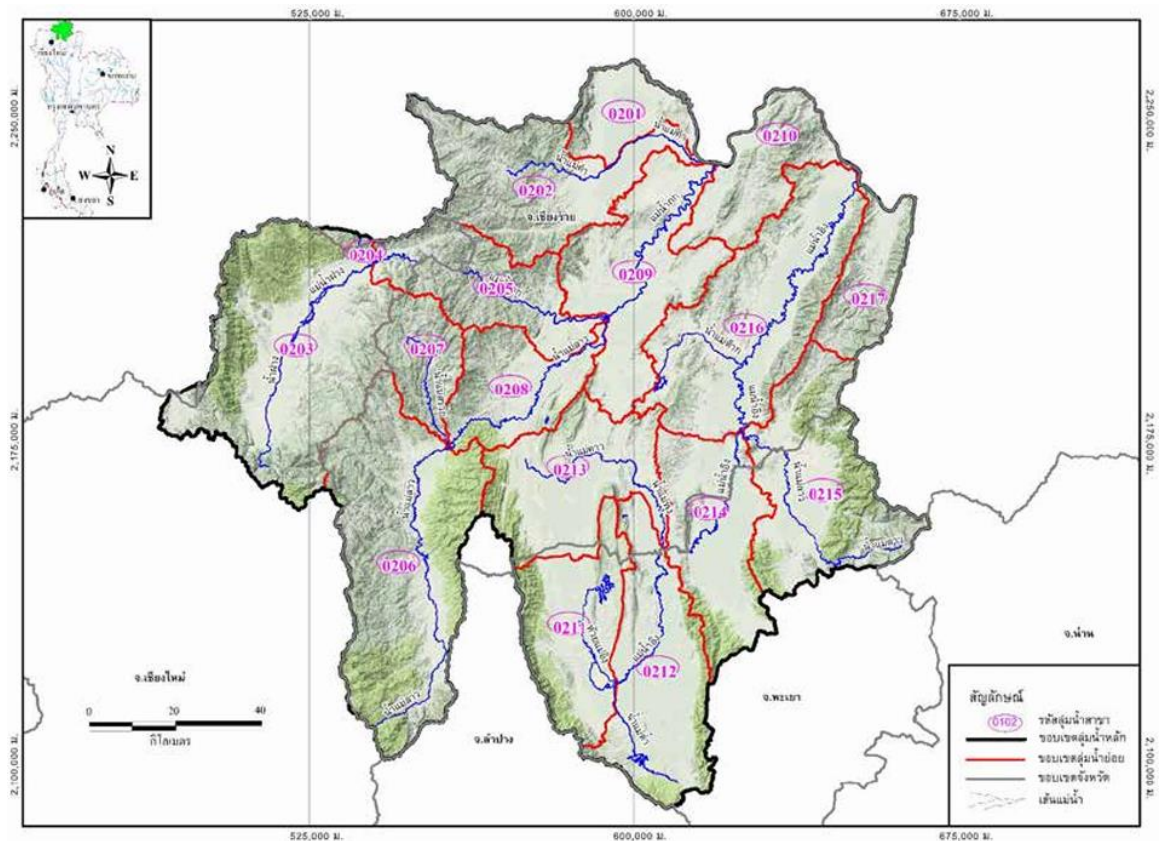
วัน/เดือน/ปี	กิจกรรม
พ.ศ.2482	กรมประมงสร้างประตुरะบายน้ำกั้นแม่น้ำอิง ทำให้เกิดก๊วนพะเยา
22 มกราคม 2482	ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบริเวณก๊วนพะเยา เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำ (ประมาณ 16,612 ไร่)
9 ตุลาคม 2532	กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เห็นชอบกับมติของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
7 พฤศจิกายน 2532	คณะรัฐมนตรีเห็นชอบมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
30 มกราคม 2540	กรมธนารักษ์ ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) เลขที่ พย 0149 มอบให้กรมประมงดูแลเพื่อเป็นสถานเพาะพันธุ์ปลา (พื้นที่ 12,831 ไร่)
19 พฤษภาคม 2543	คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีมติเห็นชอบทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติของประเทศไทย และมาตรการอนุรักษ์ ซึ่งก๊วนพะเยาได้รับการจัดให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการฟื้นฟู จากทั้งหมด 61 แห่งทั่วประเทศ
21 มิถุนายน 2543	กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ได้นำเสนอมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ต่อคณะรัฐมนตรี
1 สิงหาคม 2543	คณะรัฐมนตรี เห็นชอบมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. 2553	สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริ ให้รับโครงการพัฒนาก๊วนพะเยา ในด้านสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรแหล่งน้ำ เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยให้มูลนิธิชัยพัฒนาเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานจัดทำแผนงานการจัดการเพื่อพัฒนาแหล่งน้ำก๊วนพะเยา
29 ตุลาคม 2561	กิจกรรมเปิดใช้งานฝายพับได้ความสูง 1 เมตร ทำให้เพิ่มความจุเก็บกักจากเดิม 33.84 ล้าน ลบ.ม. เป็น 55.65 ล้าน ลบ.ม.

2.4 กลุ่มน้ำโขงเหนือ

กลุ่มน้ำโขงเหนือเป็นหนึ่งใน 22 กลุ่มน้ำของประเทศไทย ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดกลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564 สภาภูมิประเทศของกลุ่มน้ำโขงเหนือ ประกอบด้วยเทือกเขาสูงชันสลับกับที่ราบระหว่างหุบเขา มีระดับอยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลางระหว่าง 300 – 1,550 ม.รทก. และพื้นที่ราบสูง ซึ่งเป็นบริเวณที่มีพื้นที่ติดต่อกับแม่น้ำโขง มีระดับอยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลางระหว่าง 100 - 500 ม.รทก. มีเทือกเขาล้อมรอบ โดยเทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ เทือกเขาดอยภูลังกา เทือกเขาดอยสันปันน้ำ ดอยแม่สูก ดอยขุนแม่ต๋ำ และดอยขุนแม่ต๋อม ทำให้พื้นที่ของ กลุ่มน้ำด้านทิศตะวันออกและทิศเหนือมีแม่น้ำโขง และแนวเขาเป็นตัวแบ่งเขตระหว่างประเทศ

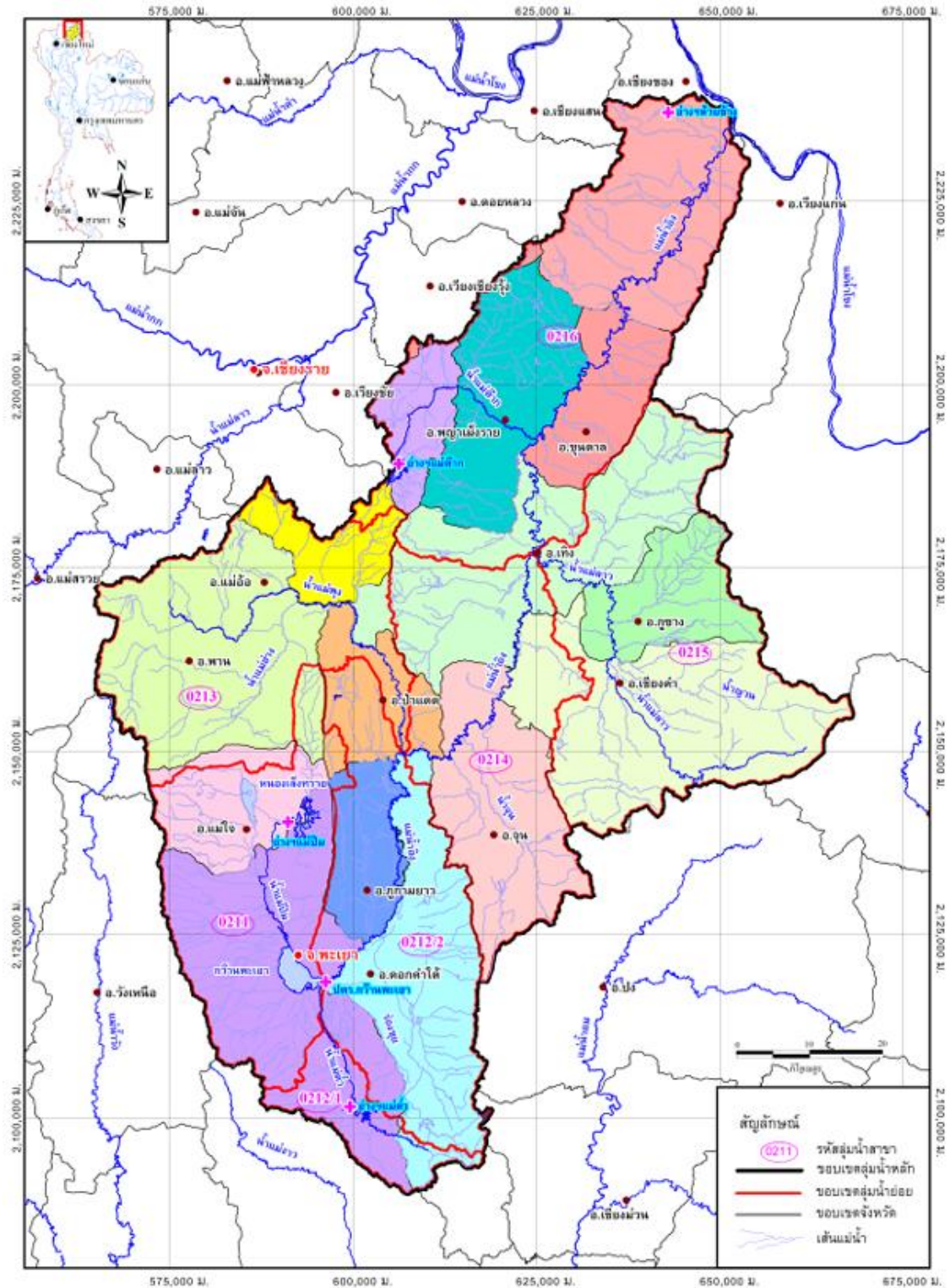
สภาภูมิประเทศมีลาดเท จากด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ ทิศเหนือ ทิศใต้ ติดกับสาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์ และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ติดกับลุ่มน้ำวัง และลุ่มน้ำยม ทิศตะวันออกติดกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันตก ติดกับ ลุ่มน้ำปิง และสาธารณรัฐสหภาพเมียนมา กลุ่มน้ำโขงเหนือมีแม่น้ำที่สำคัญหลายสาย เช่น แม่น้ำกก น้ำแม่ฝาง น้ำแม่ลาว น้ำแม่สรวย แม่น้ำอิง แม่น้ำรวก น้ำแม่คำ และน้ำแม่จัน

พื้นที่ศึกษาโดยรอบกว๊านพะเยานี้ ตั้งอยู่ในกลุ่มน้ำในกลุ่มน้ำโขงเหนือ กลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำอิงตอนบน ซึ่งพื้นที่กลุ่มน้ำโขงเหนือมีพื้นที่รวม 17,435.28 ตร.กม. สามารถแบ่งเป็น 17 กลุ่มน้ำสาขา โดยมีขอบเขตกลุ่มน้ำสาขาและครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัดคือ จังหวัดเชียงราย, บางส่วนของจังหวัดพะเยา, และ บางส่วนของจังหวัดเชียงใหม่ ดังแสดงใน รูปที่ 2.4-ก การแบ่งขอบเขตกลุ่มน้ำสาขาในกลุ่มน้ำโขงเหนือ

รูปที่ 2.4.-ก การแบ่งขอบเขตลุ่มน้ำสาขาในกลุ่มน้ำโขงเหนือ

โดยพื้นที่ศึกษารอบกว๊านพะเยา ตั้งอยู่ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำอิงตอนบน (รหัสลุ่มน้ำสาขา 0211) มีพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาประมาณ 911.67 ตารางกิโลเมตร หรือ 569,796 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.23 ของพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่ต้นน้ำของแม่น้ำอิงจนถึงกว๊านพะเยา ความยาวของลำน้ำอิงในช่วงนี้ประมาณ 34 กิโลเมตร ความลาดชันเฉลี่ยประมาณ 1:2,500 ดังแสดงในรูปที่ 2.4-ข แสดงขอบเขตพื้นที่ต้นน้ำและท้ายน้ำที่เกี่ยวข้องของกว๊านพะเยา

รูปที่ 2.4-ข แสดงขอบเขตพื้นที่ต้นน้ำและท้ายน้ำที่เกี่ยวข้องของกว๊านพะเยา

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

บทที่ 3

สภาพภูมิอากาศ อุทกวิทยา และ สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร

3.1 สภาพภูมิอากาศ

พื้นที่ประเทศไทยสภาพภูมิอากาศทั่วไปอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนั้นแล้วในแต่ละปีจะได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชัน ซึ่งพัดมาจาก ทะเลจีนใต้ในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน ทำให้พื้นที่ประเทศไทยมีฝนตกชุกตั้งแต่เดือน พฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม สำหรับมรสุมสองชนิด ได้แก่ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ มีรายละเอียดดังนี้

1) มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึง กลางเดือน ตุลาคม โดยมีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงในซีกโลกใต้ บริเวณมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งพัดออกจากศูนย์กลางเป็นลมตะวันออกเฉียงใต้ และเปลี่ยนเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้ เมื่อพัดข้ามเส้นศูนย์สูตร มรสุมนี้จะนำมวลอากาศชื้นจากมหาสมุทรอินเดีย มาสู่ประเทศไทย ทำให้มีเมฆมากและฝนตกชุกทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามบริเวณชายฝั่งทะเล และเทือกเขาด้านรับลมจะมีฝนมากกว่าบริเวณอื่น

2) มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ หลังจากหมดอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้แล้ว ประมาณ กลางเดือนตุลาคมจะมีมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทยจนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ มรสุมนี้มีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงในซีกโลกเหนือแถบประเทศมองโกเลียและจีน จึง พัดพาเอามวลอากาศเย็นและแห้งจากแหล่งกำเนิดเข้ามาปกคลุมประเทศไทย ทำให้ท้องฟ้าโปร่ง อากาศ หนาวเย็นและแห้งแล้งทั่วไป โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคใต้จะมีฝนชุก โดยเฉพาะภาคใต้ฝั่งตะวันออก เนื่องจากมรสุมนี้นำความชุ่มชื้นจากอ่าวไทยเข้ามาปกคลุมพื้นที่ภาคใต้

ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบมรสุมมี 3 ฤดู คือ

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคมมีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะในเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคมซึ่งเป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้น ไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือ เดือนกันยายน

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้งแล้ง เดือนที่มีอากาศ หนาวที่สุดคือเดือนธันวาคม

3.2 ข้อมูลภูมิอากาศ

จากการรวบรวมข้อมูลภูมิอากาศ ทำการรวบรวมข้อมูลภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (พ.ศ. 2536-2565) จากสถานีตรวจอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ โดยมีตัวแปรภูมิอากาศที่สำคัญ ได้แก่ อุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ ความเร็วลม เมฆปกคลุม และปริมาณการระเหยจากผิวดินสรุปได้ดังนี้

อุณหภูมิ: อุณหภูมิรายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 18.9–26.6 องศาเซลเซียส โดยช่วงที่อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในช่วงเดือนธันวาคม ถึงเดือนมกราคม และอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนเมษายน ถึงเดือนมิถุนายน อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีมีค่าเท่ากับ 23.6 องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์: ความชื้นสัมพัทธ์รายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 60.8–86.3 เปอร์เซ็นต์ โดยช่วงเวลาที่มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดประมาณเดือนมีนาคม และช่วงเวลาที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดประมาณเดือนสิงหาคม ค่าความชื้นสัมพัทธ์รายปีเฉลี่ยเท่ากับ 76.9 เปอร์เซ็นต์

ลมและพายุ: ความเร็วลมเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 1.3–2.4 นอต โดยมีความเร็วลมสูงสุดในเดือนเมษายนถึงกรกฎาคม ซึ่งเป็นช่วงฤดูร้อน จำนวนวันที่มีพายุฟ้าคะนองโดยเฉลี่ยเท่ากับ 58 วันต่อปี เดือนที่มีพายุฟ้าคะนองมากที่สุด คือ เดือนพฤษภาคมเฉลี่ย 10 วัน

เมฆปกคลุม (0-10): ปริมาณเมฆปกคลุมมีค่าอยู่ระหว่าง 1.8–7.7 (ใน 10 ส่วนของท้องฟ้า) โดยปริมาณเมฆปกคลุมเฉลี่ยจะน้อยที่สุดในเดือนกุมภาพันธ์ และจะมากที่สุดในเดือนกรกฎาคม โดยเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 4.6 (ใน 10 ส่วนของท้องฟ้า)

ปริมาณการระเหยจากผิวดิน: ปริมาณการระเหยรายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 74.5 – 149.5 มิลลิเมตร เดือนธันวาคมเป็นเดือนที่มีปริมาณการระเหยต่ำสุด ในขณะที่เดือนพฤษภาคมเป็นเดือนที่มีปริมาณการระเหยสูงสุด ค่าปริมาณการระเหยรวมทั้งปีประมาณ 1,242.3 มิลลิเมตร

โดยมีสถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศ อำเภอเมืองพะเยา ปี 2532-2561 แสดงใน ตารางที่

3.1

ตารางที่ 3.1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ปี 2532-2561

เดือน	อุณหภูมิ ต่ำสุด (°C)	อุณหภูมิ สูงสุด (°C)	อุณหภูมิ เฉลี่ย (°C)	ความชื้น สัมพัทธ์ (%)	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวนวัน ฝนตก (วัน)	ปริมาณ ฝนใช้การ* (มม.)	การระเหย และการ คายน้ำ อ้างอิง* (มม.)
ม.ค.	14.1	29.4	20.6	76.0	13.7	1.8	13.4	49.3
ก.พ.	15.6	32.1	22.9	67.0	8.6	1.5	8.5	56.3
มี.ค.	19.5	34.7	26.4	61.0	35.1	3.7	33.1	79.4
เม.ย.	22.8	35.8	28.5	64.0	81.3	8.3	70.7	87.3
พ.ค.	23.6	33.8	27.9	75.0	186.0	15.7	130.6	84.3
มิ.ย.	24.1	32.8	27.7	78.0	102.4	14.6	85.6	81.3
ก.ค.	23.7	31.8	27.1	81.0	149.9	18.0	113.9	80.0
ส.ค.	23.5	31.5	26.7	83.0	209.9	19.0	139.4	73.8
ก.ย.	23.1	31.5	26.5	84.0	207.9	16.8	138.7	64.8
ต.ค.	21.7	31.0	25.4	84.0	131.0	11.2	103.5	59.5
พ.ย.	18.3	29.8	23.1	82.0	36.2	3.9	34.1	51.0
ธ.ค.	14.8	28.2	20.5	80.0	15.7	1.7	15.3	47.4
รวม	-	-	-	-	1,177.7	116.2	886.8	814.4
เฉลี่ย	20.4	31.8	25.3	76.3	-	-	-	-

หมายเหตุ: * จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา (2562)

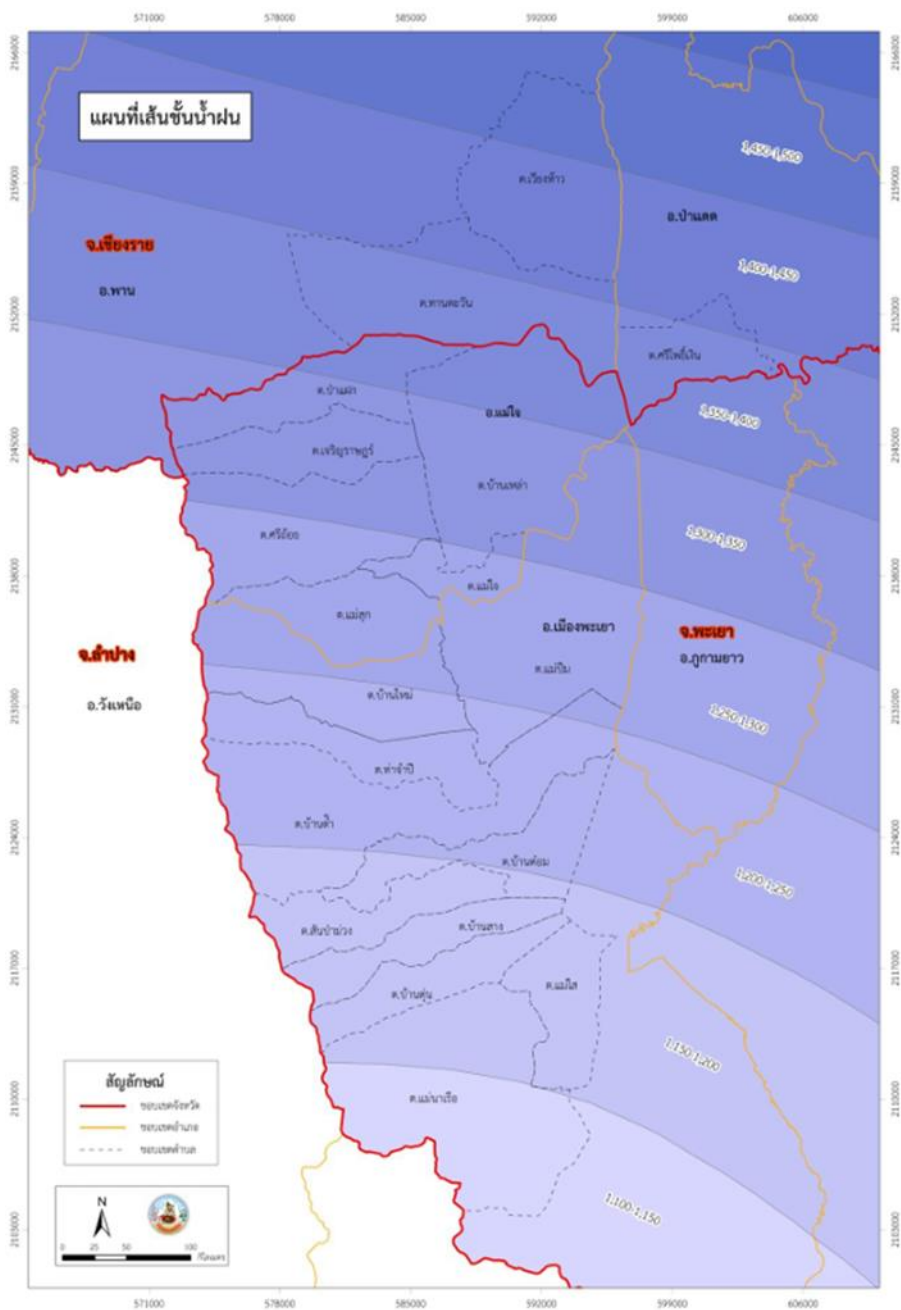
3.3 ข้อมูลอุทกวิทยา

3.3.1 ปริมาณฝน

จากการรวบรวมข้อมูลการตรวจวัดปริมาณฝนที่สถานีตรวจวัดน้ำฝนต่างๆ ของกรมชลประทาน กรมอุตุนิยมวิทยา และกรมทรัพยากรน้ำ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ศึกษาและข้างเคียง พบว่าปริมาณฝนรายปีเฉลี่ย มีค่าเท่ากับ 1,500.9 มม. โดยมีช่วงพิสัยระหว่าง 942.8-2,495.5 มม. โดยมีค่าปริมาณน้ำฝนรายปีสูงสุด อยู่ในช่วงพิสัย 1,078.9 ถึง 5,144.4 มม. และปริมาณน้ำฝนรายปีต่ำสุดอยู่ในช่วงพิสัย 208.6 ถึง 1,633.2 มม. สามารถสร้างเส้นชั้นน้ำฝนรายปีเฉลี่ย 30 ปีแสดงใน รูปที่ 3.3.1 เส้นชั้นน้ำฝน ในเขตลุ่มน้ำอิง ตอนบน ซึ่งพบว่าปริมาณฝนเฉลี่ยทั่วลุ่มน้ำแม่จางอิงเท่ากับ 1,500 มม. โดยมีช่วงพิสัยของปริมาณฝนอยู่

ระหว่าง 1,100 ถึง 1,800 มม. สำหรับในส่วนของกลุ่มน้ำแม่ น้ำอิง ตอนบน มีช่วงพิสัยของปริมาณฝนอยู่ระหว่าง 1,100 ถึง 1,500 มม.

ปริมาณฝนรายเดือนในช่วงฤดูฝน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1,312.2 มม. โดยมีช่วงพิสัยอยู่ระหว่าง 801.7 ถึง 2,246.1 มม. ส่วนในช่วงฤดูแล้ง ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 188.8 มม. โดยมีช่วงพิสัยอยู่ระหว่าง 79.1 ถึง 278.4 มม. จำนวนวันฝนตกรายปีเฉลี่ย มีค่าเท่ากับ 100.0 วัน โดยมีช่วงพิสัยอยู่ระหว่าง 63.5 ถึง 135.1 วัน สำหรับจำนวนวันฝนตกรายเดือนในช่วงฤดูฝน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 84.8 วัน โดยมีช่วงพิสัยอยู่ระหว่าง 55.8 ถึง 111.1 วัน ส่วนในช่วงฤดูแล้ง ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.3 วัน โดยมีช่วงพิสัยอยู่ระหว่าง 7.7 ถึง 24.0 วัน

รูปที่ 3.3.1 เส้นชั้นน้ำฝน ในเขตลุ่มน้ำอิงตอนบน
ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน (2563)

3.3.2 ปริมาณน้ำท่า

จากการรวบรวมข้อมูลการตรวจวัดปริมาณน้ำที่สถานีวัดน้ำท่าต่างๆ ของกรมชลประทาน และกรมทรัพยากรน้ำที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ศึกษาและข้างเคียง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยกับพื้นที่รับน้ำฝนได้ โดยมีสมการแสดงความสัมพันธ์ดังนี้

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

$$Q_M = 0.271201 A^{1.028435}$$

$$R^2 = 0.925622$$

Q_M = ปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)

A = พื้นที่รับน้ำฝน (ตร.กม.)

ค่าปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยต่อหน่วยพื้นที่รับน้ำฝนของสถานีวัดน้ำท่าทุกสถานี พบว่ามีค่าเฉลี่ย อยู่ ที่ 71.19 ลิตร/วินาที/ตร.กม. โดยมีช่วงพิสัยอยู่ระหว่าง 4.33 ถึง 357.67 ลิตร/วินาที/ตร.กม. แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าเลือกเฉพาะสถานีวัดน้ำท่าที่ตั้งอยู่ในลุ่มน้ำอิงซึ่งเป็นลุ่มน้ำที่ตั้งของกว๊านพะเยา จะพบว่าค่าปริมาณ น้ำท่ารายปีเฉลี่ยต่อหน่วยพื้นที่รับน้ำฝนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 11.20 ลิตร/วินาที/ตร.กม. โดยมีช่วงพิสัยอยู่ ระหว่าง 4.33 ถึง 37.59 ลิตร/วินาที/ตร.กม. ซึ่งมีค่าต่ำกว่าการรวมเอาลุ่มน้ำข้างเคียง มาวิเคราะห์ร่วมกัน

3.4 สภาพสมมูลน้ำ

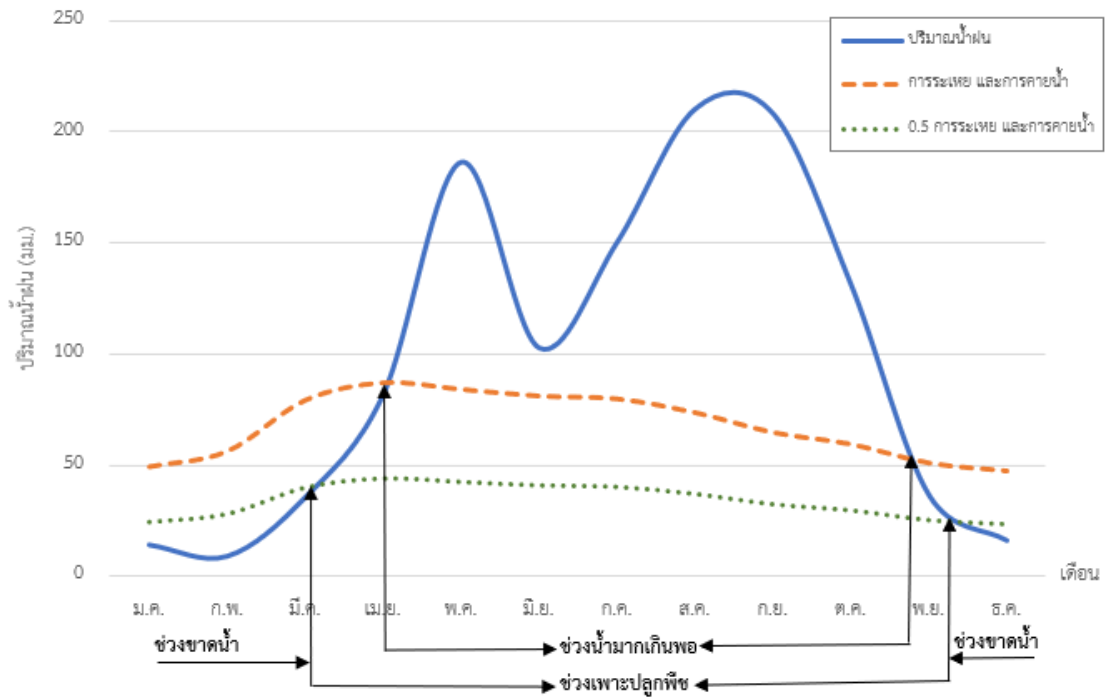
สมมูลน้ำเพื่อการเกษตร จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (ปี 2532-2561) ณ สถานีตรวจ อากาศพะเยาได้แสดงใน ตารางที่ 3.1 นำมาวิเคราะห์สมมูลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หา ช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืช ตลอดจน ช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคาย ระเหยน้ำอ้างอิง (ETo) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมมูลของน้ำเพื่อการเกษตร ในเขตอาศัยน้ำฝนดัง รูปที่ 3.4 สมมูลน้ำเพื่อการเกษตร ในเขตลุ่มน้ำอิงตอนบน

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดิน และการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่ม ตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคมถึงต้นเดือนธันวาคม

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำ ของพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤศจิกายน และช่วงนี้อาจจะเกิดภาวะ น้ำท่วมทำให้พืชเสียหายได้ในช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน

ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่ค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและ การคาย น้ำของพืช ซึ่งพืชอาจจะเสียหายจากการขาดแคลนน้ำได้ จะเริ่มตั้งแต่ต้นเดือนธันวาคมถึงปลาย เดือน มีนาคม

สมดุลน้ำเพื่อการเกษตรในเขตลุ่มน้ำอิงตอนบน

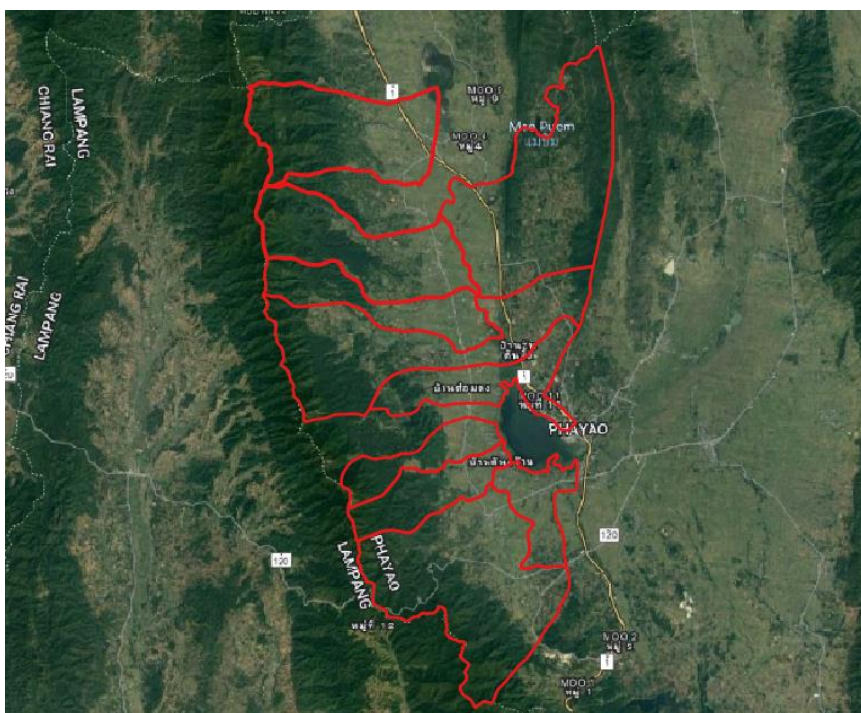

รูปที่ 3.4 สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร ในเขตลุ่มน้ำอิงตอนบน

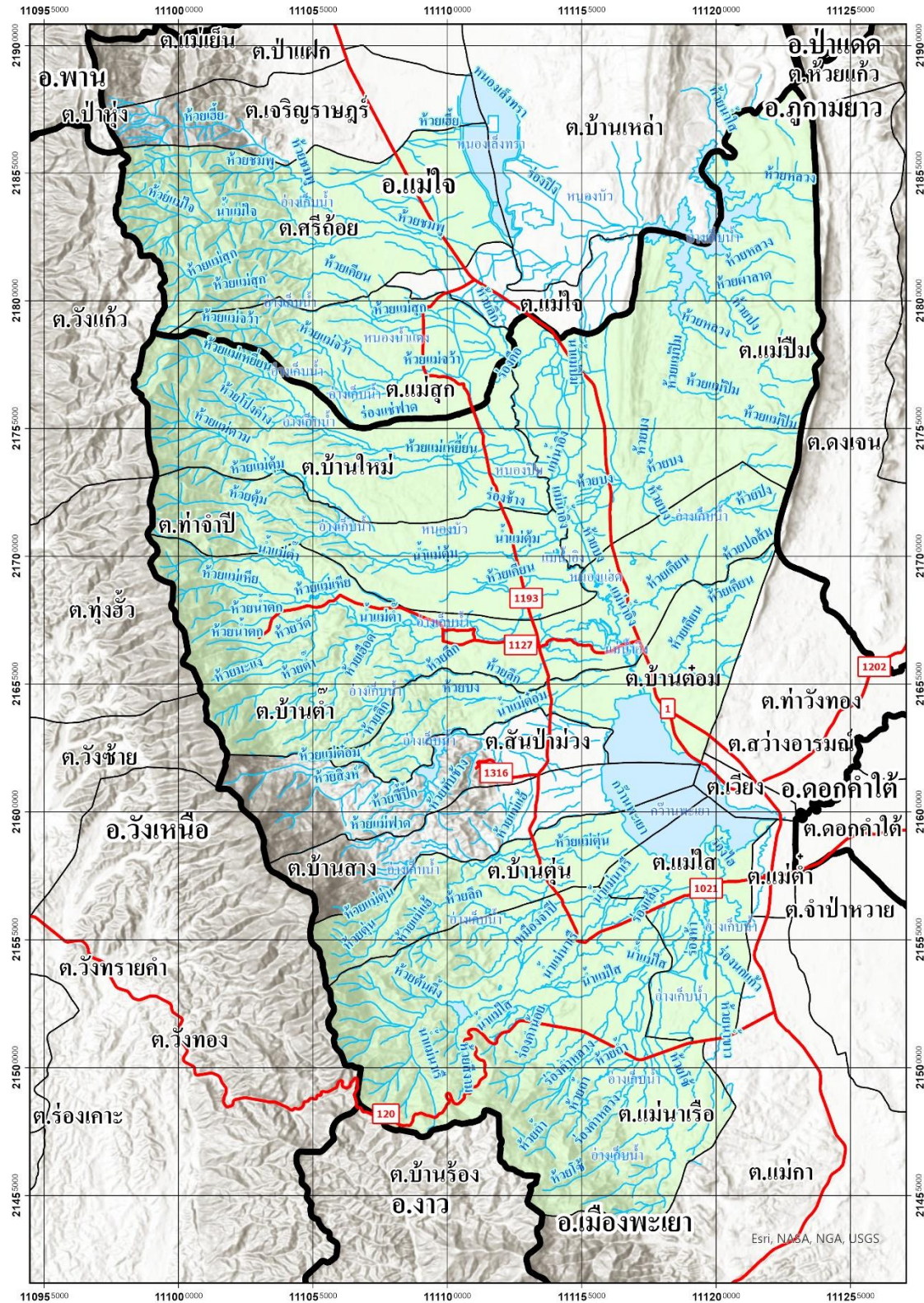
บทที่ 4

สภาพภูมิประเทศ อาณาเขตที่ตั้ง และการใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่รอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา ได้คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ 13 ลำน้ำ ที่มีผลกระทบต่อสภาพน้ำของกว๊านพะเยาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ (ห้วยชมพู น้ำแม่ใจ ห้วยบง น้ำแม่จั่ว น้ำแม่สุก ห้วยแม่เหียน ห้วยแม่ต๋ม ห้วยลิก ห้วยแม่ต้า ห้วยแม่ตุ่น ห้วยแม่นาเรือ ห้วยโซ้ ห้วยแม่ใส) โดยถ้าจำแนกพื้นที่ดำเนินการตามขอบเขตการปกครอง จะมีพื้นที่ครอบคลุมถึง 10 ตำบลและ 2 อำเภอ แสดงใน รูปที่ 4.1-ก พื้นที่ดำเนินการแยกรายตำบล โดยมีรายละเอียดดังนี้

รูปที่ 4.1-ก พื้นที่ดำเนินการแยกรายตำบล

รูปที่ 4.1-ข พื้นที่ดำเนินการแยกรายตำบล

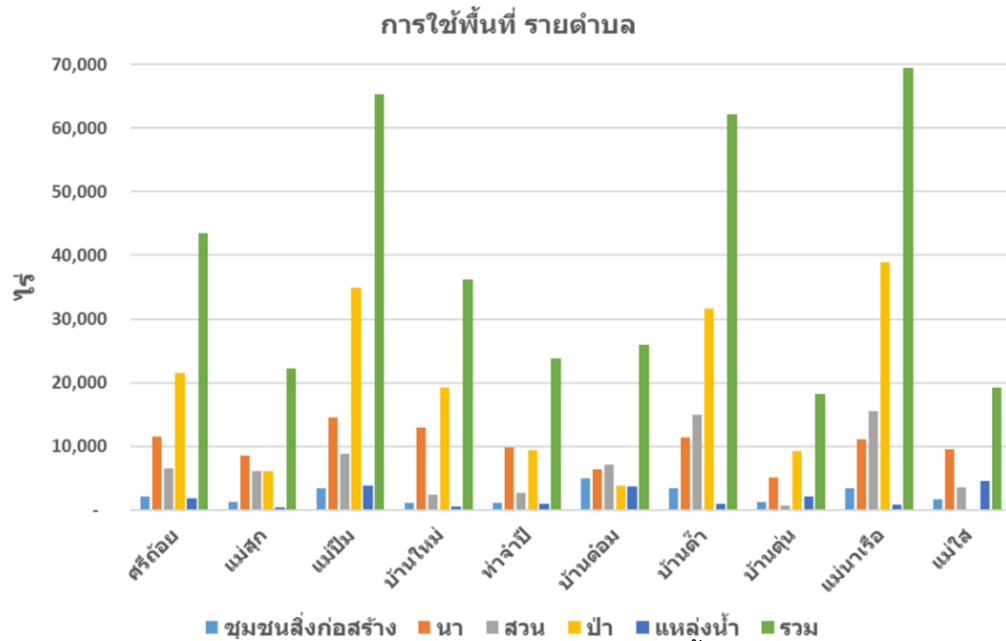
รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์พื้นที่พุทธพยาน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

(1) ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ มีพื้นที่ศึกษาคือห้วยชมพู และน้ำแม่ใจ (2) ตำบลแม่ปืม อำเภอเมืองพะเยา มีพื้นที่ศึกษาคือห้วยบง (3) ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ มีพื้นที่ศึกษาคือน้ำแม่จั่ว และน้ำแม่สุก (4) ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองพะเยา มีพื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่เหียน (5) ตำบลท่าจำปี อำเภอเมืองพะเยา มีพื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ต๋ม (6) ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา มีพื้นที่ศึกษาคือห้วยล็ก (7) ตำบลบ้านต้า อำเภอเมืองพะเยา มีพื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ต้า (8) ตำบลบ้านต๋น อำเภอเมืองพะเยา มีพื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ต๋น (9) ตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมืองพะเยา มีพื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ณาเรือ และห้วยโซ่ (10) ตำบลแม่ใส อำเภอเมืองพะเยา มีพื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ใส

4.1 สภาพภูมิประเทศของพื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการแยกรายตำบล มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่คล้ายคลึงกัน พิจารณาจากการวางตัวของพื้นที่ 7 ตำบลทางฝั่งตะวันตกได้แก่ ตำบลศรีถ้อย ตำบลแม่สุก ตำบลบ้านใหม่ ตำบลแม่ต้า ตำบลท่าจำปี ตำบลบ้านต๋น ตำบลแม่ณาเรือ จะมีขอบเขตการปกครองทางด้านทิศตะวันตก เป็นแนวเส้นสันปันน้ำระหว่างจังหวัดพะเยาและลำปาง เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยหลวง ซึ่งเป็นพื้นที่ต้นน้ำที่สำคัญของแม่น้ำอิงและกว๊านพะเยา มีความสูงเฉลี่ยที่ระดับสันปันน้ำตั้งแต่ 900 ม. ถึง 1,500 ม. รก. ส่วนพื้นที่ท้ายน้ำทางทิศตะวันออกติดกับหนองเล็งทราย, ลำน้ำอิง และกว๊านพะเยา โดยพื้นที่ทางฝั่งตะวันออกเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงจึงถูกใช้พื้นที่เป็นที่นา ตอนกลางของพื้นที่ศึกษา ถูกใช้เป็นที่อยู่อาศัยและทำสวนผลไม้ โดยมีเพียง 2 ตำบลคือ ตำบลบ้านต๋ม, ตำบลแม่ใส ที่แนวเขตการปกครองฝั่งตะวันตกไม่ได้อยู่ที่สันปันน้ำ โดยจะพิจารณาว่าเป็นพื้นที่กลางน้ำ ส่วนตำบลแม่ปืม อยู่ติดแนวเขาฝั่งตะวันออก

รูปที่ 4.1-ค แสดงการเปรียบเทียบขนาดและการใช้ประโยชน์พื้นที่รายตำบล (ชุมชนสิ่งก่อสร้าง พื้นที่นา พื้นที่สวน พื้นที่ป่า และพื้นที่แหล่งน้ำ)

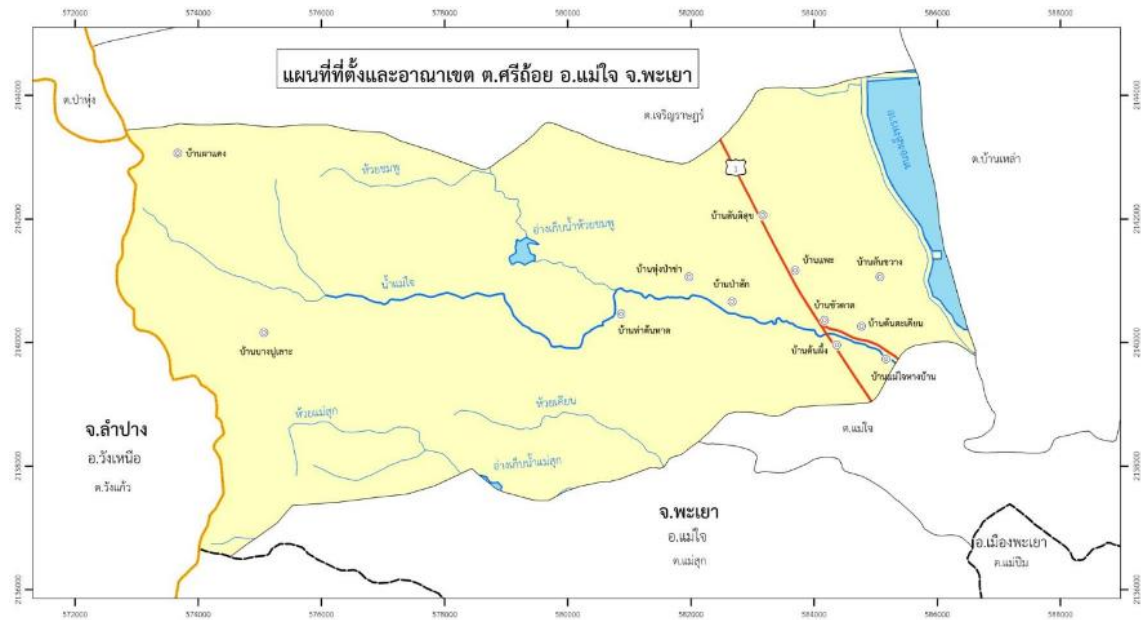

รูปที่ 4.1-ค ขนาดและประเภทการใช้ประโยชน์พื้นที่รายตำบล

4.2 ห้วยชมพู และ น้ำแม่ใจ ตำบลศรีถ้อย

4.2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลศรีถ้อย

ห้วยชมพูและน้ำแม่ใจ อยู่ในเขตตำบลศรีถ้อย ทางทิศตะวันตกของอำเภอแม่ใจ มีเนื้อที่ 69.52 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 43,450 ไร่ โดยด้านทิศตะวันตกเป็นภูเขาที่มีความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 400 - 1,150 เมตร เป็นพื้นที่ต้นน้ำของห้วยชมพูและน้ำแม่ใจ ที่ไหลลงสู่หนองเล็งทราย ส่วนทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง มีความลาดชันไปทางทิศตะวันออก มีต้นน้ำอยู่บนดอยหลวงไหลไปทางทิศตะวันตกบรรจบกับน้ำใจก่อนไหลลงน้ำอิง มีความยาวประมาณ 2.60 กม. มีอาณาเขตติดต่อดัง รูปที่ 4.2.1

รูปที่ 4.2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

ที่มา: กรมการปกครอง, 2561

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลเจริญราษฎร์ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลแม่สุก และตำบลแม่ใจ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลเจริญราษฎร์ ตำบลบ้านเหล่า และตำบลแม่ใจ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลเจริญราษฎร์ และตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย และตำบลวังแก้ว อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย 13 หมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านต้นแก

หมู่ที่ 2 บ้านต้นตะเคียน

หมู่ที่ 3 บ้านสันขวาง

หมู่ที่ 4 บ้านแม่ใจหางบ้าน

หมู่ที่ 5 บ้านป่าสัก

หมู่ที่ 6 บ้านทุ่งป่าช้า

หมู่ที่ 7 บ้านข้าวตาด

หมู่ที่ 8 บ้านท่าต้นหาด

หมู่ที่ 9 บ้านสันติสุข

หมู่ที่ 10 บ้านผาแดง

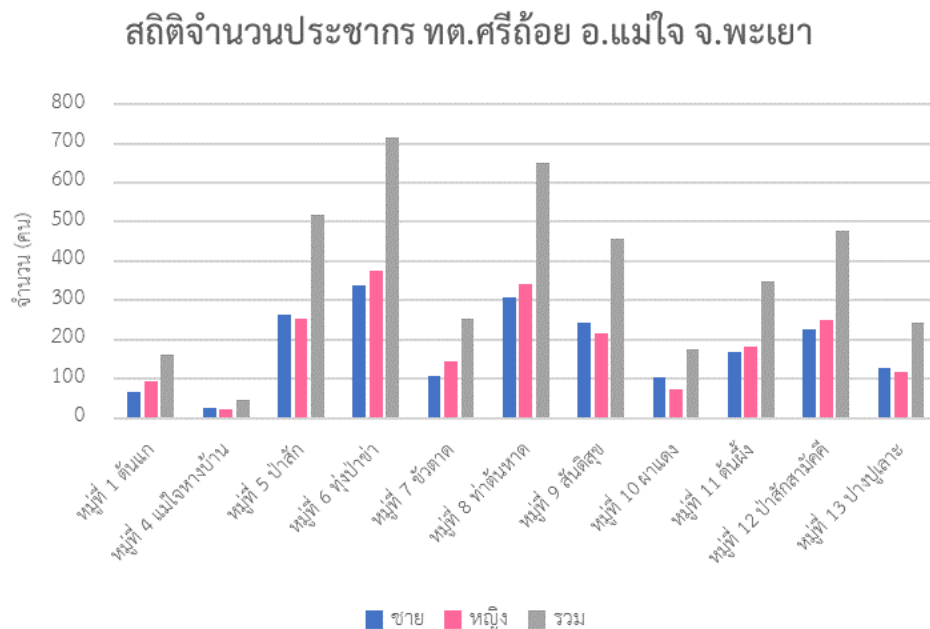
หมู่ที่ 11 บ้านต้นผึ้ง

หมู่ที่ 12 บ้านป่าสักสามัคคี

หมู่ที่ 13 บ้านปางปูเลาะ (กรมการปกครอง, 2561)

ลักษณะทางเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจตำบลศรีถ้อย ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำสวน ในบริเวณพื้นที่ติดชายเขา ส่วนชุมชนบริเวณที่มีร้านค้าชุมชนตั้งอยู่สองข้างถนนสายพหลโยธินแม่ใจ-เชียงรายได้ ในเขต ตำบลศรีถ้อย หมู่ที่ 1 7 9 และ 11 เป็นร้านค้าชุมชนที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน เช่น ไม้กวาด เชียง ตะกร้าสาน และผลไม้ตามฤดูกาล ส่วนหมู่บ้านบนพื้นที่สูงทำการเพาะปลูกกาแฟและทำธุรกิจโฮมสเตย์เชิงอนุรักษ์

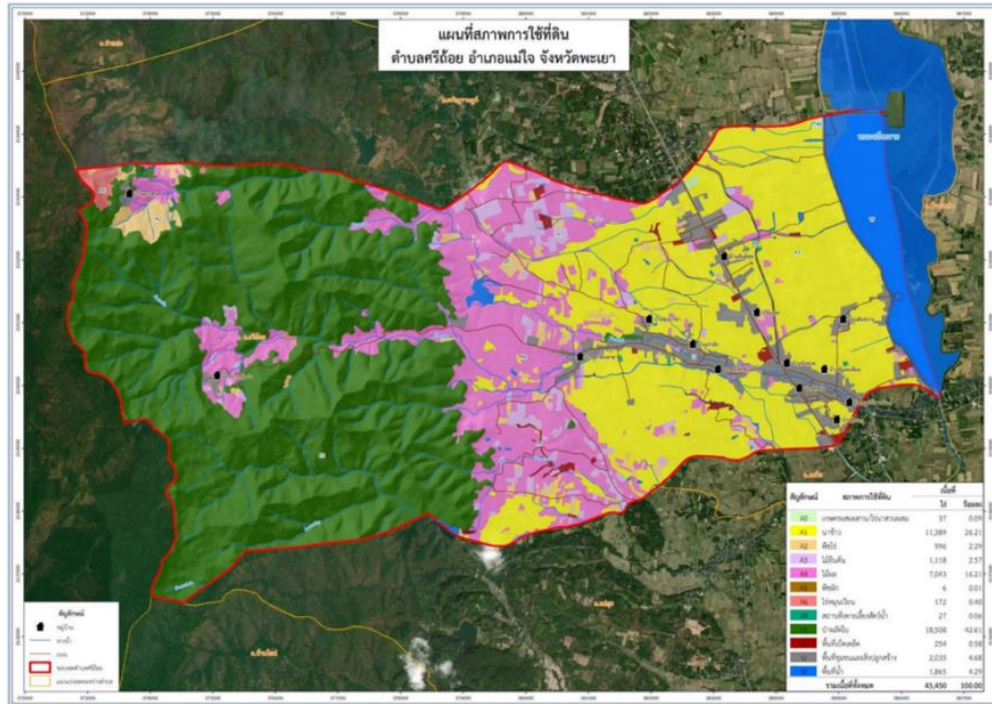
4.2.2 จำนวนประชากร ตำบลศรีถ้อย

รูปที่ 4.2.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

4.2.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลศรีถ้อย

สภาพการใช้ที่ดินตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ **รูปที่ 4.2.3** ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

รูปที่ 4.2.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2563

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 2,035 ไร่ หรือร้อยละ 4.68 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 20,788 ไร่ หรือร้อยละ 47.84 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม มีเนื้อที่ 37 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.2) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 11,389 ไร่ หรือร้อยละ 26.21 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.3) พืชไร่ มีเนื้อที่ 996 ไร่ หรือร้อยละ 2.29 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.4) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 1,118 ไร่ หรือร้อยละ 2.57 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.5) ไม้ผล มีเนื้อที่ 7,043 ไร่ หรือร้อยละ 16.21 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.6) พืชสวน มีเนื้อที่ 6 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.7) ไร่นา มีเนื้อที่ 172 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 27 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของพื้นที่ตำบล
- 3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 18,508 ไร่ หรือร้อยละ 42.61 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าผลัดใบ
- 4) พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 1,865 ไร่ หรือร้อยละ 4.29 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 254 ไร่ หรือร้อยละ 0.58 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย พุ่งหญ้าธรรมชาติ พุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ และพื้นที่ถม

ตารางที่ 4.2.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

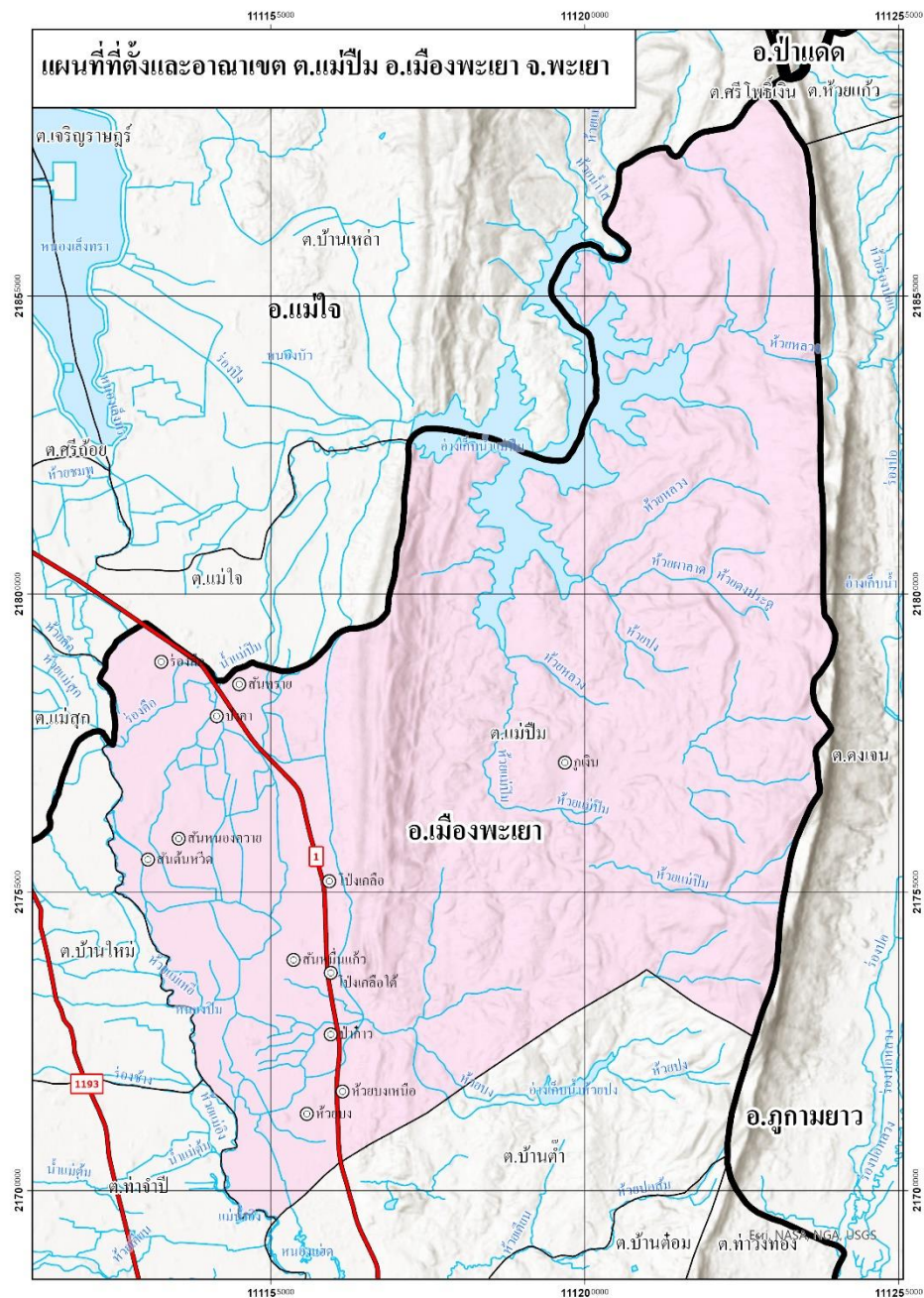
หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	2,035	4.68
A1	พื้นที่นา	11,389	26.21
A2	พืชไร่	996	2.29
A3	ไม้ยืนต้น	1,118	2.57
A4	ไม้ผล	7,043	16.21
A5	พืชสวน	6	0.01
A6	ไร่มวนเวียน	172	0.40
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	27	0.06
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	37	0.09
F	พื้นที่ป่า	18,508	42.61
W	พื้นที่น้ำ	1,865	4.29
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	254	0.58
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		43,450	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2563)

4.3 ห้วยบง ตำบลแม่ปืม

4.3.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลแม่ปืม

ตำบลแม่ปืม อำเภอเมืองพะเยา ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเมืองพะเยา มีเนื้อที่ 96 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 60,000 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังรูปที่ 4.3.1

รูปที่ 4.3.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลแม่ปืม อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลแม่ใจ และตำบลบ้านเหล่า อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

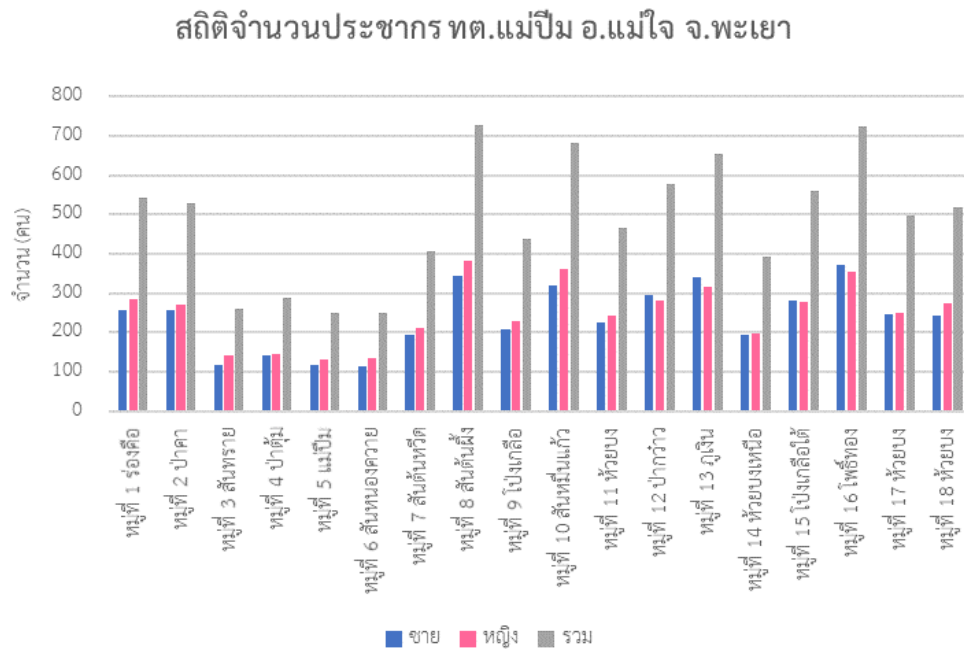
ทิศใต้ ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลท่าจำปี และตำบลบ้านต้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ติดต่อกับ ตำบลบ้านเหล่า อำเภอแม่ใจ ตำบลดงเจน อำเภอภูกามยาว และตำบลบ้านต้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลแม่ใจ และตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ ตำบลบ้านใหม่ ตำบลท่าจำปี และตำบลบ้านต้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ตำบลแม่ปืม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 18 หมู่บ้าน ดังนี้

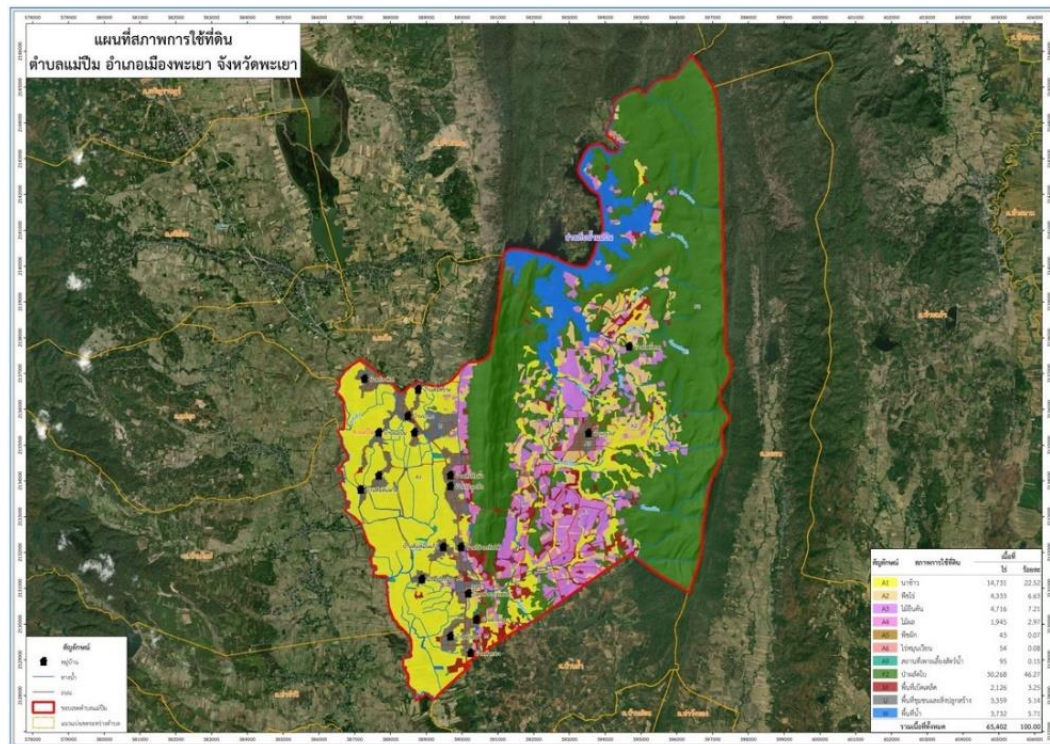
หมู่ที่ 1 บ้านร่องค้อ	หมู่ที่ 2 บ้านป่าคา
หมู่ที่ 3 บ้านสันทราย	หมู่ที่ 4 บ้านป่าดุ่ม
หมู่ที่ 5 บ้านแม่ปืม	หมู่ที่ 6 บ้านสันหนองควาย
หมู่ที่ 7 บ้านสันตันหวีด	หมู่ที่ 8 บ้านสันตันผึ่ง
หมู่ที่ 9 บ้านโป่งเกลือ	หมู่ที่ 10 บ้านสันหมื่นแก้ว
หมู่ที่ 11 บ้านห้วยบง	หมู่ที่ 12 บ้านปากวาว
หมู่ที่ 13 บ้านภูเงิน	หมู่ที่ 14 บ้านห้วยบงเหนือ
หมู่ที่ 15 บ้านโป่งเกลือใต้	หมู่ที่ 16 บ้านโพธิ์ทอง
หมู่ที่ 17 บ้านห้วยบง	หมู่ที่ 18 บ้านห้วยบง (ที่มา กรมการปกครอง, 2561)

4.3.2 จำนวนประชากร ตำบลแม่ปืม

รูปที่ 4.3.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลแม่ปืม อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา

4.3.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่ปืม

รูปที่ 4.3.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่ปืม อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2563

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 3,359 ไร่ หรือร้อยละ 5.14 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 25,917 ไร่ หรือร้อยละ 39.63 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 14,731 ไร่ หรือร้อยละ 22.52 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 4,333 ไร่ หรือร้อยละ 6.63 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 4,716 ไร่ หรือร้อยละ 7.21 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 1,945 ไร่ หรือร้อยละ 2.97 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.5) พืชสวน มีเนื้อที่ 43 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.6) ไร่หมุนเวียน มีเนื้อที่ 54 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 95 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของพื้นที่ตำบล
- 3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 30,268 ไร่ หรือร้อยละ 46.27 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าผลัดใบ

4) พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 3,732 ไร่ หรือร้อยละ 5.71 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 2,126 ไร่ หรือร้อยละ 3.25 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย พืชหญ้าธรรมชาติ พืชหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมือนเก่า บ่อขุดเก่า เหมือนแร่ และพื้นที่ถม

ตารางที่ 4.3.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่ปืม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

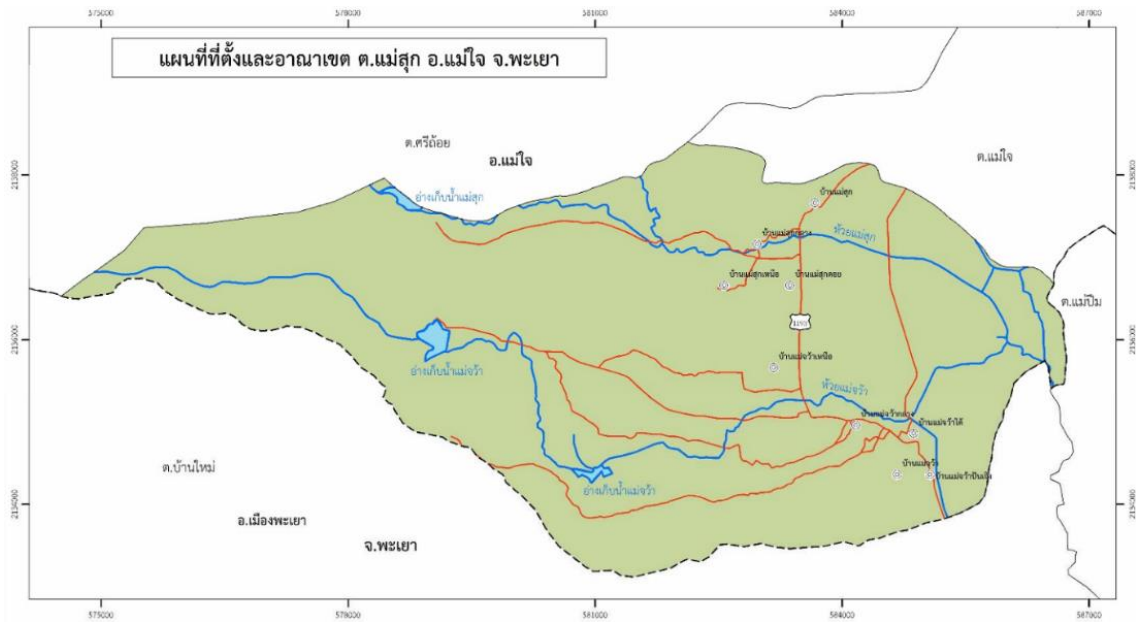
หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	3,359	5.14
A1	พื้นที่นา	14,731	22.52
A2	พืชไร่	4,333	6.63
A3	ไม้ยืนต้น	4,716	7.21
A4	ไม้ผล	1,945	2.97
A5	พืชสวน	43	0.07
A6	ไร่นาหมุนเวียน	54	0.08
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	95	0.15
F	พื้นที่ป่า	30,268	46.27
W	พื้นที่น้ำ	3,732	5.71
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	2,126	3.25
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		65,402	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561)

4.4 น้ำแม่จัว และ น้ำแม่สูก ตำบลแม่สูก

4.4.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลแม่สูก

น้ำแม่จัวและน้ำแม่สูก อยู่ในเขตตำบลแม่สูก ทางทิศตะวันตกของอำเภอแม่ใจ มีเนื้อที่ 35.51 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 22,191 ไร่ โดยด้านทิศตะวันตกเป็นภูเขาที่มีความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 400 - 1,150 เมตร เป็นพื้นที่ต้นน้ำของห้วยชมพูและน้ำแม่ใจ ที่ไหลลงสู่หนองเล็งทราย ส่วนทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง มีความลาดชันไปทางทิศตะวันออก มีต้นน้ำอยู่บนดอยหลวงไหลไปทางทิศไหลลงน้ำอิง มีอาณาเขตติดต่อดัง รูปที่ 4.4.1

รูปที่ 4.4.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลแม่สูก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

ที่มา: กรมการปกครอง, 2561

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลศรีถ้อย และตำบลแม่ใจ อำเภอแม่ใจ

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองพะเยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลแม่ใจ อำเภอแม่ใจ ตำบลแม่ปืม และตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองพะเยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ และตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองพะเยา

ประกอบด้วย 10 หมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านแม่สูกเหนือ

หมู่ที่ 2 บ้านแม่สูก

หมู่ที่ 3 บ้านแม่จัวเหนือ

หมู่ที่ 4 บ้านแม่จัวกลาง

หมู่ที่ 5 บ้านแม่จั่วใต้

หมู่ที่ 6 บ้านแม่สุกกลาง

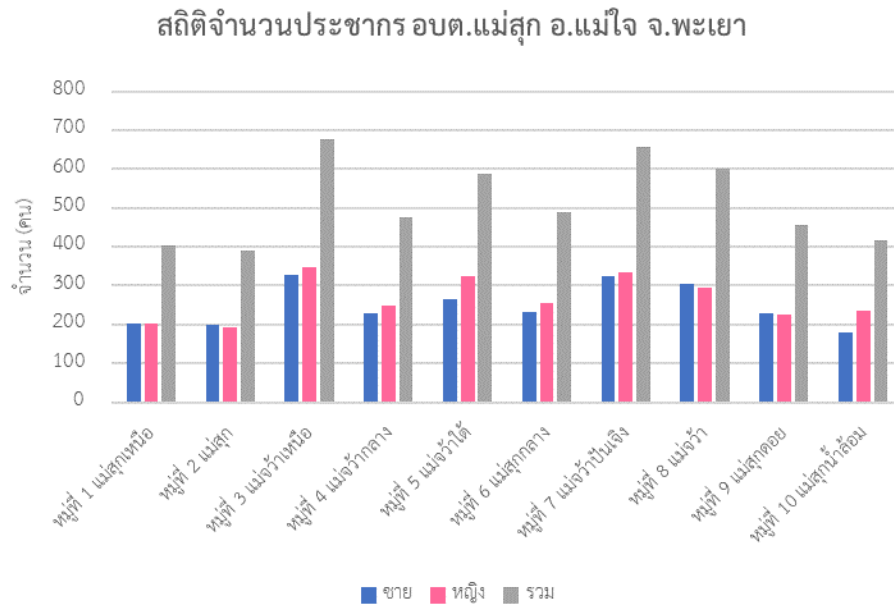
หมู่ที่ 7 บ้านแม่จั่วป้านเจิง

หมู่ที่ 8 บ้านแม่จั่ว

หมู่ที่ 9 บ้านแม่สุกดอย

หมู่ที่ 10 บ้านแม่สุกน้ำล้อม (กรรมการปกครอง, 2561)

4.4.2 จำนวนประชากร ตำบลแม่สุก

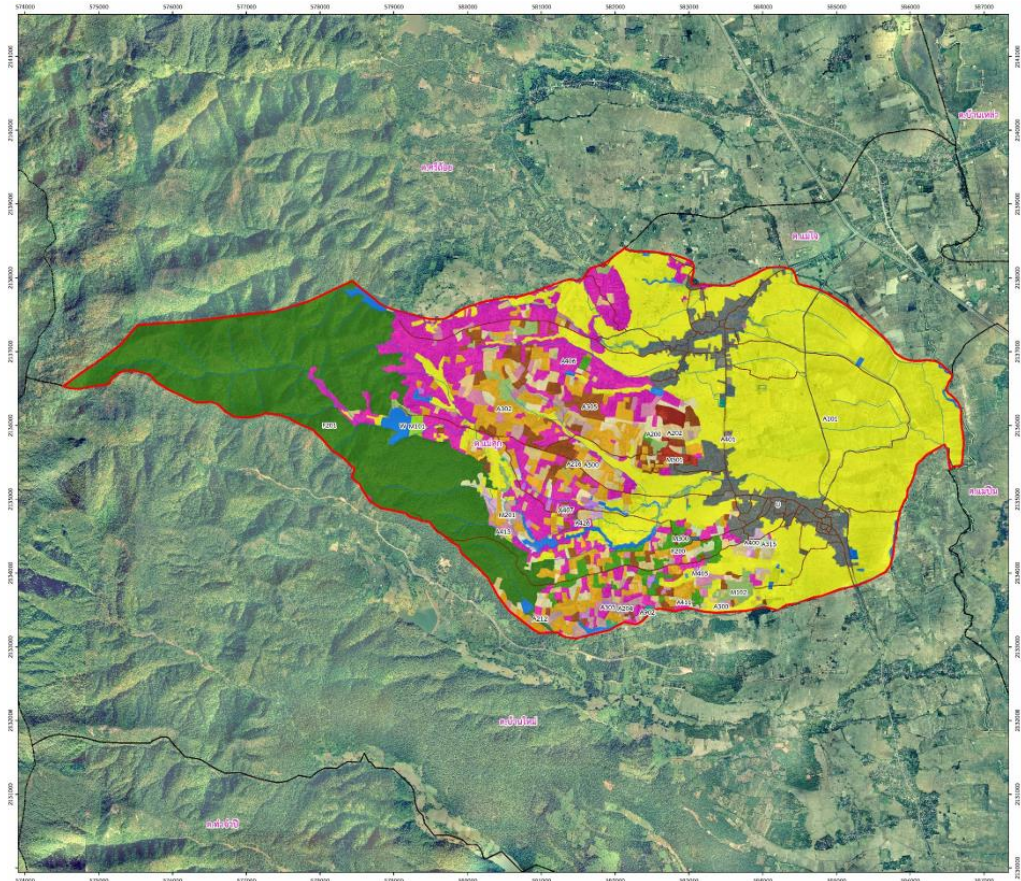

รูปที่ 4.4.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

4.4.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่สุก

สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน สภาพการใช้ที่ดินตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา รูปที่

4.4.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

รูปที่ 4.4.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ
ที่มา กรมพัฒนาที่ดิน, 2563

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 1,215 ไร่ หรือร้อยละ 5.48 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 15,000 ไร่ หรือร้อยละ 67.59 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1) นาข้าว มีเนื้อที่ 8,447 ไร่ หรือร้อยละ 38.04 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 1,269 ไร่ หรือร้อยละ 5.72 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไร่ร้าง ข้าวโพด มันสำปะหลัง ถั่วดำ ถั่วแดง ข้าวไร่
 - 2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 2,103 ไร่ หรือร้อยละ 9.49 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ยืนต้น/ เสือมโหระมา ยางพารา ปาล์มน้ำมัน สัก ไม้ปลูกเพื่อการค้า
 - 2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 3,150 ไร่ หรือร้อยละ 14.20 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผล/ เสือมโหระมา ไม้ผลผสม ลิ้นจี่ มะม่วง กล้าย ลำไย แก้วมังกร

2.5) พืชสวน มีเนื้อที่ 3 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม

2.6) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 28 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา

3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 5,130 ไร่ หรือร้อยละ 23.12 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าผลัดใบ รอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์

4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 328 ไร่ หรือร้อยละ 1.48 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 518 ไร่ หรือร้อยละ 2.33 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมือนเก่า บ่อขุดเก่า เหมือนแร่ พื้นที่ถม

ตารางที่ 4.4.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,215	5.48
A	พื้นที่เกษตรกรรม	15,000	67.59
A101	นาข้าว	8,447	38.04
A200	ไร่ร้าง	347	1.56
A202	ข้าวโพด	682	3.07
A204	มันสำปะหลัง	221	1.00
A212	ถั่วดำ ถั่วแดง	9	0.04
A216	ข้าวไร่	10	0.05
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	1,366	6.16
A302	ยางพารา	66	0.30
A303	ปาล์มน้ำมัน	592	2.67
A305	สั๊ก	75	0.34
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	75	0.34
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	81	0.37
A401	ไม้ผลผสม	4	0.02
A406	ลิ้นจี่	2,744	12.37
A407	มะม่วง	22	0.10
A411	กล้วย	2	0.01

ตารางที่ 4.4.3 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A413	ลำไย	285	1.28
A426	แก้วมังกร	12	0.05
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	3	0.01
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	28	0.13
F	พื้นที่ป่าไม้	5,130	23.12
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	302	1.36
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	4,828	21.76
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	518	2.33
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	32	0.14
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	340	1.53
M201	พื้นที่ลุ่ม	25	0.11
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	4	0.02
M301	เหมืองแร่	113	0.51
M405	พื้นที่ถม	4	0.02
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	328	1.48
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		20,191	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561)

หมู่ที่ 5 บ้านร่องไฮ

หมู่ที่ 6 บ้านเหียน

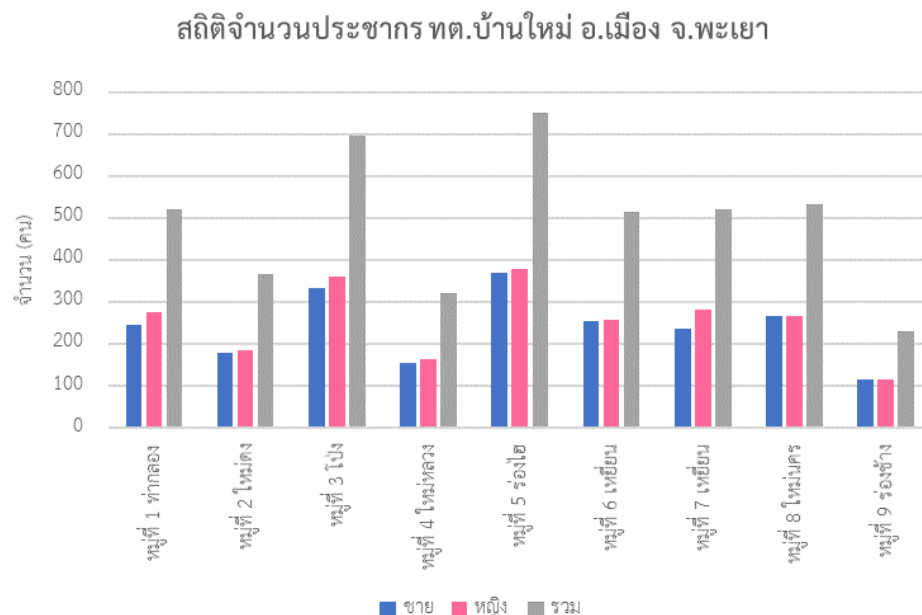
หมู่ที่ 7 บ้านเหียน

หมู่ที่ 8 บ้านใหม่นคร

หมู่ที่ 9 ร่องช้าง (กรมการปกครอง, 2561)

ลักษณะทางเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจตำบลบ้านใหม่ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 82 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ได้แก่ การทำนา ทำไร่ โดยมีอาชีพเสริมคือ ถั่วเหลือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยาสูบ พริก และการเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 20 และประกอบอาชีพอื่นๆ ร้อยละ 20 มีการอพยพแรงงานไปรับจ้าง เป็นกรรมกรและก่อสร้างในพื้นที่ต่างจังหวัด

4.5.2 จำนวนประชากร ตำบลบ้านใหม่

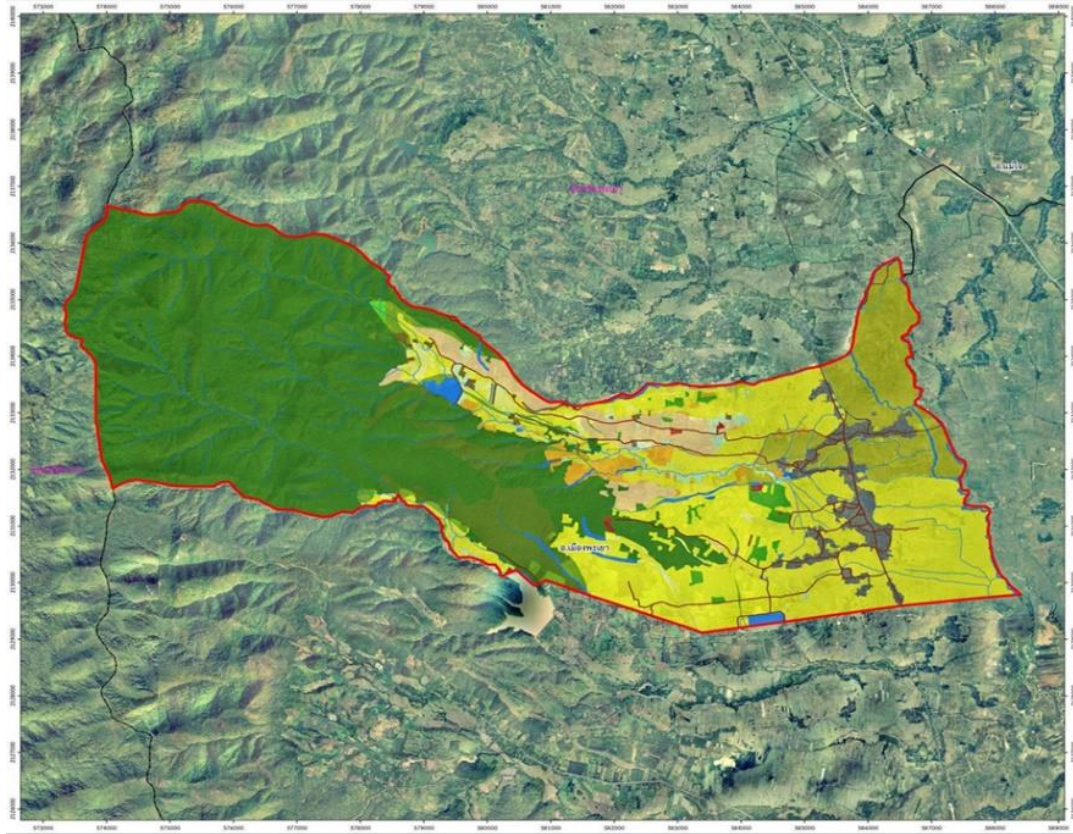
รูปที่ 4.5.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลบ้านใหม่ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

4.5.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านใหม่

สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา (ส่วนวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน, 2561) มีการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร มีเนื้อที่ทั้งหมด 15,801 ไร่ (ร้อยละ 43.60 ของพื้นที่ตำบล) โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำนาข้าว มีเนื้อที่ 9,462 ไร่ หรือร้อยละ 26.11 ของพื้นที่ตำบล รองลงมาคือ ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 3,183 ไร่ หรือร้อยละ 8.78 ของพื้นที่ตำบล พืชไร่ มีเนื้อที่ 1,963 ไร่ หรือร้อยละ 5.42 ของพื้นที่ตำบล ไม้ผล มีเนื้อที่ 1,047 ไร่ หรือร้อยละ 2.89 ของพื้นที่ตำบล สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 117 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของพื้นที่ตำบล ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยง

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

สัตว์ มีเนื้อที่ 13 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของพื้นที่ตำบล เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม มีเนื้อที่ 12 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของพื้นที่ตำบล และพืชสวน มีเนื้อที่ 4 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล (รายละเอียดดังรูปที่ 4.5.3 และ ตารางที่ 4.5.3)

รูปที่ 4.5.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2563

ตารางที่ 4.5.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่ นาสวนผสม	12	0.03
A100	นาไร่	75	0.21
A101	นาข้าว	9,374	25.86
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	13	0.04
A200	ไร่ไร่	612	1.69
A202	ข้าวโพด	1,054	2.92

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ตารางที่ 4.5.3 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A203	อ้อย	9	0.02
A204	มันสำปะหลัง	232	0.64
A210	ถั่วลิสง	1	0.00
A212	ถั่วดำ ถั่วแดง	12	0.30
A202/A302	ข้าวโพด/ยางพารา	9	0.02
A202/A315	ข้าวโพด/ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	2	0.01
A204/A302	มันสำปะหลัง/ยางพารา	4	0.01
A202/A406	ข้าวโพด/ลิ้นจี่	28	0.08
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	39	0.11
A302	ยางพารา	2,469	6.82
A303	ปาล์มน้ำมัน	87	0.24
A304	ยูคาลิปตัส	33	0.09
A304/a305	ยูคาลิปตัส/สัก	8	0.02
A305	สัก	496	1.37
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	27	0.07
A319	ดินเปิด	19	0.05
A302/A413	ยางพารา/ลำไย	1	0.00
A302/A427	ยางพารา/ส้มโอ	4	0.01
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	10	0.03
A404/A413	เงาะ/ลำไย	7	0.02
A405	มะพร้าว	4	0.01
A406	ลิ้นจี่	702	1.94
A407	มะม่วง	4	0.01
A411	กล้วย	5	0.01
A412	มะขาม	10	0.03
A413	ลำไย	300	0.83
A422	มะนาว	5	0.01
A502	พืชผัก	4	0.01
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	13	0.04
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	117	0.32
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	348	0.96

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ตารางที่ 4.5.3 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	17,974	49.59
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	2	0.01
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	392	1.08
M201	พื้นที่ลุ่ม	23	0.06
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	9	0.02
M302	บ่อลูกรัง	23	0.06
M304	บ่อดิน	11	0.03
M405	พื้นที่ถม	2	0.01
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	1,128	3.12
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ	8	0.02
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	14	0.04
U603	สุสาน ป่าช้า	1	0.00
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	261	0.72
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	64	0.18
W201	อ่างเก็บน้ำ	101	0.28
W202	บ่อน้ำในไร่นา	38	0.10
W203	คลองชลประทาน	45	0.12
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		36,245	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561)

หมู่ที่ 7 บ้านต๋มดง

หมู่ที่ 8 บ้านต๋มไร่

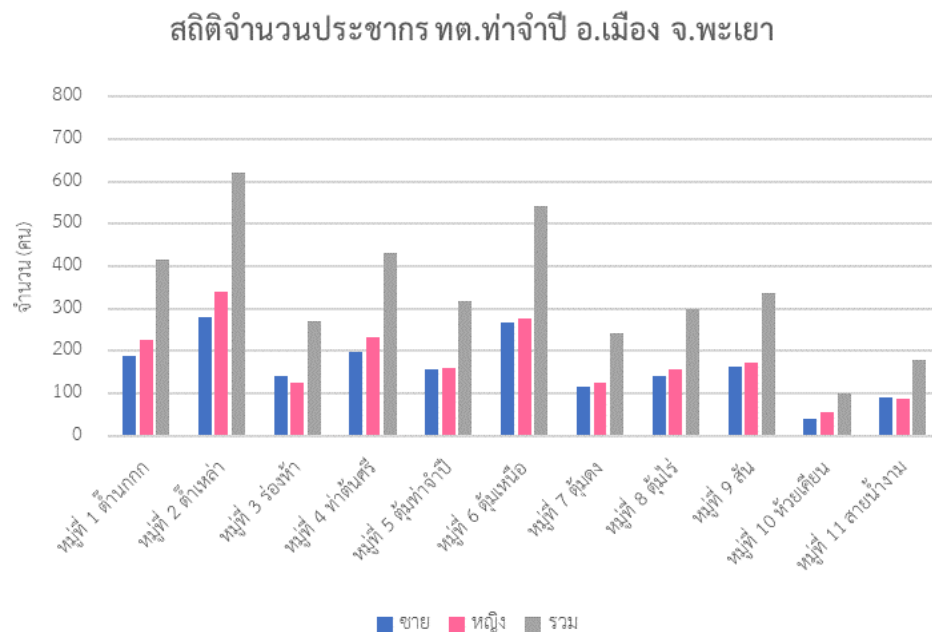
หมู่ที่ 9 บ้านสัน

หมู่ที่ 10 บ้านห้วยเคียน

หมู่ที่ 11 บ้านสายน้ำงาม (กรมการปกครอง, 2561)

ลักษณะทางเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจตำบลท่าจำปี ประชากรในเขตเทศบาลตำบลท่าจำปี ประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก โดยส่วนใหญ่เป็นการทำนา มีเพียงบางส่วนที่ปลูกพืชชนิดอื่น นอกจากอาชีพหลักด้านเกษตรแล้ว ประชาชน มีการรวมกลุ่มประกอบอาชีพเสริม เช่น กลุ่มจักสาน ผักตบชวา กลุ่มทำพรมเช็ดเท้า กลุ่มจักสานกระเปาะ กลุ่มทำไม้กวาด เพิ่มเติมรายได้และสร้างความสัมพันธ์ภายในตำบล

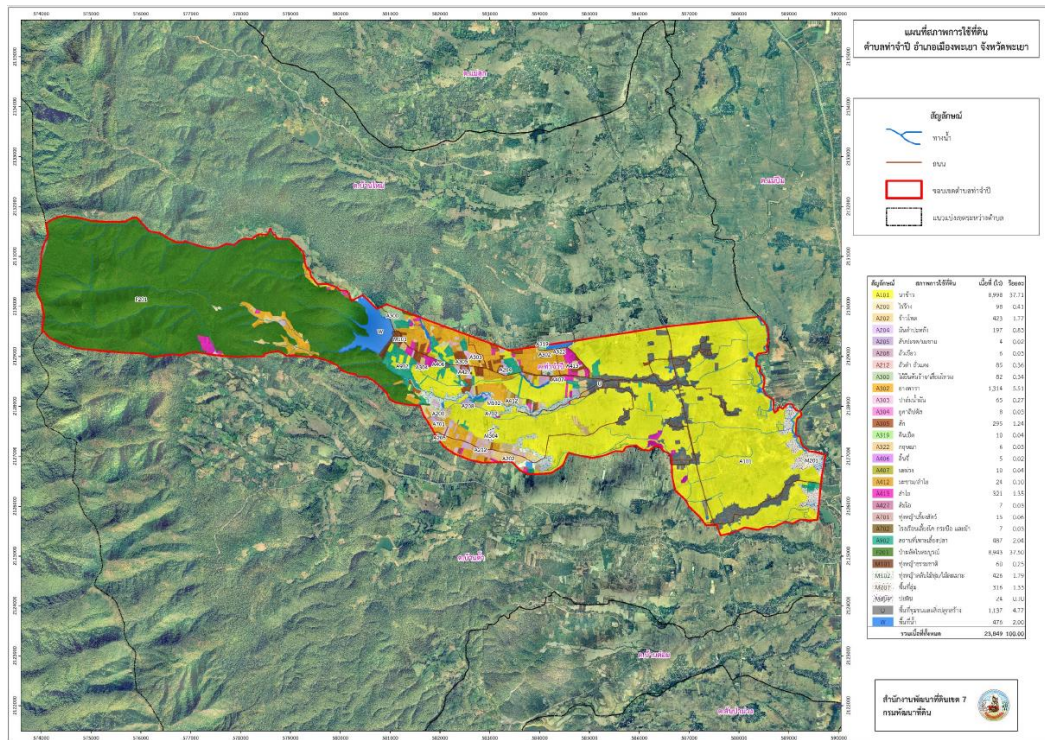
4.6.2 จำนวนประชากร ตำบลท่าจำปี

รูปที่ 4.6.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลท่าจำปี อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

4.6.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลท่าจำปี

สภาพการใช้ที่ดินตำบลท่าจำปี อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา รูปที่ 4.6.3 ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

รูปที่ 4.6.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลท่าจำปี อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2563

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 1,137 ไร่ หรือร้อยละ 4.77 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 12,467 ไร่ หรือร้อยละ 52.26 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1) นาข้าว มีเนื้อที่ 8,998 ไร่ หรือร้อยละ 37.71 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 813 ไร่ หรือร้อยละ 3.42 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไร่ร้าง ข้าวโพด มันสำปะหลัง สับปะรด/มะขาม ถั่วเขียว ถั่วดำ ถั่วแดง
 - 2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 1,780 ไร่ หรือร้อยละ 7.46 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส สัก ตีนเป็ด กฤษณา
 - 2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 367 ไร่ หรือร้อยละ 1.54 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ลิ้นจี่ มะม่วง มะขาม ลำไย ลำไย ส้มโอ
 - 2.5) พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 22 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พืชไร่เลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า
 - 2.6) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 487 ไร่ หรือร้อยละ 2.04 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา

3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 8,943 ไร่ หรือร้อยละ 37.50 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าผลัดใบ สมบูรณ์

4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 476 ไร่ หรือร้อยละ 2.00 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 826 ไร่ หรือร้อยละ 3.47 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย พุ่หญ้าธรรมชาติ พุ่หญ้าสลับไม้พุ่ม ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม บ่อดิน

ตารางที่ 4.6.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลท่าจำปี อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,137	4.77
A	พื้นที่เกษตรกรรม	12,467	52.26
A101	นาข้าว	8,998	37.71
A200	ไร่ร้าง	98	0.41
A202	ข้าวโพด	423	1.77
A204	มันสำปะหลัง	197	0.83
A205	สับปะรด/มะขาม	4	0.02
A208	ถั่วเขียว	6	0.03
A212	ถั่วดำ ถั่วแดง	85	0.36
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	82	0.34
A302	ยางพารา	1,314	5.51
A303	ปาล์มน้ำมัน	65	0.27
A304	ยูคาลิปตัส	8	0.03
A305	สัก	295	1.24
A319	ดินเปิด	10	0.04
A322	กฤษณา	6	0.03
A406	ลิ้นจี่	5	0.02
A407	มะม่วง	10	0.04
A412	มะขาม/ลำไย	24	0.10
A413	ลำไย	321	1.35
A427	ส้มโอ	7	0.03
A701	พุ่หญ้าเลี้ยงสัตว์	15	0.06
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	7	0.03

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ตารางที่ 4.6.3 (ต่อ)

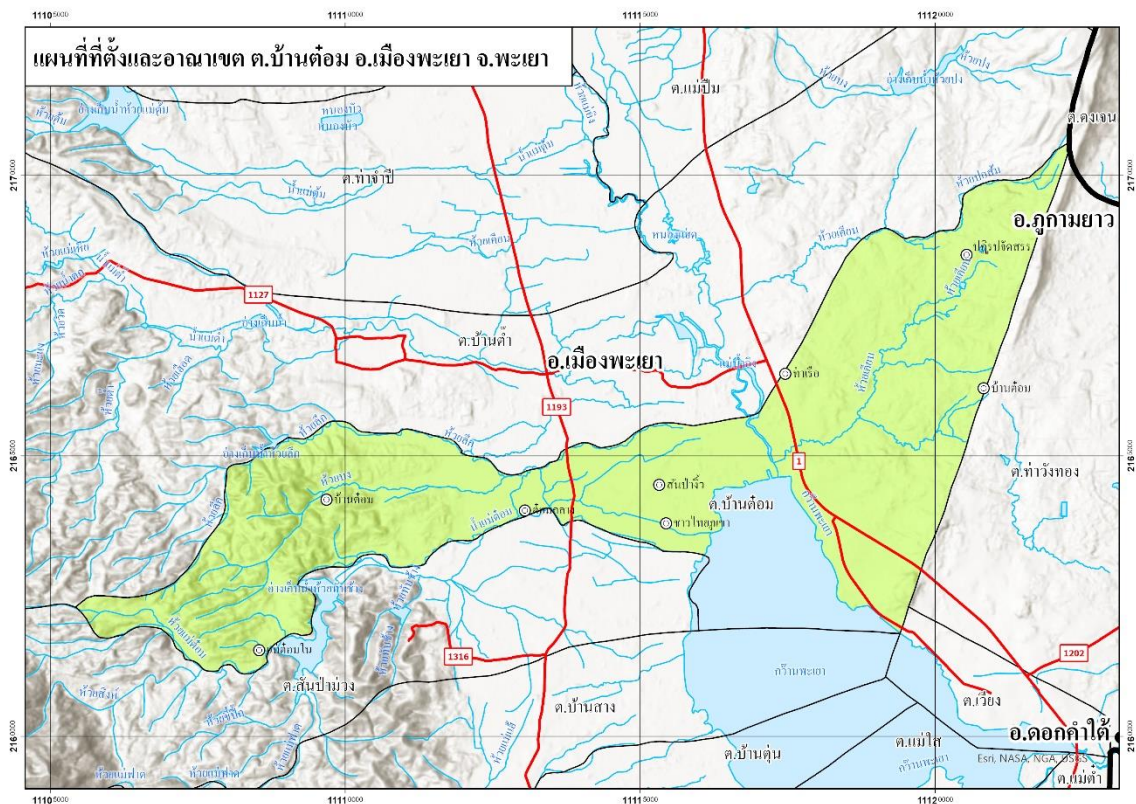
หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	487	2.04
F	พื้นที่ป่าไม้	8,943	37.50
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	8,943	37.50
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	826	3.47
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	60	0.25
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	426	1.79
M201	พื้นที่ลุ่มน้ำ	316	1.33
M304	บ่อดิน	24	01.0
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	476	2.00
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		23,849	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561)

4.7 ห้วยลึก ตำบลบ้านต้อม

4.7.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลบ้านต้อม

ตำบลบ้านต้อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเมือง มีเนื้อที่ 41.45 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 25,904 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศมีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบถึงพื้นที่สูงชัน มีความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 390-540 เมตร โดยทางด้านทิศตะวันตกเป็นพื้นที่สูงชันและเป็นพื้นที่ต้นน้ำของห้วยลึกที่ไหลลงสู่กว๊านพะเยาทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ มีอาณาเขตติดต่อดังรูปที่ 4.7.1

รูปที่ 4.7.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลบ้านต้อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบ้านต้า อำเภอเมือง

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลสันป่าม่วง และบ้านสาธ อำเภอเมือง

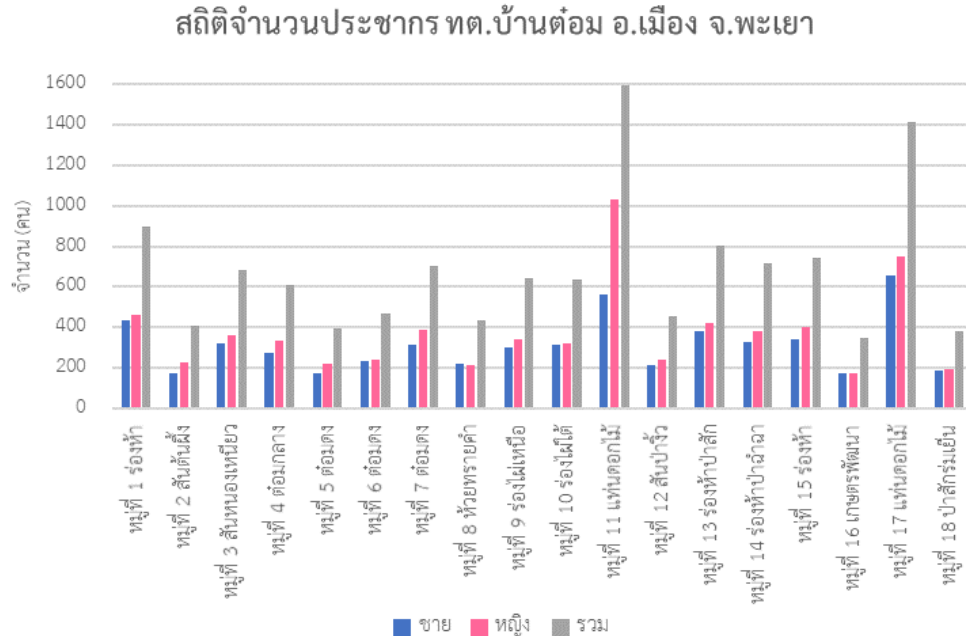
ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลบ้านต้า ท่าวังทอง เวียง และบ้านสาธ อำเภอเมือง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านต้า และสันป่าม่วง อำเภอเมือง แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 18 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านร่องห้า	หมู่ที่ 2 บ้านสันตันผึ่ง
หมู่ที่ 3 บ้านสันหนองเหนียว	หมู่ที่ 4 บ้านต่อมกลาง
หมู่ที่ 5 บ้านต่อมดง	หมู่ที่ 6 บ้านต่อมดง
หมู่ที่ 7 บ้านต่อมดง	หมู่ที่ 8 บ้านห้วยทรายคำ
หมู่ที่ 9 บ้านร่องไผ่เหนือ	หมู่ที่ 10 บ้านร่องไผ่ใต้
หมู่ที่ 11 บ้านแท่นดอกไม้	หมู่ที่ 12 บ้านสันป่าจั่ว
หมู่ที่ 13 บ้านร่องห้าป่าสัก	หมู่ที่ 14 บ้านร่องห้าป่าฉา
หมู่ที่ 15 บ้านร่องห้า	หมู่ที่ 16 บ้านเกษตรพัฒนา
หมู่ที่ 17 บ้านแท่นดอกไม้	หมู่ที่ 18 บ้านป่าสักร่มเย็น (กรมการปกครอง, 2561)

ลักษณะทางเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจตำบลบ้านต่อม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมอาชีพหลักของประชาชนในตำบล คือ ทำนา ทำสวน ทำไร่ ค้าขาย และรับราชการ อาชีพเสริม คือ หัตถกรรม เจียรไนพลอย และรับจ้างทั่วไป

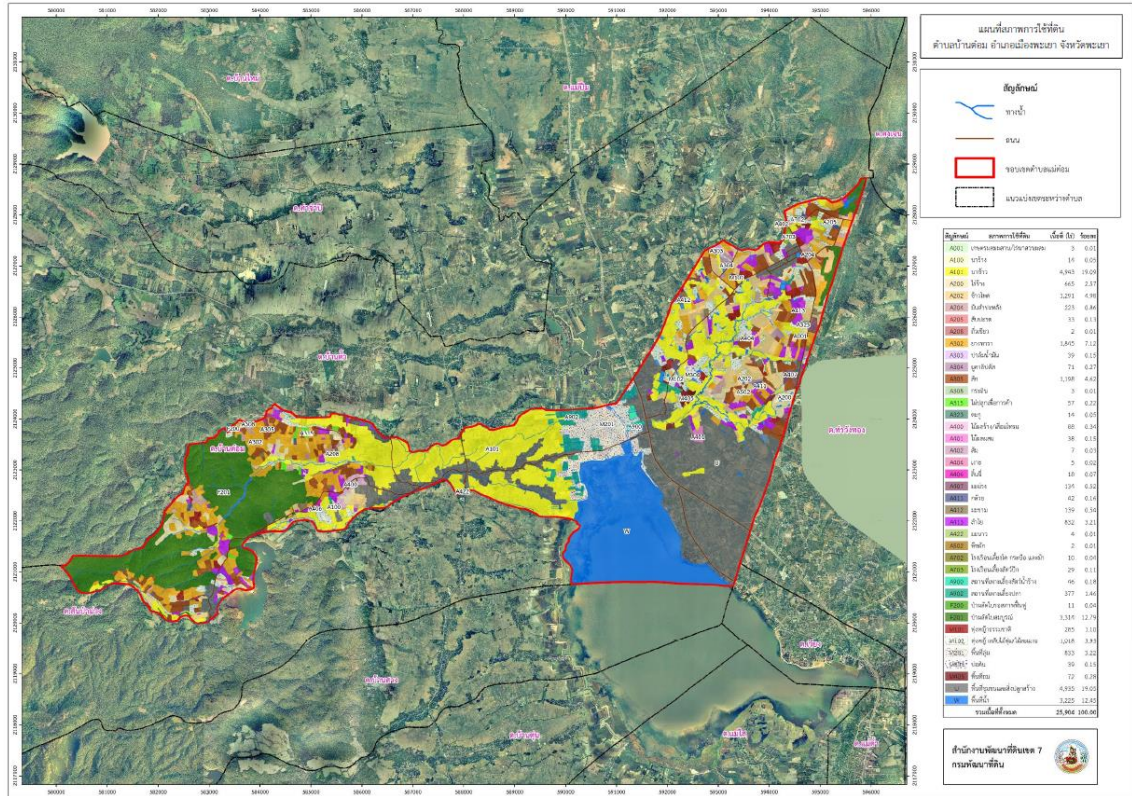
4.7.2 จำนวนประชากร ตำบลบ้านต่อม

รูปที่ 4.7.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลบ้านต่อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

4.7.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านต้อม

สภาพการใช้ที่ดินตำบลบ้านต้อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา (รายละเอียดดังรูปที่ 4.7.3 และตารางที่ 4.7.3) ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

รูปที่ 4.7.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านต้อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2563

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 4,935 ไร่ หรือร้อยละ 19.05 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 12,172 ไร่ หรือร้อยละ 46.99 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม มีเนื้อที่ 3 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.2) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 4,957 ไร่ หรือร้อยละ 19.14 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ นาไร่ นาข้าว
 - 2.3) พืชไร่ มีเนื้อที่ 2,214 ไร่ หรือร้อยละ 8.55 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไร่ร้าง ข้าวโพด มันสำปะหลัง สับปะรด ถั่วเขียว

2.4) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 3,227 ไร่ หรือร้อยละ 12.44 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส สัก กระถิน ไม้ปลูกเพื่อการค้า ตะกู

2.5) ไม้ผล มีเนื้อที่ 1,307 ไร่ หรือร้อยละ 5.05 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลร้าง/ เสือมโหรี ไม้ผลผสม ส้ม เงาะ ลิ้นจี่ มะม่วง กล้วย มะขาม ลำไย มะนาว

2.6) พืชสวน มีเนื้อที่ 2 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พืชผัก

2.7) พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 39 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก

2.8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 423 ไร่ หรือร้อยละ 1.64 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงปลา

3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 3,325 ไร่ หรือร้อยละ 12.83 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าผลัดใบ สมบูรณ์ ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู

4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 3,225 ไร่ หรือร้อยละ 12.45 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 2,247 ไร่ หรือร้อยละ 8.68 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย พืชไร่ธรรมชาติ พืชไร่สลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม บ่อดิน พื้นที่ถม

ตารางที่ 4.7.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561)

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	4,935	19.05
A	พื้นที่เกษตรกรรม	12,172	46.99
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	3	0.01
A100	นาร้าง	14	0.05
A101	นาข้าว	4,943	19.09
A200	ไร่ร้าง	665	2.57
A202	ข้าวโพด	1,291	4.98
A204	มันสำปะหลัง	223	0.86
A205	สับปะรด/มะขาม	33	0.13
A208	ถั่วเขียว	2	0.01
A302	ยางพารา	1,845	7.12
A303	ปาล์มน้ำมัน	39	0.15

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ตารางที่ 4.7.3 (ต่อ)

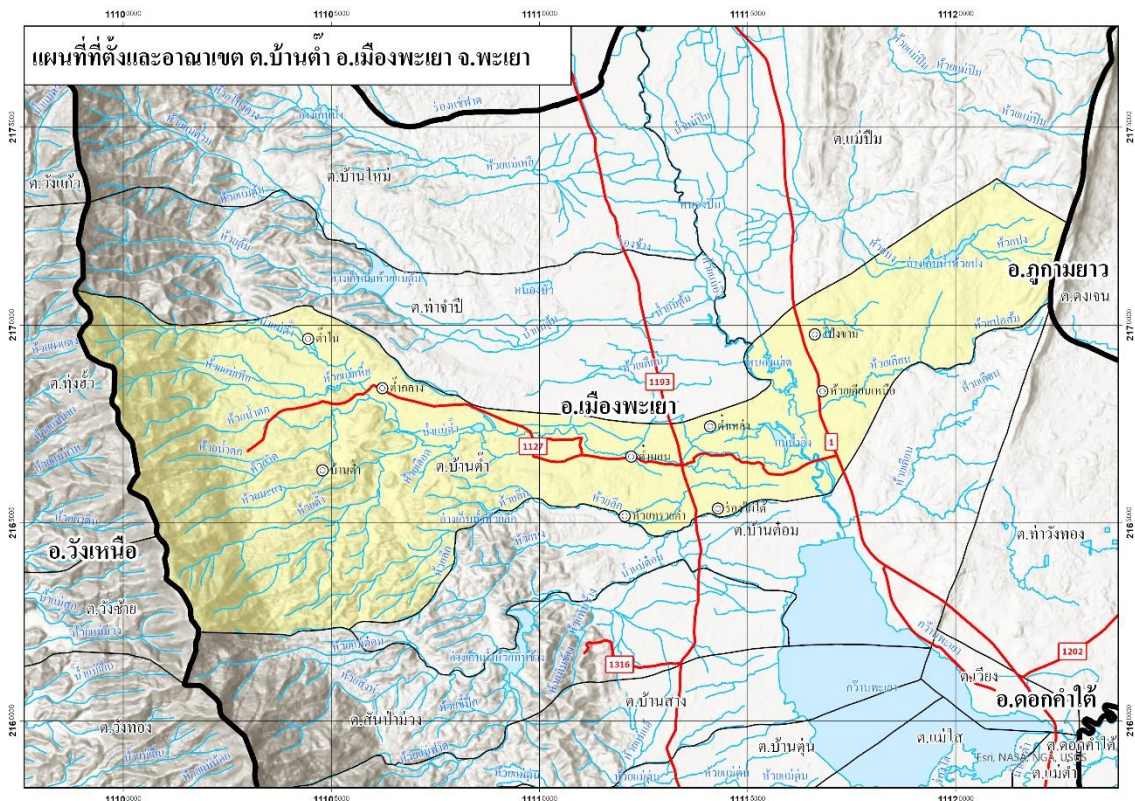
หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A304	ยูคาลิปตัส	71	0.27
A305	สัก	1,198	4.62
A308	กระถิน	3	0.01
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	57	0.22
A323	ตะกู	14	0.05
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	88	0.34
A401	ไม้ผลผสม	38	0.15
A402	ส้ม	7	0.03
A404	เงาะ	5	0.02
A406	ลิ้นจี่	18	0.07
A407	มะม่วง	134	0.52
A411	กล้วย	42	0.16
A412	มะขาม	139	0.54
A413	ลำไย	832	3.21
A422	มะนาว	4	0.01
A502	พืชผัก	2	0.01
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	10	0.04
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	29	0.11
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	46	0.18
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	377	1.46
F	พื้นที่ป่าไม้	3,325	121.83
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	11	0.04
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	3,314	12.79
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	2,247	8.68
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	285	1.10
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	1,018	3.93
M201	พื้นที่ลุ่มน้ำ	833	3.22
M304	บ่อดิน	39	0.15
M405	พื้นที่ถม	72	0.28
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	3,225	12.45
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		25,904	100.00

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

4.8 ห้วยแม่ต้า ตำบลบ้านต้า

4.8.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลบ้านต้า

ตำบลบ้านต้า อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเมือง มีเนื้อที่ 99.69 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 62,309 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศมีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบถึงพื้นที่สูงชัน โดยส่วนใหญ่มีความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาเป็น 0-2 เปอร์เซ็นต์ และ 2-5 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 400-1,300 เมตร โดยด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตกของตำบลเป็นพื้นที่สูงชันและมีแอ่งที่ราบระหว่างเนินเขาเป็นที่ราบลุ่ม ส่วนทางด้านทิศตะวันตกเป็นพื้นที่ต้นน้ำของแม่น้ำต้าที่ไหลไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของตำบล มีอาณาเขตติดต่อดังรูปที่ 4.8.1

รูปที่ 4.8.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลบ้านต้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลท่าจำปี และตำบลแม่ปืม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลแม่ปืม และตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง ตำบลดงเจน อำเภอภูกามยาว จังหวัดพะเยา

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

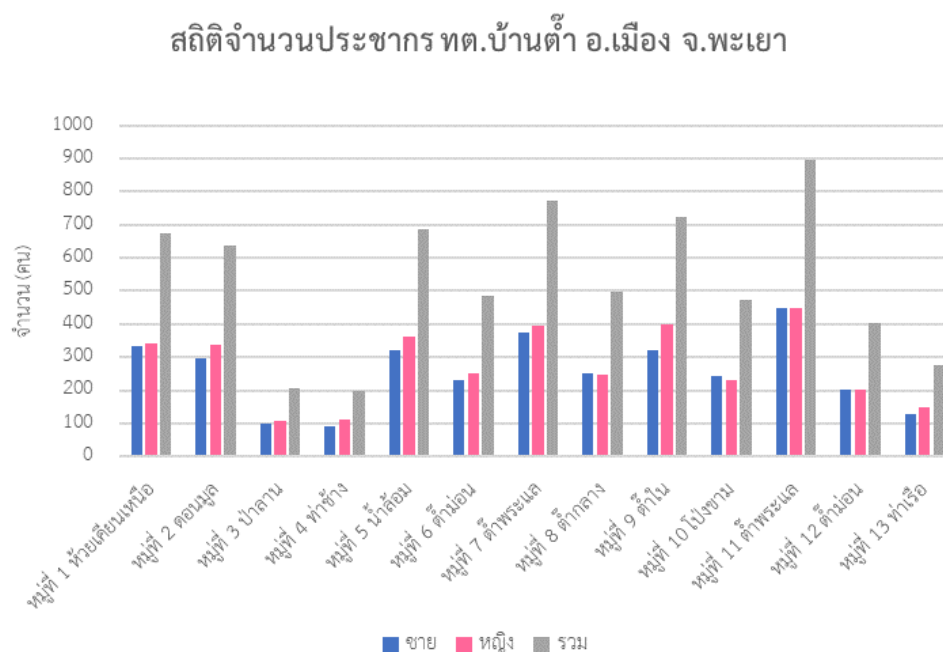
ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลท่าจำปี และตำบลสันปาม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ตำบลทุ่งฮั่ว และตำบลวังซ้าย อำเภอลำปาง

ตำบลบ้านต๋ามีถนนสายหลัก คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) ถนนสาย 1127 ถนนสายบ้านต๋าม่อน-บ้านต๋าพระแล ถนนสายหมู่ 9,10-บ้านต๋าดอนมูล ถนนสายบ้านต๋ากลาง-บ้านต๋าใน (สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม, 2561) แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 13 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านห้วยเคียนเหนือ	หมู่ที่ 8 บ้านต๋ากลาง
หมู่ที่ 2 บ้านต๋าดอนมูล	หมู่ที่ 9 บ้านต๋าใน
หมู่ที่ 3 บ้านต๋าป่าลาน	หมู่ที่ 10 บ้านโป่งขาม
หมู่ที่ 4 บ้านท่าช้าง	หมู่ที่ 11 บ้านต๋าพระแล
หมู่ที่ 5 บ้านต๋าน้ำล้อม	หมู่ที่ 12 บ้านต๋าม่อน
หมู่ที่ 6 บ้านต๋าม่อน	หมู่ที่ 13 บ้านท่าเรือ
หมู่ที่ 7 บ้านต๋าพระแล (คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านต๋า, 2559)	

สภาพเศรษฐกิจของชุมชนในกลุ่มน้ำแม่ต๋้า ส่วนใหญ่ชาวบ้านมีอาชีพหลักคือ ทำการเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำสวน ลำไย มะม่วง มะขาม ทำไร่ ข้าวโพด ชিং ถั่วเหลือง ถั่วเขียว กระเทียม หอมแดง และพริก อาชีพรอง คือ การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ เลี้ยงวัว เลี้ยงควาย เลี้ยงปลา หรือทำการค้าขายชุมชนที่ติดป่า เช่น หมู่บ้านต๋าใน ต๋ากลาง จะมีอาชีพหาของป่า เช่น น้ำผึ้ง ลำสัตว์ หาเห็ด และหน่อไม้ เป็นต้น โดยมีชาวบ้านบางส่วนทำงานในโรงงานอาหารกระป๋องในบริเวณบ้านท่าช้าง และ บ้านต๋าป่าลาน นอกจากนี้ หลังฤดูการทำนา ชาวบ้านบางส่วนประกอบอาชีพรับจ้างเสริม เช่น กรรมกรหรืองาน ก่อสร้าง ในส่วนชุมชนที่ติดกับแม่น้ำ ได้แก่ บ้านต๋าดอนมูล จะทำการประมงในน้ำแม่อิงและกว๊านพะเยา ในส่วนกลุ่มแม่บ้านมีการรวมตัวกันทำหัตถกรรมในชุมชน ได้แก่ จักสานผักตบชวา ทอเสื่อกก

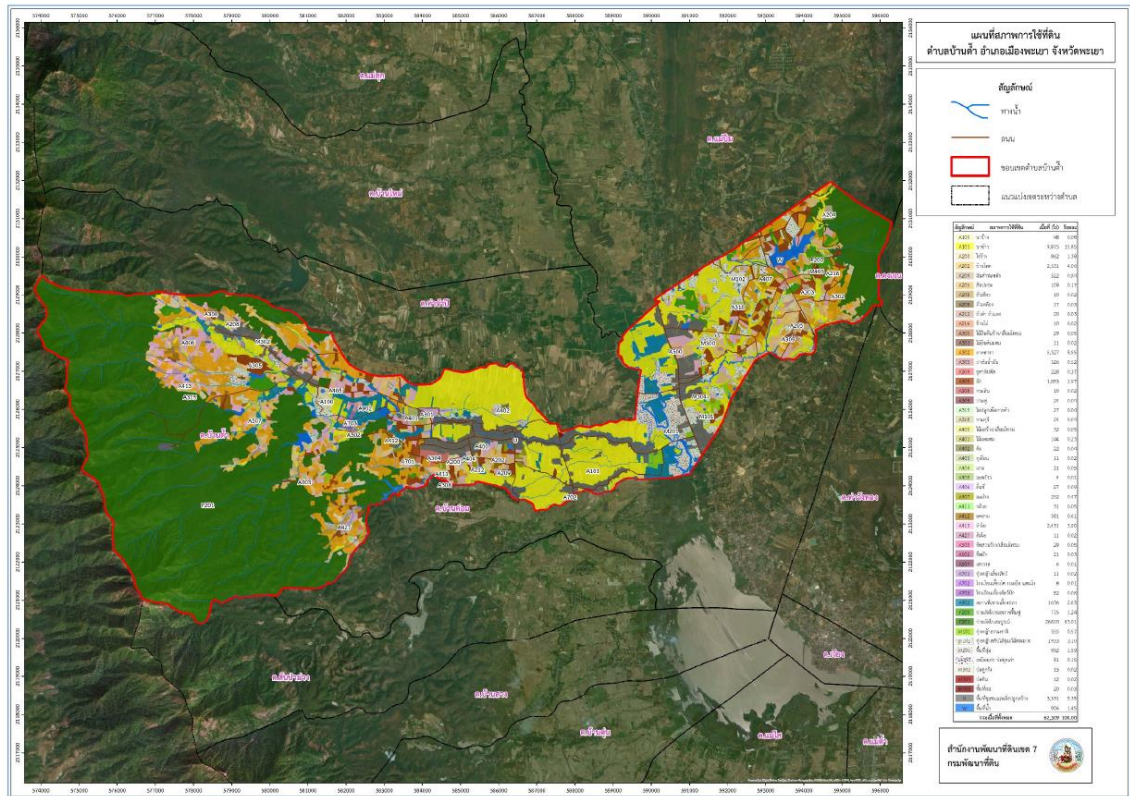
4.8.2 จำนวนประชากร ตำบลบ้านต้า

รูปที่ 4.8.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลบ้านต้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

4.8.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านต้า

สภาพการใช้ที่ดินตำบลบ้านต้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา (รายละเอียดดังรูปที่ 4.8.3 และตารางที่ 4.8.3) ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

รูปที่ 4.8.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านต้า อำเภอมะปะฮะ จังหวัดพะเยา

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2563

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 3,331 ไร่ หรือร้อยละ 5.35 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 27,071 ไร่ หรือร้อยละ 43.47 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 9,923 ไร่ หรือร้อยละ 15.93 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ นาข้าว
 - 2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 4,081 ไร่ หรือร้อยละ 6.55 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไร่ข้าวโพด มันสำปะหลัง สับปะรด ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วดำ ถั่วแดง ข้าวไร่
 - 2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 7,859 ไร่ หรือร้อยละ 12.62 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ยืนต้น ไร่/เสื่อมไทร ไม้ยืนต้นผสม ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส สัก กระจับปี่ ประดู่ ไม้ปลูกเพื่อการค้า จามจุรี
 - 2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 3,477 ไร่ หรือร้อยละ 5.54 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลไร่/เสื่อมไทร ไม้ผลผสม ส้ม ทุเรียน เงาะ มะพร้าว ลิ้นจี่ มะม่วง กัลย มะขาม ลำไย ส้มโอ
 - 2.5) พืชสวน มีเนื้อที่ 56 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พืชสวนไร่/เสื่อมไทร พืชผัก เสาวรส

2.6) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 69 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก

2.7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 1,636 ไร่ หรือร้อยละ 2.63 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา

3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 27,585 ไร่ หรือร้อยละ 44.25 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าผลัดใบรอสภาพพื้นที่ป่าผลัดใบสมบูรณ์

4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 906 ไร่ หรือร้อยละ 1.45 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 3,416 ไร่ หรือร้อยละ 5.48 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อลูกรัง บ่อดิน พื้นที่ถม

ตารางที่ 4.8.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านด้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	3,331	5.35
A	พื้นที่เกษตรกรรม	27,071	43.47
A100	นาไร่	48	0.08
A101	นาข้าว	9,875	15.85
A200	ไร่ไร่	862	1.38
A202	ข้าวโพด	2,531	4.06
A204	มันสำปะหลัง	522	0.84
A205	สับปะรด/มะขาม	109	0.17
A208	ถั่วเขียว	10	0.02
A209	ถั่วเหลือง	17	0.03
A212	ถั่วดำ ถั่วแดง	20	0.03
A216	ข้าวไร่	10	0.02
A300	ไม้ยืนต้นไร่/เสื่อมโทรม	29	0.05
A301	ไม้ยืนต้นผสม	11	0.02
A302	ยางพารา	5,327	8.55
A303	ปาล์มน้ำมัน	326	0.52
A304	ยูคาลิปตัส	228	0.37
A305	สั๊ก	1,853	2.97

ตารางที่ 4.8.3 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A308	กระถิน	10	0.02
A309	ประดู่	24	0.04
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	27	0.04
A318	จามจุรี	24	0.04
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	32	0.05
A401	ไม้ผลผสม	144	0.23
A402	ส้ม	22	0.04
A403	ทุเรียน	11	0.02
A404	เงาะ	31	0.05
A405	มะพร้าว	4	0.01
A406	ลิ้นจี่	57	0.09
A407	มะม่วง	292	0.47
A411	กล้วย	31	0.05
A412	มะขาม	381	0.06
A413	ลำไย	2,431	3.90
A427	ส้มโอ	11	0.02
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	29	0.05
A502	พืชผัก	21	0.03
A507	เสาวรส	6	0.01
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	11	0.02
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	6	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	52	0.08
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	1,636	2.63
F	พื้นที่ป่าไม้	27,585	44.25
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	775	1.24
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	26,810	43.01
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	3,416	5.48
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	335	0.57
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	1,933	3.10
M201	พื้นที่ลุ่มน้ำ	992	1.59
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	91	0.15

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ตารางที่ 4.8.3 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M302	บ่อลูกรัง	13	0.02
M304	บ่อดิน	12	0.02
M405	พื้นที่ถม	20	0.03
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	906	1.45
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		62,309	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561)

หมู่ที่ 7 บ้านตุนใต้

หมู่ที่ 8 บ้านสันกว๊าน

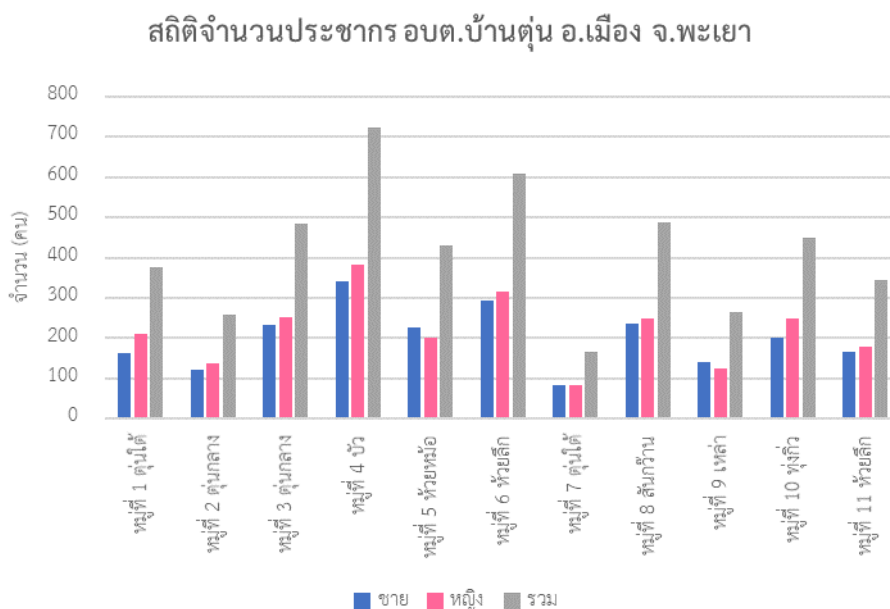
หมู่ที่ 9 บ้านเหล่า

หมู่ที่ 10 บ้านทุ่งกัว

หมู่ที่ 11 บ้านห้วยลึก (กรรมการปกครอง, 2561)

ลักษณะทางเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจตำบลบ้านตุน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่ายและบริโภค รับจ้างทำงานนอกพื้นที่รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ รับราชการ บริการด้านโฮมสเตย์ ประกอบร้านอาหาร/คาราโอเกะ

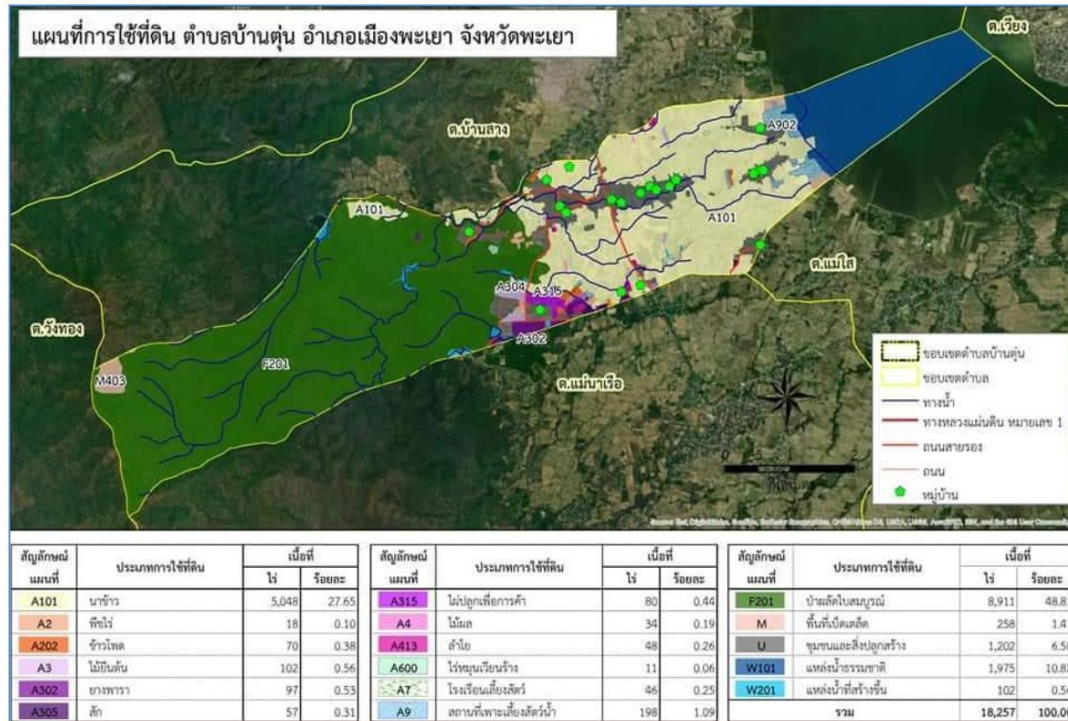
4.9.2 จำนวนประชากร ตำบลบ้านตุน

รูปที่ 4.9.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลบ้านตุน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

4.9.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านตุน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลบ้านตุน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา (รายละเอียดดังรูปที่ 4.9.3 และตารางที่ 4.9.3) ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

รูปที่ 4.9.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านต๋อน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ที่มา กรมพัฒนาที่ดิน, 2563

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 1,202 ไร่ หรือร้อยละ 6.58 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 5,809 ไร่ หรือร้อยละ 31.82 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 5,048 ไร่ หรือร้อยละ 27.65 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 88 ไร่ หรือร้อยละ 0.48 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ข้าวโพด
 - 2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 336 ไร่ หรือร้อยละ 1.84 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ยางพารา สักร และ ไม้ปลูกเพื่อการค้า
 - 2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 82 ไร่ หรือร้อยละ 0.45 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ลำไย
 - 2.5) ไร่มะขามเทศ มีเนื้อที่ 11 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.6) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 46 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของพื้นที่ตำบล
 - 2.7) สถานที่เพาะเลี้ยงปลา มีเนื้อที่ 198 ไร่ หรือร้อยละ 1.09 ของพื้นที่ตำบล
- 3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 8,911 ไร่ หรือร้อยละ 48.81 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าผลัดใบ สมบูรณ์

4) พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 2,077 ไร่ หรือร้อยละ 11.38 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ แหล่งน้ำธรรมชาติ และพื้นที่น้ำสร้างขึ้น

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 258 ไร่ หรือร้อยละ 1.41 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย พืชไร่ ธรรมชาติ พืชไร่สลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมือนเก่า บ่อขุดเก่า เหมือนแร่ และพื้นที่ถม

ตารางที่ 4.9.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านต๋อน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

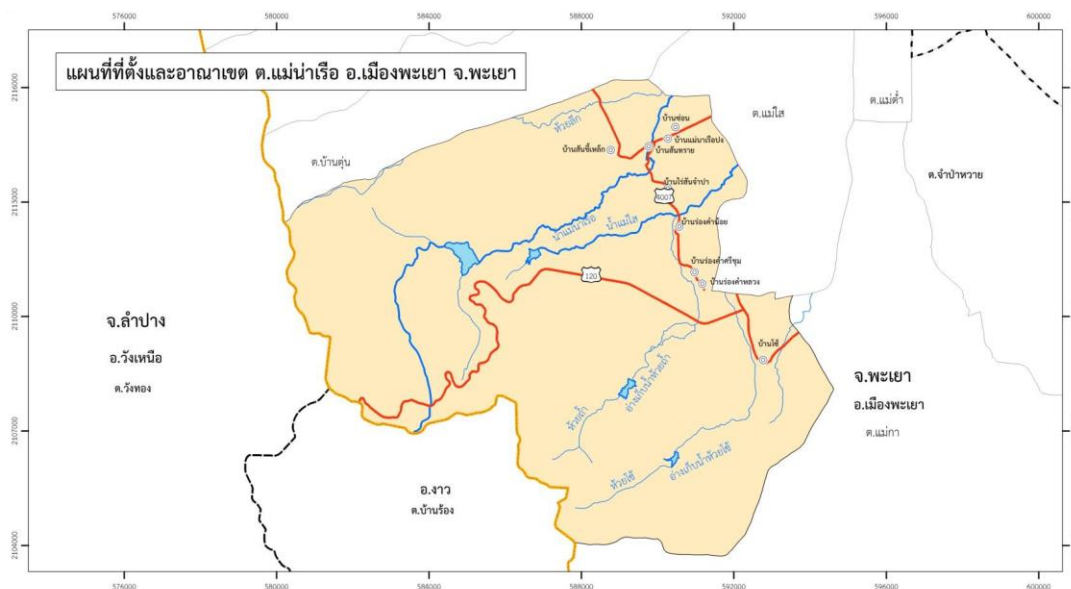
หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,202	6.58
A1	พื้นที่นา	5,048	27.65
A101	นาข้าว	5,048	27.65
A2	พืชไร่	88	0.48
A200	ไร่ร้าง	18	0.10
A202	ข้าวโพด	70	0.38
A3	ไม้ยืนต้น	336	1.84
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	102	0.56
A302	ยางพารา	97	0.53
A305	สัก	57	0.31
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	80	0.44
A4	ไม้ผล	82	0.45
A401	ไม้ผลผสม	34	0.19
A413	ลำไย	48	0.26
A6	ไร่มวนเวียน	11	0.06
A600	ไร่มวนเวียนร้าง	11	0.06
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	46	0.25
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	46	0.25
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	198	1.09
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	198	1.09
F	พื้นที่ป่าไม้	8,911	48.81
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	2,077	11.38
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	258	1.41
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		18,257	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561)

4.10 ห้วยแม่น้ำเรือ และ ห้วยโซ่ ตำบลแม่น้ำเรือ

4.10.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลแม่น้ำเรือ

ตำบลแม่น้ำเรือ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอเมือง มีเนื้อที่ 117.17 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 73,231 ไร่ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบถึงเนินเขา มีความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 450-1,000 เมตร โดยด้านทิศตะวันตกและทิศใต้เป็นเนินเขา เป็นพื้นที่ต้นน้ำของน้ำแม่น้ำเรือ น้ำแม่ใส ที่ไหลลงสู่กว๊านพะเยาทางทิศเหนือ ส่วนทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่ม มีอาณาเขตติดต่อดังรูปที่ 4.10.1

รูปที่ 4.10.1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลแม่น้ำเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ที่มา กรมการปกครอง, 2561

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบ้านต๋อน และตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบ้านร่อง อำเภองาว จังหวัดลำปาง และตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลแม่ใส และตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านต๋อน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา และตำบลวังทองอำเภอวังเหนือ และตำบลบ้านร่อง อำเภองาว จังหวัดลำปาง แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 18 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านสันขี้เหล็ก

หมู่ที่ 2 บ้านโซ่

หมู่ที่ 3 บ้านร่องคำหลวง

หมู่ที่ 4 บ้านร่องคำน้อย

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

หมู่ที่ 5 บ้านไร่

หมู่ที่ 7 บ้านซ่อน

หมู่ที่ 9 บ้านแม่นาเรือสันทราย

หมู่ที่ 11 บ้านแม่นาเรือโบสถ

หมู่ที่ 13 บ้านไร่สันจำปา

หมู่ที่ 15 บ้านร่องคำศรีชุม

หมู่ที่ 17 บ้านแม่นาเรือสันทราย

หมู่ที่ 6 บ้านสันป่าสัก

หมู่ที่ 8 บ้านแม่นาเรือปง

หมู่ที่ 10 บ้านแม่นาเรือใต้

หมู่ที่ 12 บ้านร่องคำดง

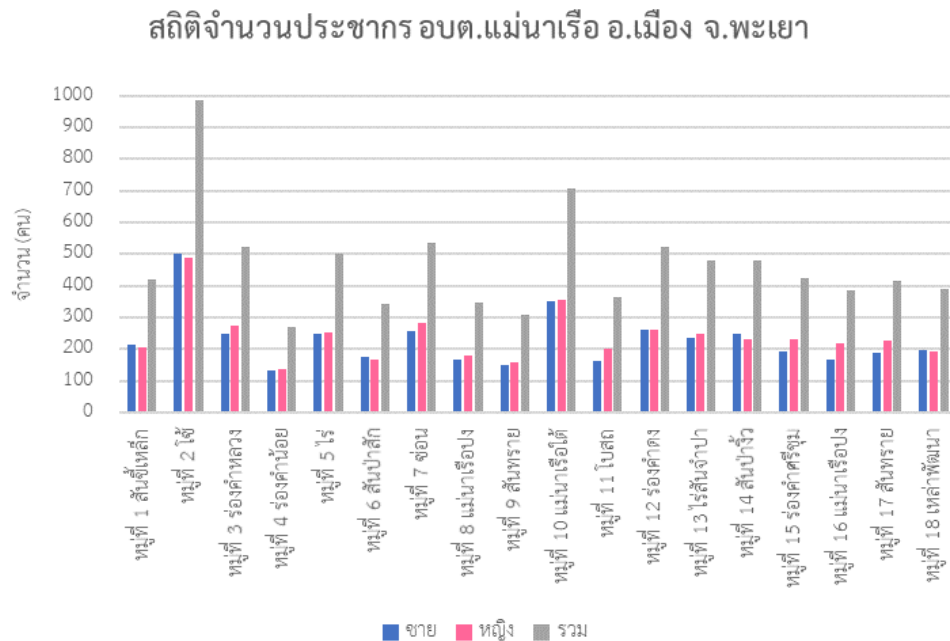
หมู่ที่ 14 บ้านแม่นาเรือสันป่าจั่ว

หมู่ที่ 16 บ้านแม่นาเรือปง

หมู่ที่ 18 บ้านเหล่าพัฒนา (กรมการปกครอง, 2561)

ตำบลแม่นาเรือ ประชาชนส่วนใหญ่มิอาชีพเกษตรกรรม มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคและใช้งานเป็นหลักเท่านั้น การประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ปลูกข้าว ปลูกทอง หอมแดง กระเทียม หอมแบ่ง ขิง ข้าวโพด ลำไย มะม่วง มะขาม ยางพารา มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคและใช้งาน ได้แก่ ไก่ เป็ด สุกร โค กระบือ เป็นต้น

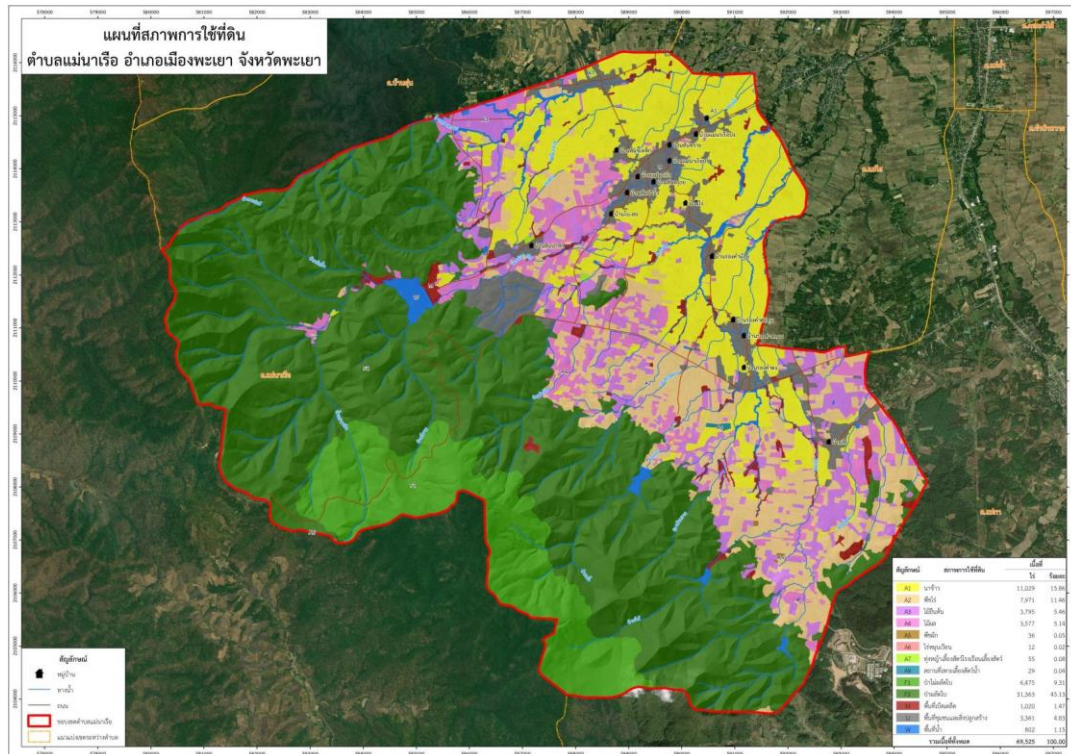
4.10.2 จำนวนประชากร ตำบลแม่นาเรือ

รูปที่ 4.10.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลแม่นาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

4.10.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่่นาเรื่อ

สภาพการใช้ที่ดินตำบลแม่่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา (รายละเอียดดังรูปที่ 4.10.3 และตารางที่ 4.10.3) ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

รูปที่ 4.10.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2563

1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 3,361 ไร่ หรือร้อยละ 4.83 ของพื้นที่ตำบล
 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 26,504 ไร่ หรือร้อยละ 38.11 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 11,029 ไร่ หรือร้อยละ 15.86 ของพื้นที่ตำบล
- 2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 7,971 ไร่ หรือร้อยละ 11.46 ของพื้นที่ตำบล
- 2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 3,795 ไร่ หรือร้อยละ 5.46 ของพื้นที่ตำบล
- 2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 3,577 ไร่ หรือร้อยละ 5.14 ของพื้นที่ตำบล
- 2.5) พืชสวน มีเนื้อที่ 36 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของพื้นที่ตำบล
- 2.6) ไร่หมุนเวียน มีเนื้อที่ 12 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่ตำบล

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
 กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

2.7) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 55 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของพื้นที่ตำบล

2.8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 29 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของพื้นที่ตำบล

3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 37,838 ไร่ หรือร้อยละ 54.44 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าไม้ผลัดใบ และป่าผลัดใบ

4) พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 802 ไร่ หรือร้อยละ 1.15 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 1,020 ไร่ หรือร้อยละ 1.47 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ และพื้นที่ถม

ตารางที่ 4.10.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่น้ำเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	3,361	4.83
A1	พื้นที่นา	11,029	15.86
A2	พืชไร่	7,971	11.46
A3	ไม้ยืนต้น	3,795	5.46
A4	ไม้ผล	3,577	5.14
A5	พืชสวน	36	0.05
A6	ไร่มวนเวียน	12	0.02
A7	พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	55	0.08
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	29	0.04
F	พื้นที่ป่าไม้	37,838	54.44
W	พื้นที่น้ำ	802	1.15
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	1,020	1.47
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		69,525	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561)

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบ้านต๋อน และตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลแม่ณาเรือ และตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลเวียง ตำบลแม่ต้า และตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัด

พะเยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านต๋อน และตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา มีแบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านร่องไฮ

หมู่ที่ 2 บ้านแม่ใสกลาง

หมู่ที่ 3 บ้านแม่ใสทุ่งวัวแดง

หมู่ที่ 4 บ้านแม่ใสเหล่า

หมู่ที่ 5 บ้านบ่อแฮ้ว

หมู่ที่ 6 บ้านสันป่าอ่อน

หมู่ที่ 7 บ้านสันช้างหิน

หมู่ที่ 8 บ้านแม่ใสหัวข้าว

หมู่ที่ 9 บ้านแม่ใสเหนือ

หมู่ที่ 10 บ้านสันป่าอ่อน

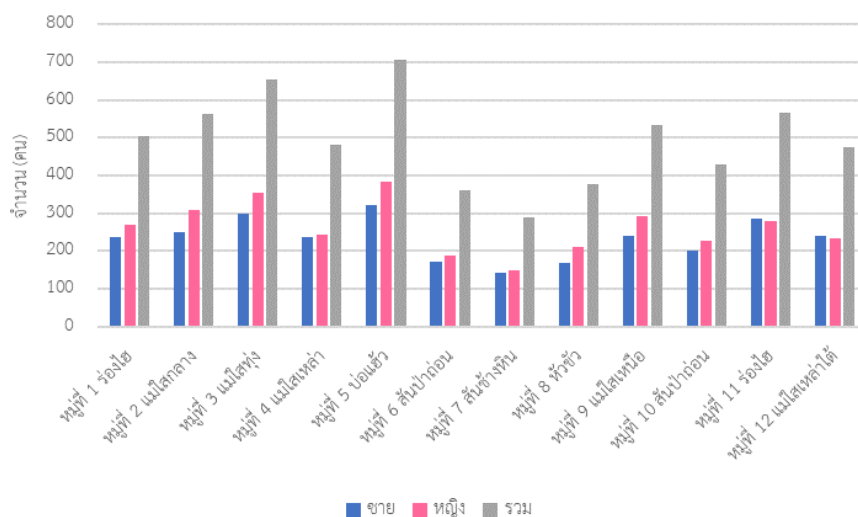
หมู่ที่ 11 บ้านร่องไฮ

หมู่ที่ 12 บ้านแม่ใสเหล่าใต้ (กรมการปกครอง, 2561)

สภาพเศรษฐกิจของชุมชนตำบลแม่ใส ส่วนใหญ่ชาวบ้านมีอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา นอกเขตชลประทาน ทำสวน ไร่กระเทียม ข้าวโพด ไม้ยืนต้น เช่น ยาพารา ประชากรส่วนใหญ่ยึดอาชีพประมงเป็นอาชีพเสริมเนื่องจากอยู่ในพื้นที่ที่ติดกว๊านพะเยา ได้แก่ หมู่ที่ 1, 7, 9, 6, 10 และ 11 กลุ่มที่มีดีในพื้นที่ของบ้านร่องไฮ ในอนาคตจะมีประชากรกลับมาประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น

4.11.2 จำนวนประชากร ตำบลแม่ใส

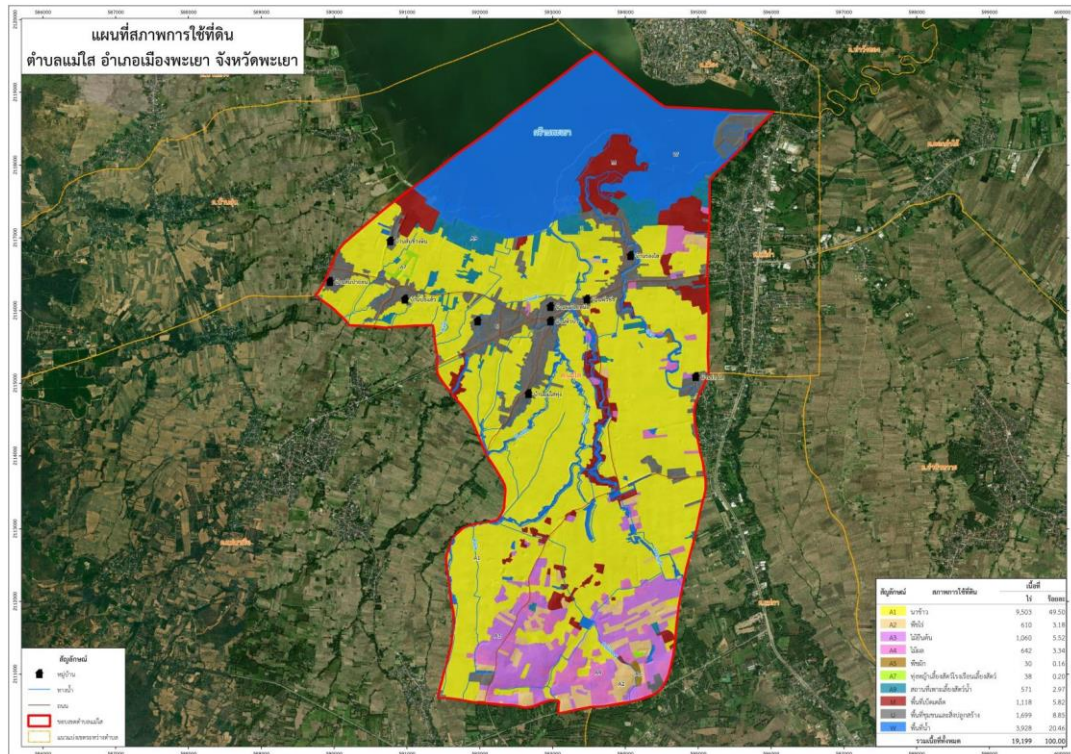
สถิติจำนวนประชากร อบต.แม่ใส อ.เมือง จ.พะเยา

รูปที่ 4.11.2 ประชากรรายหมู่บ้าน ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

4.11.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่ใส

สภาพการใช้ที่ดินตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา (รายละเอียดดังรูปที่ 4.11.3 และ ตารางที่ 4.11.3) ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

รูปที่ 4.11.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2563

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 1,699 ไร่ หรือร้อยละ 8.85 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 12,454 ไร่ หรือร้อยละ 64.87 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 9,503 ไร่ หรือร้อยละ 49.50 ของพื้นที่ตำบล
- 2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 610 ไร่ หรือร้อยละ 3.18 ของพื้นที่
- 2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 1,060 ไร่ หรือร้อยละ 5.52 ของพื้นที่ตำบล
- 2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 642 ไร่ หรือร้อยละ 3.34 ของพื้นที่ตำบล
- 2.5) พืชสวน มีเนื้อที่ 30 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของพื้นที่ตำบล

2.6) พุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 38 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของพื้นที่ตำบล

2.7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 571 ไร่ หรือร้อยละ 2.97 ของพื้นที่ตำบล

3) พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 3,928 ไร่ หรือร้อยละ 20.46 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

4) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 1,118 ไร่ หรือร้อยละ 5.82 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย พุ่งหญ้าธรรมชาติ พุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ และพื้นที่ถม

ตารางที่ 4.11.3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,699	8.85
A1	พื้นที่นา	9,503	49.50
A2	พืชไร่	610	3.18
A3	ไม้ยืนต้น	1,060	5.52
A4	ไม้ผล	642	3.34
A5	พืชสวน	30	01.6
A7	พุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	38	0.20
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	571	2.97
W	พื้นที่น้ำ	3,928	20.46
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	1,118	5.82
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		19,199	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561)

บทที่ 5

สถานการณ์การจัดการน้ำในพื้นที่ และสภาพปัญหา

เนื้อหาในบทนี้ได้อธิบายสถานการณ์การจัดการน้ำของแต่ละพื้นที่ ประกอบด้วยสภาพแหล่งน้ำและสมดุลน้ำเบื้องต้น สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และจุดแข็งและโอกาสของการจัดการน้ำ โดยข้อมูลได้มาจากการสัมภาษณ์และการใช้แบบสอบถาม (1) ตัวแทนเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ (2) ตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำ ที่เข้าร่วมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ ลำน้ำสาขาบริเวณรอบกว๊านพะเยา 13 ลำน้ำ (3) จากการสำรวจภาคสนาม โดยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนด้วยกันคือ 5.1 สรุปการประมวลผลแบบสอบถามตัวแทนเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5.2 สรุปการประมวลผลแบบสอบถามตัวแทนเกษตรกรกลุ่มผู้ใช้น้ำ 5.3 สรุปสถานการณ์การจัดการน้ำในแต่ละพื้นที่

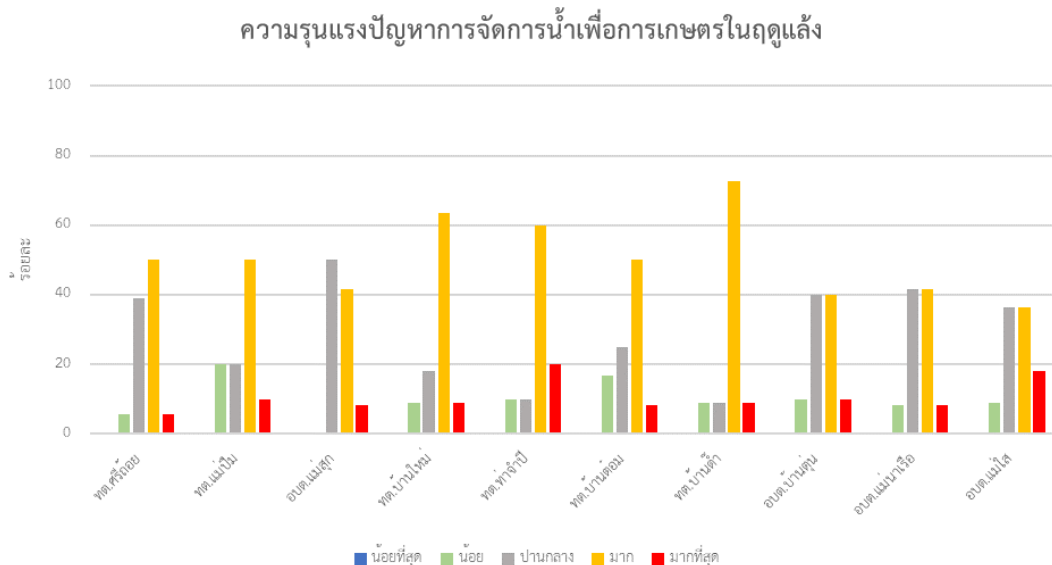
5.1 สรุปการประมวลผลแบบสอบถามตัวแทนเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามของตัวแทนเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เข้าร่วมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ลำน้ำสาขาบริเวณรอบกว๊านพะเยา 13 ลำน้ำ โดยต้องการทราบถึง (1) ระดับความรุนแรงของปัญหาการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง (2) แนวทางในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง (3) การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งเกษตรกรผู้ใช้น้ำระหว่างเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรผู้ใช้น้ำ (4) ความสำคัญของวิธีการจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบล (5) ประสิทธิภาพการจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบล (6) การเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการแก้ปัญหาการจัดการน้ำผ่านระบบ Thai water plan (7) ปัญหาของการจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบล (8) ความสำคัญของการจัดการน้ำในพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำอย่างเป็นระบบในแผนการจัดการน้ำระดับตำบล (9) ความร่วมมือระหว่างตำบลในการจัดทำแผนการใช้น้ำในกรณีที่หลายตำบลใช้น้ำสายเดียวกัน (10) ความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปผลโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1.1 ระดับความรุนแรงของปัญหาการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง

แบ่งระดับความรุนแรงของปัญหาการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้งออกเป็น 5 ระดับคือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ในภาพรวมตัวแทนเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 แห่งคือ ทต.ศรีถ้อย อบต.แม่สุก อบต.บ้านต๋น อบต.แม่ณาเรือ มีความเห็นว่าในพื้นที่ของตัวเองมีปัญหาอยู่

ในช่วงระดับปานกลางถึงระดับมาก ในขณะที่ตัวแทนเจ้าหน้าที่ฯ ประมาณ 50%-70% จาก ทต.แม่ปืม ทต.บ้านใหม่ ทต.บ้านต้อม ทต.บ้านต้า มีความเห็นว่าปัญหาการจัดการน้ำในระดับมากในพื้นที่ของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวแทนเจ้าหน้าที่ฯ ของ ทต.ท่าจำปี และ อบต.แม่ใส ประมาณ 20% มีความเห็นว่าปัญหาการจัดการน้ำในระดับมากที่สุดในพื้นที่ของตนเอง ดังแสดงดัง รูปที่ 5.1.1

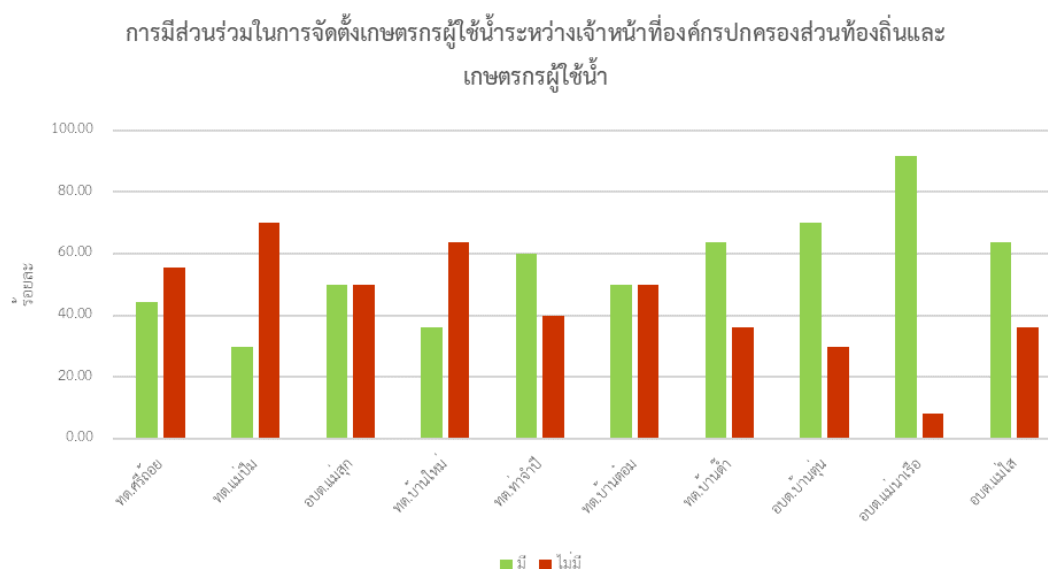
รูปที่ 5.1.1 ความรุนแรงของปัญหาการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง

5.1.2 แนวทางในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง

สัมภาษณ์ถึงความเห็นในการแก้ปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง ตัวแทนเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 10 แห่ง ได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่น่าสนใจไว้หลากหลายข้อ ซึ่งคณะผู้ศึกษาได้นำมาจัดกลุ่มไว้ได้ 4 แนวทางด้วยกัน คือ (1) การจัดตั้งเกษตรกรผู้ใช้น้ำที่มีความเชื่อมโยงกับตัวแทนผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วม (2) การแบ่งพื้นที่รับน้ำอย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการจัดสรรน้ำระหว่างเกษตรกร (3) การเพิ่มโครงการด้านการพัฒนาการแผนการใช้น้ำในแผนปฏิบัติการประจำปี (4) เพิ่มจำนวนและความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดการน้ำและการเกษตร โดยทั้งสี่แนวทางนี้จะเน้นการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและการมีส่วนร่วมของผู้ใช้น้ำ เพื่อลดความขัดแย้งในการใช้น้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

5.1.3 การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งเกษตรกรผู้ใช้น้ำระหว่างเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรผู้ใช้น้ำ

การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งเกษตรกรผู้ใช้น้ำระหว่างเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 10 แห่ง แสดงดัง **รูปที่ 5.1.3** โดย อบต.แม่นา เรือ อบต.บ้านตूं อบต.แม่ใส ทต.บ้านต้า และ ทต.ท่าจำปี มีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มมากที่สุด (ร้อยละ 92 70 64 64 และ 60 ตามลำดับ)

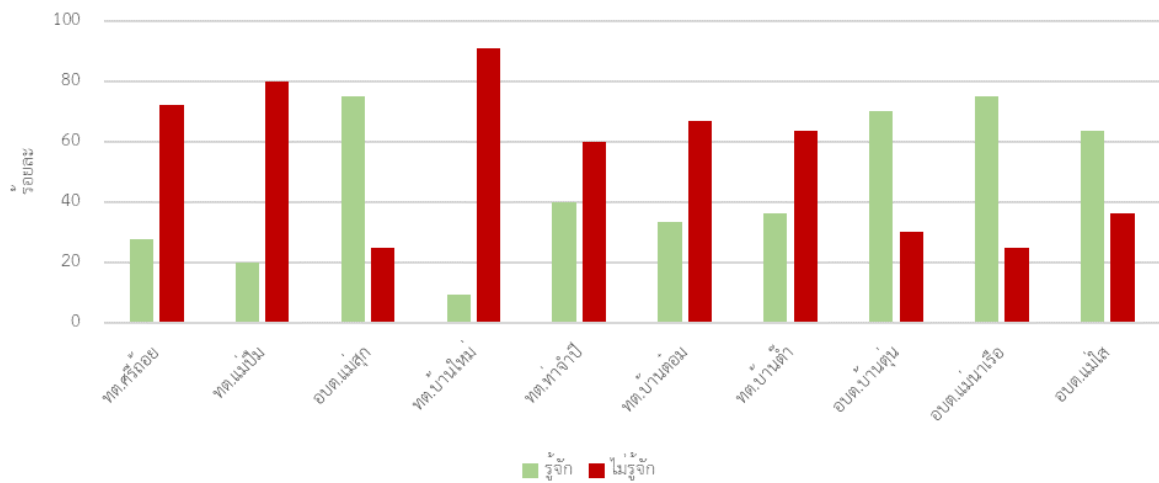

รูปที่ 5.1.3 การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งเกษตรกรผู้ใช้น้ำระหว่างเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรผู้ใช้น้ำ

5.1.4 ทราบถึงวิธีการจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบล

กระบวนการจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบลมีขั้นตอนที่สำคัญคือ การประมาณปริมาณน้ำต้นทุนตอนเริ่มฤดูการ การประมาณค่าความต้องการใช้น้ำตามวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เพื่อการอุปโภคบริโภค เพื่อการเกษตร เพื่อการรักษาระบบนิเวศน์ท้ายน้ำ รวมถึงการกำหนดข้อบังคับการจัดสรรปริมาณน้ำให้แต่ละพื้นที่ (ต้นน้ำและท้ายน้ำ) อย่างเป็นธรรม ตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 10 แห่ง ที่ตอบแบบสอบถามนั้น ส่วนใหญ่ไม่ทราบข้อมูลวิธีการจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบล รายละเอียดดัง **รูปที่ 5.1.4** แต่อย่างไรก็ตาม อบต.แม่นาเรือ อบต.บ้านตूं และ อบต.แม่ใส ทราบถึงความสำคัญและวิธีการจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบลสูงที่สุดคือ ร้อยละ 75 70 และ 63 ตามลำดับ

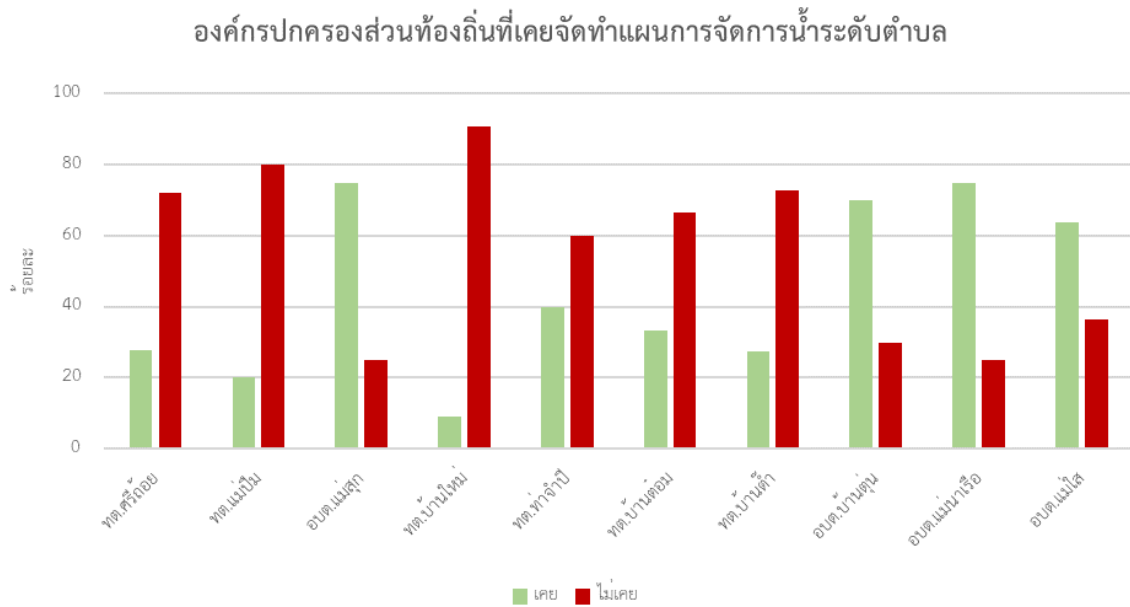
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทราบถึงความสำคัญและวิธีการจัดทำแผนการจัดการน้ำ
ระดับตำบล

รูปที่ 5.1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทราบถึงความสำคัญและวิธีการจัดทำแผนการจัดการน้ำ
ระดับตำบล

5.1.5 ประสิทธิภาพการจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบล

ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 10 แห่ง ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีประสิทธิภาพจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบล (รายละเอียดดังรูปที่ 5.1.5) บางแห่งไม่มีประสิทธิภาพ มากกว่าร้อยละ 60 ได้แก่ ทต.บ้านใหม่ ทต.แม่ปืม ทต.ศรีถ้อย ทต.บ้านต้า และ ทต.บ้านต๋อม (ร้อยละ 91 80 73 73 และ 67 ตามลำดับ) ในทางกลับกัน อบต.แม่ยาวเรือ อบต.แม่สุก และ อบต.บ้านต๋น เคยจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบลสูงที่สุดคือ ร้อยละ 75 75 และ 70 ตามลำดับ

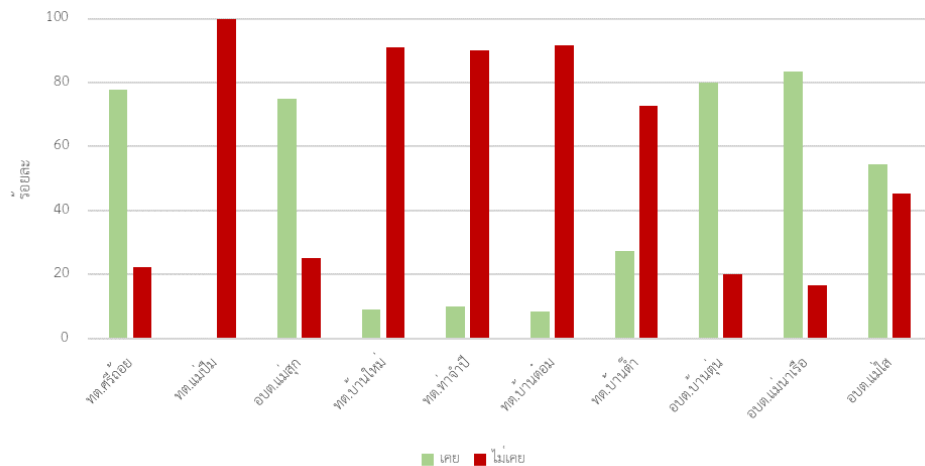

รูปที่ 5.1.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบล

5.1.6 เสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการแก้ปัญหาการจัดการน้ำผ่านระบบ Thai water plan

ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 10 แห่ง ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการแก้ปัญหาการจัดการน้ำผ่านระบบ Thai water plan (รายละเอียดดังรูปที่ 5.1.6) มากกว่าร้อยละ 50 แต่อย่างไรก็ตาม โดยตัวแทนของ อบต.แม่ยาว อบต.บ้านดง ทต.ศรีถ้อย และ อบต.แม่สุก เคยเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการแก้ปัญหาการจัดการน้ำผ่านระบบ Thai water plan สูงที่สุด คือ ร้อยละ 83 80 78 และ 75

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อ
การแก้ปัญหาการจัดการน้ำผ่านระบบ Thai water plan

รูปที่ 5.1.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อ
การแก้ปัญหาการจัดการน้ำผ่านระบบ Thai water plan

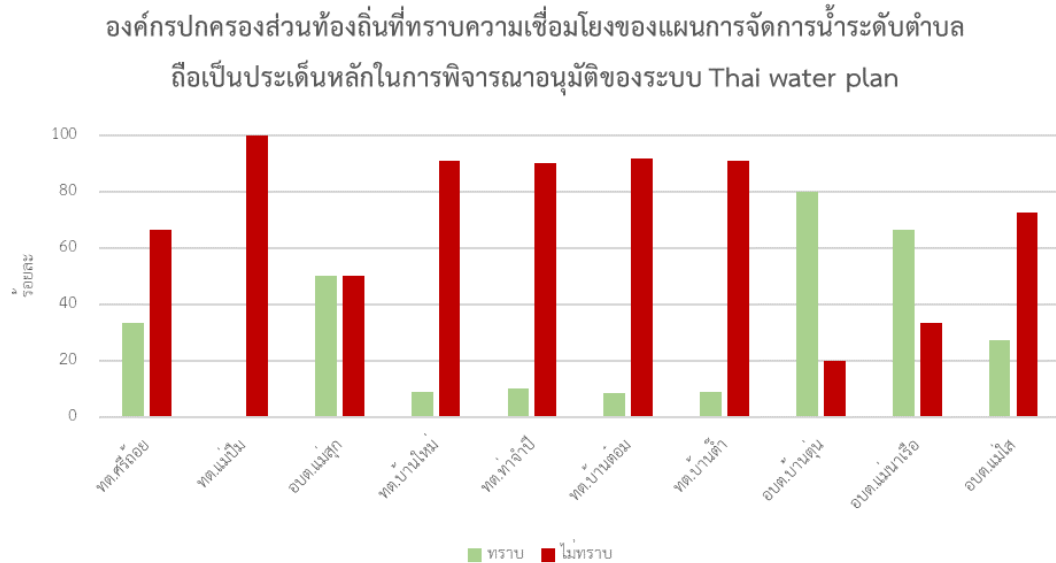
5.1.7 ปัญหาหลักของการจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบลในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัญหาของการจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบลตามความเห็นของตัวแทนเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี 4 ประเด็นคือ (1) ปัญหาด้านบุคลากร ได้แก่ มีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอในการจัดทำแผนการจัดการน้ำ บุคลากรขาดองค์ความรู้ที่จะต้องใช้ในการจัดทำแผนน้ำระดับตำบล (2) ปัญหาด้านงบประมาณ คือ การขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำแผนน้ำระดับตำบล (3) ปัญหาด้านการใช้เทคโนโลยี คือ ขาดอุปกรณ์และเทคโนโลยีช่วยในการจัดทำแผนการจัดการน้ำ เช่นการใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) (4) ขาดความร่วมมือกับกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ (5) ปัญหาอื่นๆ คือ มีงานอื่นที่สำคัญและเร่งด่วนกว่าการจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบล

5.1.8 ความสำคัญของการจัดการน้ำในพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำอย่างเป็นระบบในแผนการจัดการน้ำระดับตำบล

ความสำคัญของการจัดการน้ำในพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำอย่างเป็นระบบในแผนการจัดการน้ำระดับตำบล ถือเป็นประเด็นหลักในการพิจารณาอนุมัติของระบบ Thai water plan ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 10 แห่ง ทราบและเข้าใจเป็นส่วนน้อย ไปจนถึงไม่ทราบเลย โดย อบต.

บ้านตุน และอบต.แม่่นาเรื่อ ทราบถึงความเชื่อมโยงฯ สูงที่สุด คือ ร้อยละ 80 และ 67 ตามลำดับ ในทางกลับกัน ทต.แม่ปืม ไม่ทราบถึงความเชื่อมโยงฯ ดังกล่าว (รายละเอียดดังรูปที่ 5.1.8)

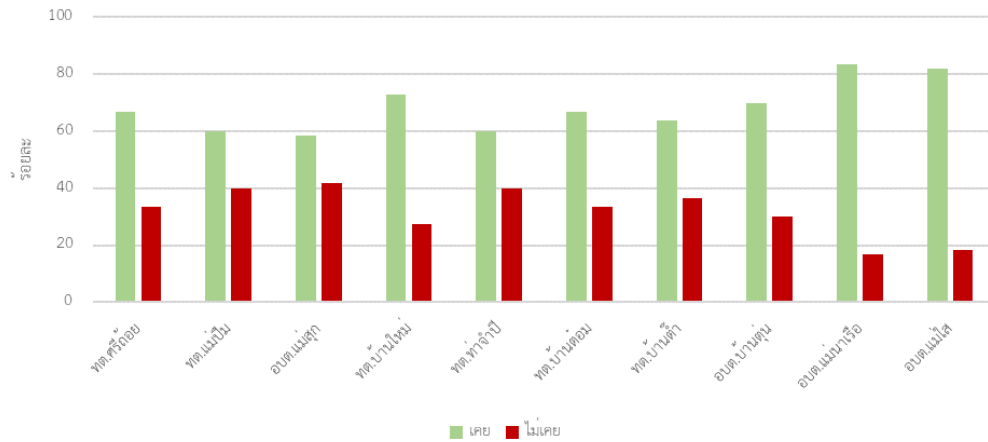

รูปที่ 5.1.8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทราบถึงความเชื่อมโยงของแผนการจัดการน้ำระดับตำบล
ถือเป็นประเด็นหลักในการพิจารณาอนุมัติของระบบ Thai water plan

5.1.9 ความร่วมมือระหว่างตำบลในการจัดทำแผนการใช้น้ำในลักษณะที่หลายตำบลใช้น้ำ สายเดียวกัน

ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 10 แห่ง ที่ตอบแบบสอบถาม เคยร่วมประชุมหารือเพื่อหาความร่วมมือในข้อมูลเส้นทางน้ำ ปริมาณน้ำในแต่ละช่วงเวลา เพื่อนำมาจัดทำแผนการจัดการน้ำที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหลายตำบล (รายละเอียดดังรูปที่ 5.1.9) ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมประชุมหารือฯ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 โดย อบต.แม่ใส และ อบต.แม่่นาเรื่อ เคยเข้าร่วมประชุมหารือฯ สูงที่สุด คือ ร้อยละ 83 และ 82 ตามลำดับ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยร่วมประชุมหารือเพื่อหาความร่วมมือในข้อมูล
เส้นทางน้ำ ปริมาณน้ำในแต่ละช่วงเวลา เพื่อนำมาจัดทำแผนการจัดการน้ำที่มีความ
เชื่อมโยงระหว่างหลายตำบล

รูปที่ 5.1.9 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยร่วมประชุมหารือเพื่อหาความร่วมมือในข้อมูลเส้นทางน้ำ
ปริมาณน้ำในแต่ละช่วงเวลา เพื่อนำมาจัดทำแผนการจัดการน้ำที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหลายตำบล

5.1.10 ความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 10 แห่ง มีความต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในด้านต่างๆ ดังนี้ (1) ด้านความรู้และการพัฒนาทักษะ ได้แก่ ให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำในชุมชน ฝึกอบรมการรักษาทรัพยากรแหล่งน้ำ และให้ความรู้ในการจัดทำแผนการจัดการน้ำระดับตำบล (2) ด้านเทคนิคและการออกแบบ ได้แก่ การออกแบบโครงการจัดการน้ำ การออกแบบแหล่งน้ำแบบถาวร และการสนับสนุนเครื่องจักรกลเพื่อช่วยสูบน้ำ (3) การสนับสนุนอื่นๆ ได้แก่ การประสานงานและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และการสนับสนุนงบประมาณ

5.2 สรุปการประมวลผลแบบสอบถามตัวแทนกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ

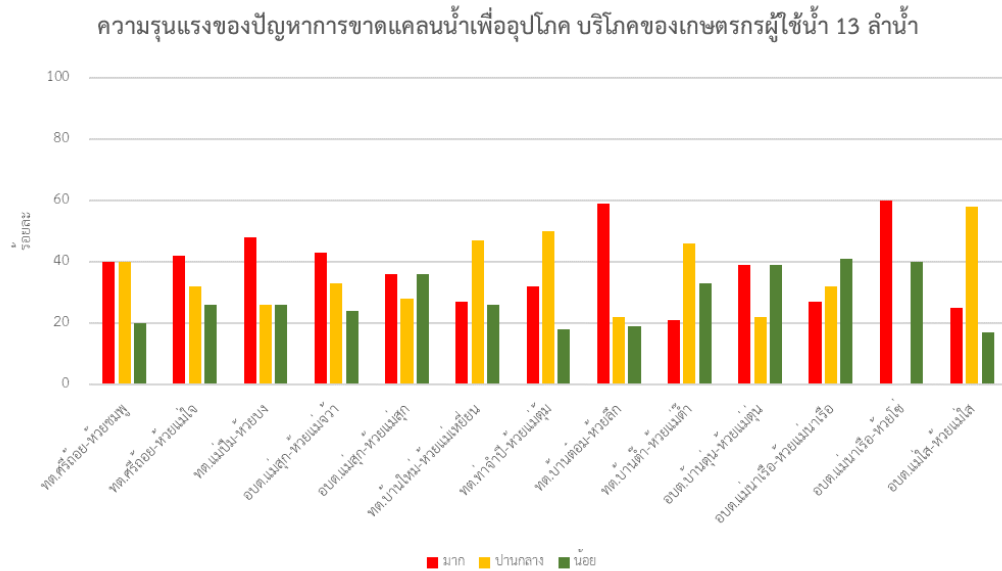
จากผลการตอบแบบสอบถามของตัวแทนกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ของโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ลำน้ำสาขาบริเวณรอบกว๊านพะเยา 13 ลำน้ำ ดำเนินการสอบถามข้อมูลจากเกษตรกรผู้ใช้น้ำทั้ง 13 ลำน้ำ ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ (1) ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตร (2) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (3) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (4) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในขั้นตอนที่ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และ (5) ส่วนการทำการเกษตร ทั้งนี้สามารถวิเคราะห์และสรุปผลการตอบแบบสอบถามโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.2.1 ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตร

ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรได้ทำการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำเกี่ยวกับประเภทของการทำเกษตรและจำนวนพื้นที่ถือครองพบว่า (1) ประเภทการทำเกษตรของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่ ทำการนา ทำสวน ปลูกไร่ เกษตรผสมผสาน และพืชสวน ตามลำดับ (2) เกษตรกรผู้ใช้น้ำทั้ง 13 ลำน้ำ มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 9 ไร่

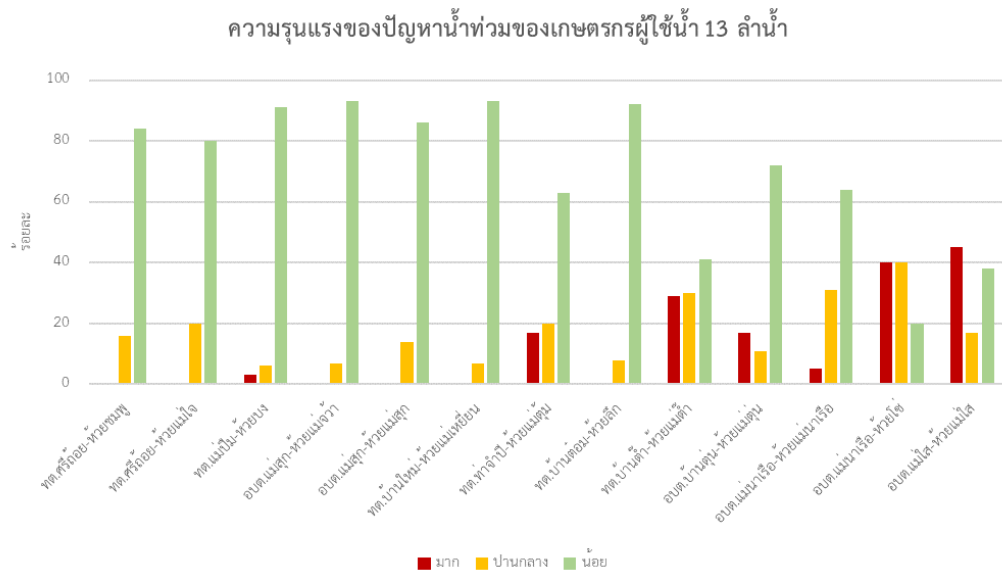
5.2.2 การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

(3) ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง ส่วนใหญ่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำระดับมาก โดยเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยโซ่ประสบปัญหาดังกล่าวสูงที่สุด ประมาณร้อยละ 60 และลำดับรองลงมา คือ เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยลิก ร้อยละ 59 ดังแสดงในรูปที่ 5.2.2-ก

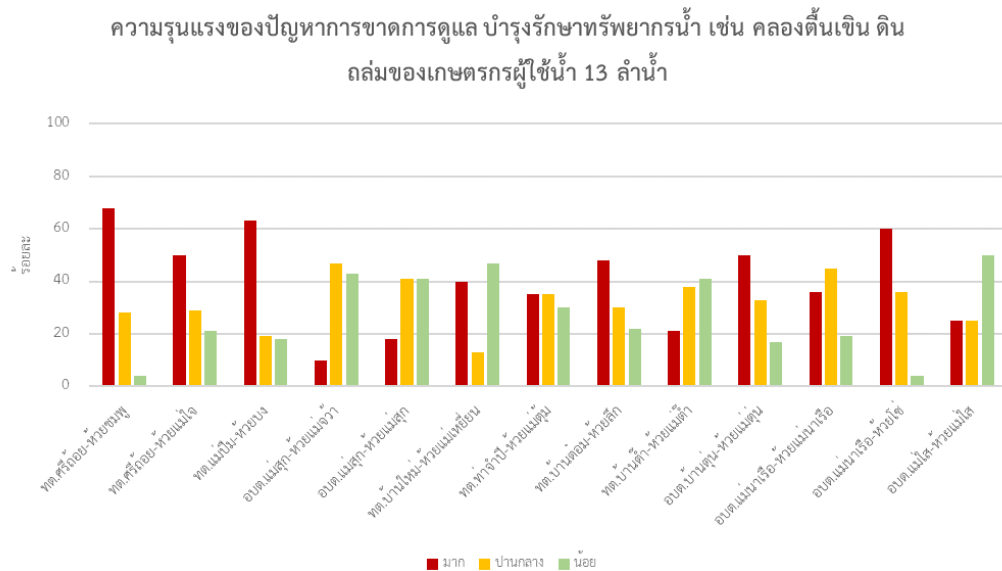
รูปที่ 5.2.2-ก ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง

(4) ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของ ตัวแทนกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำทั้ง 13 ลำน้ำ ประสบปัญหาน้ำท่วมไม่รุนแรง ยกเว้น เกษตรกรผู้ใช้น้ำห้วยแม่ตม ห้วยแม่คำ ห้วยโซ่ ห้วยแม่ใส ที่ประสบปัญหาน้ำท่วมในระดับรุนแรง ดังรูปที่ 5.2.2-ข

รูปที่ 5.2.2-ข ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกรผู้ใช้น้ำทั้ง 13 ลำน้ำ

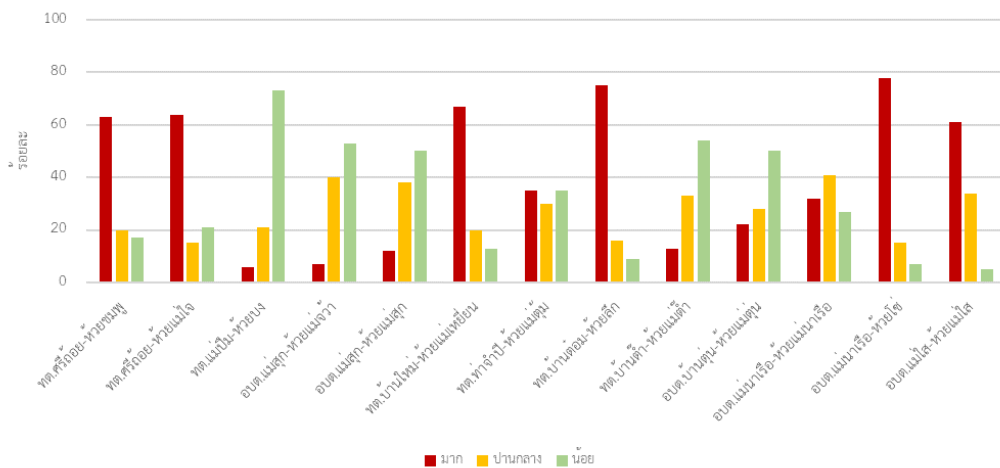
(5) ความรุนแรงของปัญหาการบำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ เช่น อ่างเก็บน้ำตื้นเขิน ลำน้ำตื้นเขิน อาคารบังคับน้ำชำรุด ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ พบว่าเกษตรกรผู้ใช้น้ำห้วยชมพู ห้วยบง ห้วยโซ่ ประสบปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำสูงที่สุด คือร้อยละ 60 รองลงมาคือ เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ และเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุ่น ร้อยละ 50 ดังรูปที่ 5.2.2-ค

รูปที่ 5.2.2-ค ความรุนแรงของปัญหาการบำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ

(6) ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ความขัดแย้งในการใช้น้ำ พื้นที่ต้นน้ำ ใช้น้ำมากเกินไป ลักน้ำ ปล่อน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ พบว่า ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง ทำให้เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น เกษตรกรผู้ใช้น้ำห้วยโซ่ ห้วยลึก ห้วยแม่เหียน ห้วยแม่ใจ ห้วยชมพู และห้วยแม่ใส ที่ประสบปัญหาความขัดแย้งในการใช้น้ำ ในระดับมาก คือ ร้อยละ 78 75 67 64 63 และ 61 ตามลำดับ ดังรูปที่ 5.2.2-ง

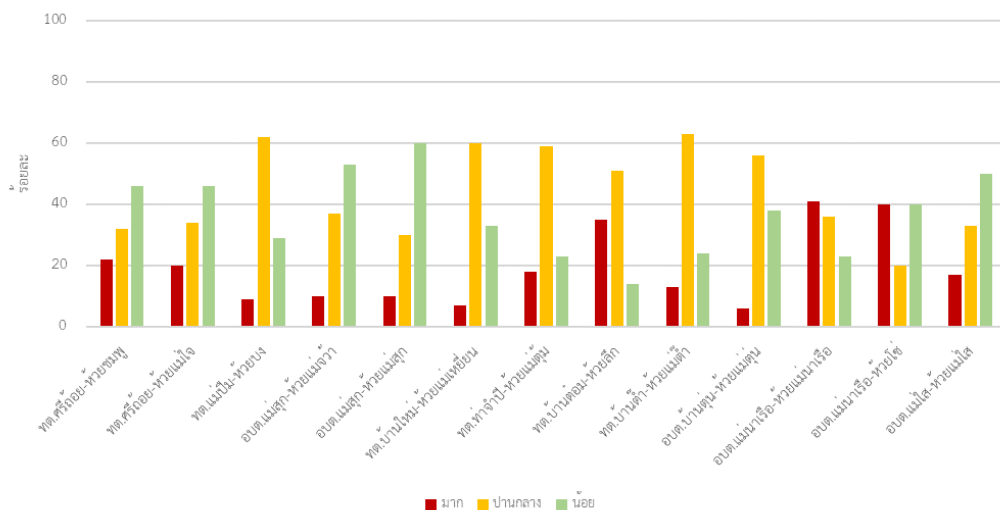
ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการ
ใช้น้ำ ลักน้ำ ปล่อน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

รูปที่ 5.2.2-ง ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ความขัดแย้งในการใช้น้ำ

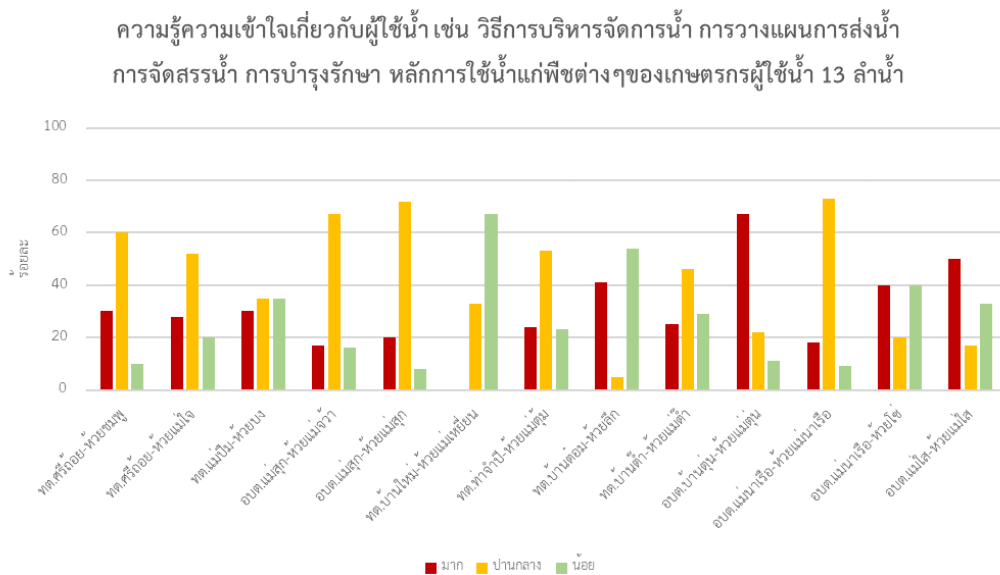
(7) ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ พบว่าเกษตรกรผู้ใช้น้ำทั้ง 13 ลำน้ำประสบปัญหาความรุนแรงของการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำ ระดับปานกลาง โดยเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เตา ประสบปัญหา ระดับปานกลาง สูงที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 63 ดังรูปที่ 5.2.2-จ

ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

รูปที่ 5.2.2-จ ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำ

(8) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้น้ำแก๊พพืชต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ พบว่า เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุ่น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำฯ อยู่ในระดับมาก สูงที่สุด คือ ร้อยละ 67 ส่วนเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่น้ำเรือ เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จัว และเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยชมพู มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำฯ ระดับปานกลาง อยู่ที่ร้อยละ 73 72 67 และ 60 ตามลำดับ ดังรูปที่ 5.2.2-ฉ

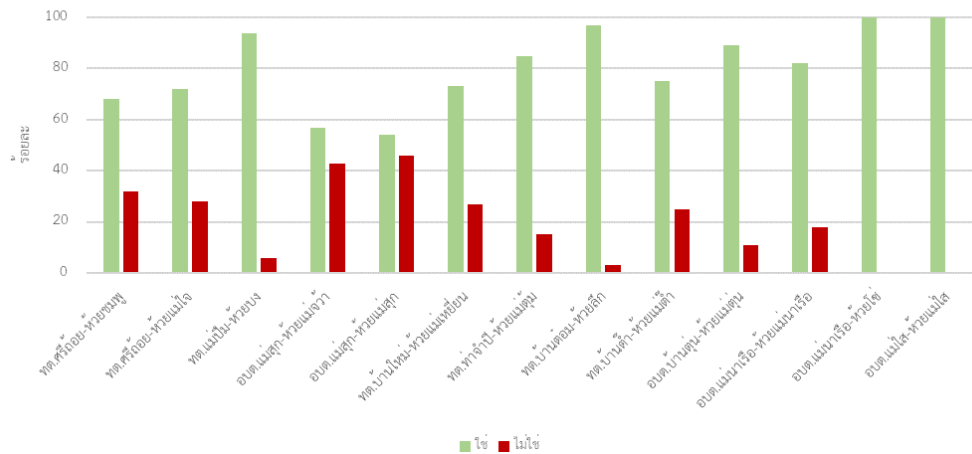

รูปที่ 5.2.2-ฉ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา

5.2.3 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

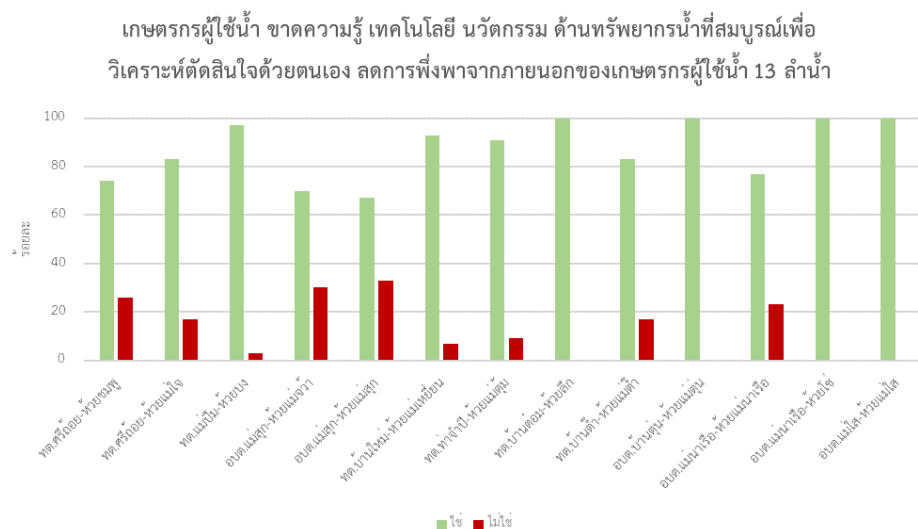
(9) เกษตรกรผู้ใช้น้ำฯ ขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ พบว่าเกษตรกรผู้ใช้น้ำทั้ง 13 ลำน้ำส่วนใหญ่ขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ โดยเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยโซ และเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส ขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำฯ ร้อยละ 100 ดังรูปที่ 5.2.3-ก

เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจ
ดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

รูปที่ 5.2.3-ก เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจ
ดำเนินการได้

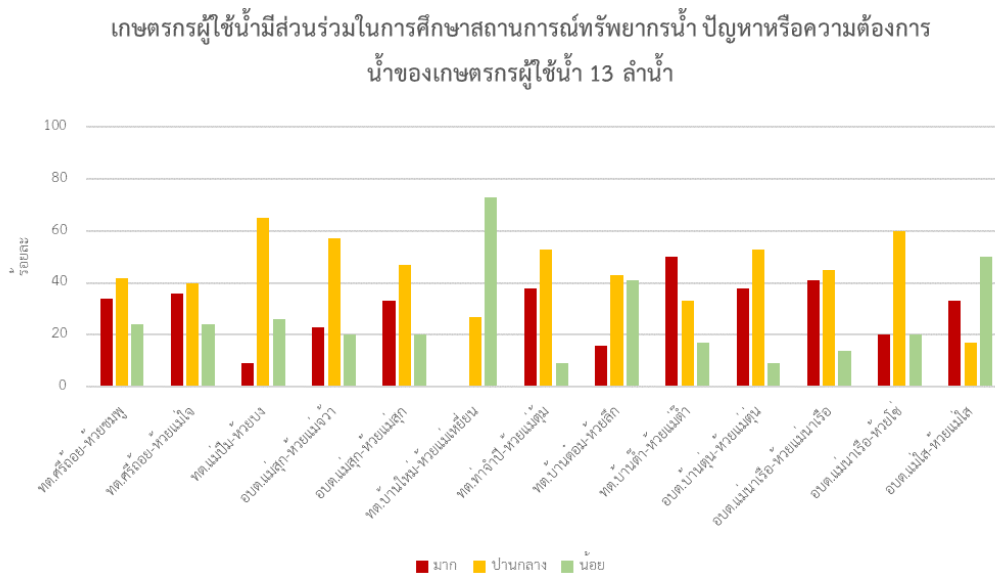
(10) เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง ลดการพึ่งพาจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ พบว่าเกษตรกรผู้ใช้น้ำทั้ง 13 ลำน้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์ โดยเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยฮ่องขี้ และเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่โจ้ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์ร้อยละ 100 ดังรูปที่ 5.2.3-ข

รูปที่ 5.2.3-ข เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง ลดการพึ่งพาจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

5.2.4 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในขั้นตอนที่ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

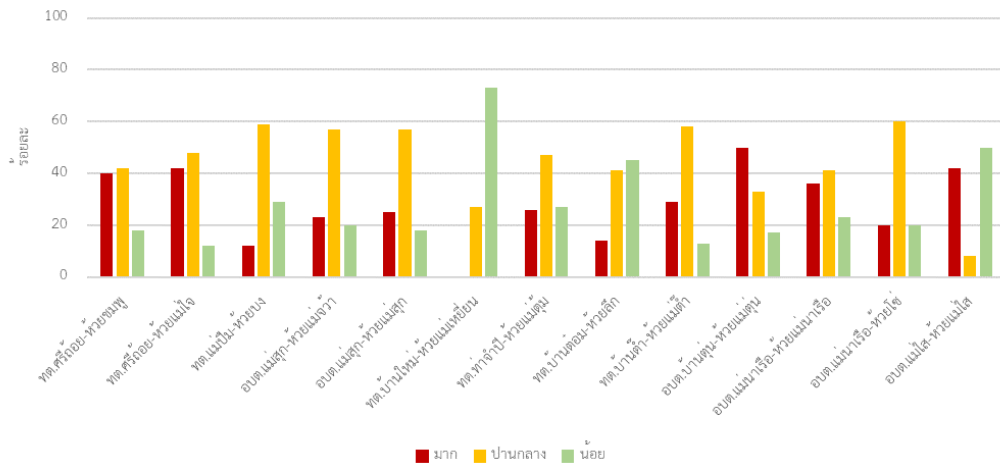
(11) เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ พบว่า เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหี้ยยน มีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ ปัญหาหรือความต้องการน้ำ ระดับน้อย ต่ำสุดคือ ร้อยละ 73 รองลงมาคือ เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส ร้อยละ 50 ดังรูปที่ 5.2.4-ก

รูปที่ 5.2.4-ก เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ ปัญหา หรือความต้องการน้ำ

(12) เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำแผน/โครงการ เพื่อแก้ไข ปัญหาหรือสนองความต้องการของชุมชนของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ พบว่า เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหี้ยยน มีส่วนในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำแผน/โครงการฯ ระดับน้อย คือ ร้อยละ 73 และ เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส ระดับน้อย ร้อยละ 50 ดังรูปที่ 5.2.4-ข

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำแผน/โครงการ เพื่อแก้ไข
ปัญหาหรือสนองความต้องการของชุมชนของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

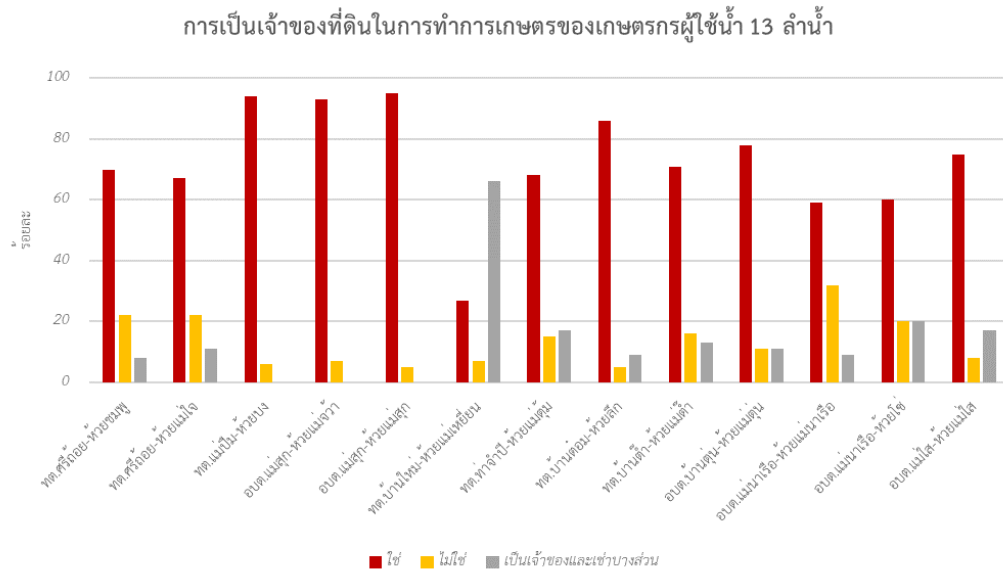
รูปที่ 5.2.4-ข เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำแผน/โครงการ เพื่อแก้ไข
ปัญหาหรือสนองความต้องการของชุมชนของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

5.2.5 การทำการเกษตร

(13) ต้นทุนทางการเกษตรต่อไร่ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ เฉลี่ย 2,454 บาท

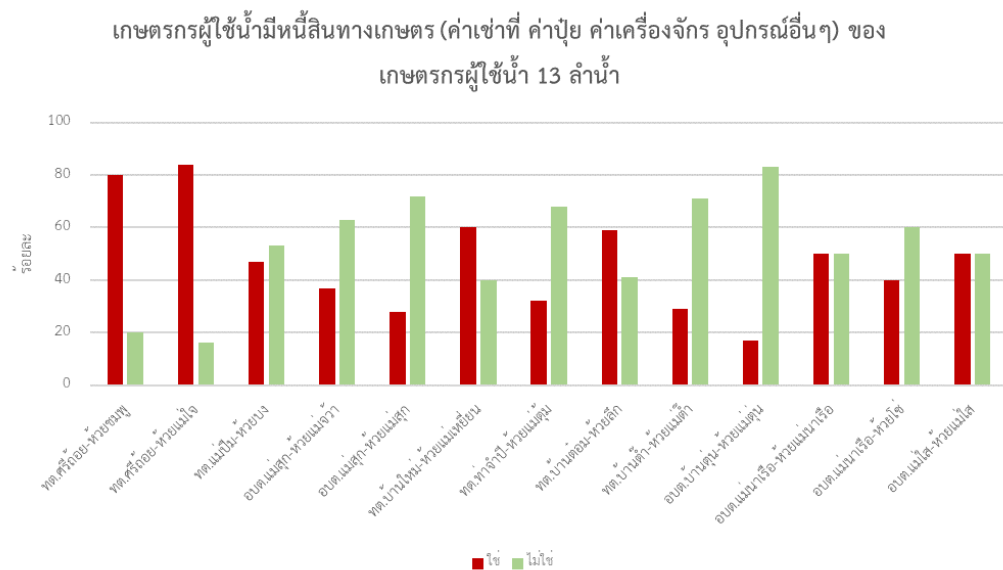
(14) กำไรทางการเกษตรต่อไร่ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ เฉลี่ย 1,057 บาท

(15) การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ พบว่า เกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรมากกว่าร้อยละ 50 โดยเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยบง และเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จั่ว เป็นเจ้าของที่ดิน ร้อยละ 95 94 93 ตามลำดับ ดังรูปที่ 5.2.5-ก

รูปที่ 5.2.5-ก การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

(16) เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร อุปกรณ์อื่นๆ) ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ พบว่าเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยชมภู เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหียน และเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยลึก มีหนี้สินทางการเกษตรร้อยละ 84 80 60 59 ตามลำดับ ดังรูปที่ 5.2.5-ข

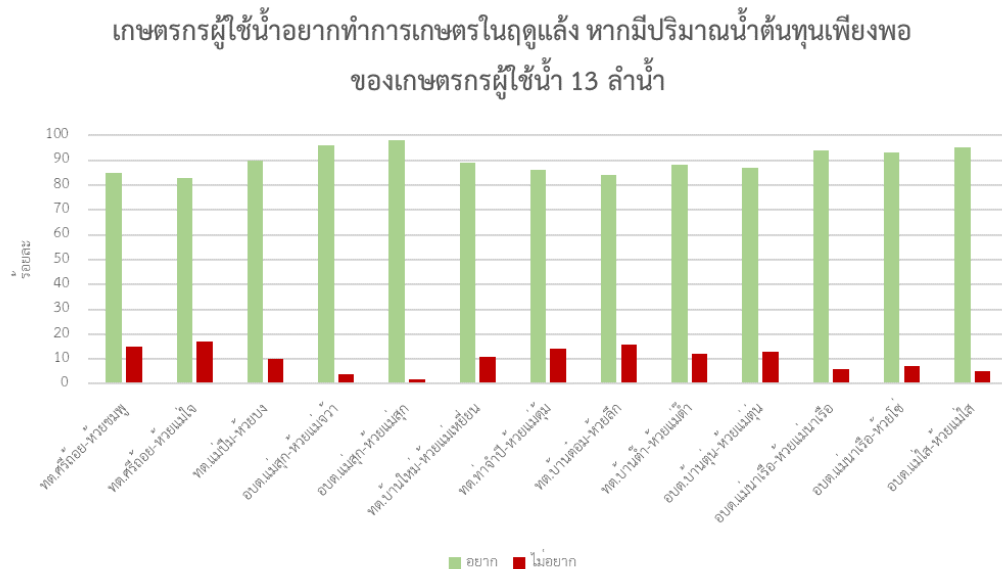

รูปที่ 5.2.5-ข เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร อุปกรณ์อื่นๆ) ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

(17) เกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ มีจำนวนหนี้สินทางเกษตรเฉลี่ย 25,230 บาท

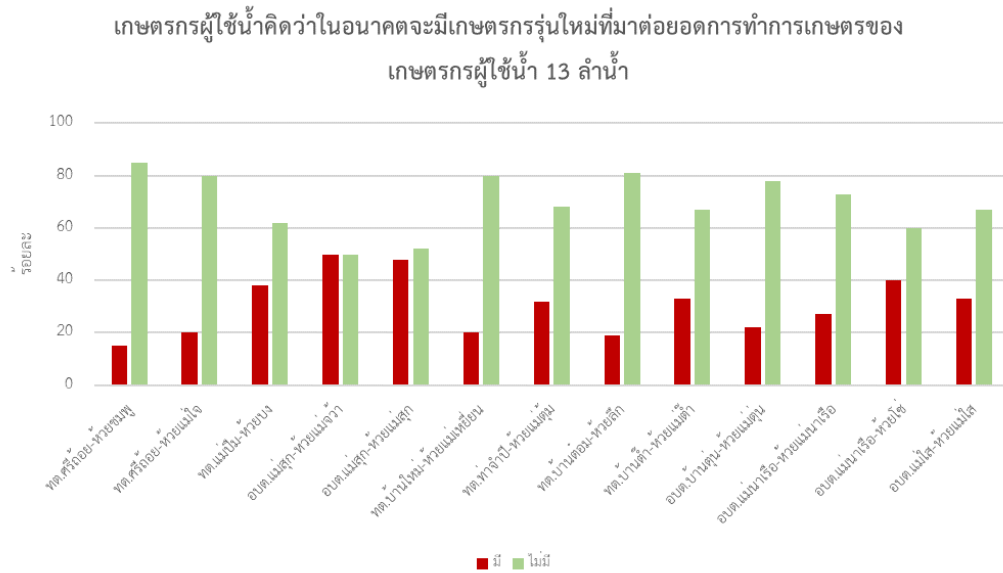
(18) ความต้องการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำต้นทุนเพียงพอ พบว่า ส่วนใหญ่เกินร้อยละ 80 มีความต้องการทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ดังรูปที่

5.2.5-ค

รูปที่ 5.2.5-ค เกษตรกรผู้ใช้น้ำอยากทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำต้นทุนเพียงพอ

(19) เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอดการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ พบว่า ส่วนใหญ่ในอนาคต น่าจะไม่มีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอดการทำการเกษตร ดังรูปที่ 5.2.5-ง

รูปที่ 5.2.5-ง เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอดการทำการเกษตร

5.3 สถานการณ์การจัดการน้ำในแต่ละพื้นที่

5.3.1 สถานการณ์การจัดการน้ำตำบลศรีถ้อย

ตำบลศรีถ้อยมีขนาดพื้นที่รวม 43,450 ไร่ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบถึงเนินเขา มีความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 400 ถึง 1,150 เมตร ด้านทิศตะวันตกเป็นแนวเขาในเขตอุทยานแห่งชาติ ดอยหลวง เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำประมาณ 18,505 ไร่ ส่วนทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่ม สามารถแบ่งหมู่บ้านทั้ง 13 หมู่ ตามกลุ่มพื้นที่ต้นน้ำ, พื้นที่กลางน้ำ, พื้นที่ท้ายน้ำได้ดังนี้

กลุ่มพื้นที่อุทยานมี 2 หมู่คือ หมู่ 10 บ้านผาแดง และ หมู่ที่ 13 บ้านปางปูเลาะ

กลุ่มพื้นที่ต้นน้ำมี 2 หมู่คือ หมู่ที่ 6 บ้านทุ่งป่าช้า และ หมู่ที่ 8 บ้านท่าต้นหาด

กลุ่มพื้นที่กลางน้ำมี 5 หมู่คือ หมู่ที่ 1 บ้านต้นแก หมู่ที่ 5 บ้านป่าสัก หมู่ที่ 7 บ้านข้าวตาด หมู่ที่ 11 บ้านต้นผึ้ง หมู่ที่ 12 บ้านป่าสักสามัคคี

กลุ่มพื้นที่ท้ายน้ำมี 4 หมู่คือ หมู่ที่ 2 บ้านต้นตะเคียน หมู่ที่ 3 บ้านสันขวาง หมู่ที่ 4 บ้านแม่ใจ หางบ้าน หมู่ที่ 9 บ้านสันติสุข

สภาพแหล่งน้ำและสมดุลน้ำตำบลศรีถ้อย

ห้วยชมพูและน้ำแม่ใจเป็นแหล่งน้ำหลักของพื้นที่ โดยที่ห้วยชมพูเป็นลำห้วยสาขาของน้ำแม่ใจ ไหลมารวมกับน้ำแม่ใจที่ บริเวณหมู่ 8 บ้านท่าต้นหาด ก่อนที่จะไหลลงสู่หนองเล็งทราย โดยมีแหล่งน้ำ และการพัฒนาที่สำคัญในพื้นที่ดังนี้ (1) อ่างเก็บน้ำห้วยชมพู ขนาด 498,760 m³ (2) ฝาย 17 แห่ง ในหมู่ 1 5 6 7 8 9 และ 12 (3) บ่อน้ำตื้น 282 แห่ง ในหมู่ 1 6 8 9 11 และ 13 (4) บ่อน้ำบาดาล 5 แห่ง ในหมู่ 6 9 11 และ 12 (5) ประปาหมู่บ้าน 5 แห่ง ในหมู่ 1 4 7 9 และ 11

ห้วยชมพู โดยประมาณจากขนาดพื้นที่รับน้ำ และปริมาณฝนใช้การเฉลี่ย พบว่ามีน้ำต้นทุนมากถึง 18 ล้าน ลบ.ม./ปี ในขณะที่มีความต้องการใช้จากภาคอุปโภคบริโภคและการเกษตร ประมาณ 9.3 ล้าน ลบ.ม./ปี ปริมาณน้ำส่วนเกินในช่วงฤดูฝนประมาณ 9.4 ล้าน ลบ.ม. จะไหลลงหนองเล็งทรายทั้งหมด ก่อน จะถูกระบายไปสู่แม่น้ำอิงและกว๊านพะเยาต่อไป

น้ำแม่ใจ โดยประมาณจากขนาดพื้นที่รับน้ำ และปริมาณฝนใช้การเฉลี่ย พบว่ามีน้ำต้นทุนมากถึง 22 ล้าน ลบ.ม./ปี ในขณะที่ มีความต้องการใช้จากภาคอุปโภคบริโภคและการเกษตร ประมาณ 5.6 ล้าน ลบ.ม./ปี ปริมาณน้ำส่วนเกินในช่วงฤดูฝนประมาณ 16.6 ล้าน ลบ.ม. จะไหลลงหนองเล็งทรายทั้งหมด ก่อนจะถูกระบายไปสู่แม่น้ำอิงและกว๊านพะเยาต่อไป

สภาพปัญหาจัดการน้ำตำบลศรีถ้อย

ในฤดูแล้งตัวแทนกลุ่มเกษตรกรที่อยู่พื้นที่ท้ายน้ำมีความต้องการที่จะทำนามาก แต่ด้วยข้อจำกัดของปริมาณน้ำต้นทุนในฤดูแล้งที่จำกัด จึงไม่สามารถทำการเกษตรที่ใช้น้ำมากเช่นการทำนาได้ ปัญหาสำคัญของตำบลศรีถ้อยคือไม่สามารถเก็บกักน้ำส่วนเกินในฤดูฝนที่มีมากถึง 26 ล้าน ลบ.ม. ไว้ใช้ในฤดูแล้งได้เลย แม้จะมีอ่างเก็บน้ำห้วยชมพูที่มีขนาดเพียง 498,760 m³ ซึ่งไม่เพียงพอที่จะรองรับปริมาณน้ำส่วนเกินได้ ปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างห้วยชมพูเพียงพอสำหรับใช้อุปโภคบริโภคและใช้ในพื้นที่สวนที่อยู่พื้นที่กลางน้ำ ดังนั้นในปีที่ปริมาณฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จะเกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่กลางน้ำและท้ายน้ำ ส่วนหมู่ที่ 10 และ 13 มีปัญหาเรื่องการจัดการน้ำอุปโภค เนื่องด้วยปริมาณน้ำในพื้นที่ต้นน้ำบนที่สูงไม่มีความสม่ำเสมอ บางปีแล้งทำให้ขาดน้ำอุปโภค บางปีน้ำมาก เช่นปี 2567 เกิดน้ำป่าไหลไหลหลากสร้างความเสียหายให้ระบบประปาภูเขา **รูปที่ 5.3.1-ข**

รูปที่ 5.3.1-ข ความเสียหายของระบบประปาภูเขา หมู่ 13 บ้านปางปูเลาะ

จุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาการจัดการน้ำตำบลศรีถ้อย

จากข้อมูลรายการขอสนับสนุนงบประมาณในด้านการพัฒนาแหล่งน้ำผ่านระบบ Thai water plan พบว่าเทศบาลตำบลศรีถ้อยส่งโครงการเข้ารับการพิจารณาในระบบค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับจำนวนโครงการจาก อปท.อื่นที่อยู่ในพื้นที่การศึกษานี้ สะท้อนถึงความตั้งใจในการแก้ปัญหการจัดการน้ำของคณะบริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล มีความร่วมมือกันระหว่างชุมชนในพื้นที่ต้นน้ำและท้ายน้ำอย่างต่อเนื่อง ผ่านโครงการพัฒนาฝายต้นน้ำ รูปที่ 5.3.1-ค แสดงถึงความตระหนักของทั้งฝั่งผู้บริหาร อปท. และกลุ่มผู้ใช้น้ำในเรื่องความสำคัญของสภาพป่าต้นน้ำกับความสามารถในการชะลอน้ำส่วนเกินในฤดูฝนเพื่อสามารถใช้ในฤดูแล้ง เรื่องที่น่าสนใจอีกประเด็นคือมีสองหมู่บ้าน บ้านปางปูเลาะ และบ้านผาแดง ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต้นน้ำเขตอุทยาน จึงทำให้เกิดความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำของ ทต.ศรีถ้อย ที่มีตัวแทนจากพื้นที่ต้นน้ำและท้ายน้ำมาทำงานร่วมกัน ซึ่งไม่พบในพื้นที่ของ อปท.อื่น ในโครงการศึกษานี้

รูปที่ 5.3.1-ค โครงการพัฒนาฝายต้นน้ำตำบลศรีถ้อย

5.3.2 สถานการณ์การจัดการน้ำตำบลแม่ปืม

ตำบลแม่ปืมเป็นตำบลที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ โดยมีขนาดพื้นที่รวมประมาณ 65,402 ไร่ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ ฝั่งตะวันออกเป็นภูเขาที่มีความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 400-500 เมตร เป็นพื้นที่ต้นน้ำของ ห้วยแม่ปืม ห้วยหลวง ห้วยบง ทางฝั่งตะวันตกเฉียงใต้เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีขนาดพื้นที่ป่าต้นน้ำ 30,268 ไร่ สามารถแบ่งหมู่บ้านทั้ง 18 หมู่ ตามกลุ่มพื้นที่ต้นน้ำ, พื้นที่กลางน้ำ, และพื้นที่ท้ายน้ำได้ดังนี้

กลุ่มพื้นที่หลังอ่างเก็บน้ำแม่ปืม (ต้นน้ำแม่ปืม) มี 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ 13 บ้านภูเงิน และ หมู่ 16 บ้านโพธิ์ทอง

กลุ่มพื้นที่ต้นน้ำ มี 7 หมู่บ้าน คือ หมู่ 1 บ้านร่องคือ หมู่ 2 บ้านป่าคา หมู่ 3 บ้านสันทราย หมู่ที่ 4 บ้านป่าดุ่ม หมู่ที่ 5 บ้านแม่ปืม หมู่ที่ 6 บ้านสันหนองควาย หมู่ที่ 7 บ้านสันตันหวัด หมู่ที่ 12 บ้านปากวาว หมู่ที่ 10 บ้านสันหมื่นแก้ว โดยกลุ่มนี้จะใช้น้ำแม่ปืมเป็นแหล่งน้ำสำคัญในการอุปโภคบริโภคและการเกษตร

กลุ่มพื้นที่กลางน้ำ มี 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 8 บ้านสันตันผึ้ง และ หมู่ที่ 9 บ้านโป่งเกลือ โดยที่ 2 หมู่บ้านนี้จะใช้น้ำห้วยบงเป็นแหล่งน้ำสำคัญในการอุปโภคบริโภคและการเกษตร และจัดได้ว่าเป็นพื้นที่ท้ายน้ำของการใช้น้ำห้วยบง

สภาพปัญหาการจัดการน้ำห้วยบง

อ่างเก็บน้ำห้วยบงถูกพัฒนาโดยกรมพัฒนาที่ดิน มีขนาดอ่างเก็บน้ำประมาณ 300,000 ลบ.ม. เมื่อเทียบกับปริมาณความต้องการน้ำถือว่าไม่เพียงพอโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปีน้ำน้อย อ่างห้วยบงในปัจจุบันมีสภาพตื้นเขิน และมีวัชพืชปกคลุมพื้นที่ผิวอ่างเป็นจำนวนมาก รูปที่ 5.3.2-ข

รูปที่ 5.3.2-ข สภาพการตื้นเขินและวัชพืชในอ่างเก็บน้ำห้วยบง

ระบบส่งน้ำของอ่างเก็บน้ำห้วยบง ใช้ระบบลำห้วยบงเดิมร่วมกับการพัฒนาคลองส่งน้ำขึ้นมาใหม่ รวมทั้งหมด 5 สายคือ 1) ลำเหมืองสายเหนือ 2) ลำเหมืองสายกลางช่วงที่หนึ่ง 3) ลำเหมืองสายกลางช่วงที่สอง 4) ลำเหมืองสายใต้ และ 5) ลำเหมืองสายเก่า (ห้วยป้อเกี้ยง) รูปที่ 5.3.2-ค หลังจากการถ่ายโอนอ่างเก็บน้ำและระบบส่งน้ำมาอยู่ในการดูแลของทต.แม่ปืม คาบเวลาของการบำรุงรักษาจึงลดลง อาจด้วยข้อจำกัดของงบประมาณและความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รูปที่ 5.3.2-ง

รูปที่ 5.3.2-ค ระบบส่งน้ำห้วยบง

ทำให้ไม่สามารถส่งน้ำได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยพื้นที่ต้นน้ำของอ่างเก็บน้ำในพื้นที่หมู่ 11 หมู่ 14 หมู่ 15 หมู่ 17 และ หมู่ 18 ที่ได้รับน้ำอย่างเพียงพอ ในขณะที่พื้นที่ท้ายน้ำของอ่างคือ หมู่ 8 และ หมู่ 9 มีปัญหาการจัดการน้ำโดยเฉพาะในฤดูแล้ง

รูปที่ 5.3.2-ง ระบบส่งน้ำและอาคารควบคุมที่ต้องบำรุงรักษา

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

จุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาการจัดการน้ำห้วยบง

แม้ว่าผู้ใช้น้ำในพื้นที่ท้ายน้ำของอ่างห้วยบงจะประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำโดยเฉพาะในฤดูแล้งเนื่องจากสภาพความจุของอ่างที่ลดลงและจากสภาพระบบส่งน้ำที่ต้องการการบำรุงรักษา แต่กลุ่มผู้ใช้น้ำห้วยบงโดยเฉพาะกลุ่มผู้นำมีความเข้มแข็งในการจัดการน้ำในพื้นที่ โดยมีความรู้ความเข้าใจถึงการจัดรอบเวรการส่งน้ำในช่วงฤดูแล้ง และมีกฎระเบียบข้อบังคับการใช้ตัวอย่างชัดเจนทำให้ลดปัญหาความขัดแย้งในการใช้น้ำได้ นอกจากนี้ระบบส่งน้ำห้วยบงช่วงต้นเป็นคลองเหลี่ยม **รูปที่ 5.3.2-จ** และระบบท่อ ทำให้ง่ายต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในอ่างห้วยบง โดยการเสริมความรู้ในการประมาณค่าความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ และแนะนำเทคโนโลยี IOT ในการติดตามน้ำที่สูญเสียท้ายคลอง รวมทั้งการปรับปรุงระบบส่งน้ำเช่นการดาดคลองและเพิ่มอาคารอัดน้ำบางจุดจะทำให้สามารถเพิ่มพื้นที่เป้าหมายการส่งน้ำให้มากขึ้นกว่าเดิมได้

รูปที่ 5.3.2-จ ระบบคลองน้ำทางพื้นที่ต้นน้ำของอ่างห้วยบง

5.3.3 สถานการณ์การจัดการน้ำตำบลแม่สุก

ตำบลแม่สุกมีขนาดพื้นที่รวมประมาณ 20,191 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศค่อนข้างราบเรียบถึงสูงชัน มีความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 450 ถึง 1050 เมตร ทิศตะวันตกมีลักษณะพื้นที่สูงชันตามแนวเขาใน

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์พื้นที่พุทธพยาน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

เขตอุทยานแห่งชาติดอยหลวง เป็นพื้นที่ต้นน้ำของห้วยแม่สุกและห้วยแม่จั่วที่ไหลไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีขนาดพื้นที่ป่าต้นน้ำประมาณ 5,130 ไร่ ทางฝั่งตะวันออกของพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม **รูปที่ 5.3.3-ก** สามารถแบ่งหมู่บ้านทั้ง 10 หมู่ ตามตำแหน่งของห้วยแม่สุก และห้วยแม่จั่ว และตามกลุ่มพื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่กลางน้ำ และพื้นที่ท้ายน้ำได้ดังนี้

ห้วยแม่สุก การตั้งถิ่นฐานของชุมชนที่ใช้น้ำจากห้วยแม่สุก เลือกทำเลพื้นที่ระหว่างเชิงเขาและที่ราบฝั่งตะวันออก จัดเป็นพื้นที่กลางน้ำที่มีความลาดชันเล็กน้อย โดยหมู่บ้านจะเกาะกลุ่มกันตามแนวถนนหมายเลข 1193 โดยหมู่ 1 บ้านแม่สุกเหนือ และหมู่ 6 บ้านแม่สุกกลาง จะอยู่ทางต้นน้ำ เมื่อเทียบกับอีก 3 หมู่ คือหมู่ 2 บ้านแม่สุก หมู่ 9 บ้านแม่สุกตอย และ หมู่ 10 บ้านแม่สุกน้ำล้อม ที่อยู่ทางด้านท้ายน้ำ

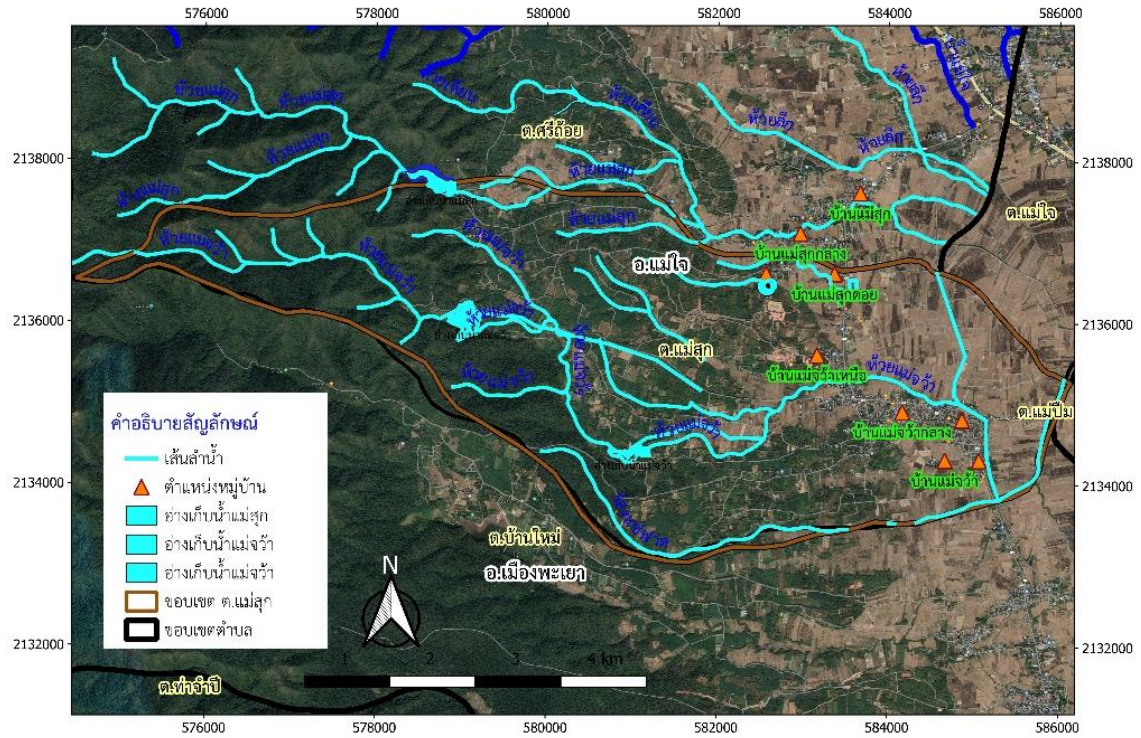
ห้วยแม่จั่ว การตั้งถิ่นฐานของชุมชนที่ใช้น้ำจากห้วยแม่จั่ว มีความคล้ายคลึงกับชุมชนห้วยแม่สุก คือเลือกทำเลพื้นที่ระหว่างเชิงเขาและที่ราบฝั่งตะวันออก จัดเป็นพื้นที่กลางน้ำที่มีความลาดชันเล็กน้อย แต่หมู่บ้านจะกระจายตัวลงมาตามแนวห้วย โดยหมู่ 3 บ้านแม่จั่วเหนืออยู่ทางต้นน้ำ หมู่ 4 บ้านแม่จั่วกลางอยู่กลางน้ำ และกลุ่มพื้นที่ท้ายน้ำ ประกอบด้วยหมู่ 5 บ้านแม่จั่วใต้ หมู่ 7 บ้านแม่จั่วป็นเจิง และหมู่ที่ 8 บ้านแม่จั่ว

สภาพแหล่งน้ำและสมดุลน้ำตำบลแม่สุก

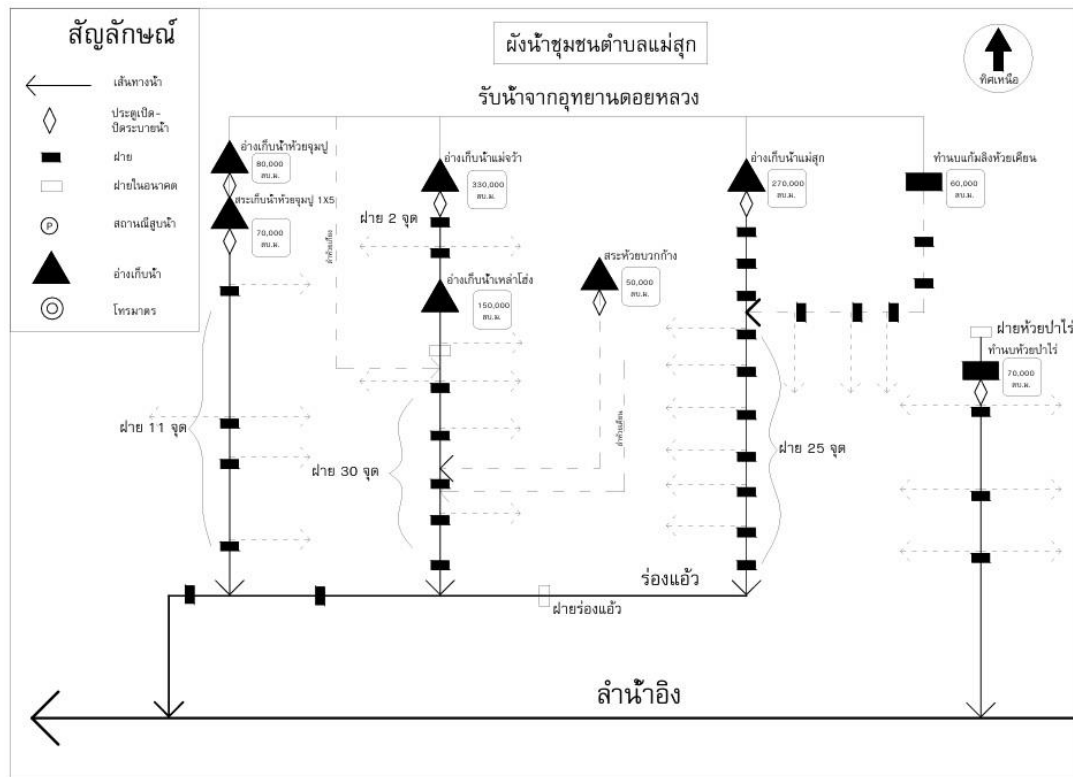
ห้วยแม่สุกและห้วยแม่จั่วเป็นสองลำน้ำที่มีบทบาทสำคัญของพื้นที่ตำบลแม่สุก แต่เมื่อเทียบกับขนาดพื้นที่ป่าต้นน้ำของตำบลแม่สุกกับพื้นที่ป่าต้นน้ำของตำบลอื่นในการศึกษานี้ จะเห็นว่าพื้นที่ป่าของตำบลแม่สุกมีขนาดไม่ใหญ่มาก โดยมีขนาดเพียง 5,130 ไร่ ทำให้ปริมาณน้ำต้นทุนจากทั้งสองลำห้วยนี้มีขนาดไม่มาก มีแหล่งน้ำและการพัฒนาที่สำคัญในพื้นที่ดังนี้ **รูปที่ 5.3.3-ข** อ่างเก็บน้ำ 4 อ่าง คือ (1) อ่างเก็บน้ำแม่สุก (2) อ่างเก็บน้ำแม่จั่ว (3) อ่างเก็บน้ำเหล้าโฮ้ง (4) อ่างเก็บน้ำห้วยจุมปู (5) ฝ่าย 37 แห่ง (6) บ่อน้ำตื้น 324 แห่ง และ (7) ประปาหมู่บ้าน 10 แห่ง

ห้วยแม่สุก โดยประมาณจากขนาดพื้นที่รับน้ำ และปริมาณฝนใช้การเฉลี่ย พบว่ามีน้ำต้นทุนประมาณ 13 ล้าน ลบ.ม./ปี ในขณะที่มีความต้องการใช้จากภาคอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ 4.7 ล้าน ลบ.ม./ปี ปริมาณน้ำส่วนเกินในช่วงฤดูฝนประมาณ 8.3 ล้าน ลบ.ม. จะถูกระบายไปสู่แม่น้ำอิงและกว๊านพะเยาต่อไป

น้ำแม่จั่ว โดยประมาณจากขนาดพื้นที่รับน้ำ และปริมาณฝนใช้การเฉลี่ย พบว่ามีน้ำต้นทุนประมาณ 10 ล้าน ลบ.ม./ปี ในขณะที่ มีความต้องการใช้จากภาคอุปโภคบริโภคและการเกษตร ประมาณ 5.0 ล้าน ลบ.ม. /ปี ปริมาณน้ำส่วนเกินในช่วงฤดูฝนประมาณ 5.0 ล้าน ลบ.ม. จะถูกระบายไปสู่แม่น้ำอิงและกว๊านพะเยาต่อไป

รูปที่ 5.3.3-ก แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลแม่สุก

รูปที่ 5.3.3-ข ผังระบบน้ำตำบลแม่สุก

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

สภาพปัญหาการจัดการน้ำตำบลแม่สุก

ในพื้นที่ตำบลแม่สุกเกษตรกรสามารถทำนาฤดูฝนได้เพียงครั้งเดียวต่อปี แต่ตัวแทนกลุ่มเกษตรกรมีความต้องการที่จะทำนาในฤดูแล้งด้วย แต่ด้วยข้อจำกัดของปริมาณน้ำต้นทุนในฤดูแล้งที่จำกัด จึงไม่สามารถทำการเกษตรที่ใช้น้ำมากเช่นการทำนาได้ ปัญหาสำคัญของตำบลแม่สุกคือไม่สามารถเก็บกักน้ำส่วนเกินในฤดูฝนที่มีประมาณ 13.3 ล้าน ลบ.ม. ไว้ใช้ในฤดูแล้งได้แม้จะมีอ่างเก็บน้ำแม่สุกที่มีขนาด 270,000 m³ และอ่างเก็บน้ำแม่จั่วที่มีขนาด 330,000 m³ ซึ่งไม่เพียงพอที่จะรองรับปริมาณน้ำส่วนเกินได้ ปริมาณน้ำต้นทุนทั้งสองอ่างเพียงพอสำหรับใช้อุปโภคบริโภคและใช้ในพื้นที่สวนที่อยู่พื้นที่กลางน้ำ ดังนั้นในปีที่ปริมาณฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจะเกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่กลางน้ำและท้ายน้ำ

จุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาการจัดการน้ำตำบลแม่สุก

แม้ว่าปริมาณน้ำต้นทุนในฤดูแล้งจะมีจำกัด โดยปริมาณน้ำของทั้งสองอ่างรวมกันได้ประมาณ 600,000 m³ แต่ตำบลแม่สุกมีผู้บริหารและบุคลากรที่ให้ความสำคัญกับปัญหาการจัดการน้ำ จากการสัมภาษณ์ตัวแทนเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สุก ในการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2567 พบว่าตัวแทนเจ้าหน้าที่อบต.แม่สุก ส่วนมากมีความเข้าใจในเรื่องของการบริหารจัดการน้ำเชิงระบบ สามารถอธิบายถึงผลกระทบระหว่างต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำได้ และบางส่วนมีประสบการณ์ในการทำฝักระดับตำบล เช่นเดียวกับทางฝั่งของตัวแทนกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำที่เข้าร่วมประชุม ส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำไปสู่องค์กรผู้ใช้น้ำที่ทำงานอย่างมีส่วนร่วมกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดทำแผนน้ำระดับตำบล เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้งอย่างเป็นรูปธรรม

5.3.4 สถานการณ์การจัดการน้ำตำบลบ้านใหม่

ตำบลบ้านใหม่มีขนาดพื้นที่รวม 36,245 ไร่ สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบไปถึงแนวเขาสูง มีความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 550 ถึง 1,150 เมตร ด้านทิศตะวันตกเป็นแนวเขาในเขตอุทยานแห่งชาติดอยหลวง มีพื้นที่ป่าต้นน้ำประมาณ 17,974 ไร่ เป็นพื้นที่ต้นน้ำของห้วยแม่เหียน ส่วนทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่ม

การตั้งถิ่นฐานของชุมชนที่ใช้น้ำจากห้วยแม่เหียน จะเลือกพื้นที่ราบทางฝั่งตะวันออกเป็นทำเลตั้งชุมชน โดยหมู่บ้านจะเกาะกลุ่มกันตามแนวเหนือ-ใต้ ของถนนหมายเลข 1193 ทั้งหมดรวม 9 หมู่บ้าน สามารถแบ่งตามกลุ่มพื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่กลางน้ำ พื้นที่ท้ายน้ำได้ดังนี้

สภาพปัญหาการจัดการน้ำตำบลบ้านใหม่

หนึ่งในอุปสรรคสำคัญของการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรตำบลบ้านใหม่ คือปัญหาระหว่างกลุ่มผู้ใช้น้ำทางตอนบนซึ่งส่วนมากทำประมงเพาะเลี้ยงปลา กับกลุ่มผู้ใช้น้ำตอนล่างที่ทำนาเป็นสำคัญ โดยที่ทั้งสองฝ่ายยังไม่สามารถร่วมกันทำกฎระเบียบและข้อตกลงร่วมกัน ในการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยแม่เหียน มากไปกว่านั้นในปัจจุบันความจุของอ่างเก็บน้ำห้วยแม่เหียนลดลงมากจากปัญหาตะกอนจากพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เคยถูกรุกทำลาย เกษตรกรสามารถทำนาฤดูฝนได้เพียงครั้งเดียวต่อปี ตัวแทนกลุ่มเกษตรกรมีความต้องการที่จะทำนาในฤดูแล้งด้วย แต่ด้วยข้อจำกัดของปริมาณน้ำต้นทุนในฤดูแล้งที่จำกัด จึงไม่สามารถทำการเกษตรที่ใช้น้ำมากเช่นการทำนาได้ ปัญหาสำคัญของตำบลบ้านใหม่คือไม่สามารถเก็บกักน้ำส่วนเกินในฤดูฝนประมาณ 21.9 ล้าน ลบ.ม. ไว้ใช้ในฤดูแล้งได้เลย แม้จะมีอ่างเก็บน้ำห้วยแม่เหียนที่มีขนาด 750,000 m³ ซึ่งไม่เพียงพอที่จะรองรับปริมาณน้ำส่วนเกินได้

จุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาการจัดการน้ำตำบลบ้านใหม่

แม้จะมีปัญหาในการจัดการน้ำระหว่างกลุ่มผู้ใช้น้ำทางตอนบนและตอนล่าง แต่ทางกลุ่มผู้ใหญ่บ้านและกำนันได้พยายามช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว มาร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2567 และร่วมชี้แจง ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ร่วมกับตัวแทนเจ้าหน้าที่จากทาง ทต.บ้านใหม่ โดยเบื้องต้นทางส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำที่ 4 และคณะผู้ศึกษาฯ ได้สนับสนุนและให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำและพยายามเสนอให้มีการจัดการประชุมระดมความเห็น เพื่อนำมาร่างกฎระเบียบและข้อบังคับการใช้น้ำ อย่างไรก็ตามกิจกรรมที่เสนอต้องทำควบคู่ไปกับ (1) การประเมินความต้องการใช้น้ำในแต่ละวัตถุประสงค์ของกลุ่มผู้ใช้น้ำในแต่ละพื้นที่ (2) ประเมินสภาพระบบส่งน้ำและอาคารบังคับน้ำที่มีอยู่ เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญประกอบการตัดสินใจที่ต้องใช้ในการประชุมการวางแผนการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยแม่เหียน ซึ่งทางตัวแทนกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และตัวแทนเจ้าหน้าที่จากทาง ทต.บ้านใหม่ เห็นด้วย และคาดหวังการตั้งงบประมาณในการทำโครงการดังกล่าว ถือเป็นโอกาสในการแก้ปัญหาและร่วมพัฒนาการจัดการน้ำของตำบลบ้านใหม่

5.3.5 สถานการณ์การจัดการน้ำตำบลท่าจำปี

ตำบลท่าจำปีมีขนาดพื้นที่รวม 23,849 ไร่ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบทางทิศตะวันออกไปจนถึงแนวเขาสูงชัน มีความสูงจากระดับทะเลปานกลางตั้งแต่ 400 ถึง 1,250 เมตร พื้นที่ด้านทิศตะวันตกเป็นแนวเขาสูงในเขตอุทยานแห่งชาติดอยหลวง มีพื้นที่ป่าต้นน้ำประมาณ 8,943 ไร่ เป็นพื้นที่ต้นน้ำของน้ำห้วยต๋ม ส่วนทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่ม การตั้งถิ่นฐานของชุมชนที่ใช้น้ำจากห้วยแม่ต๋ม เลือกพื้นที่ราบ

ห้วยแม่ตุ้มเป็นแหล่งน้ำสายหลักของพื้นที่ตำบลท่าจำปี ต้นน้ำเกิดจากบนเขาดอยหลวงไหลไปทางทิศตะวันออก โดยมีแหล่งน้ำและการพัฒนาที่สำคัญในพื้นที่ดังนี้ (1) อ่างเก็บน้ำห้วยตุ้ม 3.2 ล้าน ลบ.ม. (2) ฝายน้ำล้น 16 แห่ง (3) บ่อน้ำตื้น 1,145 แห่ง (4) ประปาหมู่บ้าน 7 แห่ง

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

สภาพปัญหาการจัดการน้ำตำบลท่าจำปี

อ่างเก็บน้ำห้วยต้อมมีความจุ 3.2 ล้าน ลบ.ม. ถือได้ว่ามีขนาดใหญ่เมื่อเทียบกับพื้นที่ส่งน้ำที่มีในฤดูฝนกลุ่มหมู่บ้านทางพื้นที่ต้นน้ำคือ หมู่ที่ 5 11 3 7 4 และ 10 ไม่มีปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร แม้ในช่วงเวลาที่ฝนทิ้งช่วงนาน แต่ถ้าในช่วงฤดูฝนน้ำในกว๊านพะเยาระบายลงสู่ท้ายน้ำไม่ทัน ส่งผลให้น้ำอิงไหลลงสู่กว๊านพะเยาไม่ได้ ทำให้น้ำอิงเอ่อล้นตลิ่ง เข้าท่วมขังในพื้นที่ที่ลุ่มและที่นาของกลุ่มหมู่บ้านที่อยู่ทางพื้นที่ท้ายน้ำของตำบลท่าจำปี ได้แก่หมู่ 1 2 6 8 และ 9 ดังนั้นกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่นี้จึงไม่สามารถที่จะทำนาในฤดูฝนได้ ในทางกลับกันช่วงฤดูแล้งกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ทางด้านท้ายน้ำสามารถสูบน้ำจากพื้นที่หนองน้ำท่วมมาทำนาในฤดูแล้งได้ ในขณะที่กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ต้นน้ำไม่สามารถทำนาได้ยกเว้นบางหมู่บ้านที่อยู่ใกล้อ่างเก็บน้ำ จึงเป็นปัญหาการจัดการน้ำในพื้นที่

จุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาการจัดการน้ำตำบลท่าจำปี

แม้ว่าในพื้นที่ตำบลท่าจำปีจะมีปัญหาการจัดการน้ำตามที่ได้อธิบายไปในหัวข้อก่อนหน้านี้ แต่ถ้าเทียบกับสถานการณ์และสภาพปัญหาของอปท.อื่น ที่อยู่ในขอบเขตของการศึกษาคั้งนี้ จะพบว่าเกษตรกรที่อยู่ทางต้นน้ำและท้ายน้ำ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสทำนาได้ปีละสองครั้ง เช่นกลุ่มพื้นที่ต้นน้ำบางหมู่ที่อยู่ใกล้อ่างเก็บน้ำห้วยต้อมสามารถทำนาในฤดูแล้งได้ และในกลุ่มพื้นที่ท้ายน้ำก็มีโอกาสที่จะทำนาในฤดูฝนได้ ถ้าปริมาณฝนในปีนั้นอยู่ในช่วงเกณฑ์ปกติ อย่างไรก็ตามมีความเป็นไปได้สูงที่จะพัฒนาระบบการจัดการน้ำของตำบลท่าจำปี ให้สามารถทำนาได้ปีละสองครั้ง

5.3.6 สถานการณ์การจัดการน้ำตำบลบ้านต้อม

ตำบลบ้านต้อมมีขนาดพื้นที่รวม 25,904 ไร่ ถูกแบ่งเป็นสองฝั่งของถนนพหลโยธิน คือพื้นที่ทางฝั่งตะวันตกและพื้นที่ทางฝั่งตะวันออก มีกว๊านพะเยาอยู่ตรงกลางค่อนมาทางฝั่งตะวันตก โดยพื้นที่ฝั่งตะวันตกเป็นแนวเขาสูงชันในเขตอุทยานแห่งชาติดอยหลวง มีความสูงจากระดับทะเลปานกลางตั้งแต่ 450 ถึง 650 เมตร มีพื้นที่ป่าต้นน้ำประมาณ 3,325 ไร่ เป็นพื้นที่ต้นน้ำของน้ำต้อมและน้ำห้วยลึก พื้นที่ส่วนทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่ม โดยขอบเขตการศึกษานี้อยู่ในพื้นที่ทางฝั่งตะวันตกจนถึงแนวถนนพหลโยธิน

การตั้งถิ่นฐานของชุมชนที่ใช้น้ำจากห้วยลึกทางฝั่งตะวันตกรวม 9 หมู่บ้าน สามารถจัดแบ่งหมู่บ้านในขอบเขตการศึกษาตามกลุ่มพื้นที่ต้นน้ำ, พื้นที่กลางน้ำ, พื้นที่ท้ายน้ำได้ดังนี้

กลุ่มพื้นที่ต้นน้ำมี 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ 5 บ้านต้อมดง หมู่ 6 บ้านต้อมดง หมู่ 7 บ้านต้อมดง หมู่ 8 บ้านห้วยทรายคำ

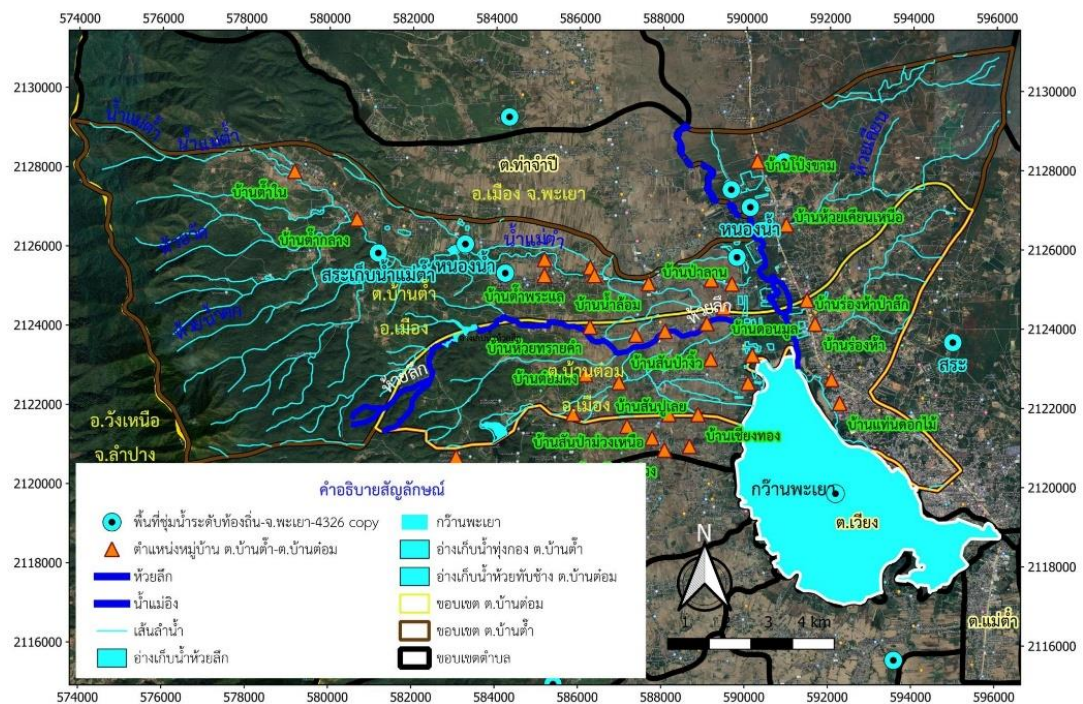
กลุ่มพื้นที่กลางน้ำมี 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ 4 บ้านต้อมกลาง หมู่ 9 บ้านร่องไผ่เหนือ

กลุ่มพื้นที่ท้ายน้ำมี 3 หมู่บ้าน คือ หมู่ 12 บ้านสันป่าจั่ว หมู่ 2 บ้านสันต้นฝ้าย หมู่ 3 บ้านสันหนองเหนียว

สภาพแหล่งน้ำและสมดุลน้ำตำบลบ้านต๋อม

ห้วยลึก ห้วยแม่ต๋อม เป็นแหล่งน้ำสายหลักของพื้นที่ตำบลบ้านต๋อม ต้นน้ำเกิดจากบนเขาตอยหลวงไหลไปทางทิศตะวันออก โดยมีแหล่งน้ำและการพัฒนาที่สำคัญในพื้นที่ดังนี้ แหล่งน้ำสำคัญได้แก่ (1) กว๊านพะเยา (2) อ่างเก็บน้ำห้วยลึก (3) ฝาย 14 แห่ง (4) บ่อน้ำตื้น 1,106 แห่ง (5) ระบบประปา 10 แห่ง แยกเป็นประปาหมู่บ้าน 9 แห่ง ประปาภูเขา 1 แห่ง

ประมาณการน้ำต้นทุนในพื้นที่บ้านต๋อม จากขนาดพื้นที่รับน้ำและปริมาณฝนใช้การเฉลี่ย พบว่ามีน้ำต้นทุนประมาณ 16.2 ล้าน ลบ.ม./ปี ในขณะที่มีความต้องการใช้จากภาคอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ 6.5 ล้าน ลบ.ม./ปี ปริมาณน้ำส่วนเกินในช่วงฤดูฝนประมาณ 9.7 ล้าน ลบ.ม. จะถูกระบายลงกว๊านพะเยาต่อไป

รูปที่ 5.3.6 แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลบ้านต๋อม

สภาพปัญหาการจัดการน้ำตำบลบ้านต้อม (ห้วยลึก)

พื้นที่เกษตรทางต้นน้ำของตำบลบ้านต้อม จะใช้อ่างเก็บน้ำห้วยลึกเป็นแหล่งน้ำสำคัญในการทำเกษตรและอุปโภคบริโภค อ่างเก็บน้ำห้วยลึกถูกพัฒนาโดยสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช) ในราวปีพ.ศ. 2530 โดยมีความจุประมาณ 205,000 m³ ถือว่าปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างมีไม่มากเมื่อเทียบกับขนาดพื้นที่ใช้ประโยชน์ ในหมู่ที่ 5 6 7 8 และ 9 เกษตรกรสามารถทำนาฤดูฝนได้เพียงครั้งเดียวต่อปี ปริมาณน้ำต้นทุนจากอ่างเพียงพอสำหรับใช้อุปโภคบริโภค และใช้เสริมให้พื้นที่สวนที่อยู่พื้นที่กลางน้ำ ดังนั้นในปีที่ปริมาณฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จะเกิดปัญหากัญแล้งในหมู่ที่ 5 6 และ 7 ซึ่งเป็นพื้นที่หมู่บ้านประสบภัยแล้งมาก ปัญหาสำคัญของตำบลบ้านต้อมคือไม่สามารถเก็บกักน้ำส่วนเกินในฤดูฝนที่มีประมาณ 9.7 ล้าน ลบ.ม. ไว้ใช้ในฤดูแล้งได้ซึ่งตัวแทนกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำทางท้ายน้ำของตำบลบ้านต้อมมีความต้องการที่จะทำนาในฤดูแล้งด้วย ปัญหาสำคัญในฤดูฝนอีกประการคือ ถ้าระดับน้ำในกว๊านพะเยายังอยู่ในระดับสูงเนื่องจากกระบายลงสู่พื้นที่ท้ายน้ำไม่ทัน จะเกิดน้ำท่วมขังที่หมู่บ้านท้ายน้ำของตำบลแม่ต้อมด้วย

จุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาการจัดการน้ำตำบลบ้านต้อม

ตำบลบ้านต้อมมีลำห้วยกระจายตัวในพื้นที่อยู่หลายห้วย เช่น น้ำต้อม ห้วยลึก ห้วยบง ถ้าแบ่งกลุ่มพื้นที่ทางต้นน้ำ ให้ใช้น้ำในแต่ละห้วยให้สัมพันธ์กับความต้องการใช้ในพื้นที่อย่างเป็นระบบ และพื้นที่ทางด้านท้ายน้ำให้ใช้น้ำจากกว๊านพะเยา จะสามารถแก้ปัญหาการจัดการน้ำของตำบลได้

5.3.7 สถานการณ์การจัดการน้ำตำบลบ้านต้า

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขา โดยพื้นที่ฝั่งตะวันตกเป็นแนวเขาสูงชันในเขตอุทยานแห่งชาติดอยหลวง มีห้วยน้ำต้าเป็นลำห้วยสำคัญที่ไหลผ่านตำบล มีขนาดพื้นที่รวม 62,390 ไร่ พื้นที่ตำบลถูกแบ่งเป็นสองฝั่งของถนนพหลโยธิน คือพื้นที่ทางฝั่งตะวันตกและพื้นที่ทางฝั่งตะวันออก มีความสูงจากระดับทะเลปานกลางตั้งแต่ 450 ถึง 650 เมตร มีพื้นที่ป่าต้นน้ำประมาณ 27,585 ไร่ เป็นพื้นที่ต้นน้ำของห้วยแม่ต้า พื้นที่ส่วนทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่ม โดยขอบเขตการศึกษานี้อยู่ในพื้นที่ทางฝั่งตะวันตกจนถึงแนวถนนพหลโยธิน ประกอบด้วย 11 หมู่บ้าน จัดแบ่งหมู่บ้านในขอบเขตการศึกษาตามกลุ่มพื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่กลางน้ำ พื้นที่ท้ายน้ำได้ดังนี้

กลุ่มพื้นที่ต้นน้ำ มี 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ 9 บ้านต้าโน หมู่ 8 บ้านต้ากลาง

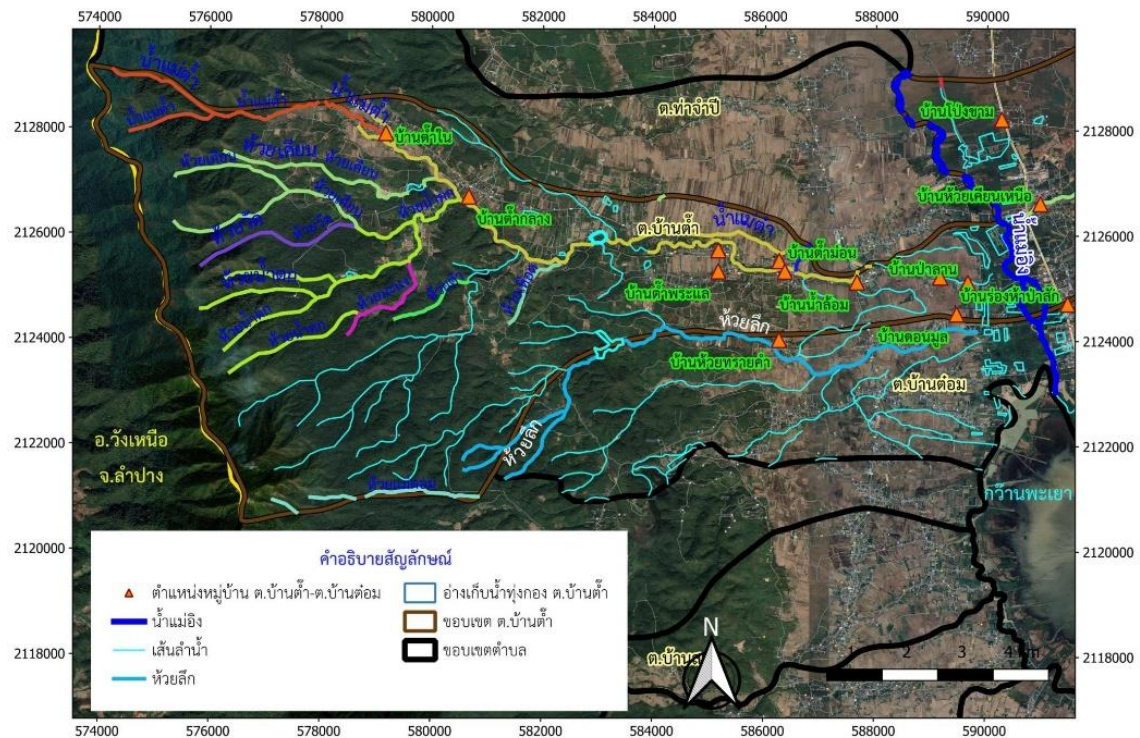
กลุ่มพื้นที่กลางน้ำ มี 5 หมู่บ้าน คือ หมู่ 7 บ้านต้าพระแล หมู่ 11 บ้านต้าพระแล หมู่ 6 บ้านต้าม่อน หมู่ 12 บ้านต้าม่อน หมู่ 5 บ้านต้ำน้ำล้อม

กลุ่มพื้นที่ท้ายน้ำ มี 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ 3 บ้านต้าปาลาน หมู่ 4 บ้านท่าช้าง หมู่ 2 บ้านต้าดอนมูล

สภาพแหล่งน้ำและสมดุลน้ำตำบลบ้านต้า

น้ำแม่ต้าถือเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของตำบล และมีลำห้วยที่เป็นต้นน้ำของน้ำแม่ต้า คือ ห้วยต้า ห้วยมะแฉ่ง ห้วยวัด, ห้วยน้ำตก แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นและแหล่งน้ำใช้ในครัวเรือน (1) อ่างเก็บน้ำห้วยเหือก (2) อ่างเก็บน้ำทุ่งกอง(3) บ่อบาดาล 8 บ่อ (4) สระน้ำในไร่นา 62 บ่อ และ (5) ฝาย 15 แห่ง

ประมาณการน้ำต้นทุนในตำบลบ้านต้า จากขนาดพื้นที่รับน้ำและปริมาณฝนที่ใช้การเฉลี่ย พบว่า มีน้ำต้นทุนประมาณ 26.4 ล้าน ลบ.ม./ปี ในขณะที่มีความต้องการใช้จากภาคอุปโภคบริโภคและการเกษตร ประมาณ 18.8 ล้าน ลบ.ม./ปี ปริมาณน้ำส่วนเกินในช่วงฤดูฝนประมาณ 7.6 ล้าน ลบ.ม. จะถูกระบายลงกว๊านพะเยาต่อไป

รูปที่ 5.3.7 แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลบ้านต้า

สภาพปัญหาการจัดการน้ำตำบลบ้านต้า

ในพื้นที่ตำบลบ้านต้าเกษตรกรสามารถทำนาฤดูฝนได้เพียงครั้งเดียวต่อปี ด้วยข้อจำกัดของปริมาณน้ำต้นทุนในฤดูแล้งที่จำกัด จึงไม่สามารถทำการเกษตรที่ใช้น้ำมากเช่นการทำนาได้ ปัญหาสำคัญของตำบลบ้านต้าคือไม่สามารถเก็บกักน้ำส่วนเกินในฤดูฝนที่มีประมาณ 26.4 ล้าน ลบ.ม. ไว้ใช้ในฤดูแล้งได้ แม้จะมีอ่างเก็บน้ำห้วยเหือกที่มีขนาด 1,000,000 m^3 ซึ่งไม่เพียงพอที่จะรองรับปริมาณน้ำส่วนเกิน

ปริมาณน้ำต้นทุนในฤดูแล้งเพียงพอสำหรับใช้อุปโภคบริโภคและใช้เสริมสำหรับพื้นที่สวน ดังนั้นในปีที่ปริมาณฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจะเกิดปัญหากล้งแล้งในพื้นที่ของหมู่ 1 3 8 9 และ 10 ปัญหาน้ำป่าไหลเข้าท่วมฉับพลัน (Flash flood) เป็นอีกหนึ่งปัญหาสำคัญของตำบลบ้านต้า เนื่องจากสภาพป่าต้นน้ำเคยถูกบุกรุก ปี พ.ศ. 2560 เกิดน้ำป่าไหลหลากสร้างความเสียหายให้กับ หมู่ 5 6 7 8 9 10 และ 12

จุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาการจัดการน้ำตำบลบ้านต้า

พื้นที่ป่าต้นน้ำของตำบลบ้านต้านอกจากจะมีขนาดใหญ่แล้วยังมีจำนวนของลำห้วยสาขามาก เมื่อเทียบกับพื้นที่ต้นน้ำของ อปท.อื่นที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา ส่งผลให้มีปริมาณน้ำท่าในพื้นที่มาก แต่ปัจจุบันพบว่าพื้นที่ป่าต้นน้ำลดลงจากที่เคยถูกบุกรุก ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมฉับพลันและกล้งแล้งในพื้นที่ซ้ำซาก ดังนั้นถ้ากลุ่มผู้ใช้น้ำของตำบลบ้านต้าทำโครงการฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำโดยใช้แนวทางของโครงการประเมิณคาร์บอนเครดิตในภาคป่าไม้ จะเป็นอีกหนึ่งมาตรการที่จะช่วยลดผลกระทบจากปัญหากล้งแล้งและน้ำท่วมฉับพลัน

5.3.8 สถานการณ์การจัดการน้ำตำบลบ้านต้า

ตำบลบ้านต้า ตั้งอยู่พื้นที่ลาดเอียงระหว่างอุทยานแห่งชาติดอยหลวงและกว๊านพะเยา ด้านทิศตะวันตกเป็นแนวเขาดอยหลวงมีความสูงเฉลี่ยจากระดับทะเลปานกลาง 450 ถึง 1,450 เมตร มีห้วยแม่ตุ๋่นเป็นลำน้ำสายหลักผ่านชุมชนบ้านต้า มีขนาดพื้นที่รวม 18,731 ไร่ มีพื้นที่ป่าต้นน้ำประมาณ 8,911 ไร่ เป็นพื้นที่ต้นน้ำของห้วยแม่ตุ๋่น ส่วนทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่ม สามารถจัดแบ่งหมู่บ้านตามกลุ่มพื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่กลางน้ำ พื้นที่ท้ายน้ำได้ดังนี้

กลุ่มพื้นที่ต้นน้ำมี 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ 5 บ้านห้วยหม้อ หมู่ 9 บ้านเหล่า หมู่ 4 บ้านบัว หมู่ 6 บ้านห้วยลึก

กลุ่มพื้นที่กลางน้ำมี 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ 1 บ้านต้าใต้ หมู่ 2 บ้านต้ากลาง หมู่ 3 บ้านต้ากลาง หมู่ 7 บ้านต้าใต้

กลุ่มพื้นที่ท้ายน้ำมี 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 10 บ้านทุ่งกัว หมู่ที่ 8 บ้านสันกว๊าน

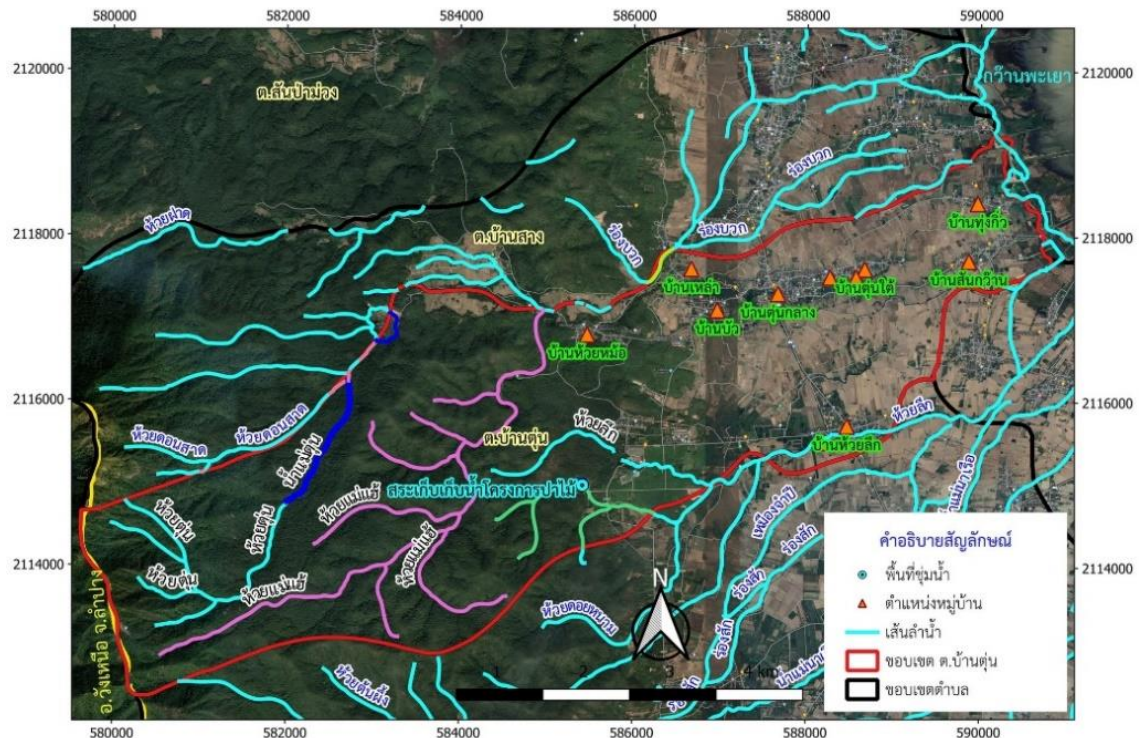
สภาพแหล่งน้ำและสมตลน้ำตำบลบ้านต้า

ห้วยแม่ตุ๋่น และห้วยแม่แอ้ เป็นห้วยที่สำคัญในพื้นที่ แหล่งน้ำธรรมชาติและที่สร้างขึ้น (1) อ่างเก็บน้ำแม่ตุ๋่น 580,000 ลบ.ม. (2) ฝาย 24 แห่ง (3) บ่อน้ำตื้น 807 บ่อ (4) ประปาหมู่บ้าน 19 แห่ง (5) ประปาภูเขา 2 แห่ง (6) บ่อบาดาล 12 แห่ง (7) สถานีสูบน้ำ จำนวน 1 แห่ง

ประมาณการน้ำต้นทุนในตำบลบ้านต้า จากขนาดพื้นที่รับน้ำและปริมาณฝนใช้การเฉลี่ย พบว่ามีน้ำต้นทุนประมาณ 11.3 ล้าน ลบ.ม./ปี ในขณะที่มีความต้องการใช้จากภาคอุปโภคบริโภคและ

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

การเกษตร ประมาณ 8.3 ล้าน ลบ.ม./ปี ปริมาณน้ำส่วนเกินในช่วงฤดูฝนประมาณ 3.0 ล้าน ลบ.ม. จะถูกระบายลงกว๊านพะเยาต่อไป

รูปที่ 5.3.8 แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลบ้านต๋น

สภาพปัญหาการจัดการน้ำตำบลบ้านต๋น

สภาพปัญหาการจัดการน้ำของตำบลบ้านต๋น คือในช่วง พ.ศ. 2515-2520 ชาวบ้านบางส่วนบุกรุกป่าต้นน้ำและทำไร่เลื่อนลอย ในพื้นที่กว่า 1,500 ไร่ ซึ่งเป็นปัญหาเดียวกันกับที่เกิดขึ้นที่ตำบลบ้านใหม่และตำบลบ้านต้า และทำให้เกิดผลกระทบอย่างเดียวกันคือ ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร ลำห้วยและแหล่งน้ำธรรมชาติตื้นเขิน ทำให้ไม่สามารถเก็บน้ำสำรองได้เท่ากับความต้องการใช้ในฤดูแล้ง ทำให้ตำบลบ้านต๋นประสบปัญหาน้ำแล้งซ้ำซาก ในหมู่ที่ 1 2 3 4 5 8 และ 11 ส่วนในฤดูฝนเกิดน้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่ในหมู่ 1 2 3 7 8 และ 10

จุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาการจัดการน้ำตำบลบ้านต๋น

กลุ่มผู้ใช้น้ำตำบลบ้านต๋นมีความเข้มแข็งได้ร่วมกันพัฒนาขึ้นเป็นคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำชุมชนตำบลบ้านต๋น ได้ดำเนินการบริหารจัดการน้ำ ร่วมกันประชุมวางแผน และสำรวจแหล่งน้ำเพื่อ

นำข้อมูลมาประกอบการวางแผนและแก้ไขปัญหา ต่อมามูลนิธิอุทกพัฒน์ และสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (สสนก.) ได้เข้ามาแนะนำแนวทางการบริหารจัดการน้ำชุมชน โดยได้ร่วมกันกำหนดกฎ กติกา ในการดูแลรักษาป่าต้นน้ำ สร้างฝายชะลอน้ำช่วยเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับป่า ช่วยดักตะกอนและกักเก็บน้ำไว้ใช้ทำเกษตรในหน้าแล้ง ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชใช้น้ำน้อยที่หารายได้ที่ดีกว่าการปลูกพืชเชิงเดี่ยว

5.3.9 สถานการณ์การจัดการน้ำตำบลแม่เนาเรือ

ตำบลแม่เนาเรือตั้งอยู่พื้นที่ลาดเอียง ด้านทิศตะวันตกและทิศใต้เป็นแนวเขาที่มีความสูงเฉลี่ยจากระดับทะเลปานกลาง 450 ถึง 1,100 เมตร มีห้วยแม่เนาเรือเป็นลำน้ำสายหลักผ่านชุมชนแม่เนาเรือ มีขนาดพื้นที่รวม 73,231 ไร่ มีพื้นที่ป่าต้นน้ำประมาณ 37,838 ไร่ เป็นพื้นที่ต้นน้ำของห้วยแม่เนาเรือ ห้วยร่องคำ ห้วยแม่ใส ห้วยโซ่ **รูปที่ 5.3.9-ก** สามารถจัดแบ่งหมู่บ้านตามกลุ่มที่ใช้ประโยชน์จากแต่ละลำห้วยได้ดังนี้

กลุ่มใช้ประโยชน์จากน้ำห้วยแม่เนาเรือ 12 หมู่บ้าน คือ หมู่ 1 บ้านสันขี้เหล็ก หมู่ที่ 6 บ้านสันป่าสัก หมู่ 9 บ้านแม่เนาเรือสันทราย หมู่ 17 บ้านแม่เนาเรือสันทราย หมู่ 7 บ้านซ่อน หมู่ 8 บ้านแม่เนาเรือปง หมู่ 13 บ้านไร่สันจำปา หมู่ 16 บ้านแม่เนาเรือปง หมู่ที่ 14 บ้านแม่เนาเรือสันป่าจั่ว หมู่ที่ 10 บ้านแม่เนาเรือใต้ หมู่ที่ 11 บ้านแม่เนาเรือโบสถ หมู่ 18 บ้านเหล่าพัฒนา

กลุ่มใช้ประโยชน์จากน้ำห้วยร่องคำ 5 หมู่บ้าน คือ หมู่ 3 บ้านร่องคำหลวง หมู่ 15 บ้านร่องคำศรีชุม หมู่ 4 บ้านร่องคำน้อย หมู่ 12 บ้านร่องคำดง หมู่ 5 บ้านไร่

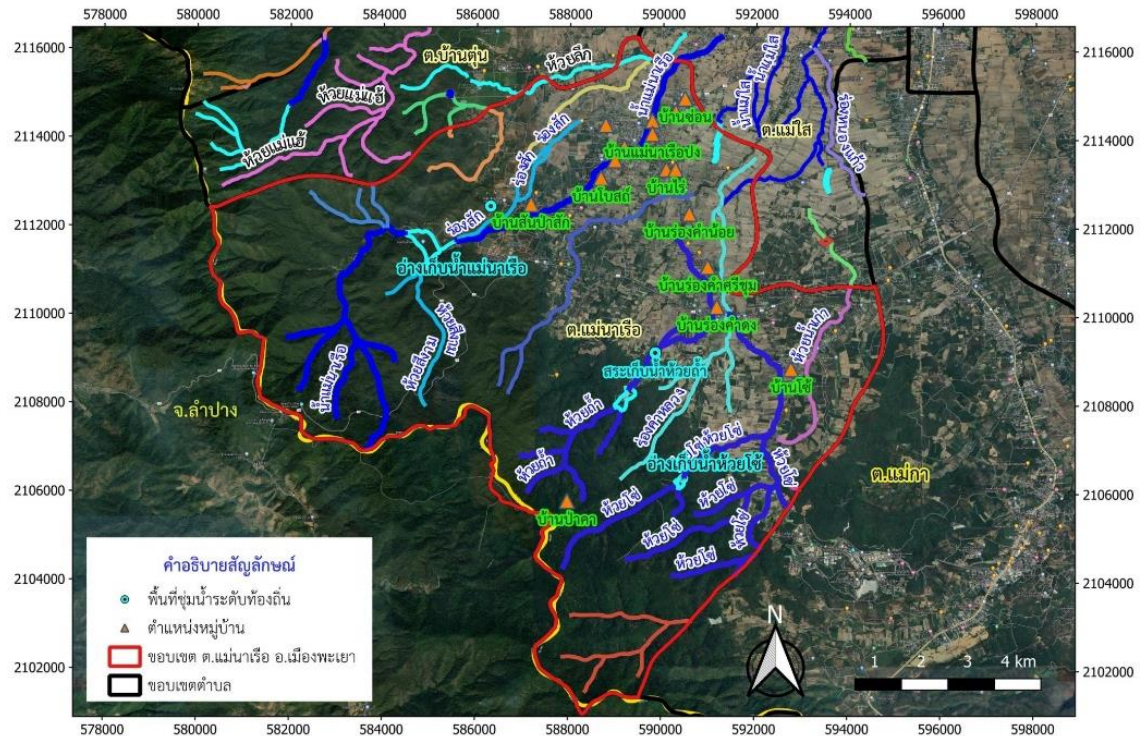
กลุ่มใช้ประโยชน์จากน้ำห้วยโซ่ หมู่ 2 บ้านโซ่

สภาพแหล่งน้ำและสมดุลน้ำตำบลแม่เนาเรือ

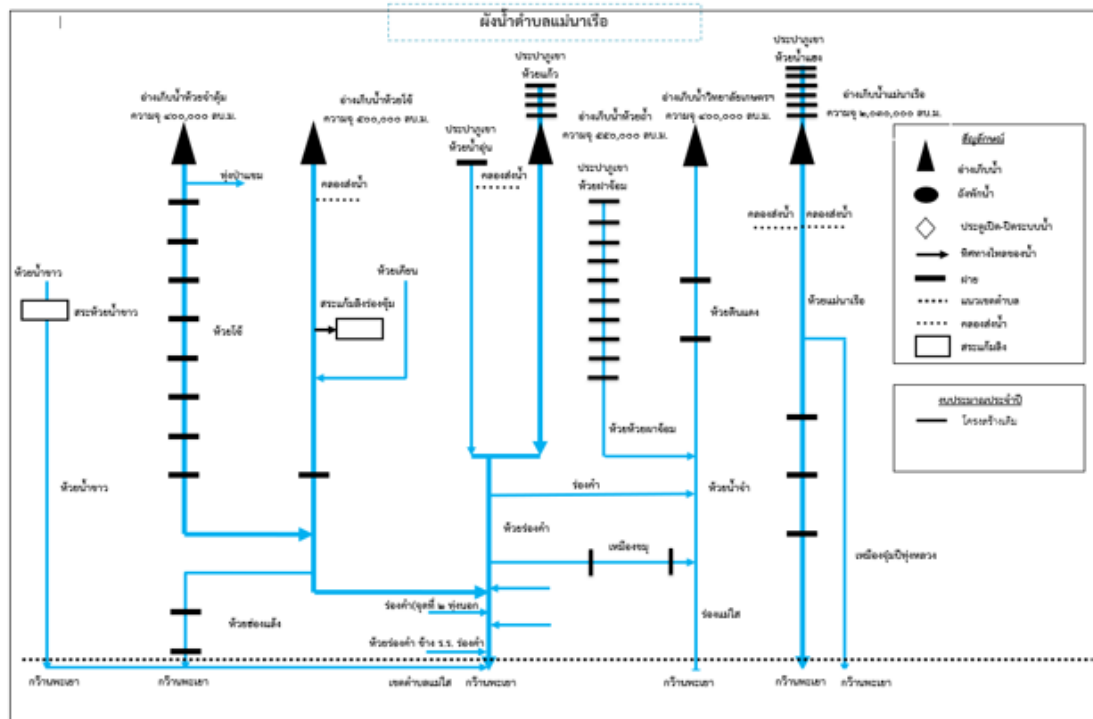
ห้วยแม่เนาเรือ, ห้วยร่องคำ, ห้วยแม่ใส, และห้วยโซ่ เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญในพื้นที่ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (1) อ่างเก็บน้ำแม่เนาเรือ 2,030,000 ลบ.ม. (2) อ่างเก็บน้ำห้วยโซ่ 500,000 ลบ.ม (3) อ่างเก็บน้ำห้วยถ้ำ 550,000 ลบ.ม (4) อ่างเก็บน้ำห้วยจำตุ้ม 400,000 ลบ.ม (5) อ่างเก็บน้ำวิทยาลัยเกษตร 400,000 ลบ.ม (6) บ่อน้ำตื้น 1,345 บ่อ (7) ประปาหมู่บ้าน 13 แห่ง (8) บ่อบาดาล 21 แห่ง **รูปที่ 5.3.9-ข** แสดงผังระบบน้ำตำบลแม่เนาเรือ

ประมาณการน้ำต้นทุนในตำบลแม่เนาเรือ จากขนาดพื้นที่รับน้ำและปริมาณฝนที่ใช้การเฉลี่ย พบว่า มีน้ำต้นทุนประมาณ 41.3 ล้าน ลบ.ม./ปี ในขณะที่มีความต้องการใช้จากภาคอุปโภคบริโภคและการเกษตร ประมาณ 16.2 ล้าน ลบ.ม./ปี ปริมาณน้ำส่วนเกินในช่วงฤดูฝนประมาณ 25.1 ล้าน ลบ.ม. จะถูกระบายลงพื้นที่ท้ายน้ำในเขตตำบลแม่ใสต่อไป

ประมาณการน้ำต้นทุนในพื้นที่ห้วยโซ้ จากขนาดพื้นที่รับน้ำและปริมาณฝนใช้การเฉลี่ย พบว่ามีน้ำต้นทุนประมาณ 7.4 ล้าน ลบ.ม./ปี ในขณะที่มีความต้องการใช้จากภาคอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ 5.7 ล้าน ลบ.ม./ปี ปริมาณน้ำส่วนเกินในช่วงฤดูฝนประมาณ 1.7 ล้าน ลบ.ม. จะถูกระบายลงพื้นที่ท้ายน้ำในเขตตำบลแม่ใสต่อไป

รูปที่ 5.3.9-ก แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลแม่ไร่

รูปที่ 5.3.9-ข ผังระบบน้ำตำบลแม่นาเรือ

สภาพปัญหาการจัดการน้ำตำบลแม่นาเรือ

ในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือแม้ว่าโดยค่าเฉลี่ยปริมาณน้ำส่วนเกินในฤดูฝนมีประมาณ 21.2 ล้าน ลบ.ม./ปี ความจุรวมของทั้ง 5 อ่างรวมกันประมาณ 3.9 ล้าน ลบ.ม. ในฤดูแล้งยังไม่เพียงพอหากเทียบกับความต้องการใช้ท้ายอ่าง พื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลแม่นาเรือจึงถูกรายงานว่าเป็นพื้นที่ประสบภัยแล้งตามรายงานของสำนักงานป้องกันภัยจังหวัดพะเยาและสำนักงานชลประทานจังหวัดพะเยา ตัวแทนกลุ่มเกษตรกรที่อยู่พื้นที่ท้ายน้ำมีความต้องการที่จะทำนาปลูก แต่ด้วยข้อจำกัดของปริมาณน้ำต้นทุนในฤดูแล้งที่จำกัด จึงไม่สามารถทำการเกษตรที่ใช้น้ำมากเช่นการทำนาได้ ดังนั้นในปีที่ปริมาณฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจะเกิดปัญหาระหว่างกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่กลางน้ำและท้ายน้ำ

จุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาการจัดการน้ำตำบลแม่นาเรือ

จากแรงกดดันของปัญหาภัยแล้งซ้ำซากในพื้นที่ ทำให้เกิดการร่วมมือของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการน้ำของตำบลแม่นาเรือ เช่นผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์กรบริหารส่วนตำบล กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ กลุ่มผู้ใหญ่บ้านและกำนัน ได้ร่วมกันพัฒนาขึ้นเป็นคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำชุมชนตำบลแม่นาเรือ รวมทั้งทางสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (สสนก.) ได้นำเทคโนโลยี IOT เกี่ยวกับการจัดการน้ำเข้ามาสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำชุมชนฯ และได้

ร่วมกันจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการน้ำระดับตำบล **รูปที่ 5.3.9-ค** และร่วมทำงานกับกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ จัดทำแนวทางการบริหารจัดการน้ำชุมชน โดยร่วมกันลงพื้นที่สำรวจแหล่งน้ำเก็บข้อมูลมาประกอบการวางแผน เพื่อกำหนดกฎกติกาการใช้น้ำ ในการดูแลรักษาป่าต้นน้ำ สร้างฝายชะลอน้ำช่วยเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับป่า ช่วยดักตะกอนและกักเก็บน้ำไว้ใช้ทำเกษตรในหน้าแล้ง

รูปที่ 5.3.9-ค พิธีเปิดศูนย์บริหารจัดการน้ำระดับตำบล

5.3.10 สถานการณ์การจัดการน้ำตำบลแม่ใส

สภาพพื้นที่ตำบลแม่ใสมีลักษณะราบเรียบทิศตะวันตกติดกับตำบลแม่นาเรื่อ โดยมีลักษณะเป็นพื้นที่ราบลุ่มลาดไปทางทิศตะวันออกจนถึงทิศใต้ของกว๊านพะเยา ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้เป็นที่ราบลุ่มชุมชน มีลำห้วยที่ไหลมาจากพื้นที่ตำบลแม่นาเรื่อเป็นแหล่งน้ำสำคัญในพื้นที่ เช่น ห้วยแม่นาเรื่อ ห้วยแม่ใส ห้วยร่องไฮ หากพิจารณาตามสภาพพื้นที่ลุ่มน้ำ จัดได้ว่าตำบลแม่ใสเป็นพื้นที่ทำนน้ำของตำบลแม่นาเรื่อ **รูปที่ 5.3.10-ก** สามารถจัดแบ่งหมู่บ้านตามกลุ่มที่ใช้ประโยชน์จากแต่ละลำห้วยได้ดังนี้

กลุ่มใช้ประโยชน์จากน้ำห้วยแม่นาเรื่อ 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ 10 บ้านสันป่าถ่อน หมู่ 5 บ้านบ่อแฮ้ว หมู่ 7 บ้านสันช้างหิน หมู่ 6 บ้านสันป่าถ่อน

กลุ่มใช้ประโยชน์จากห้วยแม่ใส (ที่มีน้ำร่องคำเป็นห้วยสาขา) 6 หมู่บ้าน คือ หมู่ 12 บ้านแม่ใสเหล่าใต้ หมู่ 2 บ้านแม่ใสกลาง หมู่ 3 บ้านแม่ใสทุ่งวัวแดง หมู่ 9 บ้านแม่ใสเหนือ หมู่ 12 บ้านห้วยบัว หมู่ 8 บ้านแม่ใสหัวขัว

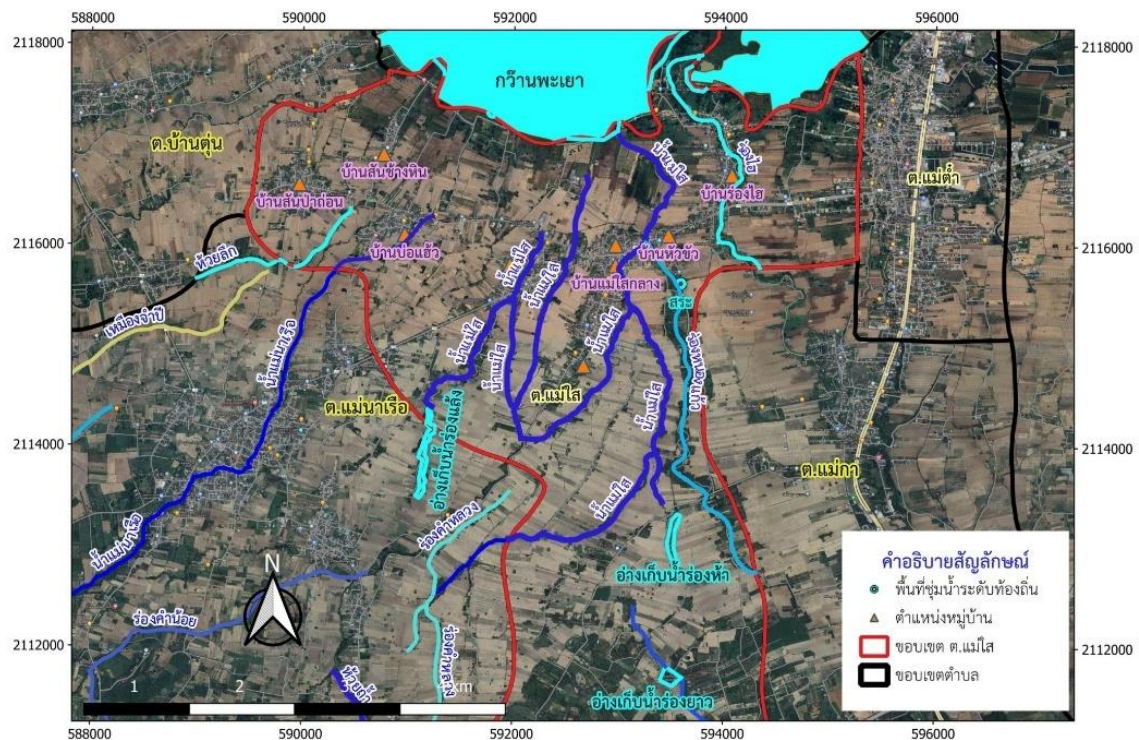
กลุ่มใช้ประโยชน์จากห้วยร่องไฮ 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ 1 บ้านร่องไฮ หมู่ 11 บ้านร่องไฮ

สภาพแหล่งน้ำและสมมูลน้ำตำบลแม่ใส

ห้วยแม่นาเรื่อ ห้วยแม่ใส ห้วยร่องไฮ ห้วยร่องบัว เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญในพื้นที่ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (1) ฝาย 2 แห่งคือ ฝายลำห้วยร่องคำ และ ฝายลำห้วยร่องบัว (3) ประปาหมู่บ้าน 6

หมู่บ้าน (หมู่ 5 6 7 8 10 11) (4) ประปาส่วนภูมิภาค 10 แห่ง (หมู่ 2 3 4 5 6 8 9 12 10 และ 11) (5) บ่อบาดาล 21 แห่ง (6) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 1 แห่ง (หมู่ที่ 4)

ประมาณการน้ำต้นทุนในตำบลแม่ใส จากขนาดพื้นที่รับน้ำและปริมาณฝนใช้การเฉลี่ย พบว่ามีน้ำต้นทุนประมาณ 12.0 ล้าน ลบ.ม./ปี ในขณะที่มีความต้องการใช้จากภาคอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ 8.9 ล้าน ลบ.ม./ปี ปริมาณน้ำส่วนเกินในช่วงฤดูฝนประมาณ 3.1 ล้าน ลบ.ม. จะถูกระบายลงกว๊านพะเยาต่อไป

รูปที่ 5.3.10 แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลแม่ใส

สภาพปัญหาการจัดการน้ำตำบลแม่ใส

ในพื้นที่ตำบลแม่ใสค่าเฉลี่ยปริมาณน้ำส่วนเกินในช่วงฤดูฝนมีอยู่ประมาณ 3.1 ล้าน ลบ.ม. ซึ่งถือว่าไม่มากหากเทียบกับความต้องการใช้ท้ายอ่าง ตัวแทนกลุ่มเกษตรกรที่อยู่พื้นที่ท้ายน้ำมีความต้องการที่จะทำนาได้ แต่ด้วยข้อจำกัดของปริมาณน้ำต้นทุนในฤดูแล้งที่จำกัด จึงไม่สามารถทำการเกษตรที่ใช้น้ำมากเช่นการทำนาได้ หากพิจารณาตามสภาพพื้นที่ลุ่มน้ำ ตำบลแม่ใสจัดได้ว่าเป็นพื้นที่ท้ายน้ำของตำบลแม่ณาเรือ ในขณะที่ปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ในช่วงต้นฤดูแล้งยังไม่เพียงพอสำหรับในพื้นที่ตำบลแม่ณาเรือ จึงเป็นปัญหาใหญ่ของพื้นที่ท้ายน้ำที่ไม่มีแหล่งเก็บน้ำขนาดใหญ่เป็นของตัวเองเลย พื้นที่ส่วนใหญ่ของ

ตำบลแม่ใสจึงถูกรายงานว่าเป็นพื้นที่ประสบภัยแล้งตามรายงานของสำนักงานป้องกันภัยจังหวัดพะเยา และสำนักงานชลประทานจังหวัดพะเยา ยกเว้นใน 2 หมู่คือ 9 และ 11 ที่พอจะใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำ ร่องห้าและร่องยาว ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ ดังนั้นในปีที่ปริมาณฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจะเกิด ปัญหาการจัดการน้ำในพื้นที่ ส่วนในฤดูฝนปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ถ้าระดับน้ำในกว๊านพะเยายัง อยู่ในระดับสูง เนื่องจากไม่สามารถระบายลงสู่พื้นที่ท้ายน้ำได้ทัน จะเกิดน้ำท่วมขังที่พื้นที่หมู่บ้านท้ายน้ำ ของตำบลแม่ใสด้วย

จุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาการจัดการน้ำตำบลแม่ใส

แม้จะมีปัญหาในการจัดการน้ำในฤดูแล้ง แต่ทางนายกฯ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส ได้พยายามช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2567 และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ร่วมกับตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำ โดยเบื้องต้นทางส่วน อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำที่ 4 และคณะผู้ศึกษาฯ ได้ให้ความรู้และส่งเสริมให้เกิดการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ และ พยายามเสนอให้มีการจัดการประชุมระดมความเห็น เพื่อนำมาร่างกฎระเบียบและข้อบังคับการใช้น้ำ ร่วมกับทาง อบต.แม่เมาะเรือที่เป็นพื้นที่ต้นน้ำ และแนะนำให้ (1) การประเมินความต้องการใช้น้ำในแต่ละ วัตถุประสงค์ของกลุ่มผู้ใช้น้ำในแต่ละพื้นที่ (2) ประเมินสภาพระบบส่งน้ำและอาคารบังคับน้ำที่มีอยู่ เพื่อ เป็นข้อมูลสำคัญประกอบการตัดสินใจที่ต้องใช้ในการประชุมการวางแผนการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำ แม่เมาะเรือและอ่างห้วยโศ ซึ่งทางตัวแทนกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้บริหารจากทาง อบต.แม่ใสเห็นด้วยกับโครงการดังกล่าว

บทที่ 6

ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง ฝั้่นพูนุรรั้กษั้แหล่งน้ำ

ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง ฝั้่นพูนุรรั้กษั้แหล่งน้ำนั้น ได้มาจากการศึกษา สั้รวจข้อมูล และ ดำเนินกิจกรรม โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่่อจัดตั้งและให้ควารู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกวั้นพะเยาจำนวน 13 ลำน้ำ นั้น ในบทนี้ได้แสดงรายละเอียดความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนาฯ ดังกล่าว แบ่งตามขอบเขตการปกครองและการบริหารท้องถิ่นมีพื้นที่ครอบคลุม 10 ตำบล ใน 2 อำเภอคือ อ.เมืองพะเยา และอ.แม่ใจ อันได้แก่ 1) ตำบลศรีถ้อย พื้นที่ศึกษาคือห้วยชมพู และน้ำแม่ใจ 2) ตำบลแม่ปืม พื้นที่ศึกษาคือห้วยบง 3) ตำบลแม่สุก พื้นที่ศึกษาคือน้ำแม่จัว และน้ำแม่สุก 4) ตำบลบ้านใหม่ พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่เหียน 5) ตำบลท่าจำปี พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ตุ้ม 6) ตำบลบ้านต๋อม พื้นที่ศึกษาคือห้วยน้ำลึก 7) ตำบลบ้านต้า พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ต้า 8) ตำบลบ้านต๋น พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ต๋น 9) ตำบลแม่ณาเรือ พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ณาเรือ และห้วยโซ้ และ 10) ตำบลแม่ใส พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ใส

การดำเนินกิจกรรมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่่อจัดตั้งและให้ควารู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกวั้นพะเยาจำนวน 13 ลำน้ำ มีกำหนดการ และหัวข้อการประชุมเชิงปฏิบัติการ Work Shop ระดมความคิดเห็น/แบ่งกลุ่มอภิปรายของทั้ง 13 ลำน้ำ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยาจำนวน 13 ลำน้ำ

ที่	วันที่	กลุ่มผู้ใช้น้ำ	สถานที่	หัวข้อการประชุมเชิงปฏิบัติการ Work Shop ระดมความคิดเห็น/แบ่งกลุ่มอภิปราย
1	18-19 กรกฎาคม 2567	ห้วยชมพู	ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลศรีถ้อย อ.แม่ใจ จ.พะเยา	- บทบาทและหน้าที่ของกรมทรัพยากรน้ำในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ - การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ (Integrated Water Resource Management : IWRM)
2	23-24 กรกฎาคม 2567	ห้วยแม่ใจ		
3	25-26 กรกฎาคม 2567	ห้วยบง	ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลแม่ปืม อ.เมือง จ.พะเยา	- ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในครัวเรือนและชุมชน - การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ บทบาทและหน้าที่ของกลุ่มผู้ใช้น้ำ - สภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่
4	30-31 กรกฎาคม 2567	ห้วยแม่จั่ว	ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สุก อ.แม่ใจ จ.พะเยา	
5	1-2 สิงหาคม 2567	ห้วยแม่สุก		
6	5-6 สิงหาคม 2567	แม่เหิย่น	ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อ.เมือง จ.พะเยา	- กำหนดระเบียบ กติกาและข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน - วางแผนการดำเนินงานและกิจกรรมของกลุ่ม - ร่วมกันวางแผนการใช้น้ำการจัดสรรแบ่งปันน้ำ อย่างเป็นธรรม
7	7-8 สิงหาคม 2567	ห้วยแม่ตุ้ม	ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลท่าจำปี อ.เมือง จ.พะเยา	
8	13-14 สิงหาคม 2567	ห้วยล็ก	ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลบ้านต่อม อ.เมือง จ.พะเยา	
9	15-16 สิงหาคม 2567	แม่ต้า	ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลบ้านต้า อ.เมือง จ.พะเยา	- ขอบเขตทางกายภาพของพื้นที่ สภาพทางภูมิศาสตร์ ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน แหล่งน้ำและป่าไม้ - แนวทางการพัฒนา ปรับปรุง พื้นพูนุรักษ์ แหล่งน้ำให้มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่
10	19-20 สิงหาคม 2567	แม่ตุ๋น	ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตุ๋น อ.เมือง จ.พะเยา	
11	21-22 สิงหาคม 2567	แม่นาเรือ	ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ อ.เมือง จ.พะเยา	
12	26-27 สิงหาคม 2567	ห้วยไช้		
13	28-29 สิงหาคม 2567	แม่ใส	ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส อ.เมือง จ.พะเยา	- การจัดทำสมดุลน้ำในพื้นที่เบื้องต้น - การจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของชุมชนในพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา - แนวทางการเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

6.1 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

6.1.1 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลศรีถ้อย

จากการดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำสาขา 13 ลำน้ำ นั้น กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำห้วยชมพูและน้ำแม่ใจ ได้ร่วมกันระบุปัญหา-สาเหตุ และความต้องการที่จะพัฒนาเกี่ยวกับทรัพยากรแหล่งน้ำ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.1.1

ตารางที่ 6.1.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลศรีถ้อย

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
1	น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และการเกษตร ไม่เพียงพอ	1.1) ต้องการอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 1.2) ต้องการฝายถาวร 1.3) ต้องการฝายชะลอน้ำ ฝายน้ำล้น 1.4) ต้องการสระน้ำขนาดเล็ก 1.5) ต้องการผันน้ำคลองชลประทานแม่ลาว มายังห้วยแม่ใจ	1.1) การพัฒนาโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง (ห้วยแม่ใจ) บ้านท่าตันหาค ม.8 ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ จ.พะเยา 1.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก พร้อมอาคารประกอบบ้านปางปูเลาะ ม.13 ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ จ.พะเยา 1.3) การพัฒนาโครงการก่อสร้างฝายเสริมระบบนิเวศ ฝายกั้นถาวร ฝายชั่วคราว ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ จ.พะเยา 1.4) การพัฒนาโครงการสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 1.5) การพัฒนาโครงการผันน้ำจากคลองชลประทานแม่ลาว (บริเวณตำบลแม่เย็น อ.พาน จ.เชียงราย) มายังห้วยแม่ใจ ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ จ.พะเยา	ขป เขต1 อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาฯ ขป.จังหวัด อปท. กรมอุทยานฯ ขป.แม่ลาว
2	ไม่มีที่กักเก็บน้ำ	2.1) ต้องการถังเก็บน้ำ	2.1) การพัฒนาโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูห้วยป่าเหมี้ยง(ต้นน้ำห้วยแม่ใจ) พร้อมระบบกระจายน้ำ (ก่อสร้างถังเก็บน้ำ ขนาด 1000 ลบ.ม.) บ้านปางปูเลาะ ม.13 ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ จ.พะเยา 2.2) การพัฒนาโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูห้วยแม่ใจ(ฝาย อบต.ชัย) พร้อมระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ บ้านทุ่งป่าข่า ม.6 ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ จ.พะเยา	ทน. ทน.

ตารางที่ 6.1.1 (ต่อ)

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่ม เกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถ ให้สนับสนุน
3	ขยะ สารเคมีจาก การเกษตร น้ำเสีย เศษวัชพืช เศษไม้ กิ่ง ไม้	3.1) ต้องการกำจัดขยะ สารเคมี เพื่อไม่ให้เกิด ปัญหาน้ำเสีย	3.1) การพัฒนาโครงการปลูกจิตสำนึก สร้างจิตอาสา เพื่อการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างบ่อดัก ตะกอนน้ำใช้ในครัวเรือน น้ำเสียในหมู่บ้าน	ทุกหน่วยงาน อปท.
4	ความขัดแย้งการใช้ น้ำ	4.1) ต้องการการบริหาร จัดการน้ำ ที่ชัดเจน มีการ จัดแบ่งน้ำอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง	4.1) การนำไปใช้ ประกาศอำเภอแม่ใจ เรื่อง การใช้ธรรมนุญการบริหารจัดการน้ำ ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	คณะกรรมการบริหาร จัดการน้ำ ต.ศรีถ้อย หน่วยงานท้องถิ่น และ อปท.
5	ลำห้วยต้นเขิน หน้า ฝายต้นเขิน	5.1) ต้องการขุดลอกลำ ห้วย ขุดลอกหน้าฝาย ต่างๆ	5.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกหน้าฝาย ห้วยหก 5.2) การพัฒนาโครงการขุดลอกหน้าฝาย โล๊ะป่าตอง 5.3) การพัฒนาโครงการขุดลอกหน้าฝาย ห้วยหิน 5.4) การพัฒนาโครงการขุดลอกหน้าฝาย ใหม่ 5.5) การพัฒนาโครงการขุดลอกลำห้วยหก (ห้วยแม่ใจ) 5.6) การพัฒนาโครงการขุดลอกลำห้วย ชมพู	อปท.

6.1.2 แผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลศรีถ้อย

แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการแผนการ
บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ของตำบลศรีถ้อย แสดงรายละเอียดดัง
ตารางที่ 6.1.2

ตารางที่ 6.1.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อรุณรักษ์ ฟันฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลศรีถ้อย

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
1	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำพื้นที่ตอนบน กว๊านพะเยา จำนวน 14 แห่ง	ก่อสร้างฝายทดน้ำ ระบบส่งน้ำ ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ขุดลอกลำน้ำ และสถานีสูบน้ำของ 1) อ่างเก็บน้ำแม่ปืม ต.แม่ปืม อ.เมือง ระยะทาง 12.5 กม. 2) อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ตุ้ม ต.ท่าจำปี อ.เมือง ระยะทาง 9.7 กม. 3) อ่างเก็บน้ำห้วยบง ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 5.6 กม. 4) ลำห้วยแม่ต้า (ห้วยเหือก) ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 5) ลำน้ำห้วยลิก ต.บ้านต่อม อ.เมือง ระยะทาง 8กม. 6) อ่างเก็บน้ำแม่ต่อม ต.ต่อม อ.เมือง ระยะทาง 8.1 กม. 7) อ่างเก็บน้ำห้วยตุ่น ต.ตุ่น อ.เมือง ระยะทาง 8.2 กม. 8) อ่างเก็บน้ำแม่น้ำเรือ ต.แม่น้ำเรือ อ.เมือง ระยะทาง 8.9 กม. 9) ลำห้วยแม่ใส ต.แม่ใส อ.เมือง ระยะทาง 5.8 กม. 10) อ่างเก็บน้ำบ้านโซ้ ต.แม่น้ำเรือ อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 11) อ่างเก็บน้ำแม่ต้า ต.แม่กา อ.เมือง ระยะทาง 17.3 กม. 12) อ่างเก็บน้ำแม่ใจ ต.เจริญราษฎร์ อ.แม่ใจ ระยะทาง 9 กม. 13) ลำห้วยชมพู ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ ระยะทาง 8.1 กม. 14) อ่างเก็บน้ำแม่สุก ต.แม่สุก อ.แม่ใจ ระยะทาง 8.7 กม.	มีระบบกระจายน้ำเข้าถึงพื้นที่เพาะปลูก 8,000 ไร่	พื้นที่การเกษตร 8,000 ไร่ ได้รับน้ำเสริมในการเพาะปลูก	โครงการชลประทานพะเยา	850.00	แผนหลัก กว๊านพะเยา (เดิม)

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟันฟูลำน้ำทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ตารางที่ 6.1.2 (ต่อ)

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
2	โครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยชมพูและระบบกระจายน้ำ บ้านท่าต้นหาด หมู่ที่ 8 ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	ขุดลอกอ่างเก็บน้ำปริมาตร 0.001 ล้าน ลบ.ม.	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 0.001 ล้าน ลบ.ม. และมีประชาชนได้รับประโยชน์ 426 ครัวเรือน	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 0.001 ล้าน ลบ. ม. ประชาชน 426 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	ทต.ศรีถ้อย	3.123	TWP
3	ขุดลอกลำห้วยแม่ใจ	ขุดลอกแหล่งน้ำ ปริมาตร 0.050 ล้าน ลบ.ม.	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 0.050 ล้าน ลบ.ม. และมีประชาชนได้รับประโยชน์ 1,026 ครัวเรือน	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 0.050 ล้าน ลบ. ม. ประชาชน 1,026 ครัวเรือน มีแหล่ง น้ำ เพิ่มเติม	ทต.ศรีถ้อย	3.00	TWP
4	ก่อสร้างรางส่งน้ำ คอนกรีตเสริมเหล็ก ลำเหมือง ลุ่มน้ำแม่ใจ 13 แห่ง	ก่อสร้างรางส่งน้ำ คอนกรีตเสริมเหล็ก เหมืองกลาง เหมืองเก๊าห้า เหมืองเก๊าหมื่น เหมืองน้ำจำ เหมืองหลังเวียง เหมืองบวกลาบ เหมืองโรงบม เหมืองห้วยหก เหมืองห้วยดินสอ เหมืองแนวเขต ม.9 โรงบม พุ่งกัว และฝายซอยซีเมนต์ลำห้วยชมพู	มีระบบกระจายน้ำ เข้าถึงพื้นที่เพาะปลูก 5,800 ไร่ และมีประชาชนได้รับประโยชน์ 3,560 ครัวเรือน	พื้นที่การเกษตร 5,800 ไร่ ได้รับน้ำเสริมในการเพาะปลูก ประชาชน 3,560 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	ทต.ศรีถ้อย	39.188	TWP

ตารางที่ 6.1.2 (ต่อ)

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
5	ก่อสร้างรางส่งน้ำ คอนกรีตเสริมเหล็ก เหมือนกุดยาว	ระบบกระจายน้ำ	มีระบบกระจายน้ำ เข้าถึงพื้นที่เพาะปลูก 300 ไร่ และมีประชาชนได้รับประโยชน์ 308 ครัวเรือน	พื้นที่การเกษตร 300 ไร่ ได้รับน้ำเสริมในการเพาะปลูก ประชาชน 308 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	ทต.ศรีถ้อย	3.39	TWP
6	ก่อสร้างรางส่งน้ำ คอนกรีตเสริมเหล็ก เหมือนห้วยชมพู	ระบบกระจายน้ำ	มีระบบกระจายน้ำ เข้าถึงพื้นที่เพาะปลูก 500 ไร่ และมีประชาชนได้รับประโยชน์ 426 ครัวเรือน	พื้นที่การเกษตร 500 ไร่ ได้รับน้ำเสริมในการเพาะปลูก ประชาชน 426 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	ทต.ศรีถ้อย	2.90	TWP
7	ก่อสร้างรางส่งน้ำ คอนกรีตเสริมเหล็ก กลุ่มน้ำห้วยเฮี้ย 10 แห่ง	ก่อสร้างรางส่งน้ำ คอนกรีตเสริมเหล็ก เหมือนควายน้อย คลองห้วยร่องแล้งเหมือนต้นแก เหมือนป่าบาง เหมือนสันคู่ เหมือนสันดำ 1 เหมือนสันดำ 2 เหมือน ซอย 19 เหมือน ห้วยเกี้ยง และเหมือน โรงเรียนตามฝัน	มีระบบกระจายน้ำ เข้าถึงพื้นที่เพาะปลูก 8,800 ไร่ และมีประชาชนได้รับประโยชน์ 3,451 ครัวเรือน	พื้นที่การเกษตร 8,800 ไร่ ได้รับน้ำเสริมในการเพาะปลูก ประชาชน 3,451 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	ทต.ศรีถ้อย	54.941	TWP

6.2 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นพูนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลแม่ปืม อำเภอมือง จังหวัดพะเยา

6.2.1 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลแม่ปืม

จากการดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำสาขา 13 ลำน้ำ นั้น กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำห้วยบง ได้ร่วมกันระบุปัญหา-สาเหตุ และความต้องการที่จะพัฒนาเกี่ยวกับทรัพยากรแหล่งน้ำ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.2.1

ตารางที่ 6.2.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลแม่ปืม

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
1	อ่างเก็บน้ำห้วยบงต้นเขิน มีวัชพืชปกคลุม	1.1) ต้องการกำจัดวัชพืชปกคลุมบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยบง และ อ่างเก็บน้ำห้วยบงต้นเขิน	1.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยบง ม.14 ต.แม่ปืม อ.เมือง จ.พะเยา 1.2) การพัฒนาโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยบง ม.14 ต.แม่ปืม อ.เมือง จ.พะเยา	ชล. อบจ. ทน
2	ฝายใต้อ่างชำรุด	2.1) ต้องการปรับปรุงซ่อมแซมฝายที่อยู่ใต้อ่างเก็บน้ำห้วยบงที่ชำรุด ม.14 จำนวน 4 แห่ง ม.12 จำนวน 4 แห่ง ม.18 จำนวน 4 แห่ง	2.1) การพัฒนาโครงการปรับปรุงซ่อมแซมฝายน้ำล้น	ทต.แม่ปืม อบจ. ชล. ทน
3	ลำห้วยฝักแค มีวัชพืชปกคลุมลำห้วยเยอะเกินไป	3.1) ต้องการขุดลอกลำห้วยฝักแค	3.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกลำห้วยฝักแค ม.12 ต.แม่ปืม อ.เมือง จ.พะเยา	ทต.แม่ปืม อบจ.
4	ประปาหมู่บ้าน 9 18 น้ำไม่ไหล มีกลิ่น มีสี	4.1) ต้องการเจาะบ่อบาดาลให้ลึกกว่าเดิม 4.2) ต้องการระบบกรองน้ำสะอาด	4.1) การพัฒนาโครงการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อหาน้ำสะอาด มาใช้เพื่อการผลิตน้ำประปาหมู่บ้านหมู่ที่ 9 18 ต.แม่ปืม อ.เมือง จ.พะเยา 4.2) การพัฒนาโครงการระบบกระจายน้ำสะอาด สนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ในชุมชนบ้านหมู่ที่ 9 , 18 ต.แม่ปืม อ.เมือง จ.พะเยา	ทบ อบจ. ทน ทต.แม่ปืม
5	ฝายกั้นน้ำมีไม่เพียงพอ	5.1) ต้องการก่อสร้างฝายน้ำล้นห้วยบง	5.1) การพัฒนาโครงการก่อสร้างฝายน้ำล้นห้วยบง บ้านหมู่ที่ 12 ต.แม่ปืม อ.เมือง จ.พะเยา	ทต.แม่ปืม อ.เมือง อบจ. ชล. ทน

6.2.2 แผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นพูนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลแม่ปืม

แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ของตำบลแม่ปืม แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.2.2

ตารางที่ 6.2.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลแม่ปืม

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
1	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำพื้นที่ตอนบน กว๊านพะเยา จำนวน 14 แห่ง	ก่อสร้างฝายทดน้ำ ระบบส่งน้ำ ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ขุดลอกลำน้ำ และสถานีสูบน้ำของ 1) อ่างเก็บน้ำแม่ปืม ต.แม่ปืม อ.เมือง ระยะทาง 12.5 กม. 2) อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ตุ้ม ต.ท่าจำปี อ.เมือง ระยะทาง 9.7 กม. 3) อ่างเก็บน้ำห้วยบง ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 5.6 กม. 4) ลำห้วยแม่ต้า (ห้วยเหือก) ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 5) ลำน้ำห้วยลึก ต.บ้านต๋อม อ.เมือง ระยะทาง 8กม. 6) อ่างเก็บน้ำแม่ต๋อม ต.ต๋อม อ.เมือง ระยะทาง 8.1 กม. 7) อ่างเก็บน้ำห้วยตุ่น ต.ตุ่น อ.เมือง ระยะทาง 8.2 กม. 8) อ่างเก็บน้ำแม่่นาเรือ ต.แม่่นาเรือ อ.เมือง ระยะทาง 8.9 กม. 9) ลำห้วยแม่ใส ต.แม่ใส อ.เมือง ระยะทาง 5.8 กม. 10) อ่างเก็บน้ำบ้านไ้ ต.แม่่นาเรือ อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 11) อ่างเก็บน้ำแม่ต้า ต.แม่กา อ.เมือง ระยะทาง 17.3 กม. 12) อ่างเก็บน้ำแม่ใจ ต.	มีระบบกระจายน้ำเข้าถึงพื้นที่เพาะปลูก 8,000 ไร่	พื้นที่การเกษตร 8,000 ไร่ ได้รับน้ำเสริมในการเพาะปลูก	โครงการชลประทานพะเยา	850.00	แผนหลัก กว๊านพะเยา (เดิม)

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

		เจริญราษฎร์ อ.แม่ใจ ระยะทาง 9 กม. 13) ลำ ห้วยชมพู ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ ระยะทาง 8.1 กม. 14) อ่าง เก็บน้ำแม่สุก ต.แม่สุก อ.แม่ ใจ ระยะทาง 8.7 กม.					
--	--	---	--	--	--	--	--

6.3 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

6.3.1 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลแม่สุก

จากการดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำสาขา 13 ลำน้ำ นั้น กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำแม่จั่ว และน้ำแม่สุก ได้ร่วมกันระบุปัญหา-สาเหตุ และความต้องการที่จะพัฒนาเกี่ยวกับทรัพยากรแหล่งน้ำ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.3.1

ตารางที่ 6.3.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลแม่สุก

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
1	ป่าไม้ถูกทำลาย การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำกิน	1.1) สร้างจิตสำนึกในการรักษา ดูแลป่า 1.2) ปลุกต้นไม้ ทดแทนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม	1.1) การพัฒนาโครงการปลูกจิตสำนึกสร้างจิตอาสา เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1.2) การพัฒนาโครงการปลูกป่า เพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสต่างๆ (ชอกกล้าไม่ได้จากกรมป่าไม้)	ทุกหน่วยงาน ทุกหน่วยงาน
2	อ่างเก็บน้ำมีขนาดเล็ก เก็บน้ำได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำ	2.1) ต้องการขุดลอกเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำ 2.2) ต้องการสร้างฝายชะลอน้ำ ฝายดักตะกอน	2.1) การพัฒนาโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำอ่างเก็บน้ำแม่จั่ว พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านแม่จั่ว ม.3 ต.แม่สุก อ.แม่ใจ จ.พะเยา 2.2) โครงการก่อสร้างฝายเสริมระบบนิเวศ	ทช. ขป อบจ. ทหารพัฒนา ทุกหน่วยงาน โดยประสานกับ อุตสาหกรรม เพื่อขอเข้าดำเนินการในพื้นที่
3	ขยะ สารเคมีจากการเกษตร น้ำเสีย เศษวัชพืช เศษไม้ กิ่งไม้	3.1) ต้องการกำจัดขยะสารเคมี เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาน้ำเสีย	3.1) การพัฒนาโครงการปลูกจิตสำนึกสร้างจิตอาสา เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างบ่อดักตะกอนน้ำใช้ในครัวเรือน น้ำเสียในหมู่บ้าน	ทุกหน่วยงาน อปท

ตารางที่ 6.3.1 (ต่อ)

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
4	น้ำไปไม่ถึงถึงพื้นที่การเกษตร	4.1) ต้องการแบ่งน้ำให้ไปถึงทั่วพื้นที่การเกษตร	4.1) การพัฒนาโครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ การใช้กฎกติกาอย่างเคร่งครัด การแบ่งปันการใช้น้ำในแต่ละรอบให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ทำการเกษตร งดการเพาะปลูกในฤดูแล้งหรือปลูกพืชใช้น้ำน้อย	ทน อบต คณะกรรมการน้ำตำบลแม่สุก
5	อ่างเก็บน้ำแม่สุก มีน้ำไม่เพียงพอในการทำเกษตร	5.1) ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ 5.2) สร้างฝายชะลอน้ำ ฝายเสริมระบบนิเวศ ฝายแกนดินซีเมนต์ 5.3) ขุดลอกหน้าฝาย แก้ไขปรับปรุงซ่อมแซมฝายที่ชำรุด 5.4) ปลูกต้นไม้ ทดแทนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม	5.1) โครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำแม่สุก 5.2) โครงการก่อสร้างฝายเสริมฯ ฝายต่างๆ 5.3) โครงการขุดลอกหน้าฝาย ปรับปรุงซ่อมแซมฝายฯ 5.4) โครงการปลูกจิตสำนึก สร้างจิตอาสาเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5.5) โครงการปลูกป่า เพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสต่างๆ (ชอกกล้าไม่ได้จากกรมป่าไม้)	ชล ทุกหน่วยงาน อปท ป่าไม้ อุทยานฯ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทุกหน่วยงาน ทุกหน่วยงาน
6	น้ำเสียจากขยะในชุมชน , สารเคมีจากการเกษตร , เศษพืช เศษไม้ กิ่งไม้	6.1) ต้องการกำจัดขยะ สารเคมี เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาน้ำเสีย	6.1) โครงการปลูกจิตสำนึก สร้างจิตอาสาเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6.2) โครงการก่อสร้างบ่อดักตะกอนน้ำใช้ในครัวเรือน น้ำเสียในหมู่บ้าน	ทุกหน่วยงาน อปท
7	น้ำไปไม่ถึงถึงพื้นที่การเกษตร	7.1) ต้องการแบ่งน้ำให้ไปถึงทั่วพื้นที่การเกษตร	7.1) โครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ , การใช้กฎกติกาอย่างเคร่งครัด , การแบ่งปันการใช้น้ำในแต่ละรอบให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ทำการเกษตร , งดการเพาะปลูกในฤดูแล้งหรือปลูกพืชใช้น้ำน้อย	ทน อบต กลุ่มผู้ใช้น้ำแม่จั่ว คณะกรรมการน้ำตำบลแม่สุก

6.3.2 แผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลแม่สุก

แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ของตำบลแม่สุก แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.3.2

ตารางที่ 6.3.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อรุณรักษ์ ฟันฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลแม่สุก

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
1	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำพื้นที่ตอนบน กว๊านพะเยา จำนวน 14 แห่ง	ก่อสร้างฝายทดน้ำ ระบบส่งน้ำ ชุดลอกอ่างเก็บน้ำ ชุดลอกลำน้ำ และสถานีสูบน้ำของ 1) อ่างเก็บน้ำแม่ปืม ต.แม่ปืม อ.เมือง ระยะทาง 12.5 กม. 2) อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ตุ้ม ต.ท่าจำปี อ.เมือง ระยะทาง 9.7 กม. 3) อ่างเก็บน้ำห้วยบง ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 5.6 กม. 4) ลำห้วยแม่ต้า (ห้วยเหือก) ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 5) ลำน้ำห้วยลิก ต.บ้านต่อม อ.เมือง ระยะทาง 8กม. 6) อ่างเก็บน้ำแม่ต่อม ต.ต่อม อ.เมือง ระยะทาง 8.1 กม. 7) อ่างเก็บน้ำห้วยตุ่น ต.ตุ่น อ.เมือง ระยะทาง 8.2 กม. 8) อ่างเก็บน้ำแม่น้ำเรือ ต.แม่น้ำเรือ อ.เมือง ระยะทาง 8.9 กม. 9) ลำห้วยแม่ใส ต.แม่ใส อ.เมือง ระยะทาง 5.8 กม. 10) อ่างเก็บน้ำบ้านไ้ ต.แม่น้ำเรือ อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 11) อ่างเก็บน้ำแม่ต้า ต.แม่กา อ.เมือง ระยะทาง 17.3 กม. 12) อ่างเก็บน้ำแม่ใจ ต.เจริญราษฎร์ อ.แม่ใจ ระยะทาง 9 กม. 13) ลำห้วยชมพู ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ ระยะทาง 8.1 กม. 14) อ่างเก็บน้ำแม่สุก ต.แม่สุก อ.แม่ใจ ระยะทาง 8.7 กม.	มีระบบกระจายน้ำเข้าถึงพื้นที่เพาะปลูก 8,000 ไร่	พื้นที่การเกษตร 8,000 ไร่ ได้รับน้ำเสริมในการเพาะปลูก	โครงการชลประทานพะเยา	850.00	แผนหลัก กว๊านพะเยา (เดิม)

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟันฟูลำน้ำทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ตารางที่ 6.3.2 (ต่อ)

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
2	ขุดลอกและพัฒนาแหล่งน้ำอ่างเก็บน้ำแม่สุก บ้านแม่สุกเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ปริมาตร 0.250 ล้าน ลบ.ม.	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 0.250 ล้าน ลบ.ม. และมีประชาชนได้รับประโยชน์ 1,070ครัวเรือน	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 0.250 ล้าน ลบ.ม. ประชาชน 1,070 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	อบต.แม่สุก	11.35	TWP
3	ขุดลอกอ่างเก็บน้ำแม่จ้าว บ้านแม่จ้าวเหนือ หมู่ที่ 3 ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ปริมาตร 0.200 ล้าน ลบ.ม.	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 0.200 ล้าน ลบ.ม. และมีประชาชนได้รับประโยชน์ 750 ครัวเรือน	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 0.200 ล้าน ลบ.ม. ประชาชน 750 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	อบต.แม่สุก	1.00	TWP
4	ขุดลอกอ่างเก็บน้ำเหล่าโอง บ้านแม่จ้าว หมู่ที่ 8 ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ปริมาตร 0.180 ล้าน ลบ.ม.	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 0.180 ล้าน ลบ.ม. และมีประชาชนได้รับประโยชน์ 550 ครัวเรือน	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 0.180 ล้าน ลบ.ม. ประชาชน 550 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	อบต.แม่สุก	1.00	TWP

ตารางที่ 6.3.2 (ต่อ)

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
5	ขุดลอกลำห้วยแม่จั่ว บ้านแม่จั่ว หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 7 ต.แม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	ขุดลอกแหล่งน้ำ ปริมาตร 0.006 ล้าน ลบ.ม.	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 0.006 ล้าน ลบ.ม. และมีประชาชนได้รับประโยชน์ 200 ครัวเรือน	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 0.006 ล้าน ลบ.ม. ประชาชน 200 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	อบต.แม่สุก	0.20	TWP
6	ขุดลอกหน้าฝายพอสมล ลำห้วยแม่จั่ว บ้านแม่จั่ว หมู่ที่ 8 ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	ขุดลอกแหล่งน้ำ ปริมาตร 0.005 ล้าน ลบ.ม.	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 0.005 ล้าน ลบ.ม. และมีประชาชนได้รับประโยชน์ 200 ครัวเรือน	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 0.005 ล้าน ลบ.ม. ประชาชน 200 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	อบต.แม่สุก	0.247	TWP
7	ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ ห้วยแม่สุก 4 แห่ง (ท้ายอ่าง)	ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ โล๊ะ ตาเหิน สวนนายขันแก้ว กันหล้า (ป่าสัก) สวนนาย วิเชียร สิ้นธุวรรณ (ไธสงป่าสัก) และนายสง ขัดเป็ง (ไธสงป่าสัก)	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 0.001 ล้าน ลบ.ม. และมีประชาชนได้รับประโยชน์ 105 ครัวเรือน	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 0.001 ล้าน ลบ.ม. ประชาชน 105 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	อบต.แม่สุก	1.240	TWP

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

6.4 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

6.4.1 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านใหม่

จากการดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำสาขา 13 ลำน้ำ นั้น กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำห้วยแม่เหียน ได้ร่วมกันระบุปัญหา-สาเหตุ และความต้องการที่จะพัฒนาเกี่ยวกับทรัพยากรแหล่งน้ำ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.4.1

ตารางที่ 6.4.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านใหม่

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
1	น้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร	1.1) ต้องการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ 1.2) ต้องการสร้างฝายชะลอน้ำ ฝายเสริมระบบนิเวศ ฝายแกนดินซีเมนต์ 1.3) ต้องการปลูกต้นไม้ทดแทน พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม	1.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำแม่สุก 1.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างฝายเสริมฯ ฝายต่างๆ 1.3) การพัฒนาโครงการปลูกจิตสำนึกสร้างจิตอาสา เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1.4) การพัฒนาโครงการปลูกป่า เพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสต่างๆ (ขอกล้าไม้ได้จากกรมป่าไม้)	ชล ทุกหน่วยงาน อปท ป่าไม้ อุทยานฯ และอื่นๆ ทุกหน่วยงาน
2	ลำน้ำตื้นเขิน มีตะกอนดิน และวัชพืชปกคลุม	2.1) ต้องการขุดลอกหน้าฝาย แกไขปรับปรุงซ่อมแซมฝายที่ชำรุด	2.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกหน้าฝายปรับปรุงซ่อมแซมฝายฯ 2.2) การพัฒนาโครงการปลูกจิตสำนึกสร้างจิตอาสา เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อปท และอื่นๆ อปท
3	ไม่มีการบริหารจัดการน้ำที่ดี	3.1) จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ 3.2) ใช้กฎกติกาการจัดการการใช้น้ำอย่างเคร่งครัด	3.1) การพัฒนาโครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ การใช้กฎกติกาการจัดการการใช้น้ำอย่างเคร่งครัด การแบ่งปันการใช้น้ำในแต่ละรอบให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ทำการเกษตร งดการเพาะปลูกในฤดูแล้ง หรือปลูกพืชใช้น้ำน้อย	ทน อปท กลุ่มผู้ใช้น้ำ

6.4.2 แผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลบ้านใหม่

แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ของตำบลบ้านใหม่ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.4.2

ตารางที่ 6.4.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลบ้านใหม่

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
1	ฝายแกนดินซีเมนต์ 13 ลำน้ำสาขา (ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ)	เพื่อให้ประชาชนมีน้ำไว้ใช้ในการอุปโภค-บริโภค อย่างเพียงพอตลอดปี	จำนวนอย่างน้อย 13 แห่ง	ประชาชนมีน้ำไว้ใช้ในการอุปโภค-บริโภคอย่างเพียงพอตลอดปี	อปท. 13 แห่ง	3.90	แผนพัฒนาท้องถิ่น

6.5 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลท่าจำปี อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

6.5.1 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลท่าจำปี

จากการดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำสาขา 13 ลำน้ำ นั้น กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำห้วยแม่ตุ้ม ได้ร่วมกันระบุปัญหา-สาเหตุ และความต้องการที่จะพัฒนาเกี่ยวกับทรัพยากรแหล่งน้ำ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.5.1

ตารางที่ 6.5.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลท่าจำปี

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
1	น้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตรและท่อส่งน้ำไปไม่ถึงทั่วถึง	1.1) ต้องการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ 1.2) ต้องการก่อสร้างท่อส่งน้ำไปให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ 1.3) ต้องการการบริหารจัดการน้ำ ที่ชัดเจน มีการจัดแบ่งน้ำอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง	1.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ 1.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยท่อ ฯลฯ 1.3) การพัฒนาโครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ การใช้กฎกติกาการจัดการการใช้น้ำอย่างเคร่งครัด การแบ่งปันการใช้น้ำในแต่ละรอบให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ทำการเกษตร	ทน ทน อปท. และอื่นๆ ทุกหน่วยงาน

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์พื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ตารางที่ 6.5.1 (ต่อ)

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่ม เกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้ สนับสนุน
2	ฝายชำรุด	2.1) ต้องการปรับปรุง ซ่อมแซมฝายที่ชำรุด	2.1) การพัฒนาโครงการปรับปรุงซ่อมแซม ฝายฯ	อปท ทน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3	หน้าฝายตื้นเขิน ลำ ห้วยตื้นเขิน	3.1) ต้องการขุดลอกหน้า ฝาย และลำห้วย ลำ เหมือง	3.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกลำเหมือง ลำห้วย	อปท และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
4	น้ำเสียจากการทำ การเกษตร การเลี้ยง ปลา	4.1) ต้องการมีการจัดการ ขยะ สารเคมี ก่อนปล่อย ลงสู่ลำน้ำ เพื่อไม่ให้เกิด ปัญหาน้ำเสีย	4.1) การพัฒนาโครงการปลูกจิตสำนึก สร้างจิตอาสา เพื่อการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างบ่อดัก ตะกอนน้ำใช้ในครัวเรือน น้ำเสียในหมู่บ้าน	ทุกหน่วยงาน

6.5.2 แผนพัฒนา ปรับปรุง ฟันฟูนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลท่าจำปี

แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ ฟันฟูลำน้ำ 13 สาขา เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ของตำบลท่าจำปี แสดงรายละเอียดดัง
ตารางที่ 6.5.2

ตารางที่ 6.5.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลท่าจำปี

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
1	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำพื้นที่ตอนบน กว๊านพะเยา จำนวน 14 แห่ง	ก่อสร้างฝายทดน้ำ ระบบส่งน้ำ ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ขุดลอกลำน้ำ และสถานีสูบน้ำของ 1) อ่างเก็บน้ำแม่ปืม ต.แม่ปืม อ.เมือง ระยะทาง 12.5 กม. 2) อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ตุ้ม ต.ท่าจำปี อ.เมือง ระยะทาง 9.7 กม. 3) อ่างเก็บน้ำห้วยบง ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 5.6 กม. 4) ลำห้วยแม่ต้า (ห้วยเหือก) ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 5) ลำน้ำห้วยลิก ต.บ้านต่อม อ.เมือง ระยะทาง 8กม. 6) อ่างเก็บน้ำแม่ต๋อม ต.ต๋อม อ.เมือง ระยะทาง 8.1 กม. 7) อ่างเก็บน้ำห้วยตุ่น ต.ตุ่น อ.เมือง ระยะทาง 8.2 กม. 8) อ่างเก็บน้ำแม่ณาเรือ ต.แม่ณาเรือ อ.เมือง ระยะทาง 8.9 กม. 9) ลำห้วยแม่ใส ต.แม่ใส อ.เมือง ระยะทาง 5.8 กม. 10) อ่างเก็บน้ำบ้านโซ้ ต.แม่ณาเรือ อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 11) อ่างเก็บน้ำแม่ต้า ต.แม่กา อ.เมือง ระยะทาง 17.3 กม. 12) อ่างเก็บน้ำแม่ใจ ต.เจริญราษฎร์ อ.แม่ใจ ระยะทาง 9 กม. 13) ลำห้วยชมพู ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ ระยะทาง 8.1 กม. 14) อ่างเก็บน้ำแม่สุก ต.แม่สุก อ.แม่ใจ ระยะทาง 8.7 กม.	มีระบบกระจายน้ำเข้าถึงพื้นที่เพาะปลูก 8,000 ไร่	พื้นที่การเกษตร 8,000 ไร่ ได้รับน้ำเสริมในการเพาะปลูก	โครงการชลประทานพะเยา	850.00	แผนหลัก กว๊านพะเยา (เดิม)

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ตารางที่ 6.5.2 (ต่อ)

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
2	โครงการ ปรับปรุงซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ตุ้มพร้อมระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ บ้านแม่ตุ้มเหนือ หมู่ที่ 6 ตำบลท่าจำปี อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา	1. ก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ กำลังรวมไม่น้อยกว่า 18.5 KW พร้อมอุปกรณ์ จำนวน 1 ชุด 2. ก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด 4 KW พร้อมอุปกรณ์ จำนวน 1 ชุด งานชุดลอกสระเก็บน้ำ จำนวน 1,193,000 ลบ.ม. แผลสูบน้ำ จำนวน 2 ชุด งานวางท่อส่งน้ำ ความยาวรวม 8,090 ม. ก่อสร้างอาคารจุดปล่อยน้ำ จำนวน 17 แห่ง	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 1.193 ล้าน ลบ.ม. มีประชาชนได้รับประโยชน์ 973ครัวเรือน และมีพื้นที่การเกษตรได้รับน้ำเพิ่ม 8,850 ไร่	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 1.193 ล้าน ลบ.ม. ประชาชน 973 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม และพื้นที่การเกษตร 8,850 ไร่ ได้รับน้ำเพิ่มขึ้น	สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1	90.125	แผนหลัก กว๊านพะเยา (เดิม) + TWP
3	ชุดลอกเปิดทางน้ำจากแหล่งน้ำต้นทุนห้วยแม่ตุ้ม หมู่ที่ 4,5 และหมู่ที่ 6	ชุดลอกแหล่งน้ำ ปริมาตร 0.011 ล้าน ลบ.ม.	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 0.011 ล้าน ลบ.ม. และมีประชาชนได้รับประโยชน์ 300 ครัวเรือน	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 0.011 ล้าน ลบ.ม. ประชาชน 300 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	ทต.ท่าจำปี	0.64	TWP
4	ชุดลอกร่องตม บ้านตมไร่ หมู่ที่ 8	ชุดลอกแหล่งน้ำปริมาตร 0.012 ล้าน ลบ.ม.	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 0.012 ล้าน ลบ.ม. และมีประชาชนได้รับประโยชน์	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 0.012 ล้าน ลบ.ม. ประชาชน 350ครัวเรือน มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	ทต.ท่าจำปี	0.713	TWP

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ตารางที่ 6.5.2 (ต่อ)

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
5	ขุดลอกเปิดทางน้ำจากแหล่งน้ำต้นทุนห้วยแม่ตุ๋่ม หมู่ที่ 4,5 และหมู่ที่ 6	ขุดลอกแหล่งน้ำ ปริมาตร 0.011 ล้าน ลบ.ม.	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 0.011 ล้าน ลบ.ม. และมีประชาชน 300 คน ได้รับประโยชน์ 300 ครอบครัว	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 0.011 ล้าน ลบ.ม. ประชาชน 300 ครอบครัว มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	ทต.ท่าจำปี	0.64	TWP
6	งานก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ตำบลท่าจำปี อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา	สระเก็บน้ำเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรม	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 0.008 ล้าน ลบ.ม. และมีประชาชน 6 คน ได้รับประโยชน์ 6 ครอบครัว	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 0.008 ล้าน ลบ.ม. ประชาชน 6 ครอบครัว มีแหล่งน้ำเพิ่มเติม	กรมพัฒนาที่ดิน	0.146	TWP
7	ก่อสร้างรางระบายน้ำ คสล. หมู่ที่ 11 รูปตัวยู แบบไม่มีฝापิด สายลำเหมืองกองควาย	ก่อสร้างระบบระบายน้ำ	ประชาชน 550 คน ได้รับประโยชน์ 550 ครอบครัว	ประชาชน 550 ครอบครัว ได้รับประโยชน์จากการลดปัญหาน้ำท่วมลง	ทต.ท่าจำปี	2.47	TWP

6.6 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลบ้านต้อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

6.6.1 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านต้อม

จากการดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำสาขา 13 ลำน้ำ นั้น กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำห้วยน้ำลึก ได้ร่วมกันระบุปัญหา-สาเหตุ และความต้องการที่จะพัฒนาเกี่ยวกับทรัพยากรแหล่งน้ำ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.6.1

ตารางที่ 6.6.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านต้อม

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
1	น้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร	1.1) ต้องการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ 1.2) ต้องการสร้างฝายชะลอน้ำ ฝายเสริมระบบนิเวศ ฝายแกนดินซีเมนต์ 1.3) ต้องการปลูกต้นไม้ทดแทน พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม	1.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ 1.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างฝายเสริมฯ ฝายต่างๆ 1.3) การพัฒนาโครงการปลูกจิตสำนึกสร้างจิตอาสา เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1.4) การพัฒนาโครงการปลูกป่า เพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสต่างๆ (ชอกกล้าไม่ได้จากกรมป่าไม้)	ทน และอื่นๆ ทุกหน่วยงาน อปท ป่าไม้ อุทยานฯ และอื่นๆ ทุกหน่วยงาน
2	ลำน้ำตื้นเขิน มีตะกอนดิน และวัชพืชปกคลุม	2.1) ต้องการขุดลอกลำห้วย	2.1) การพัฒนาโครงการขุดลอก	อปท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3	ฝายชำรุด คลองส่งน้ำชำรุด	3.1) ต้องการขุดลอกหน้าฝาย 3.2) ต้องการแก้ไขปรับปรุงซ่อมแซมฝายและคลองส่งน้ำที่ชำรุด	3.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกหน้าฝายปรับปรุงซ่อมแซมฝายฯ คลองส่งน้ำฯ	อปท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4	ไม่มีการบริหารจัดการน้ำที่ดี	4.1) ต้องการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ 4.2) ต้องการให้บังคับใช้กฎกติกาการจัดการการใช้ใช้อย่างเคร่งครัด	4.1) การพัฒนาโครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ การใช้กฎกติกาอย่างเคร่งครัด การแบ่งปันการใช้น้ำในแต่ละรอบให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ทำการเกษตร งดการเพาะปลูกในฤดูแล้งหรือปลูกพืชใช้น้ำน้อย	ทน อปท กลุ่มผู้ใช้น้ำ

6.6.2 แผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลบ้านต้อม

แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ของตำบลบ้านต้อม แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.6.2

ตารางที่ 6.6.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลบ้านต้อม

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
1	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำพื้นที่ตอนบน กว๊านพะเยา จำนวน 14 แห่ง	ก่อสร้างฝายทดน้ำ ระบบส่งน้ำ ชุดลอกอ่างเก็บน้ำ ชุดลอกลำน้ำ และสถานีสูบน้ำ ของ 1) อ่างเก็บน้ำแม่ปืม ต.แม่ปืม อ.เมือง ระยะทาง 12.5 กม. 2) อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ตุ้ม ต.ท่าจำปี อ.เมือง ระยะทาง 9.7 กม. 3) อ่างเก็บน้ำห้วยบง ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 5.6 กม. 4) ลำห้วยแม่ต้า (ห้วยเอือก) ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 5) ลำน้ำห้วยลึก ต.บ้านต้อม อ.เมือง ระยะทาง 8กม. 6) อ่างเก็บน้ำแม่ต้อม ต.ต้อม อ.เมือง ระยะทาง 8.1 กม. 7) อ่างเก็บน้ำห้วยตุ่น ต.ตุ่น อ.เมือง ระยะทาง 8.2 กม. 8) อ่างเก็บน้ำแม่เนาเรือ ต.แม่เนาเรือ อ.เมือง ระยะทาง 8.9 กม. 9) ลำห้วยแม่ใส ต.แม่ใส อ.เมือง ระยะทาง 5.8 กม. 10) อ่างเก็บน้ำบ้านโ้ ต.แม่เนาเรือ อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 11) อ่างเก็บน้ำแม่ต้า ต.แม่กา อ.เมือง ระยะทาง 17.3 กม. 12) อ่างเก็บน้ำแม่ใจ ต.เจริญราษฎร์ อ.แม่ใจ ระยะทาง 9 กม. 13) ลำห้วยชมพู ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ ระยะทาง 8.1 กม. 14) อ่างเก็บน้ำแม่สุก ต.แม่สุก อ.แม่ใจ ระยะทาง 8.7 กม.	มีระบบกระจายน้ำเข้าถึงพื้นที่เพาะปลูก 8,000 ไร่	พื้นที่การเกษตร 8,000 ไร่ ได้รับน้ำเสริมในการเพาะปลูก	โครงการชลประทานพะเยา	850.00	แผนหลัก กว๊านพะเยา (เดิม)

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ตารางที่ 6.6.2 (ต่อ)

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
2	จัดหาน้ำประปา/ขยายเขตประปา ต.บ้านต๋อม อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา	วางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ	ประชาชนมีน้ำอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ 80 ครั้วเรือน	มีประชาชน 80 ครั้วเรือน มีน้ำอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ	ทต.บ้านต๋อม	1.60	แผนพัฒนาท้องถิ่น
	งานวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ หมู่ 13 ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา	วางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ	ประชาชนมีน้ำอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ 5 ครั้วเรือน	มีประชาชน 5 ครั้วเรือน มีน้ำอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ	กปภ.สาขาพะเยา	0.085	แผนหลัก กว๊านพะเยา (เดิม) + TWP
3	โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่ม-ดอน ตำบลบ้านต๋อม ตำบลสันป่าม่วง ตำบลบ้านสาวง ตำบลบ้านต๋อน ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	1.ฝ่ายชลอนน้ำกระสอบปูนทราย 2.ปรับปรุงแปลงนา ลักษณะที่ 1,2,3 3.ทางลำเลียงในไร่นา ,ท่อระบายน้ำ	มีประชาชนได้รับประโยชน์ 300 ครั้วเรือน และมีพื้นที่การเกษตรได้รับน้ำเพิ่ม 3,000 ไร่	มีประชาชน 300 ครั้วเรือน ได้รับประโยชน์ และพื้นที่การเกษตร 3,000 ไร่ ได้รับน้ำเพิ่มขึ้น	สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา	5.00	แผนหลัก กว๊านพะเยา (เดิม)
4	งานก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา	สระเก็บน้ำเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรม	มีแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้นจำนวน 0.010 ล้าน ลบ.ม.	เพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำได้ 0.010 ล้าน ลบ.ม.	กรมพัฒนาที่ดิน	0.165	TWP
5	วางท่อระบายน้ำ คสล. พร้อมบ่อพัก	ก่อสร้างระบบระบายน้ำ	ประชาชนได้รับประโยชน์ 30 ครั้วเรือน	ประชาชน 30 ครั้วเรือน ได้รับประโยชน์จากการลดปัญหาน้ำท่วมลง	ทต.บ้านต๋อม	0.001	TWP

ตารางที่ 6.6.2 (ต่อ)

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
6	ก่อสร้างรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก	ก่อสร้างระบบระบายน้ำ	ประชาชนได้รับประโยชน์ 50 ครัวเรือน	ประชาชน 50 ครัวเรือนได้รับประโยชน์จากการลดปัญหาน้ำท่วมลง	ทต.บ้านด้อม	7.335	TWP

6.7 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นพูนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลบ้านด้า อำเภอมือง จังหวัดพะเยา

6.7.1 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านด้า

จากการดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำสาขา 13 ลำน้ำ นั้น กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำห้วยแม่ต้า ได้ร่วมกันระบุปัญหา-สาเหตุ และความต้องการที่จะพัฒนาเกี่ยวกับทรัพยากรแหล่งน้ำ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.7.1

ตารางที่ 6.7.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านด้า

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
1	1.1) แหล่งน้ำตื้นเขิน 1.2) ป่าไม้เหลือน้อย 1.3) ภัยจากไฟป่า และ น้ำท่วมดินโคลนถล่ม	1.1) ต้องการขุดลอกลำห้วย 1.2) ต้องการสร้างจิตสำนึกในการรักป่า รักน้ำ สร้างพื้นที่ป่าชุมชน 1.3) ต้องการกำหนดการเฝ้าระวังป้องกันทั้งการเกิดไฟป่า และ น้ำป่าไหลหลาก	1.1) การพัฒนาโครงการขุดลอก 1.2) การพัฒนาโครงการปลูกป่า , ให้ความรู้ สร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนเยาวชน ในพื้นที่ 1.3) การพัฒนาโครงการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายเฝ้าระวัง การใช้กฎกติกาการจัดการการใช้น้ำอย่างเคร่งครัด 1.4) สร้างเครื่องเตือนภัยป้องกันเหตุดินโคลนถล่ม	ทน อปท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อปท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทน
2	ฝายชำรุด	2.1) ต้องการปรับปรุงซ่อมแซมฝายที่ชำรุด	2.1) การพัฒนาโครงการปรับปรุงซ่อมแซมฝายฯ	อปท ทน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 6.7.1 (ต่อ)

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
3	หน้าฝายตื้นเขิน , ลำห้วยตื้นเขิน	3.1) ต้องการขุดลอกหน้าฝาย และลำห้วย ลำเหมือง	3.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกลำเหมือง ลำห้วย	อปท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4	น้ำเสียจากการทำการเกษตร การเลี้ยงปลา	4.1) ต้องมีการจัดการขยะสารเคมี ก่อนปล่อยลงสู่ลำน้ำ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาน้ำเสีย	4.1) การพัฒนาโครงการปลูกจิตสำนึก สร้างจิตอาสา เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างบ่อดักตะกอนน้ำใช้ในครัวเรือน น้ำเสียในหมู่บ้าน	ทุกหน่วยงาน

6.7.2 แผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลบ้านต้า

แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ของตำบลบ้านต้า แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.7.2

ตารางที่ 6.7.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลบ้านต้า

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
1	ก่อสร้างประปา/ขยายเขตประปา ต.บ้านต้า อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา	วางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ	ประชาชนมีน้ำอุปโภค บริโภคอย่างเพียงพอ 257 ครัวเรือน	มีประชาชน 257 ครัวเรือน มีน้ำอุปโภค บริโภคอย่างเพียงพอ	กปภ. สาขาพะเยา	5.140	แผนพัฒนาท้องถิ่น

6.8 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลบ้านต๋อน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

6.8.1 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านต๋อน

จากการดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำสาขา 13 ลำน้ำ นั้น กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำห้วยแม่ต๋อน ได้ร่วมกันระบุปัญหา-สาเหตุ และความต้องการที่จะพัฒนาเกี่ยวกับทรัพยากรแหล่งน้ำ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.8.1

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ตารางที่ 6.8.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านต๋อน

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
1	น้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร	1.1) ต้องการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ 1.2) ต้องการสร้างฝายชะลอน้ำ ฝายเสริมระบบนิเวศ ฝายแกนดินซีเมนต์ 1.3) ต้องการปลูกต้นไม้ทดแทน พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม	1.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ 1.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างฝายเสริมฯ ฝายต่างๆ 1.3) การพัฒนาโครงการปลูกป่า เพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสต่างๆ (ขอกำลั้ไม่ได้จากกรมป่าไม้)	ชล ทุกหน่วยงาน อปท ป่าไม้ อุทยานฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2	ไม่มีคลองส่งน้ำ ส่งน้ำเข้าพื้นที่การเกษตร ม.6 ม.11	2.1) ต้องการก่อสร้างระบบส่งน้ำด้วยท่อ รางคสล.	2.1) การพัฒนาโครงการระบบกระจายน้ำ	ทน ชป อปท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3	3.1) มีขยะ เศษไม้ เศษวัชพืชไหลมาตันน้ำ 3.2) ลำน้ำตื้นเขิน มีตะกอนดิน และวัชพืชปกคลุม	3.1) ต้องการขุดลอกลำห้วย ขุดลอกหน้าฝาย 3.2) ต้องการแก้ไขปรับปรุงซ่อมแซมฝายที่ชำรุด 3.3) ต้องการสร้างจิตสำนึกในการรักษาน้ำ	3.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกต่างๆ 3.2) การพัฒนาโครงการปรับปรุงซ่อมแซมฝาย ก่อสร้างฝายทดแทน 3.3) การพัฒนาโครงการปลูกจิตสำนึกสร้างจิตอาสา เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3.4) การพัฒนาโครงการปลูกป่า เพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสต่างๆ (ขอกำลั้ไม่ได้จากกรมป่าไม้)	อปท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อปท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทุกหน่วยงาน อปท ป่าไม้ อุทยานฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.8.2 แผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลบ้านต๋อน

แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ของตำบลบ้านต๋อน แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.8.2

ตารางที่ 6.8.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลบ้านต๋อน

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
1	โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่ม-ดอน ตำบลบ้านต๋อน ตำบลสันป่าม่วง ตำบลบ้านสาข ตำบลบ้านต๋อน ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	1.ฝ่ายชะลอน้ำกระสอบปูละทราย 2.ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 1,2,3 3.ทางลำเลียงในไร่นา,ท่อระบายน้ำ	มีประชาชนได้รับประโยชน์ 300ครัวเรือน และมีพื้นที่การเกษตรได้รับน้ำเพิ่ม 3,000 ไร่	มีประชาชน 300 ครัวเรือนได้รับประโยชน์ และพื้นที่การเกษตร 3,000 ไร่ได้รับน้ำเพิ่มขึ้น	สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา	5.00	แผนหลัก กว๊านพะเยา (เดิม)

6.9 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลแม่ณาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

6.9.1 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลแม่ณาเรื่อ

จากการดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำสาขา 13 ลำน้ำ นั้น กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำห้วยแม่ณาเรื่อและห้วยไซ ได้ร่วมกันระบุปัญหา-สาเหตุ และความต้องการที่จะพัฒนาเกี่ยวกับทรัพยากรแหล่งน้ำ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.9.1

ตารางที่ 6.9.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลแม่ณาเรื่อ

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
1	1.1) อ่างเก็บน้ำดินเงิน 1.2) แหล่งเก็บกักน้ำ (แก้มลิง) มีน้อย 1.3) น้ำไม่เพียงพอต่อการใช้น้ำ	1.1) ต้องการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ 1.2) ต้องการหาพื้นที่เพื่อก่อสร้างแหล่งเก็บกักน้ำ 1.3) ต้องการก่อสร้างถังเก็บน้ำสำรอง 1.4) ต้องการฟื้นฟูป่าต้นน้ำ สร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อรักษาน้ำไว้ในป่าและในดินในมากและนานที่สุด	1.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ 1.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างแก้มลิง ฯลฯ 1.3) การพัฒนาโครงการก่อสร้างถังเก็บน้ำ ฯลฯ 1.4) การพัฒนาโครงการปลูกป่า 1.5) การพัฒนาโครงการสร้างฝายชะลอน้ำ ฝายแกนดินซีเมนต์ 1.6) การพัฒนาโครงการสร้างจิตสำนึกในการรักและหวงแหนป่า และ น้ำ	ทน ทน อปท และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ป่าไม้ อุทยานฯ อปท และอื่นๆ ทุกหน่วยงาน ทุกหน่วยงาน ทุกหน่วยงาน

ตารางที่ 6.9.1 (ต่อ)

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
2	ไม่มีกฎกติกาการจัดการใช้น้ำ	2.1) ต้องการการบริหารจัดการน้ำ ที่ชัดเจน มีการจัดแบ่งน้ำอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง	2.1) การพัฒนาโครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ การใช้กฎกติกาการจัดการการใช้น้ำอย่างเคร่งครัดการแบ่งปันการใช้น้ำในแต่ละรอบให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ทำการเกษตร	อปท ทน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3	ฝายกั้นลำห้วยมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.1) ต้องการปรับปรุงซ่อมแซมฝายที่ชำรุด 3.2) ต้องการก่อสร้างฝายเพิ่มเติม	3.1) การพัฒนาโครงการปรับปรุงซ่อมแซมฝายเดิม 3.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างฝายใหม่	อปท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อปท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4	น้ำเสียจากการทำการเกษตร การเลี้ยงปลา	4.1) ต้องมีการจัดการขยะสารเคมี ก่อนปล่อยลงสู่ลำน้ำ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาน้ำเสีย	4.1) การพัฒนาโครงการปลูกจิตสำนึกสร้างจิตอาสา เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างบ่อดักตะกอนน้ำใช้ในครัวเรือน น้ำเสียในหมู่บ้าน	ทุกหน่วยงาน
5	5.1) อ่างเก็บน้ำตื้นเขิน 5.2) แหล่งเก็บกักน้ำ (แก้มลิง) มีน้อย 5.3) น้ำไม่เพียงพอต่อต้องการใช้น้ำ	5.1) ต้องการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ 5.2) ต้องการหาพื้นที่เพื่อก่อสร้างแหล่งเก็บกักน้ำ 5.3) ต้องการก่อสร้างถึงเก็บน้ำสำรอง 5.4) ต้องการฟื้นฟูป่าต้นน้ำ สร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อรักษาน้ำไว้ในป่าและในดินในมากและนานที่สุด	5.1) การพัฒนาโครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ 5.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างแก้มลิง ฯลฯ 5.3) การพัฒนาโครงการก่อสร้างถึงเก็บน้ำ ฯลฯ 5.4) การพัฒนาโครงการปลูกป่า 5.5) การพัฒนาโครงการสร้างฝายชะลอน้ำ ฝายแกนดินซีเมนต์ 5.6) การพัฒนาโครงการสร้างจิตสำนึกในการรักและหวงแหนป่า และ น้ำ	ทน ทน อปท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ป่าไม้ อุทยานฯ อปท และอื่นๆ ทุกหน่วยงาน ทุกหน่วยงาน ทุกหน่วยงาน
6	ไม่มีกฎกติกาการจัดการการใช้น้ำ	6.1) ต้องการการบริหารจัดการน้ำ ที่ชัดเจน มีการจัดแบ่งน้ำอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง	6.1) การพัฒนาโครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ การใช้กฎกติกาการจัดการการใช้น้ำอย่างเคร่งครัด การแบ่งปันการใช้น้ำในแต่ละรอบให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ทำการเกษตร	อปท ทน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7	ฝายกั้นลำห้วยมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ	7.1) ต้องการปรับปรุงซ่อมแซมฝายที่ชำรุด 7.2) ต้องการก่อสร้างฝายเพิ่มเติม	7.1) การพัฒนาโครงการปรับปรุงซ่อมแซมฝายเดิม 7.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างฝายใหม่	อปท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อปท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 6.9.1 (ต่อ)

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
6	น้ำเสียจากการทำการเกษตร การเลี้ยงปลา	8.1) ต้องมีการจัดการขยะสารเคมี ก่อนปล่อยลงสู่ลำน้ำ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาน้ำเสีย	8.1) การพัฒนาโครงการปลูกจิตสำนึกสร้างจิตอาสา เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างบ่อดักตะกอนน้ำใช้ในครัวเรือน น้ำเสียในหมู่บ้าน	ทุกหน่วยงาน

6.9.2 แผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลแม่่นาเรื่อ

แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ของตำบลแม่่นาเรื่อ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.9.2

ตารางที่ 6.9.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลแม่่นาเรื่อ

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
1	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำพื้นที่ตอนบน กว๊านพะเยา จำนวน 14 แห่ง	ก่อสร้างฝายทดน้ำ ระบบส่งน้ำ ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ขุดลอกลำน้ำ และสถานีสูบน้ำ ของ 1) อ่างเก็บน้ำแม่ปืม ต.แม่ปืม อ.เมือง ระยะทาง 12.5 กม. 2) อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ตุ้ม ต.ท่าจำปี อ.เมือง ระยะทาง 9.7 กม. 3) อ่างเก็บน้ำห้วยบง ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 5.6 กม. 4) ลำห้วยแม่ต้า (ห้วยเอือก) ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 5) ลำน้ำห้วยลึก ต.บ้านต๋อม อ.เมือง ระยะทาง 8 กม. 6) อ่างเก็บน้ำแม่ต๋อม ต.ต๋อม อ.เมือง ระยะทาง 8.1 กม. 7) อ่างเก็บน้ำ	มีระบบกระจายน้ำเข้าถึงพื้นที่เพาะปลูก 8,000 ไร่	พื้นที่การเกษตร 8,000 ไร่ ได้รับน้ำเสริมในการเพาะปลูก	โครงการชลประทานพะเยา	850.00	แผนหลัก กว๊านพะเยา (เดิม)

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

		ห้วยตุ่น ต.ตุ่น อ.เมือง ระยะทาง 8.2 กม. 8) อ่าง เก็บน้ำแม่ณาเรือ ต.แม่ณา เรือ อ.เมือง ระยะทาง 8.9 กม. 9) ลำห้วยแม่ใส ต.แม่ ใส อ.เมือง ระยะทาง 5.8 กม. 10) อ่างเก็บน้ำบ้านไ้ ต.แม่ณาเรือ อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 11) อ่างเก็บน้ำแม่ตำ ต.แม่กา อ.เมือง ระยะทาง 17.3 กม. 12) อ่างเก็บน้ำแม่ใจ ต.เจริญราษฎร์ อ.แม่ใจ ระยะทาง 9 กม. 13) ลำ ห้วยชมพู ต.ศรีถ้อย อ.แม่ ใจ ระยะทาง 8.1 กม. 14) อ่างเก็บน้ำแม่สุก ต.แม่สุก อ.แม่ใจ ระยะทาง 8.7 กม.					
2	ก่อสร้างประปา/ ขยายเขตประปา ต. แม่ณาเรือ อ.เมือง พะเยา จ.พะเยา	วางท่อขยายเขตจำหน่าย น้ำ	ประชาชนมี น้ำอุปโภค บริโภคอย่าง เพียงพอ 126 ครัวเรือน	มีประชาชน 126 ครัวเรือน มี น้ำอุปโภค บริโภคอย่าง เพียงพอ	อบต.แม่ณา เรือ	2.520	แผนพัฒนา ท้องถิ่น
3	ก่อสร้างฝายดิน ซีเมนต์ลำน้ำห้วยไ้ หมู่ที่ 2 (จุดที่ 1) ตำบลแม่ณาเรือ อ. เมือง จ.พะเยา	เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ใน การเกษตรและแก้ปัญหา ภัยแล้ง	ฝายดิน ซีเมนต์สูง 1 เมตร สันฝาย กว้าง 2 เมตร ความยาวสัน ฝาย 7 เมตร	มีน้ำไว้ใช้ใน การเกษตร และ แก้ปัญหาภัย แล้ง	อบต.แม่ณา เรือ	1.40	แผนพัฒนา ท้องถิ่น
4	ก่อสร้างฝายดิน ซีเมนต์ลำน้ำห้วยไ้ หมู่ที่ 2 (จุดที่ 2) ตำบลแม่ณาเรือ อ. เมือง จ.พะเยา	เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ใน การเกษตรและแก้ปัญหา ภัยแล้ง	ฝายดิน ซีเมนต์สูง 1 เมตร สันฝาย กว้าง 2 เมตร ความยาวสัน ฝาย 10 เมตร	มีน้ำไว้ใช้ใน การเกษตร และ แก้ปัญหาภัย แล้ง	อบต.แม่ณา เรือ	1.60	แผนพัฒนา ท้องถิ่น

ตารางที่ 6.9.2 (ต่อ)

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
5	ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบประปาหมู่บ้านสันขี้เหล็ก ตำบลแม่ณาเรือ อ.เมือง จ. พะเยา	เพื่อให้ประชาชนมีน้ำไว้ใช้ในการอุปโภค-บริโภค อย่างเพียงพอตลอดปี	จำนวน 1 แห่ง	ประชาชนมีน้ำไว้ใช้ในการอุปโภค-บริโภคอย่างเพียงพอตลอดปี	อบต.แม่ณาเรือ	2.00	แผนพัฒนาท้องถิ่น
6	ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบประปาหมู่บ้านแม่ณาเรือ ตำบลแม่ณาเรือ อ.เมือง จ. พะเยา	เพื่อให้ประชาชนมีน้ำไว้ใช้ในการอุปโภค-บริโภค อย่างเพียงพอตลอดปี	จำนวน 1 แห่ง	ประชาชนมีน้ำไว้ใช้ในการอุปโภค-บริโภคอย่างเพียงพอตลอดปี	อบต.แม่ณาเรือ	2.00	แผนพัฒนาท้องถิ่น
7	ฝายแกนดินซีเมนต์ 13 ลำน้ำสาขา (ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ)	เพื่อให้ประชาชนมีน้ำไว้ใช้ในการอุปโภค-บริโภค อย่างเพียงพอตลอดปี	จำนวนอย่างน้อย 13 แห่ง	ประชาชนมีน้ำไว้ใช้ในการอุปโภค-บริโภคอย่างเพียงพอตลอดปี	อปท. 13 แห่ง	3.90	แผนพัฒนาท้องถิ่น

6.10 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และแผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

6.10.1 ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลแม่ใส

จากการดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำสาขา 13 ลำน้ำ นั้น กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำห้วยแม่ใส ได้ร่วมกันระบุปัญหา-สาเหตุ และความต้องการที่จะพัฒนาเกี่ยวกับทรัพยากรแหล่งน้ำ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6.10.1

ตารางที่ 6.10.1 ปัญหา-สาเหตุ และความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ตำบลบ้านด้อม

ที่	ปัญหา-สาเหตุ	ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่สามารถให้สนับสนุน
1	น้ำเสียจากครัวเรือน ชุมชน และ การเกษตร	1.1) ต้องการก่อสร้างบ่อ บำบัดน้ำเสียในระดับ ครัวเรือน และระดับ ชุมชน	1.1) การพัฒนาโครงการก่อสร้างบ่อบำบัด น้ำเสีย 1 แห่ง ต่อ 1 ครัวเรือน 1.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างบ่อบำบัด น้ำเสียในตลาด 1 แห่งต่อ 1 ชุม 1.3) การพัฒนาโครงการก่อสร้างระบบ บำบัดน้ำเสียในลำคลอง(กักกันขยะพัฒนา)	อปท อปท และอื่นๆ อปท และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
2	น้ำไม่เพียงพอต่อ ความต้องการใช้น้ำ	2.1) ต้องการขุดลอก หนองน้ำ สระน้ำ อ่างเก็บ น้ำ ในพื้นที่ 2.2) ต้องการการ สนับสนุนการก่อสร้าง/ขุด ลอก อ่างเก็บน้ำในพื้นที่ ต้นน้ำ 2.3) ผันน้ำจากก๊ว พะเยามาใช้ในพื้นที่ 2.4) ต้องการการบริหาร จัดการน้ำที่ชัดเจน จัดการน้ำอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง 2.5) ต้องการก่อสร้าง แหล่งเก็บกักน้ำสำรอง แก้มลิง ธ.น้ำใต้ดิน	2.1) การพัฒนาโครงการขุดลอก 2.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้าง/ขุดลอก อ่างเก็บน้ำในพื้นที่ต้นน้ำ 2.3) โครงการผันน้ำจากก๊วพะเยาด้วย ไฟฟ้า 2.4) โครงการระบบกระจายน้ำพลังงาน แสงอาทิตย์จากก๊วพะเยา 2.5) โครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ , การใช้ กฎกติกาอย่างเคร่งครัด , การแบ่งปันการ ใช้น้ำในแต่ละรอบให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ทำ การเกษตร 2.6) การพัฒนาโครงการก่อสร้างฝายต่างๆ 2.7) การพัฒนาโครงการก่อสร้างแก้มลิง 2.8) การพัฒนาโครงการธนาคารน้ำใต้ดิน	อปท และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ชล ทน และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ชล ทน ชล ทน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3	น้ำท่วม	3.1) ต้องการก่อสร้าง/ขุด ลอก เส้นทางระบายน้ำ 3.2) ต้องการทำคันดิน ป้องกันน้ำล้นตลิ่ง	3.1) การพัฒนาโครงการปรับปรุงซ่อมแซม ฝายเดิม 3.2) การพัฒนาโครงการก่อสร้างฝายใหม่ 3.3) การพัฒนาโครงการป้องกันน้ำล้นตลิ่ง	อปท และอื่นๆ โยธาธิการฯและอื่นๆ

6.10.2 แผนพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำ ตำบลแม่ใส

แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ของตำบลแม่ใส แสดงรายละเอียดดัง
ตารางที่ 6.10.2

ตารางที่ 6.10.2 แผนงาน/โครงการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูลำน้ำ 13 สาขา ตำบลแม่ใส

ที่	แผนงาน	ลักษณะโครงการ	ผลประโยชน์ที่ได้รับ	ตัวชี้วัด	หน่วยงานหลัก	วงเงิน (ล้านบาท)	ที่มา
1	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำพื้นที่ตอนบน กว๊านพะเยา จำนวน 14 แห่ง	ก่อสร้างฝายทดน้ำ ระบบส่งน้ำ ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ขุดลอกลำน้ำ และสถานีสูบน้ำ ของ 1) อ่างเก็บน้ำแม่ปืม ต.แม่ปืม อ.เมือง ระยะทาง 12.5 กม. 2) อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ตุ้ม ต.ท่าจำปี อ.เมือง ระยะทาง 9.7 กม. 3) อ่างเก็บน้ำห้วยบง ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 5.6 กม. 4) ลำห้วยแม่ต้า (ห้วยเอือก) ต.ต้า อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 5) ลำน้ำห้วยลึก ต.บ้านต๋อม อ.เมือง ระยะทาง 8 กม. 6) อ่างเก็บน้ำแม่ต๋อม ต.ต๋อม อ.เมือง ระยะทาง 8.1 กม. 7) อ่างเก็บน้ำห้วยตุ่น ต.ตุ่น อ.เมือง ระยะทาง 8.2 กม. 8) อ่างเก็บน้ำแม่่นาเรือ ต.แม่่นาเรือ อ.เมือง ระยะทาง 8.9 กม. 9) ลำห้วยแม่ใส ต.แม่ใส อ.เมือง ระยะทาง 5.8 กม. 10) อ่างเก็บน้ำบ้านไ้ ต.แม่่นาเรือ อ.เมือง ระยะทาง 9.8 กม. 11) อ่างเก็บน้ำแม่ต้า ต.แม่กา อ.เมือง ระยะทาง 17.3 กม. 12) อ่างเก็บน้ำแม่ใจ ต.เจริญราษฎร์ อ.แม่ใจ ระยะทาง 9 กม. 13) ลำ	มีระบบกระจายน้ำ เข้าถึงพื้นที่เพาะปลูก 8,000 ไร่	พื้นที่การเกษตร 8,000 ไร่ ได้รับน้ำเสริมในการเพาะปลูก	โครงการชลประทานพะเยา	850.00	แผนหลัก กว๊านพะเยา (เดิม)

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

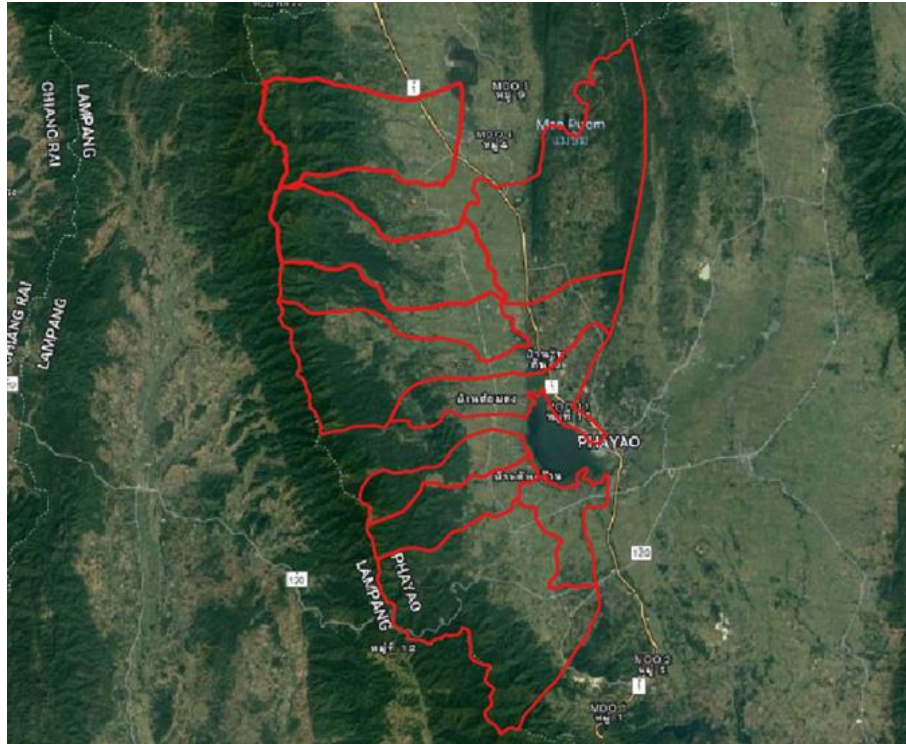
		ห้วยชมพู ต.ศรีถ้อย อ.แม่ ใจ ระยะทาง 8.1 กม. 14) อ่างเก็บน้ำแม่สุก ต. แม่สุก อ.แม่ใจ ระยะทาง 8.7 กม.					
2	ฝายแกนดินซีเมนต์ 13 ลำน้ำสาขา (ต้น น้ำ กลางน้ำ ปลาย น้ำ)	เพื่อให้ประชาชนมีน้ำไว้ ใช้ในการอุปโภค-บริโภค อย่างเพียงพอตลอดปี	จำนวนอย่าง น้อย 13 แห่ง	ประชาชนมี น้ำไว้ใช้ใ การอุปโภค- บริโภคอย่าง เพื่ ย ง พ อ ตลอดปี	อปท. 13 แห่ง	3.90	แผนพัฒนา ท้องถิ่น

บทที่ 7

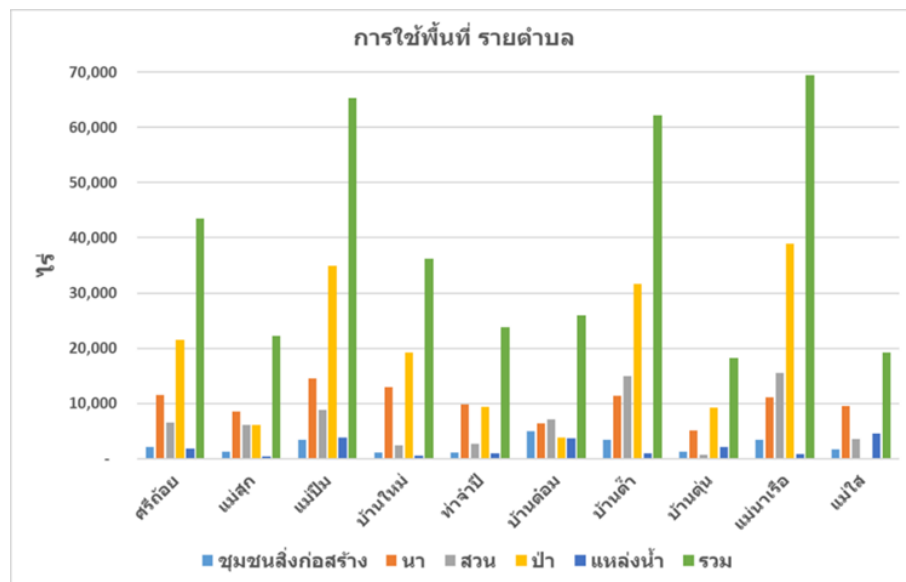
สรุปและข้อเสนอแนะ

โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ การพัฒนาศักยภาพของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในการบริหารจัดการและดูแลรักษาแหล่งน้ำทั้งในลำน้ำสาขาและกว๊านพะเยาอย่างยั่งยืน เพื่อให้โครงการบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินโครงการจึงได้แบ่งวัตถุประสงค์หลักออกเป็นเป้าหมายของโครงการ 3 ข้อด้วยกัน คือ (1) ชุมชนในพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบและยั่งยืน (2) มีแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงฟื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำให้มีความสอดคล้องกับสภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมในชุมชนบริเวณรอบกว๊านพะเยา (3) สรุปข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของชุมชนในพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา โดยมีพื้นที่ดำเนินโครงการ 13 ลำน้ำที่มีผลกระทบต่อสภาพน้ำของกว๊านพะเยาคือ ห้วยชมพู น้ำแม่ใจ ห้วยบง น้ำแม่จั่ว น้ำแม่สุก ห้วยแม่เหียง ห้วยแม่ต๋ม ห้วยน้ำลึก ห้วยแม่ต้า ห้วยแม่ตุน ห้วยแม่ณาเรือ ห้วยโซ้ และห้วยแม่ใส

อย่างไรก็ตามการดำเนินงานในส่วนของการบริหารจัดการและพัฒนาปรับปรุงฟื้นฟูพื้นที่ ตามเป้าหมายของโครงการในข้อที่ (1) และ (2) จำเป็นต้องอาศัยการทำงานอย่างใกล้ชิดร่วมกับฝ่ายปกครองและทางท้องถิ่น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องจัดกลุ่มพื้นที่ดำเนินโครงการทั้ง 13 ลำน้ำ ตามขอบเขตการปกครองและการบริหารท้องถิ่น โดยมีพื้นที่ครอบคลุม 10 ตำบล ใน 2 อำเภอคือ อ.เมืองพะเยา และ อ.แม่ใจ แสดงในรูปที่ 7-ก มีรายละเอียดดังนี้ **1 ตำบลศรีถ้อย** พื้นที่ศึกษาคือห้วยชมพู และน้ำแม่ใจ **2 ตำบลแม่ปืม** พื้นที่ศึกษาคือห้วยบง **3 ตำบลแม่สุก** พื้นที่ศึกษาคือน้ำแม่จั่ว และน้ำแม่สุก **4 ตำบลบ้านใหม่** พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่เหียง **5 ตำบลท่าจำปี** พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ต๋ม **6 ตำบลบ้านต๋อม** พื้นที่ศึกษาคือห้วยน้ำลึก **7 ตำบลบ้านต้า** พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ต้า **8 ตำบลบ้านตุน** พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ตุน **9 ตำบลแม่ณาเรือ** พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ณาเรือ และห้วยโซ้ **10 ตำบลแม่ใส** พื้นที่ศึกษาคือห้วยแม่ใส พื้นที่ดำเนินการหากแยกรายตำบล พบว่ามีลักษณะเหมือนกันคือวางตัวตามยาว ของแนวลาดชันทางจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก โดยทิศตะวันตกเป็นแนวเทือกเขาตอยหลวง ทางทิศตะวันออกเป็นส่วนพื้นที่ท้ายน้ำ ติดกับหนองเล็งทราย ลำน้ำอิง และกว๊านพะเยา โดยพื้นที่ทางฝั่งตะวันออกเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง จึงใช้พื้นที่เป็นที่นา ตอนกลางของพื้นที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยและสวนผลไม้ **รูปที่ 7-ข** แสดงการเปรียบเทียบขนาดและการใช้ประโยชน์พื้นที่รายตำบล (ชุมชนสิ่งก่อสร้าง พื้นที่นา พื้นที่สวน พื้นที่ป่า และพื้นที่แหล่งน้ำ)

รูปที่ 7-ก พื้นที่ดำเนินการแยกรายตำบล

รูปที่ 7-ข ขนาดและการใช้ประโยชน์พื้นที่รายตำบล

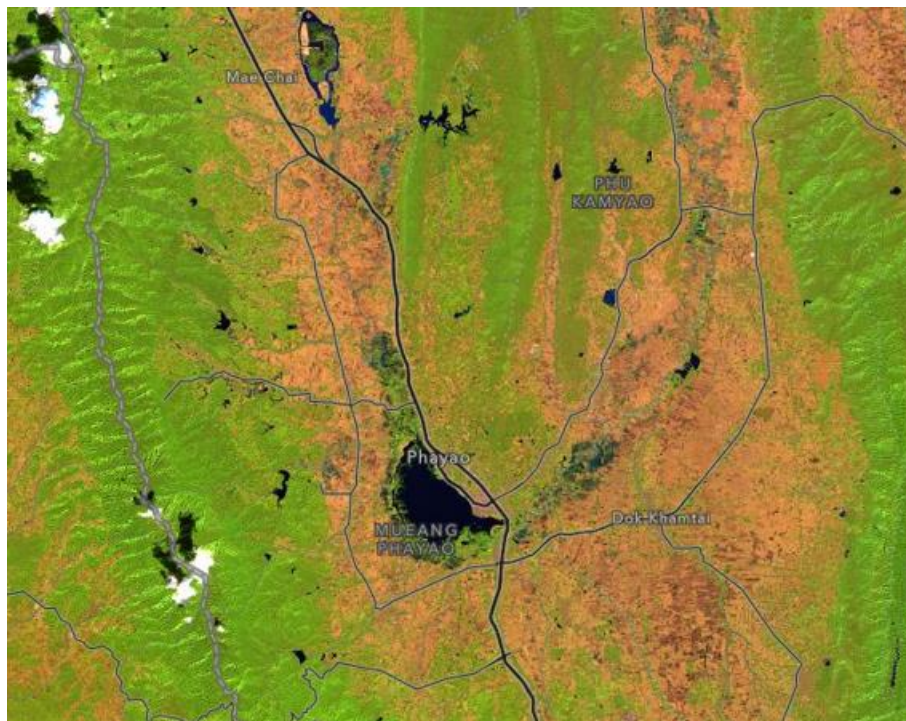
7.1 ภาพรวมสถานการณ์จัดการน้ำในพื้นที่ดำเนินการ

ภาพรวมของลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่ดำเนินโครงการทั้ง 10 ตำบล แสดงในรูปที่ 7.1 จากการแปลภาพถ่ายดาวเทียม Sentinel-2 ในช่วงเดือนมกราคม 2566 เห็นได้ว่าพื้นที่ฝั่งตะวันตกของพื้นที่

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบกว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์พื้นที่พุทธพยาน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

ดำเนินโครงการเป็นแนวเทือกเขาอุทยานแห่งชาติดอยหลวง โดยเส้นสันปันน้ำจะแบ่งพื้นที่ระหว่างจังหวัดลำปางและพะเยา โดยมีการเปลี่ยนแปลงค่าระดับความสูงของเส้นสันปันน้ำตั้งแต่ 900 ม. ถึง 1500 ม. มีอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กที่กระจายอยู่ตามเชิงเขา ที่มีค่าระดับความสูงช่วง 450 ม. ถึง 500 ม. โดยที่อ่างมีความจุตั้งแต่ 400,000 ลบ.ม. ถึง 2,000,000 ลบ.ม. ส่วนพื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยและพื้นที่นากระจายตัวในช่วงระดับความสูง 400 ม. ถึง 380 ม.

แม้ว่าภาพรวมลักษณะทางกายภาพของพื้นที่โครงการมีความคล้ายคลึงกัน แต่หากพิจารณาในรายละเอียดจะพบความแตกต่างและมีความหลากหลาย เช่น 1) ขนาดของพื้นที่รวมและพื้นที่ต้นน้ำของแต่ละตำบลมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยสามารถแบ่งออกเป็นสามกลุ่ม คือ กลุ่มแรกมีขนาดมากกว่า 60,000 ไร่ขึ้นไป มี 3 ตำบลคือ แม่ปืม บ้านต้า แม่นาเรื่อ กลุ่มสองมีพื้นที่มากกว่า 30,000 ไร่ มี 2 ตำบลคือ ศรีถ้อย และ บ้านใหม่ กลุ่มสามมีพื้นที่ประมาณ 20,000 ไร่ มี 5 ตำบลคือ แม่สุก ท่าจำปี บ้านต้อม บ้านตุน แม่ใส 2) สภาพความสมบูรณ์ของป่าต้นน้ำ 3) ขนาด จำนวน และสภาพของอ่างเก็บน้ำ 4) จำนวนลำห้วยและลำเหมืองสาขา 5) ความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำรวมถึงกลุ่มผู้ใหญ่บ้านและกำนัน 6) ความเข้าใจและแนวคิดในการทำงานของฝ่ายบริหารท้องถิ่น ความแตกต่างดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดสภาพและปัญหาของการจัดการน้ำในพื้นที่

รูปที่ 7.1 ลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่ดำเนินโครงการ

ในช่วงฤดูแล้งเกษตรในพื้นที่ปลูกพืชไร่ที่ใช้น้ำน้อยเช่นข้าวโพด จากการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มเกษตรกรทั้ง 13 ลำน้ำที่เข้าร่วมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติฯ พบตัวแทนกลุ่มเกษตรกรทั้ง 13 ลำน้ำมีความต้องการทำนาในฤดูแล้งถ้ามีน้ำต้นทุนเพียงพอ รายละเอียดในหัวข้อที่ 5.2.5 การทำการเกษตร ข้อ (18) อย่างไรก็ตามในปีที่ปริมาณน้ำต้นทุนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยจะเกิดปัญหาการจัดการน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่อยู่ต้นน้ำและท้ายน้ำ

ในช่วงฤดูฝนเกษตรกรในพื้นที่สามารถทำนาข้าวได้เต็มพื้นที่ แต่ในปีที่ปริมาณฝนสูงกว่าค่าเฉลี่ยพื้นที่ท้ายน้ำ จะประสบปัญหาน้ำท่วมขังเนื่องจากปริมาณน้ำในกว๊านพะเยาไม่สามารถระบายลงพื้นที่ท้ายน้ำได้ และมีปัญหาน้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมฉับพลันในบางพื้นที่ เช่นตำบลบ้านใหม่ และตำบลบ้านต้า

7.2 แนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำอย่างสอดคล้องกับสภาพทางกายภาพของพื้นที่ดำเนินโครงการ

แนวทางการคัดเลือกโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่เหมาะสมในพื้นที่ศึกษา โดยรวบรวมข้อเสนอจากตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติฯ ทั้ง 13 ลำน้ำ สามารถแบ่งประเภทความต้องการของตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำได้ 5 เรื่องด้วยกัน คือ 1) สร้างอ่างเก็บน้ำเพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม 2) การขุดลอกแหล่งน้ำ เช่นอ่างเก็บน้ำ ฝายกั้นน้ำ ลำเหมือง บ่อหรือสระเก็บน้ำ 3) สร้างและปรับปรุงระบบส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำเข้าพื้นที่เกษตรอย่างทั่วถึง ประกอบด้วย การทำฝายทดน้ำ คลองแยกซอย และการดาดคอนกรีตในลำห้วยและลำเหมือง 4) ระบบสูบน้ำจากแหล่งน้ำขนาดใหญ่ด้านท้ายพื้นที่ เช่นหนองเล็งทราย ลำน้ำอิง กว๊านพะเยา เข้าสู่พื้นที่นาด้านท้ายน้ำของทั้ง 10 ตำบล 5) ระบบประปาภูเขา

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาข้อเสนอทั้ง 5 ของตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำ จะพบว่าส่วนมากเป็นโครงการที่ต้องใช้งบประมาณสูงและโครงการบางลักษณะต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ที่อาจเกินศักยภาพของ อปท. มากไปกว่านั้นโครงการอ่างเก็บน้ำต้องหาตำแหน่งพื้นที่ที่เหมาะสม แต่ด้วยข้อจำกัดของสภาพพื้นที่ดำเนินการที่ไม่สามารถหาตำแหน่งพื้นที่ได้ ประกอบกับบริบทของแต่ละตำบลที่มีความหลากหลายทั้งในด้าน (1) ขนาดของพื้นที่และพื้นที่ต้นน้ำ (2) สภาพความสมบูรณ์ของป่าต้นน้ำ มีในพื้นที่ศึกษาความแตกต่างกัน มีป่าต้นน้ำของบางตำบลเช่น ต.บ้านใหม่ ต.บ้านต้า และ ต.บ้านต๋อน ที่เคยถูกบุกรุกซึ่งส่งผลให้สภาพน้ำหลากรุนแรงในช่วงฤดูฝน (3) สภาพของอ่างเก็บน้ำ ในแต่ละตำบลรวมถึงขนาดและจำนวนที่มี (4) จำนวนลำห้วยและลำเหมืองสาขา (5) ความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำรวมถึงกลุ่มผู้ใหญ่บ้านและกำนัน (6) ความเข้าใจและแนวคิดในการทำงานของฝ่ายบริหารท้องถิ่น ความหลากหลายดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดสภาพปัญหาพื้นที่ ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงความต้องการของตัวแทนกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำทั้ง 5 ข้อ และความหลากหลายของพื้นที่ทั้ง 6 ข้อ

จึงเสนอแนวทางที่เหมาะสมกับสภาพทางกายภาพของพื้นที่ดำเนินการโครงการและสอดคล้องกับความต้องการและเงื่อนไขที่มีอยู่ 2 แนวทางคือ (1) การส่งเสริมศักยภาพกลุ่มผู้ใช้น้ำและกลุ่มเจ้าหน้าที่อปท. และ (2) การพัฒนาฟื้นฟูสภาพพื้นที่ต้นน้ำ

(1) โครงการส่งเสริมศักยภาพกลุ่มผู้ใช้น้ำและกลุ่มเจ้าหน้าที่อปท.

ในการที่จะตอบสนองข้อเสนอของตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำทั้ง 5 ข้อได้นั้น จะต้องอาศัยความร่วมมือกันทำงาน โดย 1 ทางฝั่งตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำและผู้นำชุมชน ควรเสริมสร้างความเข้มแข็งจนเกิดการขยายผลไปสู่การมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของคนในชุมชน 2 ทางฝั่งผู้บริหารรวมทั้งเจ้าหน้าที่ของอปท. ควรสนับสนุนองค์ความรู้วิชาการ, เทคโนโลยี IOT ในการทำงานการจัดการน้ำ, และรูปแบบธุรกิจของการผลิตภัณฑ์การเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าของการใช้น้ำ 3 ส่งเสริมให้กลุ่มผู้ใช้น้ำและเจ้าหน้าที่อปท.ทำงานอย่างบูรณาการร่วมกัน เพื่อยกระดับเป็นองค์กรผู้ใช้น้ำจดทะเบียน โดยร่วมกันทำงานในภาคสนามเพื่อสำรวจทำผังน้ำตำบล วิเคราะห์ปริมาณน้ำต้นทุน ประเมินความต้องการใช้น้ำรายหมู่บ้าน วิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการน้ำออกมาอย่างเป็นระบบโดยเฉพาะอย่างยิ่งความเชื่อมโยงผลกระทบระหว่างพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และ พื้นที่ท้ายน้ำ เพื่อนำมากำหนดแนวคิดวิธีแก้ปัญหามานagementน้ำตำบล ตลอดจนเตรียมข้อมูลเพื่อพัฒนาแนวคิดดังกล่าวให้เป็นโครงการเพื่อขอรับงบประมาณในระบบ Thai Water Plan

(2) โครงการพัฒนาฟื้นฟูสภาพพื้นที่ต้นน้ำ

การพัฒนาฟื้นฟูสภาพพื้นที่ต้นน้ำเป็นความจำเป็นเร่งด่วน ในการที่จะสามารถชะลอน้ำส่วนเกินในช่วงฤดูฝนไว้ในฤดูแล้งได้มากขึ้นกว่าเดิม รูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพทางกายภาพของพื้นที่ดำเนินการคือการสร้างฝายชะลอน้ำบนพื้นที่ต้นน้ำโดยมีช่วงระดับความสูงที่เหมาะสมคือ 450 ม. ถึง 600 ม. ซึ่งฝายที่มีความเหมาะสมสำหรับพื้นที่คือฝายแกนดินซีเมนต์เนื่องจากเป็นฝายที่มีแกนหรือรากฝายที่ลึก โดยมีความลึกของแกนฝายเป็น 2 เท่าของความสูง ทำให้สามารถชะลอการไหลของน้ำได้ดินได้นานกว่าฝายชะลอน้ำที่แบบที่ทางกลุ่มผู้ใช้น้ำเคยสร้าง และเนื่องจากเป็นฝายกึ่งถาวรที่ใช้ซีเมนต์ผสมกับดินในอัตราส่วน 1:10 จึงใช้งบประมาณน้อยในการสร้าง ทำให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตัวเองได้ และเสนอให้ทำโครงการคาร์บอนเครดิตในภาคป่าไม้เพื่อขอรับการขึ้นทะเบียน เนื่องจากโครงการคาร์บอนเครดิตเป็นโครงการที่มีกิจกรรมที่มุ่งรักษาสภาพความสมบูรณ์ของพื้นที่ต้นน้ำ ดังนั้นกิจกรรมจึงสอดคล้องกับงานที่ทางกลุ่มผู้นำชุมชนกลุ่มผู้ใช้น้ำ และอปท.ได้ดำเนินการ

7.3 ข้อเสนอแนะในการการศึกษาครั้งต่อไป

จากผลการดำเนินงานโครงการฯ ทำให้ทราบถึงปัญหาการจัดการน้ำของพื้นที่ในภาพรวม และปัญหาในแต่ละพื้นที่ที่ตำบลจนถึงระดับลำน้ำ โดยแยกประเภทสาเหตุของปัญหาที่มีความหลากหลาย พร้อมกับความต้องการของตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำ ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไปมีดังต่อไปนี้

นอกจากการแบ่งพื้นที่ศึกษาออกเป็นรายลำน้ำและรายตำบล ควรแบ่งเป็นลุ่มน้ำย่อยด้วยเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและบูรณาการระหว่างตำบล

เพื่อให้ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์สะท้อนสภาพจริงในพื้นที่มากขึ้น ควรเข้าพื้นที่เพื่อทำการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำ และตัวแทนผู้นำชุมชนที่กระจายอยู่ทั่วพื้นที่แทนการสัมภาษณ์ในห้องประชุม

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนมากขึ้นจากกลุ่มเจ้าหน้าที่อปท. ควรแยกกลุ่มคำถามที่ใช้สัมภาษณ์และแยกแบบสอบถาม สำหรับผู้บริหาร สมาชิกสภา หัวหน้าแต่ละส่วนงาน และผู้ปฏิบัติงาน

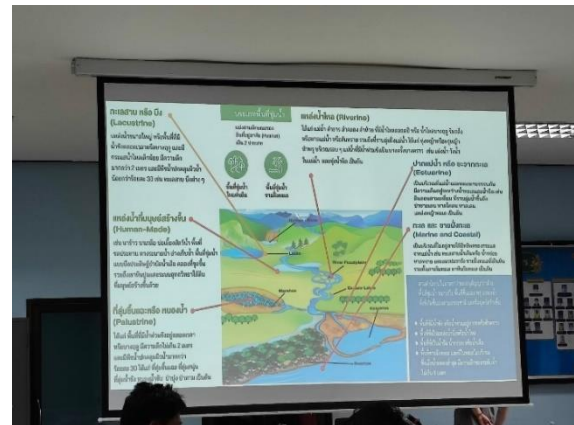
บรรณานุกรม

- กขกร เดชะคำภู.(2560). รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของผู้ใช้น้ำ
โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร
ดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กิตติคุณ รุ่งเรือง. (2555). การจัดการเรียนการสอนสาระภูมิศาสตร์. บริษัทสุวีริยาสาส์น จำกัด: กรุงเทพฯ
มหานคร.
- กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน. (2561).การใช้ที่ดิน.กรมการปกครอง[http://www1.ddd.go.th/
web_OLP/index.html](http://www1.ddd.go.th/web_OLP/index.html)
- ปาริชาติ วลัยเสถียร. (2553).ตัวชี้วัดความสุข: กลยุทธ์การสร้างและการใช้เพื่อชุมชนเป็นสุข. สถาบันเสริม
สร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข: กรุงเทพมหานคร.
- ยุทธนา เกาะกิ่ง และ สมลักษณ์ บุญณรงค์. (2555). การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการสำหรับ
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็ม แอนด์ เอ็ม เลเซอร์พริ้นต์: ปราจีนบุรี.
- ระบบสถิติทางทะเลเบียน. (2567). [https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/
statmonth/#/view](https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/view)
- สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8. (2551). รายงานการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาลุ่มน้ำสาขาลองปะเหลียนจังหวัดตรัง. กรมทรัพยากรน้ำ,
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- สหทัย วิเศษและคณะ.(2551).ลุ่มน้ำอิง.โรงพิมพ์เจริญอักษร: พะเยา.
https://space.skyrocket.de/doc_sdat/lstm.htm
[https://browser.dataspace.copernicus.eu/?zoom=5&lat=50.16282&lng=20.78613&demSou
rce3D=%22MAPZEN%22&cloudCoverage=30&dateMode=SINGLE](https://browser.dataspace.copernicus.eu/?zoom=5&lat=50.16282&lng=20.78613&demSource3D=%22MAPZEN%22&cloudCoverage=30&dateMode=SINGLE)

ภาคผนวก ก

ประมวลภาพโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้
ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำสาขาบริเวณรอบกว๊านพะเยา

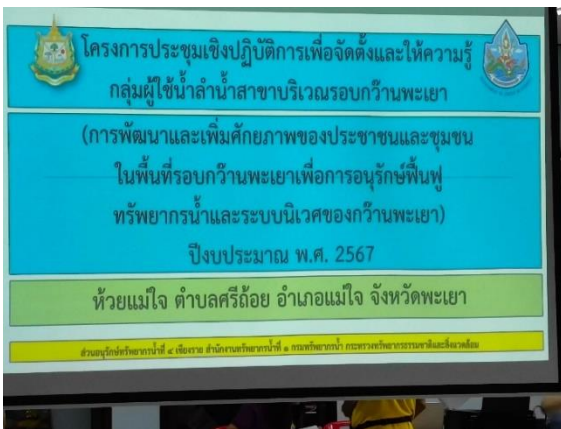
**โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา**
วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำห้วยชมพู
ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

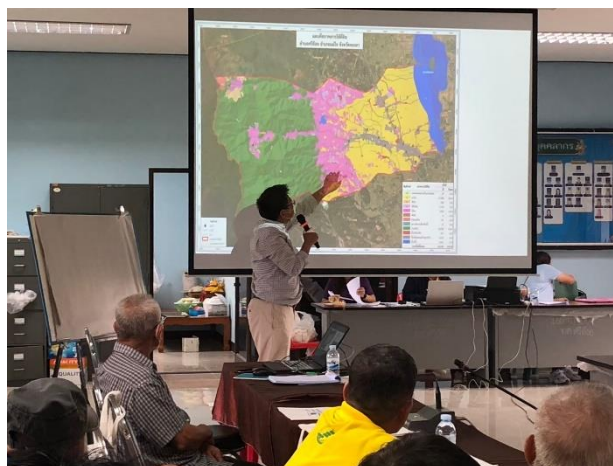

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำ ห้วยแม่ใจ
ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำห้วยบง
ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลแม่ปืม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

💧 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ

ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา

วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗

กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำห้วยแม่จั่ว

ณ ศาลาอเนกประสงค์วัดแม่จั่ว ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

💧 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ

ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา

วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำ ห้วยแม่สุก

ณ ศาลาอเนกประสงค์วัดแม่จัว ตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

**โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา**

วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำแม่เหียน

ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำห้วยแม่ด้อม
ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลท่าจำปี อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา

วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๗

กลุ่มผู้ใช้น้ำลำนน้ำห้วยลึก

ณ อาคารสโมสรพนักงานเทศบาลตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำแม่ต้า
ณ ห้องประชุมจำปาทอง เทศบาลตำบลบ้านต้า อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ

ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา

วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๗

กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำแม่ต๋อน

ณ อาคารสโมสรผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านต๋อน อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

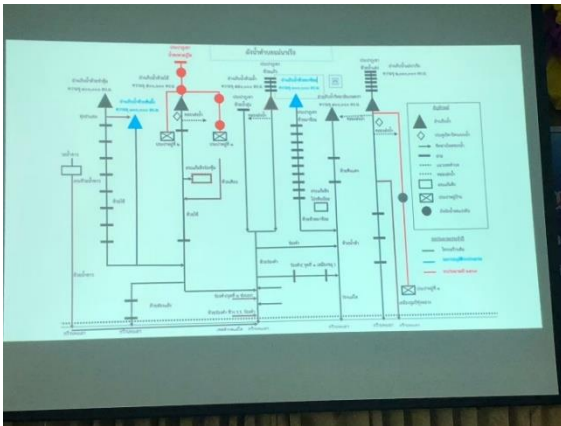

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา

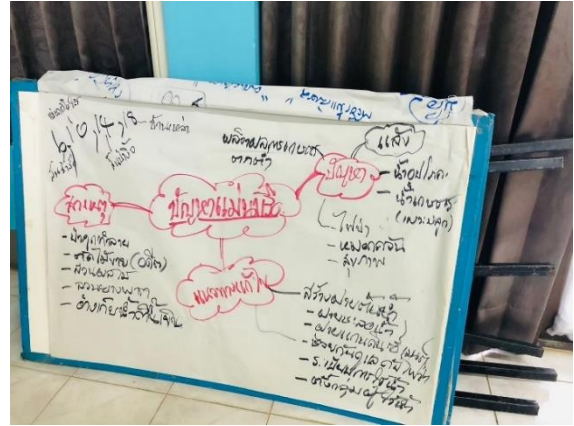
วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๗

กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำแม่เนาเรือ

ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เนาเรือ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ

ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา

วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๗

กลุ่มผู้ใช้น้ำลำนน้ำห้วยไ้

ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาเรื่อ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

รายงานผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชนพื้นที่บริเวณรอบ
กว๊านพะเยา เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศของกว๊านพะเยา

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา

วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๗

กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำแม่ใส

ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ภาคผนวก ข

ประมวลภาพการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการ
ดำเนินงานและแผนการพัฒนามนุรักษ์และฟื้นฟูลำน้ำสาขา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๗
ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำห้วยแม่ใจ
ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำห้วยบง
ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลแม่ปืม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

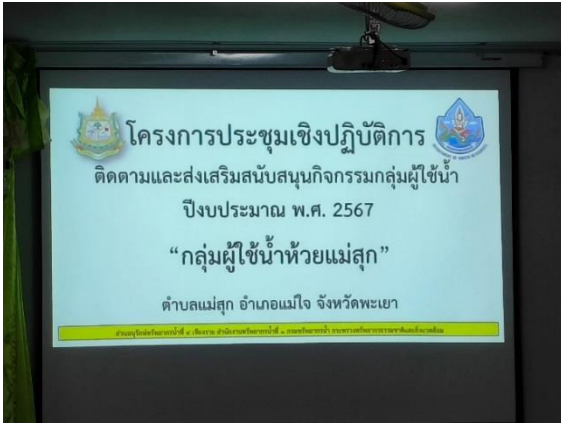

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๓
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำห้วยแม่จั่ว
ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สวก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำห้วยแม่สุก
ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำแม่เหียน
ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำห้วยแม่ด้อม
ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลท่าจำปี อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

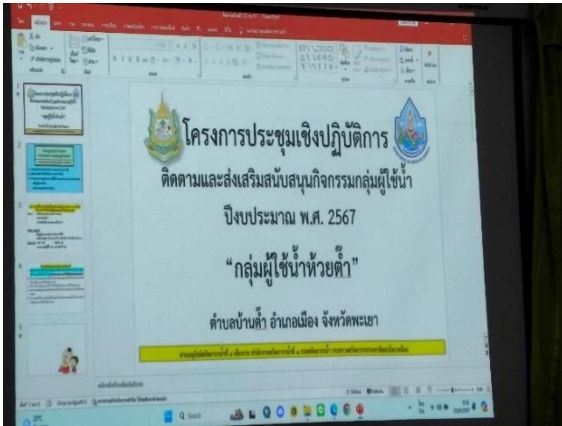

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำห้วยลึก
ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

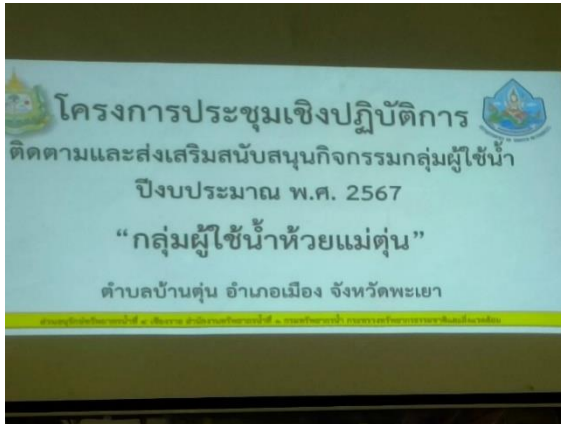

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำแม่ต้า
ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลบ้านต้า อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำน้ำแม่ต๋อน
ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านต๋อน อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำนํ้าสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำนํ้าแม่เนาเรือ
ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เนาเรือ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

💧 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำนํ้าสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำนํ้าห้วยไ้
ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ลำน้ำสาขา บริเวณรอบกว๊านพะเยา
วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๗
กลุ่มผู้ใช้น้ำลำนน้ำแม่ใส
ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ภาคผนวก ค

สรุปการประมวลผลแบบสอบถามตัวแทนเกษตรกรผู้ใช้น้ำ

13 ลำนำ้

สรุปการประมวลผลแบบสอบถามตัวแทนเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

จากผลการตอบแบบสอบถามของตัวแทนเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ของโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อจัดตั้งและให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ ลำน้ำสาขাবริเวณรอบกว๊านพะเยา 13 ลำน้ำ ดำเนินการสอบถาม ข้อมูลจากเกษตรกรผู้ใช้น้ำทั้ง 13 ลำน้ำ ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ ส่วนข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตร ส่วน การบริหารจัดการทรัพยากร น้ำ ส่วนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ส่วนการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในขั้นตอนที่ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำ และส่วนการทำเกษตร ทั้งนี้สามารถวิเคราะห์และสรุปผลการตอบแบบสอบถาม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตร

1. ประเภทการทำเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

ประเภทการทำเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยชมพู

ประเภทการทำเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยบง

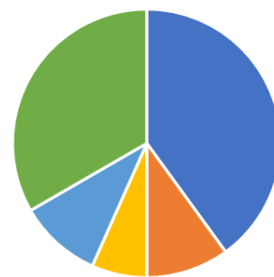

■ พืชไร่/ทำนา ■ พืชสวน ■ ประมง ■ ปศุสัตว์ ■ เกษตรผสมผสาน ■ อื่นๆ ■ พืชไร่/ทำนา ■ พืชสวน ■ ประมง ■ ปศุสัตว์ ■ เกษตรผสมผสาน ■ อื่นๆ

ประเภทการทำเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ

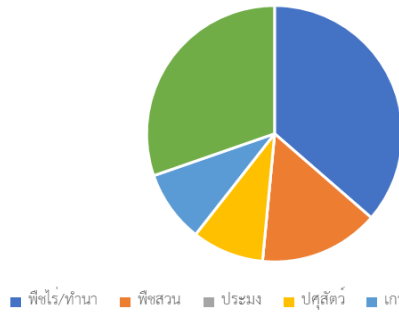

ประเภทการทำเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จั่ว

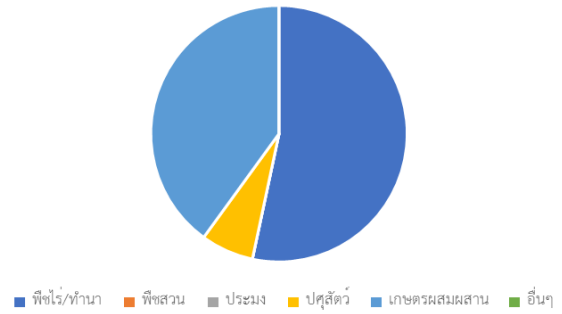

■ พืชไร่/ทำนา ■ พืชสวน ■ ประมง ■ ปศุสัตว์ ■ เกษตรผสมผสาน ■ อื่นๆ ■ พืชไร่/ทำนา ■ พืชสวน ■ ประมง ■ ปศุสัตว์ ■ เกษตรผสมผสาน ■ อื่นๆ

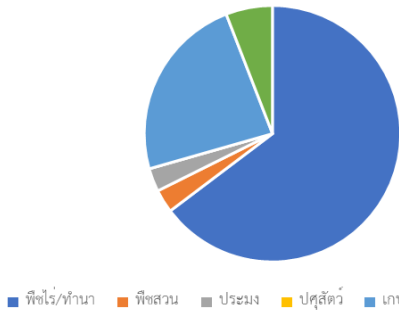
ประเภทการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก

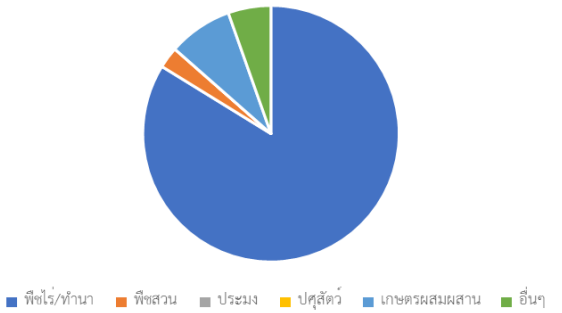
ประเภทการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหียน

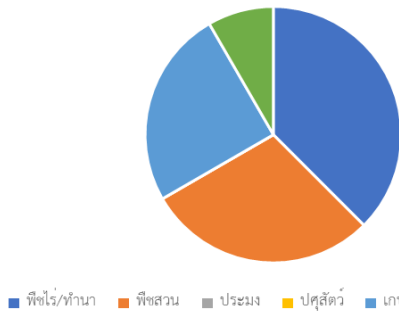
ประเภทการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ดู่

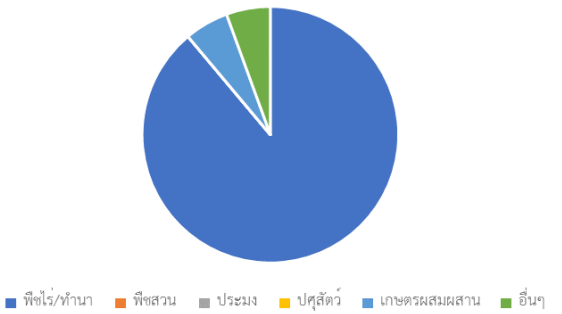
ประเภทการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยเล็ก

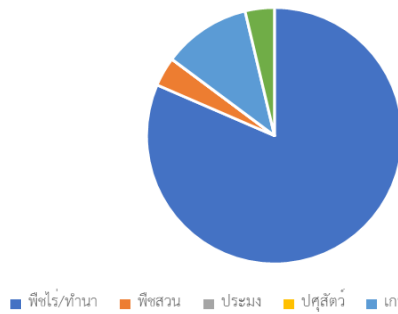
ประเภทการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ต้า

ประเภทการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุน

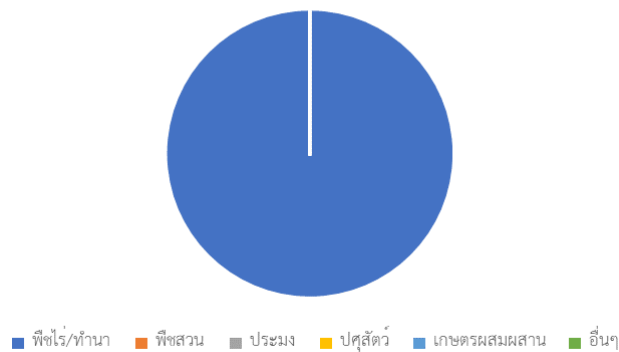
ประเภทการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่น้ำเรือ

ประเภทการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยโง้

ประเภทการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส

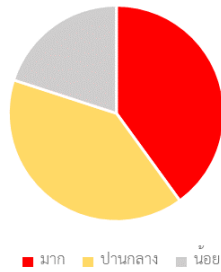
2. จำนวนพื้นที่ทำเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ เฉลี่ย(ไร่)	จำนวนเฉลี่ย(ไร่)	เกษตรกรผู้ใช้น้ำ	จำนวน
ห้วยชมพู	10	ห้วยลึก	8
ห้วยแม่ใจ	8	ห้วยแม่ต้า	7
ห้วยบง	18	ห้วยแม่ตุ่น	5
ห้วยแม่จั่ว	12	ห้วยแม่น้ำเรือ	5
ห้วยแม่สุก	8	ห้วยโง้	5
ห้วยแม่เหยียน	7	ห้วยแม่ใส	12
ห้วยแม่ตุ้ม	8		

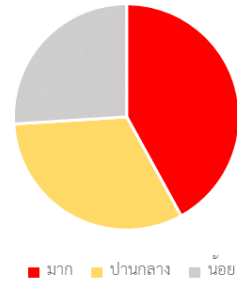
ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

3. ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

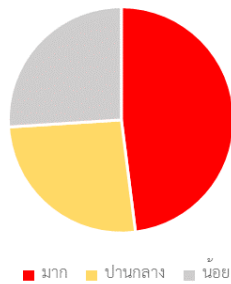
ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยชมพู

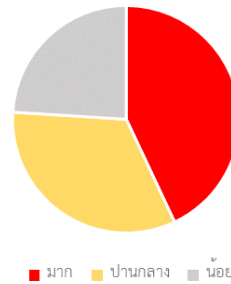
ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ

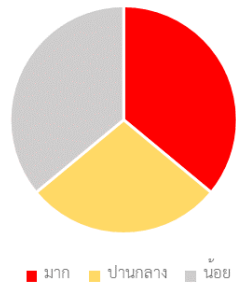
ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยบง

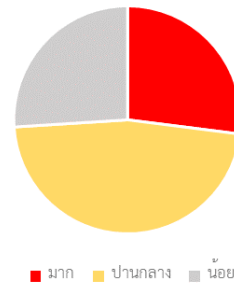
ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จั่ว

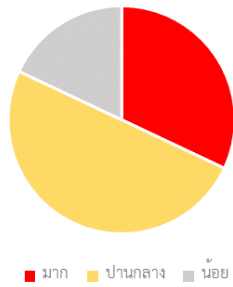
ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก

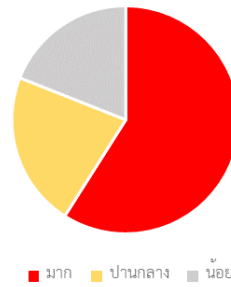
ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหียน

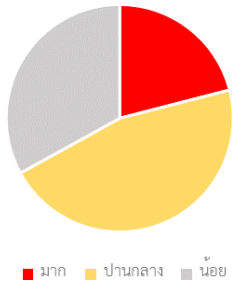
ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุ้ม

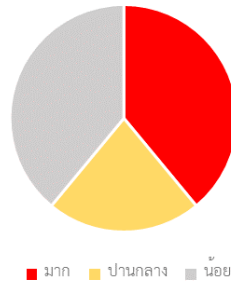
ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยลึก

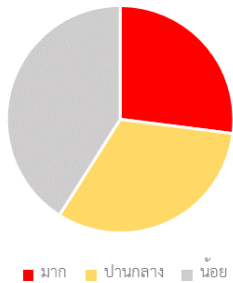
ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ต้า

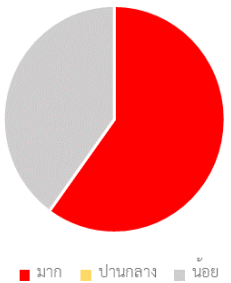
ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุน

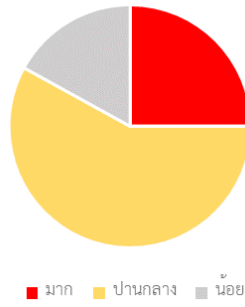
ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่નાเรื่อ

ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยไช้

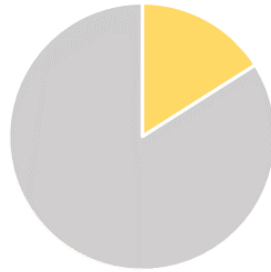
ความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส

4. ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วม เกษตรกรผู้ใช้น้ำทั้ง 13 ลำน้ำ

ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกร

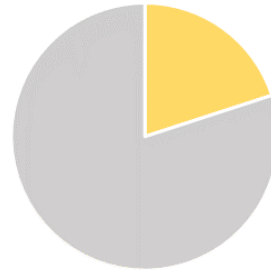
ผู้ใช้น้ำ-ห้วยชมพู

■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกร

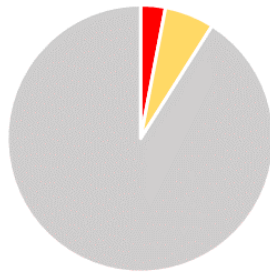
ผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ

■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกร

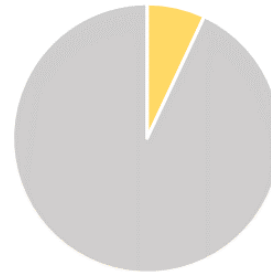
ผู้ใช้น้ำ-ห้วยบง

■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกร

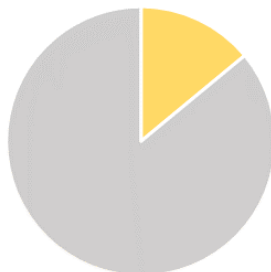
ผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จั่ว

■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกร

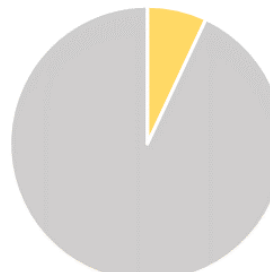
ผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก

■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

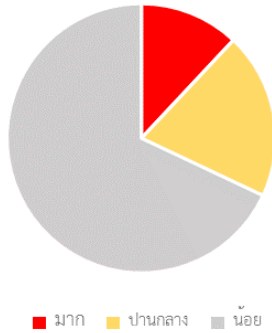
ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกร

ผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหียน

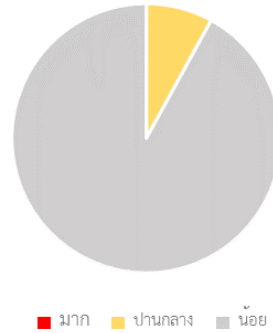

■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

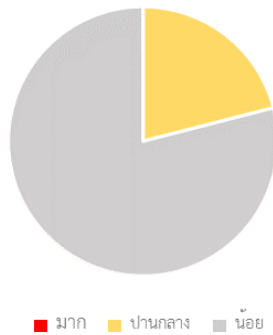
ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกร
ผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุ้ม

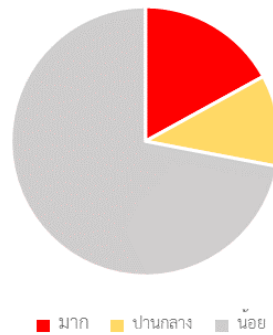
ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกร
ผู้ใช้น้ำ-ห้วยลึก

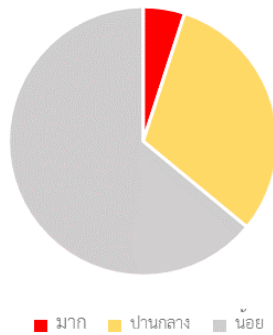
ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกร
ผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ต้า

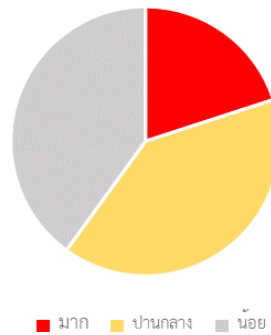
ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกร
ผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุ่น

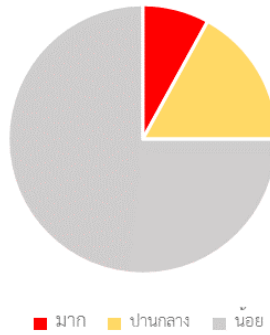
ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกร
ผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เนาเรือ

ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกร
ผู้ใช้น้ำ-ห้วยโง้

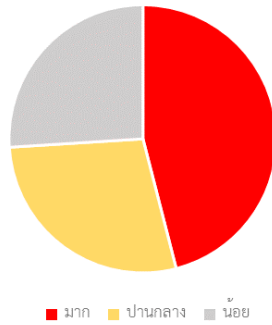

ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมของเกษตรกร
ผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส

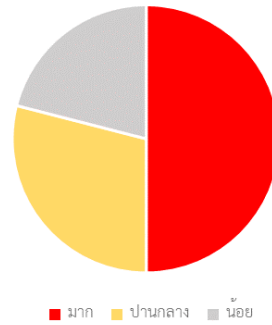

5. ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ เช่น คลองต้นเขิน ดินถล่ม
ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

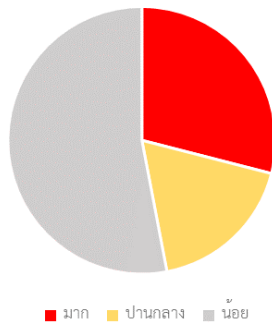
ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ
เช่น คลองต้นเขิน ดินถล่ม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยชมพู

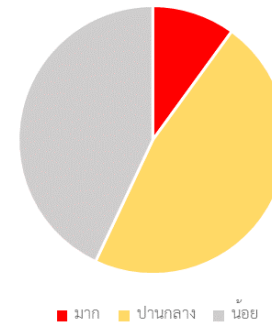
ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ
เช่น คลองต้นเขิน ดินถล่ม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ

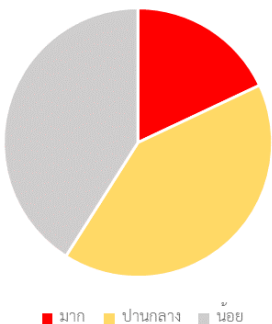
ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ
เช่น คลองต้นเขิน ดินถล่ม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยบง

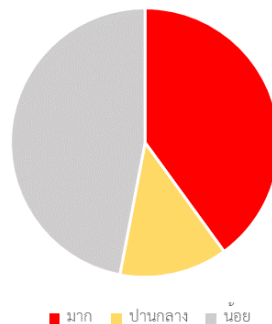
ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ
เช่น คลองต้นเขิน ดินถล่ม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จั่ว

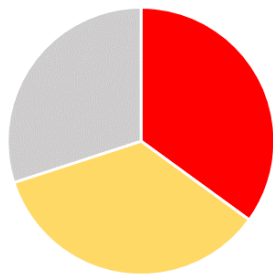
ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ
เช่น คลองต้นเขิน ดินถล่ม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก

ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ
เช่น คลองต้นเขิน ดินถล่ม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหียน

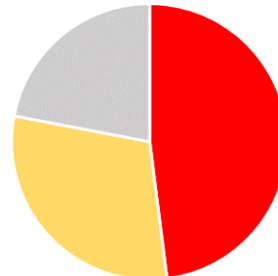

ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ
เช่น คลองตื้นเขิน ดินถล่ม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ดุ่ม

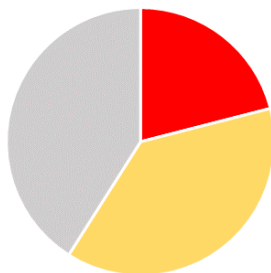
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ
เช่น คลองตื้นเขิน ดินถล่ม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยลึก

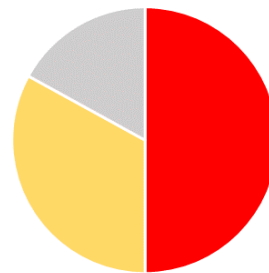
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ
เช่น คลองตื้นเขิน ดินถล่ม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ต้า

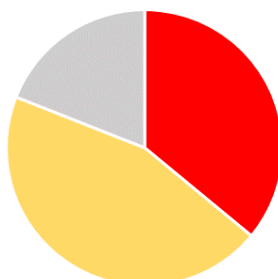
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ
เช่น คลองตื้นเขิน ดินถล่ม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุ่น

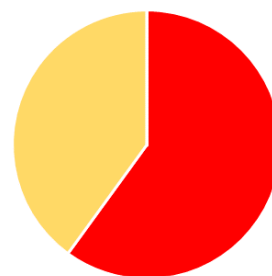
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ
เช่น คลองตื้นเขิน ดินถล่ม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ไร่

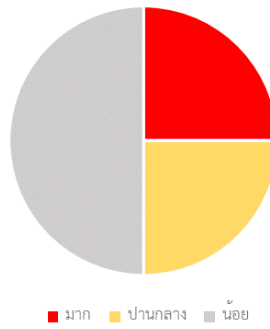
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ
เช่น คลองตื้นเขิน ดินถล่ม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยไ้

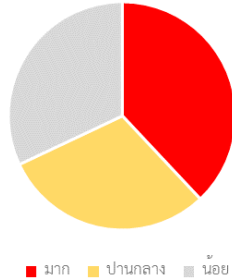
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการขาดการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรน้ำ
เช่น คลองตื้นเขิน ดินถล่ม ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส

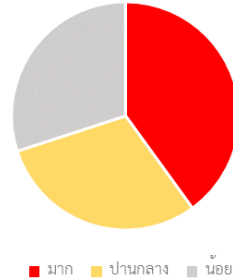

6. ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

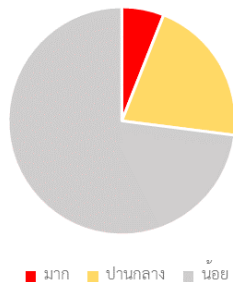
ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยชมพู

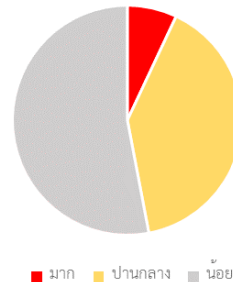
ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ

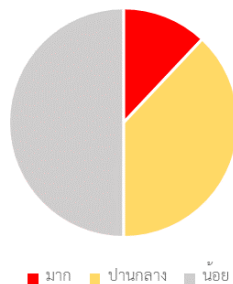
ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยบง

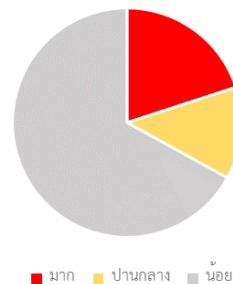
ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จั่ว

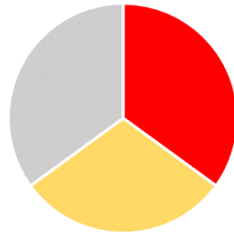
ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก

ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหียน

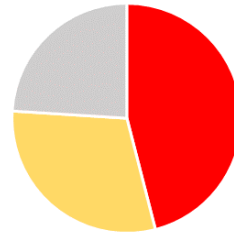

ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ดุ่ม

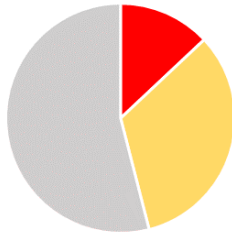
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยลึก

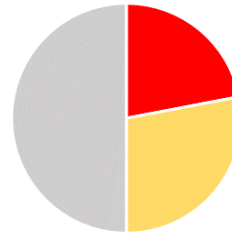
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ดัว

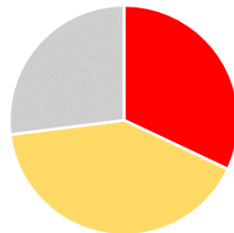
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ดุ่น

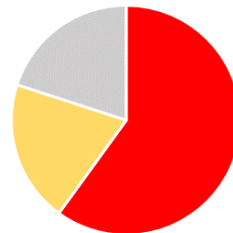
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่น้ำเรือ

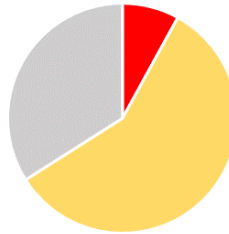
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้ายคลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยไช้

■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

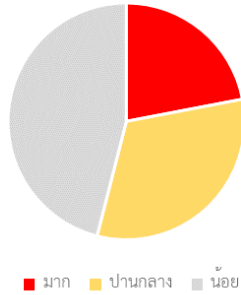
ความรุนแรงของปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่
ไม่เข้มแข็ง เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ ลักน้ำ ปลอยน้ำท่วมท้าย
คลองของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส

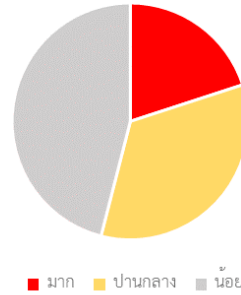
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

7. ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ
พบว่าเกษตรกรผู้ใช้น้ำทั้ง 13 ลำน้ำ

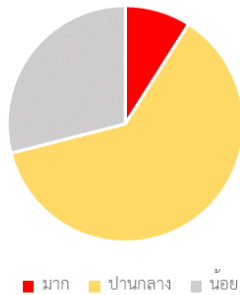
ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของ
เกษตรกรผู้ใช้-ห้วยชมพู

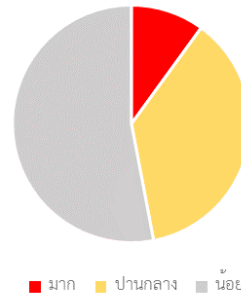
ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของ
เกษตรกรผู้ใช้-ห้วยแม่ใจ

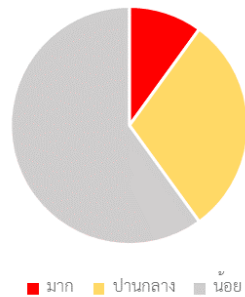
ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของ
เกษตรกรผู้ใช้-ห้วยบง

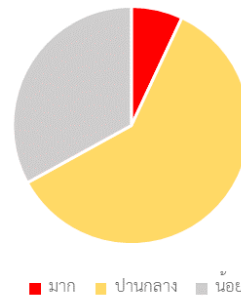
ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของ
เกษตรกรผู้ใช้-ห้วยแม่จั่ว

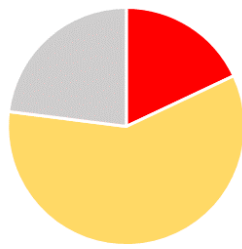
ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของ
เกษตรกรผู้ใช้-ห้วยแม่สุก

ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของ
เกษตรกรผู้ใช้-ห้วยแม่เหียน

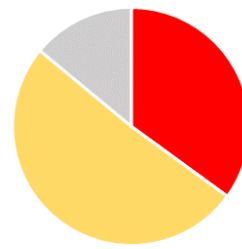

ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของ
เกษตรกรผู้ใช้-ห้วยแม่ตุ้ม

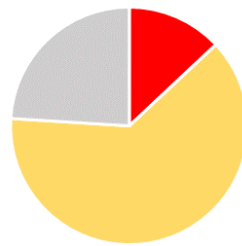
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของ
เกษตรกรผู้ใช้-ห้วยลึก

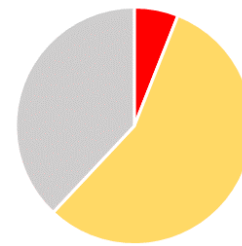
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของ
เกษตรกรผู้ใช้-ห้วยแม่ต้า

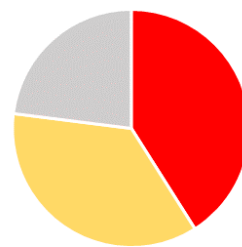
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของ
เกษตรกรผู้ใช้-ห้วยแม่ตุ่น

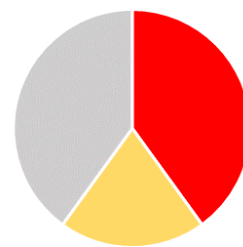
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของ
เกษตรกรผู้ใช้-ห้วยแม่น้ำเรือ

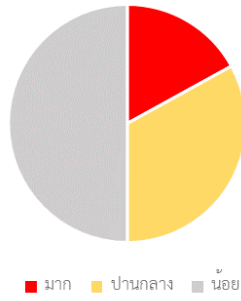
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลต่อคุณภาพน้ำของ
เกษตรกรผู้ใช้-ห้วยไผ่

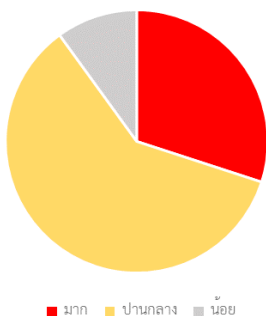
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรุนแรงของปัญหาการใช้สารเคมีส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำของ
เกษตรกรผู้ใช้-ห้วยแม่ใส

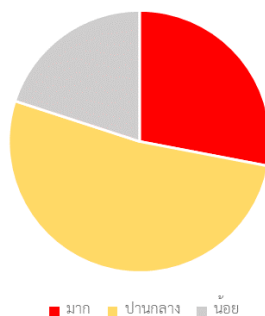

8. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้น้ำแก๊พืษต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

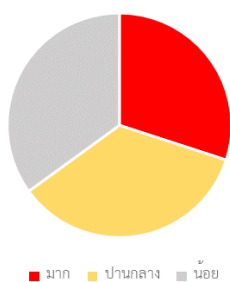
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้น้ำแก๊พืษต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยชมพู

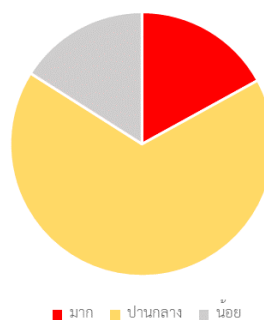
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้น้ำแก๊พืษต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ

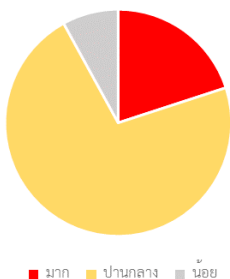
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้น้ำแก๊พืษต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยบง

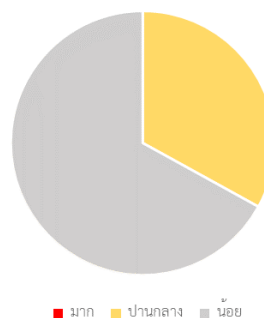
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้น้ำแก๊พืษต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จั่ว

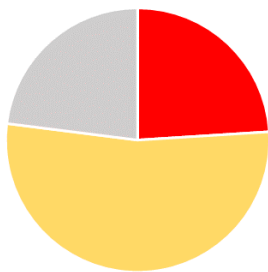
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้น้ำแก๊พืษต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้น้ำแก๊พืษต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหียน

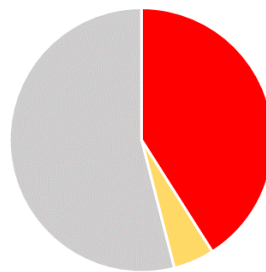

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้ น้ำแก๊พืชต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุ้ม

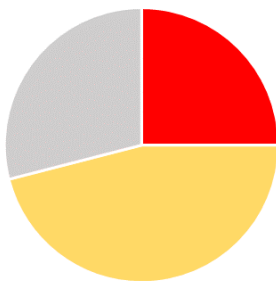
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้ น้ำแก๊พืชต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยลึก

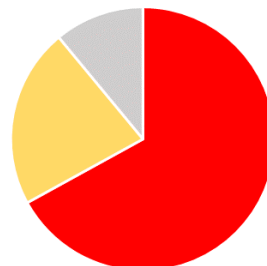
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้ น้ำแก๊พืชต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ต้า

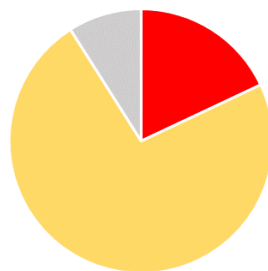
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้ น้ำแก๊พืชต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุน

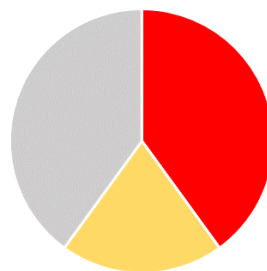
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้ น้ำแก๊พืชต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่น้ำเรือ

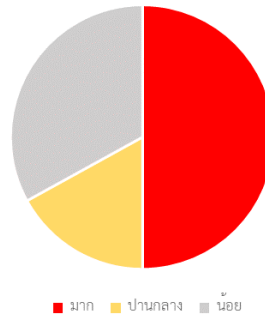
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้ น้ำแก๊พืชต่างๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยโ

■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้น้ำ เช่น วิธีการบริหารจัดการน้ำ
การวางแผนการส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การบำรุงรักษา หลักการใช้
น้ำแก่อุปโภคบริโภค ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส

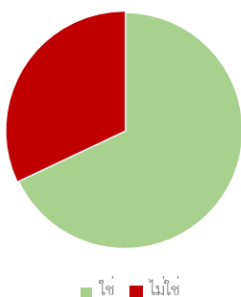

ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

9. เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

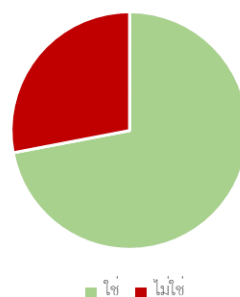
เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-

ห้วยชมพู

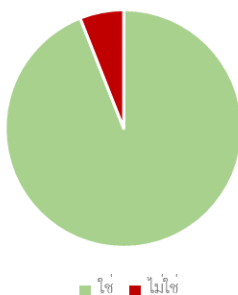
เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-

ห้วยแม่ใจ

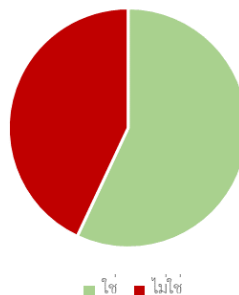
เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-

ห้วยบง

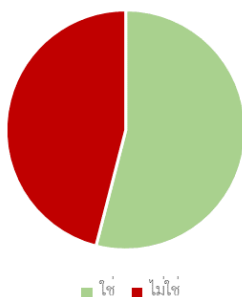
เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-

ห้วยแม่จั่ว

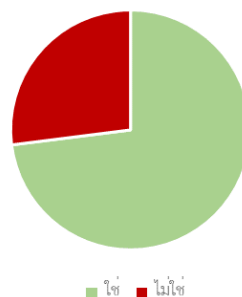
เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วย

แม่สุก

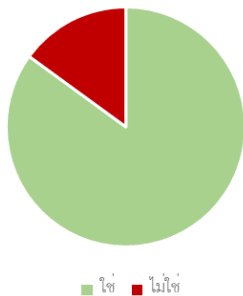

เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วย

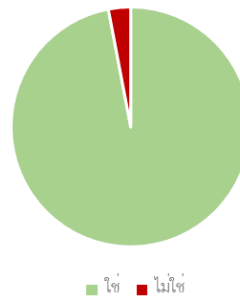
แม่เหียน

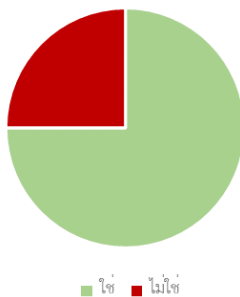
เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-
ห้วยแม่ตุ้ม

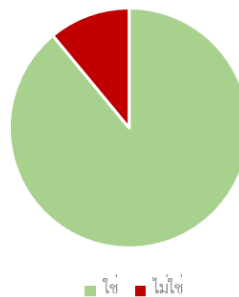
เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-
ห้วยลึก

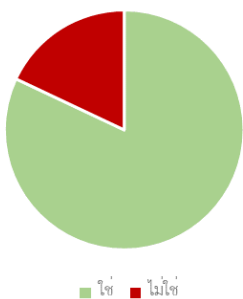
เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-
ห้วยแม่ต้า

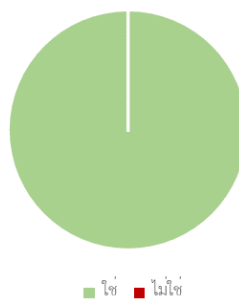
เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-
ห้วยแม่ตุน

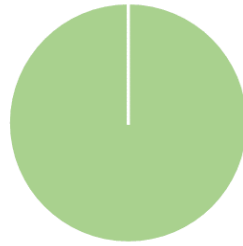
เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-
ห้วยแม่น้ำเรือ

เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-
ห้วยโซ้

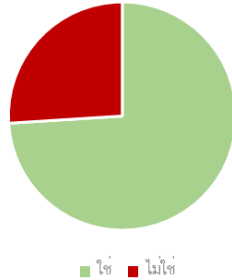
เกษตรกรผู้ใช้น้ำขาดข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อใช้
ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-
ห้วยแม่ใส

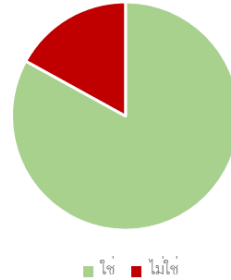
■ ใช่ ■ ไม่ใช่

10. เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์
ตัดสินใจด้วยตนเอง ลดการพึ่งพาทายจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

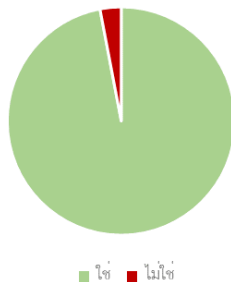
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านทรัพยากร
น้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง
ลดการพึ่งพาทายจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยขมพู่

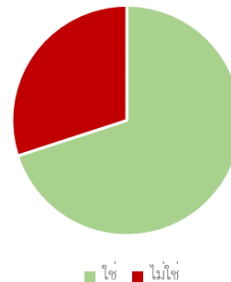
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านทรัพยากร
น้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง ลดการพึ่งพาทายจาก
ภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ

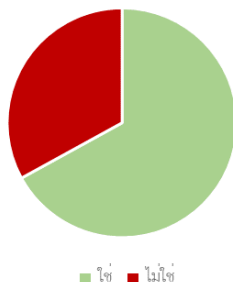
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านทรัพยากร
น้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง
ลดการพึ่งพาทายจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยบง

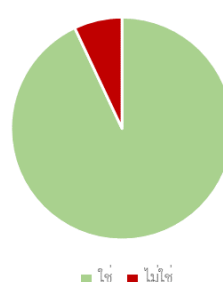
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้าน
ทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง
ลดการพึ่งพาทายจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จั่ว

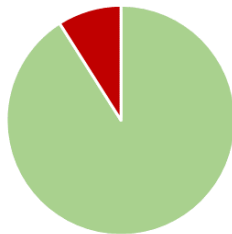
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้าน
ทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง
ลดการพึ่งพาทายจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้าน
ทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง
ลดการพึ่งพาทายจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหียน

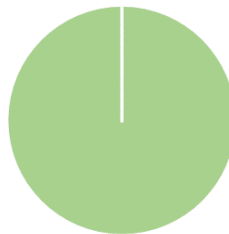

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้าน
ทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง
ลดการพึ่งพาทายจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ดุ่ม

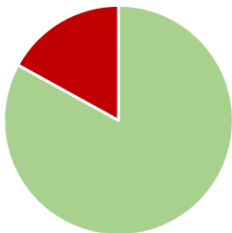
■ ใช่ ■ ไม่ใช่

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้าน
ทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง
ลดการพึ่งพาทายจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยลึก

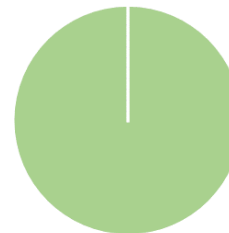
■ ใช่ ■ ไม่ใช่

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้าน
ทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง
ลดการพึ่งพาทายจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ต้า

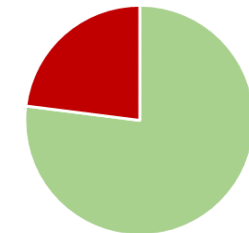
■ ใช่ ■ ไม่ใช่

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้าน
ทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง
ลดการพึ่งพาทายจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุ่น

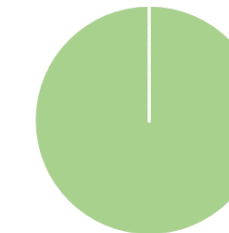
■ ใช่ ■ ไม่ใช่

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้าน
ทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง
ลดการพึ่งพาทายจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ไร่

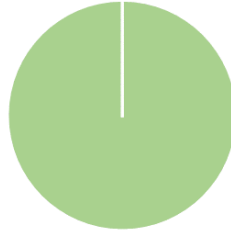
■ ใช่ ■ ไม่ใช่

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้าน
ทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง
ลดการพึ่งพาทายจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยโง้ง

■ ใช่ ■ ไม่ใช่

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ขาดความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้าน
ทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง
ลดการพึ่งพาจากภายนอกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส

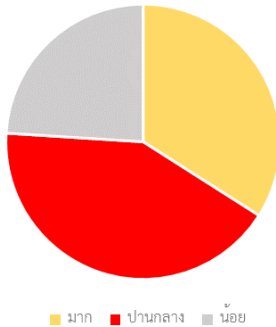

■ ใช่ ■ ไม่ใช่

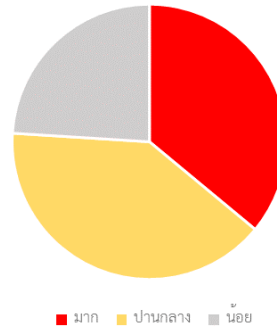
ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในขั้นตอนที่ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

11. เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

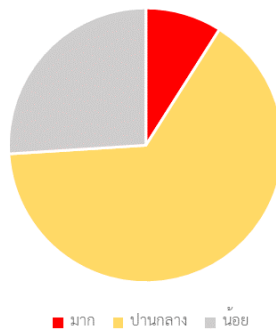
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ
ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยชมพู

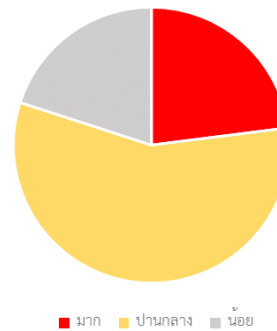
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ
ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ

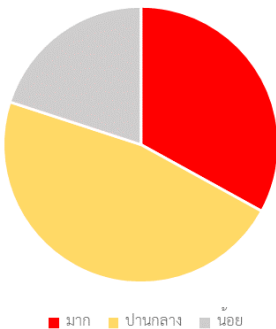
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ
ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยบง

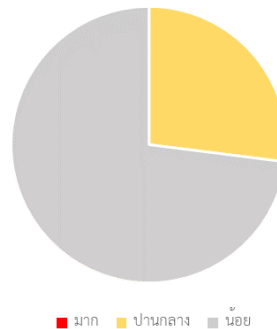
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ
ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จั่ว

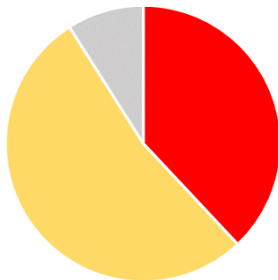
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ
ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ
ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหียน

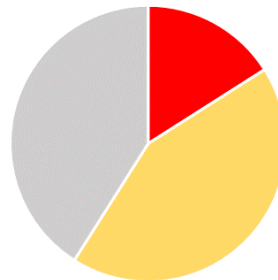

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ
ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุ้ม

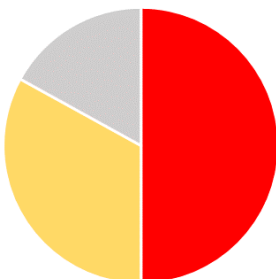
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ
ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยลึก

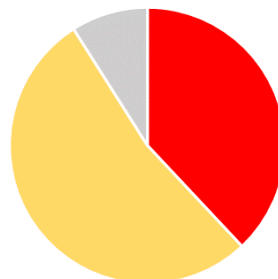
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ
ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ต้า

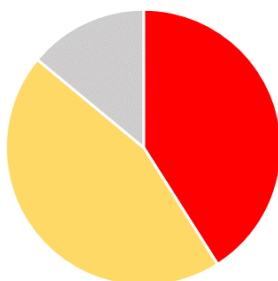
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ
ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุน

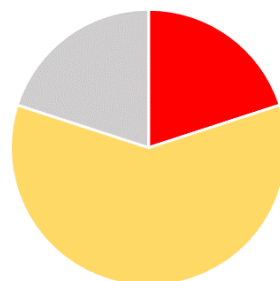
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ
ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ไร่

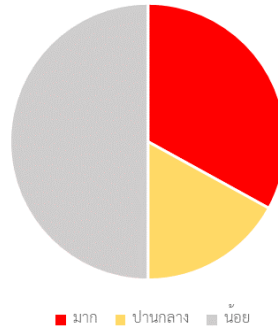
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ
ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยไผ่

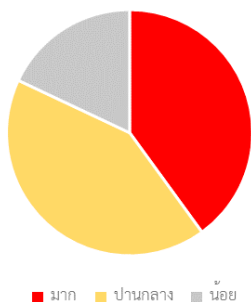
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรน้ำ
ปัญหาหรือความต้องการน้ำของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส

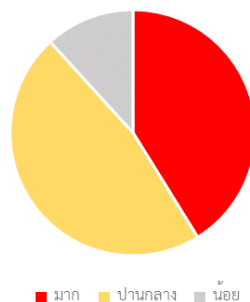

12. เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำแผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของชุมชนของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

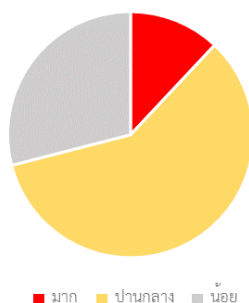
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำแผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยชมพู

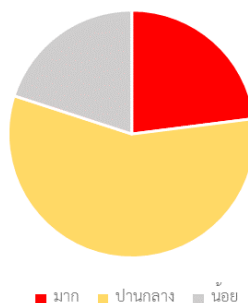
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำแผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ

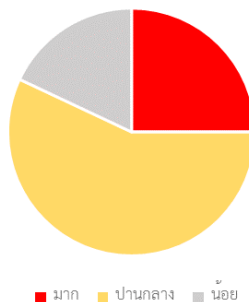
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำแผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยบง

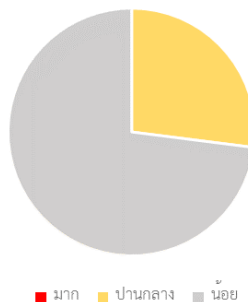
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำแผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จั่ว

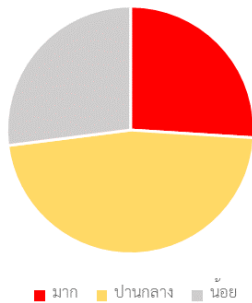
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำแผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก

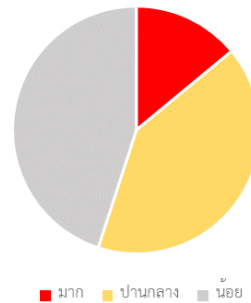
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำแผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหียน

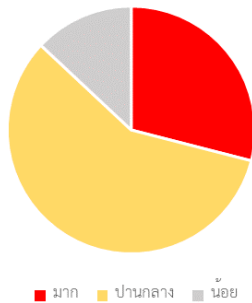
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำ
แผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ต๋ม

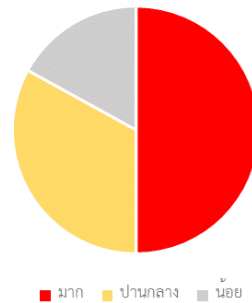
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำ
แผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยลิก

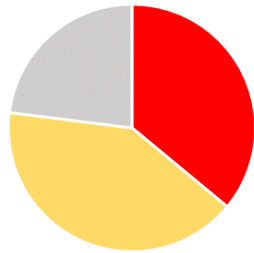
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำ
แผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ต้า

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำ
แผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ต๋น

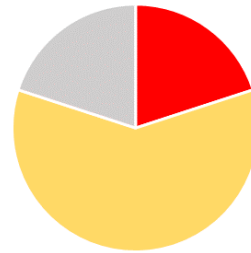

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำ
แผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่มาเรือ

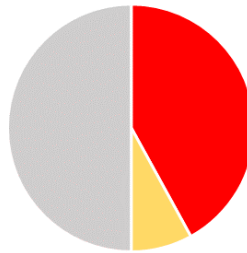
■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำ
แผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยโซ้

■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อจัดทำ
แผน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส

■ มาก ■ ปานกลาง ■ น้อย

ส่วนที่ 5 การทำการเกษตร

13. ต้นทุนทางการเกษตรต่อไร่ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ เฉลี่ย 2,454 บาท

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ต้นทุนเฉลี่ย (บาท)

ห้วยชมพู	2,000
ห้วยแม่ใจ	2,000
ห้วยบง	2,100
ห้วยแม่จั่ว	2,800
ห้วยแม่สุก	2,800
ห้วยแม่เหียน	2,800
ห้วยแม่ตุ้ม	2,500
ห้วยล็ก	2,800
ห้วยแม่ต้า	2,500
ห้วยแม่ตุ่น	2,500
ห้วยแม่น้ำเรือ	2,500
ห้วยโซ้	2,300
ห้วยแม่ใส	2,300

14. กำไรทางการเกษตรต่อไร่ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ เฉลี่ย 1,057 บาท

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ กำไรเฉลี่ย (บาท)

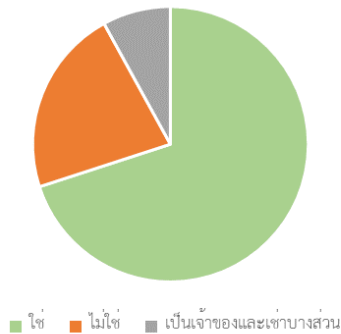
ห้วยชมพู	800
ห้วยแม่ใจ	800
ห้วยบง	750
ห้วยแม่จั่ว	1,000
ห้วยแม่สุก	1,000
ห้วยแม่เหียน	1,200
ห้วยแม่ตุ้ม	1,500
ห้วยล็ก	1,100
ห้วยแม่ต้า	1,200
ห้วยแม่ตุ่น	1,200
ห้วยแม่น้ำเรือ	1,200

ห้วยโศ	1,000
ห้วยแม่ใส	1,000

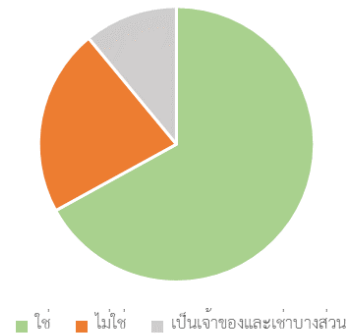
15. การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ- การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-

ห้วยชมพู

ห้วยแม่ใจ

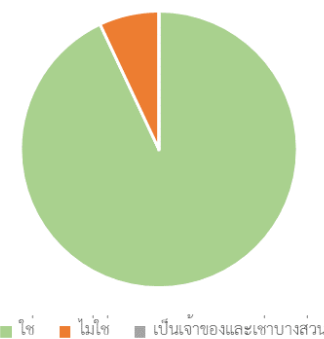

การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ- การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-

ห้วยบง

ห้วยแม่จั่ว

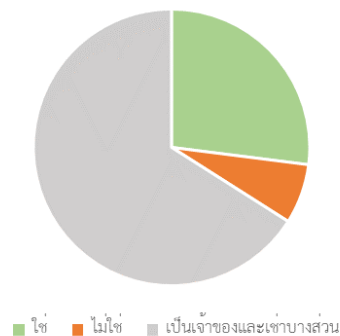

การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ- การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-

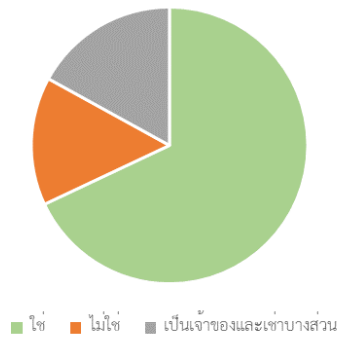
ห้วยแม่สุก

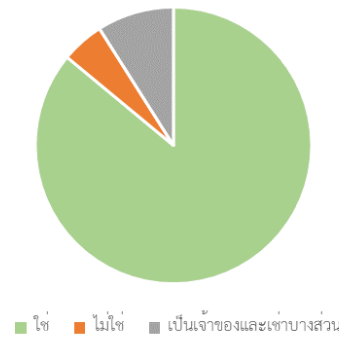
ห้วยแม่เหียน

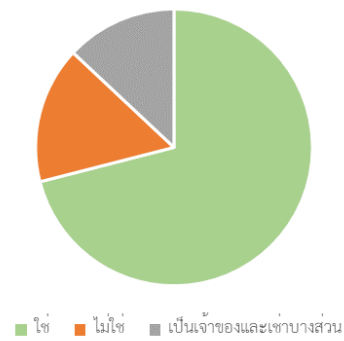
การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-
ห้วยแม่ตุ้ม

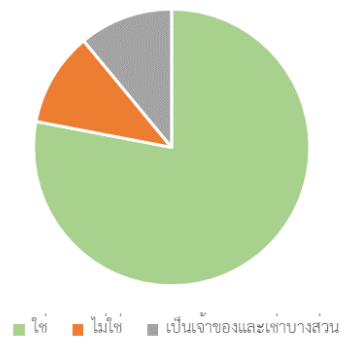
การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-
ห้วยลึก

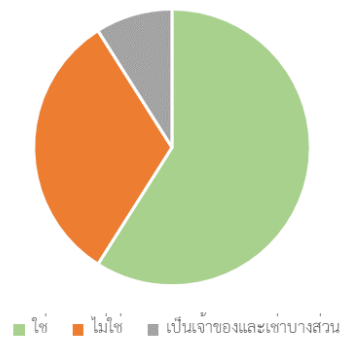
การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-
ห้วยแม่ต้า

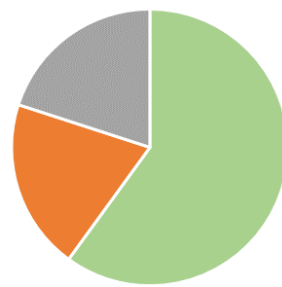
การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-
ห้วยแม่ตุน

การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ- การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-
ห้วยแม่น้ำเรือ ห้วยโซ้

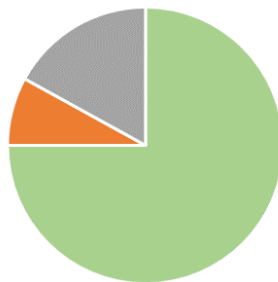

■ ใช่ ■ ไม่ใช่ ■ เป็นเจ้าของและเช่าบางส่วน

■ ใช่ ■ ไม่ใช่ ■ เป็นเจ้าของและเช่าบางส่วน

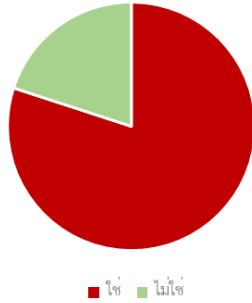
การเป็นเจ้าของที่ดินในการทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-
ห้วยแม่ใส

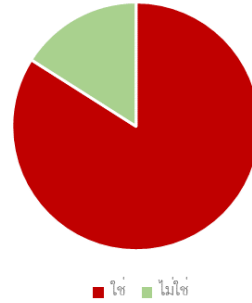
■ ใช่ ■ ไม่ใช่ ■ เป็นเจ้าของและเช่าบางส่วน

16. เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร อุปกรณ์อื่นๆ)ของ
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

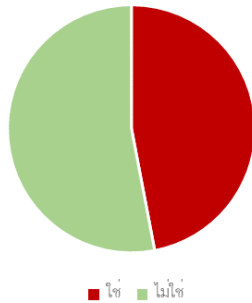
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร
อุปกรณ์อื่นๆ)ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยชมพู

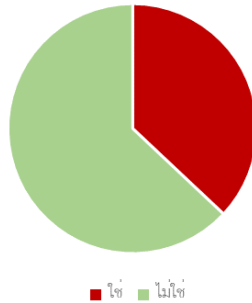
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร
อุปกรณ์อื่นๆ)ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ

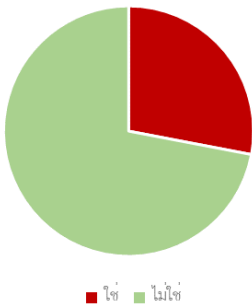
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร
อุปกรณ์อื่นๆ)ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยบง

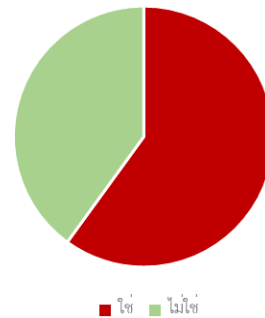
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร
อุปกรณ์อื่นๆ)ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จั่ว

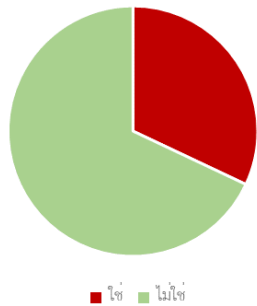
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร
อุปกรณ์อื่นๆ)ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก

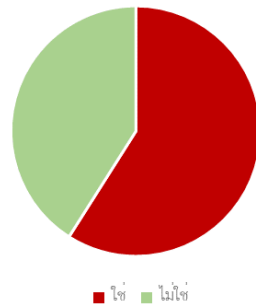
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร
อุปกรณ์อื่นๆ)ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหียน

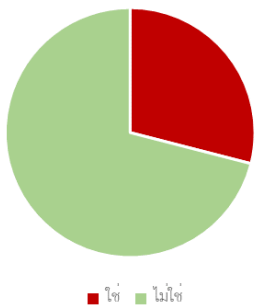
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร
อุปกรณ์อื่นๆ)ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุ้ม

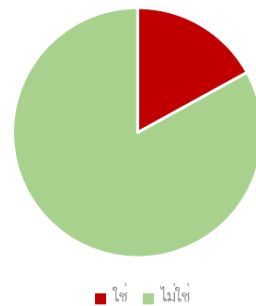
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร
อุปกรณ์อื่นๆ)ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยลึก

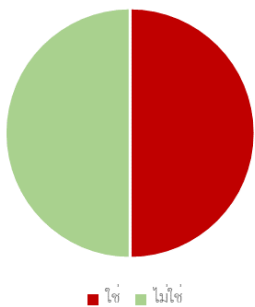
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร
อุปกรณ์อื่นๆ)ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ต๋ำ

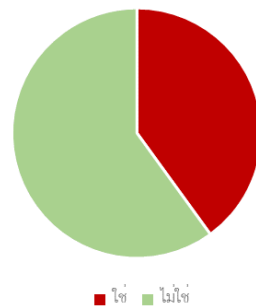
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร
อุปกรณ์อื่นๆ)ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุ่น

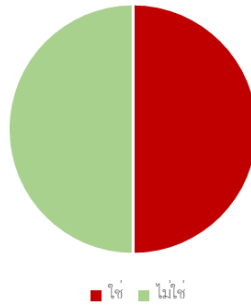
เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร
อุปกรณ์อื่นๆ)ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่น้ำเรือ

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร
อุปกรณ์อื่นๆ)ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยโซ้

เกษตรกรผู้ใช้น้ำมีหนี้สินทางเกษตร (ค่าเช่าที่ ค่าปุ๋ย ค่าเครื่องจักร
อุปกรณ์อื่นๆ)ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส

17. เกษตรกรผู้ใช้น้ำจำนวนหนึ่งสิ้นทางเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ จำนวนหนี้สินเฉลี่ย (บาท)

ห้วยชมพู 45,000

ห้วยแม่ใจ 32,000

ห้วยบง 15,000

ห้วยแม่จั่ว 37,000

ห้วยแม่สุก 15,000

ห้วยแม่เหยียน 18,000

ห้วยแม่ตุ้ม 22,000

ห้วยลึก 25,000

ห้วยแม่ต้า 34,000

ห้วยแม่ตุ่น 28,000

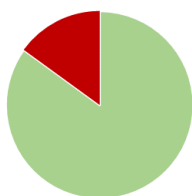
ห้วยแม่น้ำเรือ 15,000

ห้วยโซ้ 27,000

ห้วยแม่ใส 15,000

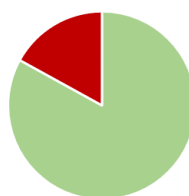
18. เกษตรกรใช้น้ำอย่างทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำต้นทุนเพียงพอของเกษตรกร ผู้ใช้น้ำ 13 ลำน้ำ

เกษตรกรใช้น้ำอย่างทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำ
ต้นทุนเพียงพอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยชมพู

■ อยาก ■ ไม่อยาก

เกษตรกรใช้น้ำอย่างทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำ
ต้นทุนเพียงพอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ

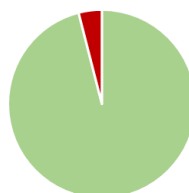
■ อยาก ■ ไม่อยาก

เกษตรกรใช้น้ำอย่างทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำ
ต้นทุนเพียงพอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยบง

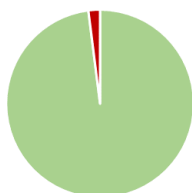
■ อยาก ■ ไม่อยาก

เกษตรกรใช้น้ำอย่างทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำ
ต้นทุนเพียงพอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จั่ว

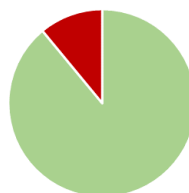
■ อยาก ■ ไม่อยาก

เกษตรกรใช้น้ำอย่างทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำ
ต้นทุนเพียงพอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก

■ อยาก ■ ไม่อยาก

เกษตรกรใช้น้ำอย่างทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำ
ต้นทุนเพียงพอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหียง

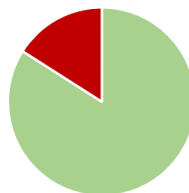
■ อยาก ■ ไม่อยาก

เกษตรกรใช้น้ำอย่างทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำ
ต้นทุนเพียงพอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุ้ม

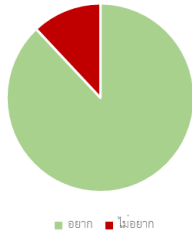
■ อยาก ■ ไม่อยาก

เกษตรกรใช้น้ำอย่างทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำ
ต้นทุนเพียงพอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยลึก

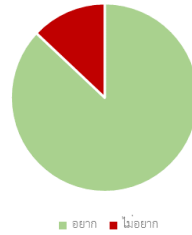

■ อยาก ■ ไม่อยาก

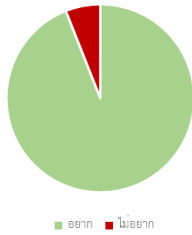
เกษตรกรผู้ใช้น้ำอยากทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำ
ต้นทุนเพียงพอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ต้า

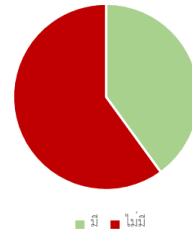
เกษตรกรผู้ใช้น้ำอยากทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำ
ต้นทุนเพียงพอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุน

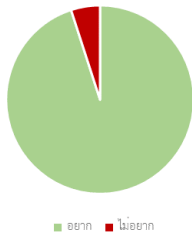
เกษตรกรผู้ใช้น้ำอยากทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำ
ต้นทุนเพียงพอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ไร่

เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด
การทำเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยไผ่

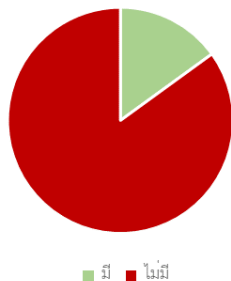

เกษตรกรผู้ใช้น้ำอยากทำการเกษตรในฤดูแล้ง หากมีปริมาณน้ำ
ต้นทุนเพียงพอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส

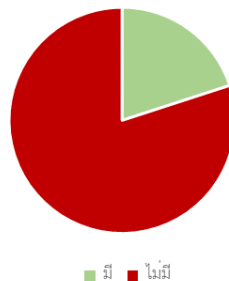

19. เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอดการทำการเกษตร

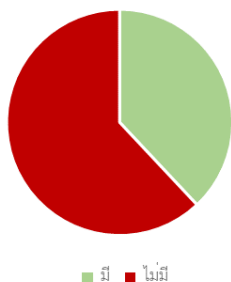
เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด
การทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยชมพู

เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด
การทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใจ

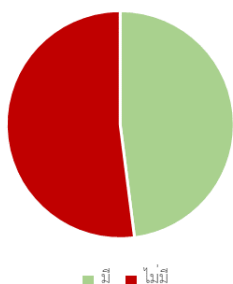
เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด
การทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยบง

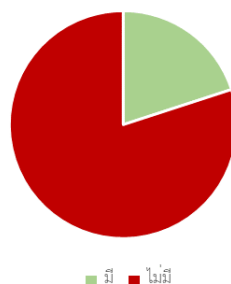
เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด
การทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่จั่ว

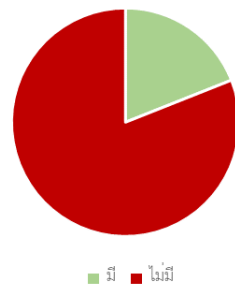
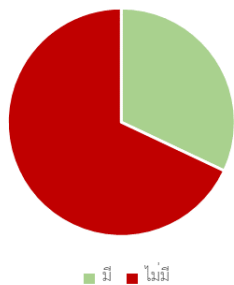
เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด
การทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่สุก

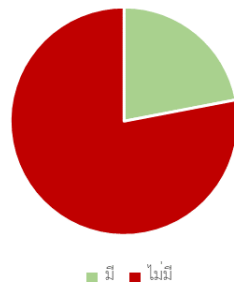
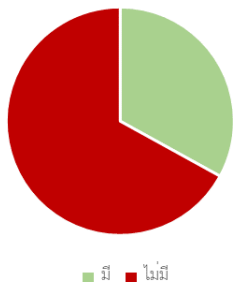
เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด
การทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่เหียน

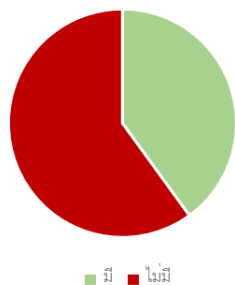
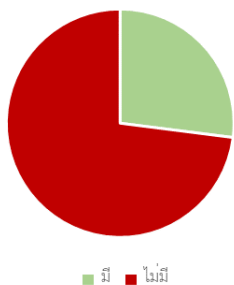
เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด
 การทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่คุ้ม การทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยลึก

เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด
 การทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ต้า การทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ตุ่น

เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด
 การทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่นาเรือ การทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยโซ่

เกษตรกรผู้ใช้น้ำคิดว่าในอนาคตจะมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มาต่อยอด
 การทำการเกษตรของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ-ห้วยแม่ใส

